

กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

นางนิจรีรา บำรุงกิจ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2014 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ACADEMIC MANAGEMENT STRATEGIES OF VOCATIONAL EDUCATION COLLEGES
ACCORDING TO THE CONCEPT OF ENTREPRENEURIAL CHARACTERISTICS
DEVELOPMENT OF STUDENTS

Mrs. Nijira Bumroongit

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Administration
Department of Educational Policy Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2016

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตาม
	แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
โดย	นางนิจิรา บำรุงกิจ
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญาพิมพ์ อุสาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์ ดร. พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปองสิน วิเศษศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญาพิมพ์ อุสาโท)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ศาสตราจารย์ ดร. พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทรัตน์ เจริญกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ธีรภัทร ภูโลภาส)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร. วีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
1.3 คำถามการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
1.6 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ.....	10
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย (โดยย่อ).....	13
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.1 กระบวนการพัฒนากลยุทธ์.....	15
2.2 การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	25
2.3 แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา.....	58
2.4 คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา.....	79
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	86
2.6 การวิจัยแบบผสมวิธี.....	92

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	95
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	95
3.2 ขั้นตอนการวิจัย	100
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	115
4.1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย	116
4.2 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและสภาพปัจจุบันของวิทยาลัยอาชีวศึกษา	117
4.3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	123
4.4 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	164
4.5 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะ ผู้ประกอบการ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง).....	169
4.6 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัย อาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา (ฉบับร่าง).....	176
4.7 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะ ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์	185
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	196
5.1 สรุปผลการวิจัย	196
5.2 อภิปราย	209
5.3 ข้อเสนอแนะ	214
รายการอ้างอิง	220
ภาคผนวก.....	259
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	339

ณ

หน้า

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางแสดง SWOT analysis.....	19
ตารางที่ 2.2 การจับคู่กลยุทธ์ด้วยตาราง TOWS matrix.....	21
ตารางที่ 2.3 เป้าหมายโครงการการสร้างผู้ประกอบการและกลยุทธ์ในการดำเนินงาน	31
ตารางที่ 2.4 เป้าหมายและกลยุทธ์การอาชีวศึกษา และเป้าหมายและกลยุทธ์ของ สอศ.....	32
ตารางที่ 2.5 กรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการอาชีวะสร้างสรรค์จำแนกตามหน่วยงาน	34
ตารางที่ 2.6 หลักสูตรฝึกอบรมโดยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา.....	48
ตารางที่ 2.7 การเปรียบเทียบลักษณะการเรียนการสอน ของ PBL รูปแบบต่าง ๆ	52
ตารางที่ 2.8 ตัวอย่างหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมการเป็นผู้ประกอบการในต่างประเทศ	62
ตารางที่ 2.9 ตัวอย่างหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมการเป็นผู้ประกอบการในระดับมัธยมศึกษา Entrepreneurship Education – Secondary Education (EASE)	63
ตารางที่ 2.10 ตัวอย่างหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้ประกอบการหน้าใหม่ Entrepreneurship Training – Potential Entrepreneurs (ETPo)	64
ตารางที่ 2.11 ตัวอย่างหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้ประกอบการ Entrepreneurship Training – Practicing Entrepreneurs (ETPr).....	65
ตารางที่ 3.1 เกณฑ์ของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของ George and Mallery (2003) ..	98
ตารางที่ 3.2 ขั้นตอนการวิจัย จำแนกตามวัตถุประสงค์งานวิจัย	100
ตารางที่ 3.3 ขั้นตอนการวิจัย 6 ขั้นตอน แสดงวิธีการดำเนินการวิจัยและผลลัพธ์	101
ตารางที่ 3.4 จำนวนวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตามประเภท (ปีการศึกษา 2559)	103
ตารางที่ 3.5 จำนวนวิทยาลัยที่เก็บข้อมูลวิจัย จำแนกตามประเภทของวิทยาลัยและประเภทวิชา .	104
ตารางที่ 3.6 ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย	106
ตารางที่ 3.7 ผลการประเมินความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย	107
ตารางที่ 3.8 เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติการบริหารวิชาการ	108
ตารางที่ 3.9 เกณฑ์การเปรียบเทียบค่า $PNI_{modified}$ กับค่าเฉลี่ย $PNI_{modified}$ และการแปลผล	108

ตารางที่ 3.10	ตารางแสดงการวิเคราะห์ SWOT matrix.....	110
ตารางที่ 3.11	ตัวอย่างการวิเคราะห์ SWOT matrix.....	110
ตารางที่ 3.12	ผลการจับคู่กลยุทธ์ด้วย TOWS matrix.....	111
ตารางที่ 3.13	ตัวอย่างการจับคู่กลยุทธ์ด้วย TOWS matrix.....	112
ตารางที่ 3.14	ตัวอย่างตารางประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง).....	113
ตารางที่ 3.15	ตัวอย่างผลการประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง).....	114
ตารางที่ 4.1	ผลการประเมินกรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	116
ตารางที่ 4.2	ผลการประเมินกรอบแนวคิดคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	116
ตารางที่ 4.3	สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล.....	118
ตารางที่ 4.4	โครงสร้างหลักสูตรสำหรับรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ	122
ตารางที่ 4.5	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษา ในภาพรวม	123
ตารางที่ 4.6	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ ของนักศึกษา.....	125
ตารางที่ 4.7	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน	128
ตารางที่ 4.8	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษา ในด้านการประเมินผล	130
ตารางที่ 4.9	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษา โดยสรุป.....	133

ตารางที่ 4.10	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม ภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม	135
ตารางที่ 4.11	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม ภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ ..	137
ตารางที่ 4.12	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม ภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านสภาพเศรษฐกิจ.....	141
ตารางที่ 4.13	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม ภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านสภาวะทางสังคม	145
ตารางที่ 4.14	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม ภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	149
ตารางที่ 4.15	สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม ภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยสรุป	154
ตารางที่ 4.16	ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล ประเภทวิชาอุตสาหกรรม.....	156
ตารางที่ 4.17	ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ	157
ตารางที่ 4.18	ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม/ศิลปกรรม.....	158

ตารางที่ 4.19 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล ประเภทวิชาคหกรรม	159
ตารางที่ 4.20 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล ประเภทวิชาเกษตรกรรม.....	160
ตารางที่ 4.21 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล ประเภทวิชาประมง.....	161
ตารางที่ 4.22 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	162
ตารางที่ 4.23 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....	163
ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้วยค่า PNI _{modified} จำแนกรายด้านของสภาพแวดล้อม ภายนอก	164
ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา และลำดับความสำคัญของค่า PNI _{modified}	165
ตารางที่ 4.26 SWOT การบริหารวิชาการและสภาพแวดล้อมการบริหารวิชาการ	168
ตารางที่ 4.27 ตัวอย่างการพัฒนาคุณลักษณะหลัก	169
ตารางที่ 4.28 การจับคู่กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการ พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ด้วย TOWS matrix	170
ตารางที่ 4.29 กลยุทธ์การบริหารวิชาการ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) และกลยุทธ์รอง	171

ตารางที่ 4.30	กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 3 กล ยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน 44 วิธี	172
ตารางที่ 4.31	กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) แสดงวิธีดำเนินการ	173
ตารางที่ 4.32	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) จากรายบุคคล	176
ตารางที่ 4.33	สรุปคำแนะนำแก้ไขที่สำคัญสำหรับกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง).....	177
ตารางที่ 4.34	กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา คุณลักษณะ ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) แสดงกลยุทธ์หลัก และกลยุทธ์รอง.....	178
ตารางที่ 4.35	กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) แสดงวิธีดำเนินการ	179
ตารางที่ 4.36	ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษา ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) จากการประชุมกลุ่ม.....	182
ตารางที่ 4.37	สรุปคำแนะนำแก้ไขที่สำคัญสำหรับกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง).....	183
ตารางที่ 4.38	กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์	185
ตารางที่ 4.39	กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์ และวิธีดำเนินการ	186
ตารางที่ 4.40	สรุปผลการจับคู่กลยุทธ์การบริหารวิชาการ จำแนกตามประเภทวิชา	193
ตารางที่ 4.41	แนวทางการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ จำแนกตามประเภทวิชา.....	194
ตารางที่ 5.1	สรุปผลสภาพการบริหารวิชาการ ในภาพรวม.....	199
ตารางที่ 5.2	สรุปผลของสภาพการบริหารวิชาการ และการเปลี่ยนแปลงสู่สภาพที่พึงประสงค์.....	200
ตารางที่ 5.3	สรุปผลสภาพแวดล้อมของการบริหารวิชาการ และการเปลี่ยนแปลงสู่สภาพที่พึง ประสงค์	201

ตารางที่ 5.4 สรุปผลของลำดับความสำคัญของค่า $PNI_{modified}$ ของการบริหารวิชาการของ
 วิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
 จำแนกตามจุดแข็ง จุดอ่อน 203

ตารางที่ 5.5 สรุปผลลำดับความสำคัญของค่า $PNI_{modified}$ ของสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการบริหาร
 วิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ
 ของนักศึกษา จำแนกตามโอกาส ภาวะคุกคาม และปัจจัยที่ส่งผล 204

ตารางที่ 5.6 สรุปผลคู่กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการ จำแนกรายด้าน 206

ตารางที่ 5.7 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ 214

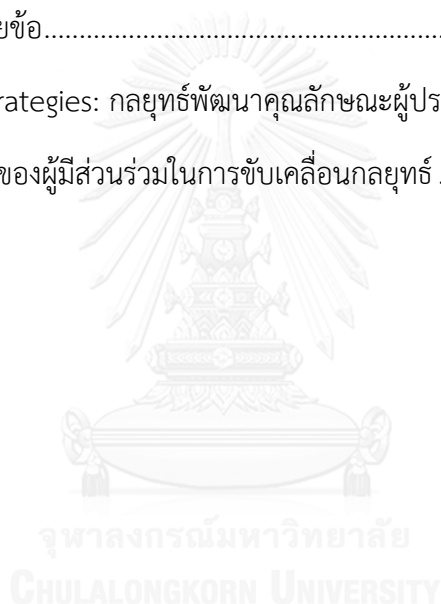
สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
แผนภาพที่ 1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติกับคุณลักษณะ ผู้ประกอบการของนักศึกษา.....	9
แผนภาพที่ 2.1 แผนภาพแสดงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	22
แผนภาพที่ 2.2 โครงสร้างการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา	38
แผนภาพที่ 2.3 โครงสร้างการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะฯ ภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา.....	39
แผนภาพที่ 2.4 การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาของไทย.....	45
แผนภาพที่ 2.5 กรอบการประเมินหลักสูตร (Finch & Crunkilton, 1999).....	55
แผนภาพที่ 2.6 รูปแบบเชิงโครงสร้างในการพัฒนาผู้เรียนเป็นผู้ประกอบการของ Lüthje and Franke (2003)	68
แผนภาพที่ 2.7 กรอบการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการประกอบการของสหรัฐอเมริกา.....	71
แผนภาพที่ 2.8 การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ 5 ขั้นตอนของ Shapiro (2004) ...	72
แผนภาพที่ 2.9 การปรับปรุงกรอบการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นกรอบ แนวคิดในการวิจัย	78
แผนภาพที่ 3.1 หลักการเชื่อมโยงกรอบแนวคิดงานวิจัยในการสร้างเครื่องมือ	105
แผนภาพที่ 4.1 สัดส่วนของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเพศ	119
แผนภาพที่ 4.2 สัดส่วนของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามกลุ่ม.....	119
แผนภาพที่ 4.3 สัดส่วนผู้เรียน หลักสูตร ปวช. จำแนกตามชั้นปี.....	120
แผนภาพที่ 4.4 การเปิดสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ จำแนกตามประเภทวิชา	121
แผนภาพที่ 4.5 โครงสร้างหลักสูตรสำหรับรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ (n = 63).....	123
แผนภาพที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ การบริหารวิชาการในภาพรวม	125
แผนภาพที่ 4.7 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ	125

แผนภาพที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยระดับปฏิบัติ ด้านการพัฒนาหลักสูตร	127
แผนภาพที่ 4.9 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	128
แผนภาพที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ ด้านการจัดการเรียนการสอน	129
แผนภาพที่ 4.11 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการเรียนการสอน	130
แผนภาพที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ ด้านการประเมินผล.....	131
แผนภาพที่ 4.13 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ด้านการประเมินผล	132
แผนภาพที่ 4.14 ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ในภาพรวม เรียงลำดับความสำคัญ จากมากไปหาน้อย.....	134
แผนภาพที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยระดับ สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของ วิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษา ในภาพรวม.....	136
แผนภาพที่ 4.16 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหาร วิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ ของนักศึกษา ในภาพรวม	137
แผนภาพที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ	140
แผนภาพที่ 4.18 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ.....	141
แผนภาพที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ ด้านสภาพเศรษฐกิจ.....	144
แผนภาพที่ 4.20 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ ด้านสภาพเศรษฐกิจ.....	144
แผนภาพที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ ด้านสภาวะทางสังคม.....	147
แผนภาพที่ 4.22 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ ด้านสภาวะทางสังคม.....	148

แผนภาพที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ ด้าน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	151
แผนภาพที่ 4.24 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ ด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	152
แผนภาพที่ 4.25 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น สภาพแวดล้อมภายนอกของการ บริหารวิชาการ	155
แผนภาพที่ 4.26 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ จำแนกรายข้อ.....	165
แผนภาพที่ 4.27 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกการบริหารวิชาการ จำแนกรายข้อ.....	166
แผนภาพที่ 4.28 A2D Strategies: กลยุทธ์พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา.....	184
แผนภาพที่ 4.29 บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกลยุทธ์	190

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

กระแสสังคมโลกปัจจุบันก่อให้เกิดวิสาหกิจไร้พรมแดน (Global enterprise) เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายประการ ทั้งการกระจายงานในระดับโลก (Global distribution of jobs) รูปแบบงานใหม่ การผลิตและการบริการใหม่ที่หลากหลายขึ้น (Institute For The Future, 2004) มีตลาดการค้าขนาดใหญ่ขึ้น การค้าเสรีและการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานมากขึ้น รวมทั้งการเติบโตทางเศรษฐกิจที่อาศัยความสามารถของสมาชิกในสังคมในการมองเห็นโอกาสและจัดการกับโอกาสนั้นอันนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ และสร้างผลกำไรให้เกิดขึ้น

สมาชิกในสังคมที่มีความสามารถในการมองเห็นโอกาสและจัดการกับโอกาสนั้น คือผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ผู้ประกอบการเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ทรัพยากรทางการผลิตที่มีอยู่ในสังคม ได้แก่ แรงงาน ทุนและที่ดินให้เกิดคุณค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดในด้านการเงินและด้านเศรษฐกิจต่อสังคมและต่อสาธารณชน (World Economic Forum, 2011; Harper, 2003; Kirzner, 1997) ผู้ประกอบการสร้างงาน นำไปสู่การเจริญเติบโตของธุรกิจและเศรษฐกิจ (Acs et al. 2015; Gartner, 1989; Lucas, 1988; Romer, 1990; Van der Kuip & Verheul, 2003b) และสร้างความมั่งคั่งให้กับประเทศ เพื่อช่วยให้มนุษย์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Kelly, 1996; Romer, 1993) ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตขึ้นอย่างมั่นคง (Harper, 2003; Kuratko & Hodgetts, 2001)

ผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้ประเทศฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไปและอย่างมีกลยุทธ์ ดังเช่นปี พ.ศ. 2552 เมื่อครั้งเศรษฐกิจโลกตกต่ำ ประเทศไทยรับมือกับเหตุการณ์นั้นด้วยการลดการนำเข้าสินค้าทุนจากต่างประเทศ ผลักดันให้วิสาหกิจชุมชนเติบโตขึ้น ส่งผลให้จำนวนผู้ประกอบการรายย่อยและขนาดกลางเพิ่มสูงขึ้น ผู้ประกอบการช่วยสร้างรายได้เข้าประเทศด้วยการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าในประเทศและการส่งออก (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2557; ปฏิมาจิระแพทย์, 2557) แต่จากดัชนีการเพิ่มผลิตภาพของประเทศด้วยผู้ประกอบการ GEDI (Global Entrepreneurship and Development Index) ในปี พ.ศ. 2557 ที่จัดอันดับประเทศไทยอยู่ที่ 64 จาก 120 ประเทศทั่วโลก และจัดอยู่ในควอไทล์ที่สามจากทั้งหมดห้าควอไทล์ โดยมีออสเตรเลีย (อยู่อันดับสองรองจากสหรัฐอเมริกา) ไต้หวัน และสิงคโปร์ที่ติดอยู่ใน 10 อันดับแรกของโลก (Acs et al., 2015) แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยยังขาดการให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการ หรือกับการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการในการขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจ

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้สร้างงาน เจ้าของกิจการ ผู้ที่สามารถเปลี่ยนความคิดเป็นการกระทำ สร้างนวัตกรรม มองเห็นโอกาสในขณะที่ผู้อื่นมองไม่เห็น กล้าตัดสินใจและกล้ารับความเสี่ยง ผู้ประกอบการมี 4 ประเภท ได้แก่ ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการทางสังคม ผู้ประกอบการภายในองค์กร และผู้ประกอบการนโยบาย (Zhao, 2012) ผู้ประกอบการทำงานอย่างมีวัตถุประสงค์ วางแผนอย่างระมัดระวัง มองโลกในแง่ดีและสร้างสรรค์ แปลงความคิดให้เป็นสินค้า บริการ หรือตลาดใหม่ สร้างนวัตกรรม (Sarasvathy, Dew, Velamuri, & Venkataraman, 2003) และผู้ประกอบการมีพลังเพื่อขับเคลื่อนตนเองไปสู่ความสำเร็จ กล้าเสี่ยง กล้าเผชิญ และตัดสินใจบนความไม่แน่นอน มีอิสระสูง ริเริ่ม และสร้างสรรค์ สิ่งเหล่านี้เป็นคุณลักษณะในคนทำงานปัจจุบันและงานในอนาคตต้องการ (Brent et al., 1998; Gibb & Cotton, 1998)

คุณลักษณะที่มีในผู้ประกอบการเป็นมาตรฐานทำให้เกิดความแตกต่างจากผู้ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ (Kuratko & Hodgetts, 2001) คุณลักษณะเหล่านี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม และขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Koh, 1996) คุณลักษณะผู้ประกอบการมีความสำคัญมากขึ้นต่อสังคมปัจจุบัน (Gavron, 1998) คุณลักษณะผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้ประกอบการซึ่งส่งผลให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการและท้ายที่สุดมีความต้องการเป็นผู้ประกอบการ (Lüthje & Franke, 2003) นักวิชาการหลายท่านเชื่อว่าคุณลักษณะผู้ประกอบการไม่ใช่สิ่งที่ไม่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิด (Kuratko & Hodgetts, 2001; Thornberry, 2006) แต่สามารถฝึกฝนและสอนได้ตั้งแต่เด็ก การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ (Cheung, 2008; World Economic Forum, 2011; Mohan-Neill, 2001; Rasheed & Rasheed, 2003; Vaidya, 2014; Volery, Oser, Müller, Näpflin, & Del Rey, 2014)

การพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยการศึกษาในสถานศึกษาด้วยหลักสูตรที่ออกแบบมาเฉพาะเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ เช่น การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship education) ให้โอกาสผู้เรียนมีความรู้ ประสบการณ์ และฝึกทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (Schwarz, Wdowiak, Almer-Jarz, & Breitenacker, 2009) และมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าสอนให้มีทักษะในการจัดตั้งธุรกิจใหม่ (Vaidya, 2014) แต่นักวิชาการอีกกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าคุณลักษณะผู้ประกอบการมิได้พัฒนาได้ด้วยการศึกษาเพียงอย่างเดียว หากแต่พัฒนาได้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning process) ในสถานประกอบการจริง (Van der Kuip & Verheul, 2003b) เพราะคุณลักษณะผู้ประกอบการมีความเป็นเอกลักษณ์และเป็นกระบวนการสร้างความตระหนักรู้ การประยุกต์ใช้ความรู้ และการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นนำไปสู่การปรับเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ (Harrison & Leitch, 2005) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ (von Graevenitz, Harhoff, & Weber, 2010) ดังนั้น การพัฒนา

คุณลักษณะผู้ประกอบการต้องอาศัยทั้งการศึกษาในสถานศึกษาและการลงมือปฏิบัติจริงในสถานศึกษาและในสถานประกอบการ

การศึกษาเป็นการเตรียมคนให้พร้อมเป็นผู้ประกอบการ นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การพัฒนาเยาวชนด้วยการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะผู้ประกอบการนั้นเริ่มได้ตั้งแต่อาชีวศึกษา (Volery, Oser, Müller, Näpflin, & Del Rey, 2014) และการอาชีวศึกษา (Vocational education) เป็นการศึกษาขั้นเริ่มแรกในการเตรียมเยาวชนให้พร้อมก้าวสู่โลกแห่งอาชีพ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) เพื่อให้คนมีทักษะในการประกอบอาชีพ การเป็นผู้ประกอบการถือว่าการประกอบอาชีพ เป็นการใช้ความรู้และทักษะเพื่อสร้างงาน และจ้างงานตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551, 2552; สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545) ความในมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 กำหนดให้มีการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและมีสมรรถนะเพียงพอต่อการประกอบอาชีพทั้งเป็นผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551) และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2552 - 2561 ยังคงให้ความสำคัญกับการผลิตแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552)

ประเทศไทยริเริ่มการสร้างผู้ประกอบการในการอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง ในปี พ.ศ. 2547 เมื่อครั้งนายวิระศักดิ์ วงษ์สมบัติ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) มีการปฏิรูปการอาชีวศึกษา และในปี พ.ศ. 2549 กำหนดนโยบายผลักดันการสร้างผู้ประกอบการ ชื่อว่า “โครงการอาชีวะสร้างสรรค์ แปรฝันสู่ธุรกิจ” หรือ “RRR Awards” เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการประกอบธุรกิจและจิตสำนึกในเชิงธุรกิจให้นักศึกษาอาชีวศึกษา เตรียมความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการใหม่และมีแผนธุรกิจเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจจริงหลังสำเร็จการศึกษา (วิระศักดิ์ วงษ์สมบัติ, 2550) โครงการนี้พลิกโฉมการเรียนการสอน ส่งเสริมศักยภาพนักศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนารายวิชา บรรจุในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2545 (เจ็ดฤดี ชินเวโรจน์, 2559; ศรีวิการ์ เมฆวัชชัยกุล, 2550; สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2546) การผลักดันนโยบายดังกล่าวให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ ทักษะและศักยภาพหากแต่ยังขาดการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่จะส่งผลให้นักศึกษาต้องการเป็นผู้ประกอบการ

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการยังคงมีนโยบายสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนที่จบการศึกษาแล้วในทุกระดับมีงานรองรับ มีงานทำเพื่อสร้างตนเอง สร้างครอบครัว สร้างประเทศ (ณรงค์ พิพัฒนาศัย,

2558) สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษารัฐเพื่อเตรียมกำลังคนรับมือกับอนาคต ให้ประเทศแข่งขันได้ในกลุ่มประเทศอาเซียน ในภูมิภาค และในระดับโลก (ประยุทธ์ จันทร์โอชา, 2559) หากแต่มีปัญหาของการอาชีวศึกษาอยู่หลายประเด็นที่ชะลอการขับเคลื่อนนโยบายเหล่านั้น ได้แก่ การที่เยาวชนไม่นิยมเรียนสายอาชีพ เห็นได้จากการเลือกเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพเพียงร้อยละ 15 เท่านั้นจากจำนวนผู้เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมด ต่ำกว่าเป้าหมายของประเทศที่กำหนดให้มีสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อผู้เรียนสามัญศึกษาอยู่ที่ร้อยละ 60:40 หรือปัญหาค่านิยมในการเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาตรีเพื่อให้ได้เงินเดือนที่สูงขึ้นของผู้จบการศึกษาสายอาชีพที่มากถึงร้อยละ 75 (ลือชัย แก้วสุข, 2554; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) หรือปัญหาของการที่ผู้เรียนจบอาชีวศึกษาไม่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างที่ควรจะเป็น (สถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศไทย, 2554) หรือปัญหาการประชาสัมพันธ์ทางเลือกอาชีพในการเป็นผู้ประกอบการยังไม่กว้างขวางสำหรับเยาวชนที่ไม่ต้องการเป็นลูกจ้างแรงงาน สถานศึกษามุ่งสอนให้เยาวชนรู้เพียงว่าการประกอบอาชีพนั้นมีแค่การเป็นลูกจ้างแรงงานเท่านั้น (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2555)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้บุคคลมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากผู้ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการและคุณลักษณะผู้ประกอบการส่งผลให้เยาวชนต้องการเป็นผู้ประกอบการ ถึงแม้ไม่ประกอบอาชีพอิสระ ยังเป็นสิ่งที่จะช่วยให้คนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและต้องการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าให้กับสังคม ทำให้เยาวชนเป็นผู้ประกอบการสังคม เป็นผู้ประกอบการภายในองค์กร เป็นผู้ประกอบการนโยบายได้ ที่สำคัญคือคุณลักษณะผู้ประกอบการเป็นสิ่งสร้างได้ด้วยการอาชีวศึกษา นโยบายของรัฐกำหนดให้การอาชีวศึกษาผลิตและพัฒนาคนให้มีสมรรถนะเพียงพอต่อการประกอบอาชีพทั้งเป็นลูกจ้างแรงงานและประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนาผู้ประกอบการที่ดำเนินงานมากกว่า 10 ปีแต่ยังพบปัญหาว่า เยาวชนไม่ตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ เยาวชนนิยมเรียนต่อในระดับสูงเพื่อได้เงินเดือนที่สูงขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องส่งเสริมการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยเน้นที่การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพราะการบริหารวิชาการทำให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้นกับผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ประกอบด้วยการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล การบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะต้องทำอย่างเป็นเชิงรุกหรืออย่างมีกลยุทธ์ เพราะกลยุทธ์เป็นกระบวนการเชิงรุกในการดำเนินงานที่จะนำพาวิทยาลัยอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และภารกิจที่วางไว้ร่วมกันได้ (พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2552; สวัสดิ์ เพชรโชติวงศ์, 2549; สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2552; สุกใจ วันอุดมเดชาชัย, 2556; Certo, Peter, & Ottensmeyer, 1991; Henderson, 1989; Wright & McMahan, 1992)

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

1.3 คำถามการวิจัย

1. กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นอย่างไร
2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นอย่างไร
3. กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาควรเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ที่ดำเนินการโดยรัฐ ให้การศึกษาอาชีวศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทั้ง 9 ประเภทวิชา รวมทั้งสิ้น 428 แห่งทั่วประเทศ

วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. ที่ดำเนินการโดยรัฐ 428 แห่งทั่วประเทศ แบ่งเป็น 10 ประเภทของวิทยาลัย ได้แก่ 1) วิทยาลัยเทคนิค 2) วิทยาลัยการอาชีพ 3) วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว และวิทยาลัยพาณิชยกรรม 4) วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม 5) วิทยาลัยสารพัดช่าง 6) วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยการอาชีวศึกษา 7) วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ 8) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง 9) กาญจนภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง และวิทยาลัยเสริมทักษะวิชาชีพสามเณร วิทยาลัยโฆษะมังคลาราม และ 10) วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ต่อไปนี้จะเรียกว่า “วิทยาลัยอาชีวศึกษา”

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาพิจารณาในงานวิจัยนี้ แบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ 1. การบริหารวิชาการ 2. แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และ 3. คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

1. การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

- 1.1. การพัฒนาหลักสูตร
- 1.2. การจัดการเรียนการสอน
- 1.3. การประเมินผล

2. แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติ 3 ระยะที่ต่อเนื่อง และวิธีการเรียนการสอนในแต่ละระยะ 6 วิธี

ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน

ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ

ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์

วิธีการเรียนการสอนในแต่ละระยะ 6 วิธี ประกอบด้วย

1. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์
2. ครูเป็นผู้เอื้ออำนวยและผู้สอนงาน (โค้ช)
3. ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วม
4. นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้
5. การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน
6. การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย

3. คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้

- 3.1 เป็นนักคิดเชิงประกอบการ
- 3.2 มีทักษะวิชาการพื้นฐาน
- 3.3 มีทักษะเชิงประกอบการ
- 3.4 มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

1.4.3 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยนี้อยู่ระหว่างเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม พ.ศ. 2559 ซึ่งตรงกับภาคต้นของปีการศึกษา 2559 สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัด สอศ. ทั่วประเทศ

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่สำคัญของงานวิจัยในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา แสดงได้ดังนี้

1.5.1 การบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการสังเคราะห์ได้จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ประกอบด้วย 1. การพัฒนาหลักสูตร 2. การจัดการเรียนการสอน และ 3. การประเมินผล

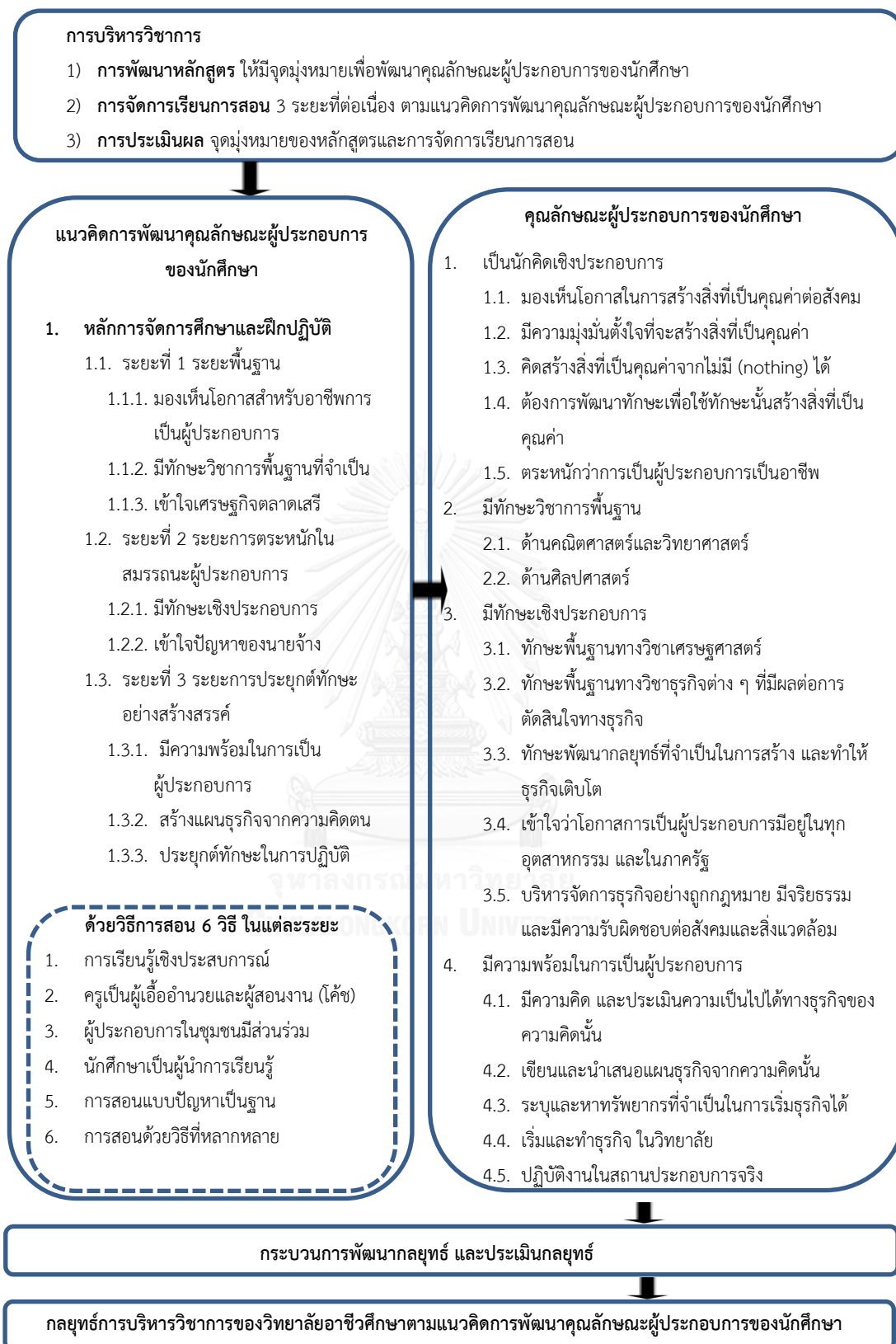
1.5.2 แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาปรับปรุงจากกรอบการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเป็นผู้ประกอบการของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่กำหนดมาตรฐานเนื้อหาแห่งชาติสำหรับการศึกษาเพื่อผู้ประกอบการ (The Consortium for Entrepreneurship Education, 2004) เป็นหลักการจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติ มี 3 ระยะที่ต่อเนื่อง ดังนี้ ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ และระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ พร้อมวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย 6 วิธีในแต่ละระยะ ประกอบด้วย 1. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ 2. ครูเป็นผู้เอื้ออำนวยและผู้สอนงาน (โค้ช) 3. ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วม 4. นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้ 5. การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน และ 6. การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย

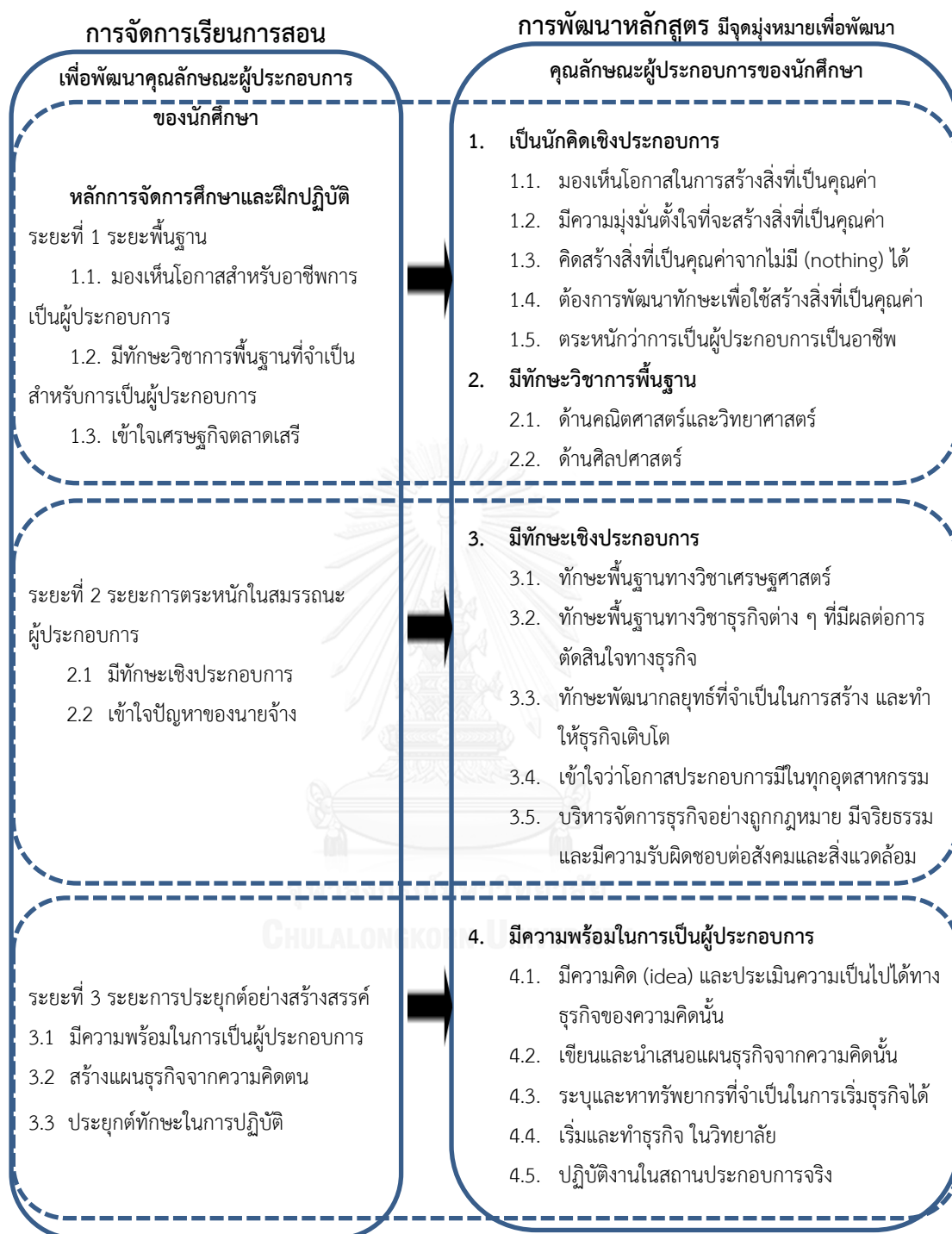
1.5.3 คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

องค์ประกอบของคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้ 1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ 2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน 3. มีทักษะเชิงประกอบการ และ 4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติกับคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

1.6 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมที่มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1. การพัฒนาหลักสูตร 2. การจัดการเรียนการสอน 3. การประเมินผล ในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ดำเนินการโดยรัฐ

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การออกแบบหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีหลักการจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติเป็นระยะที่ต่อเนื่อง 3 ระยะด้วยวิธีการเรียนการสอน 6 วิธีในแต่ละระยะ

การประเมินผล หมายถึง การประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรและการประเมินการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

การพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ ด้วยหลักการจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติจัดเป็นระยะที่ต่อเนื่อง พร้อมวิธีการจัดการเรียนการสอน 6 วิธีในแต่ละระยะ

หลักการจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน จัดเป็นระยะที่ต่อเนื่องกัน เริ่มจากระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน เป็นระยะเริ่มต้น ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ถึงระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ เป็นระยะสุดท้าย

ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในระยะเริ่มต้นที่ให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ เกิดความเข้าใจพื้นฐานของเศรษฐกิจประเทศและระบบเศรษฐกิจตลาดเสรี มองเห็นโอกาสสำหรับการประกอบการเป็นอาชีพในเศรษฐกิจตลาดเสรี

ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีสมรรถนะผู้ประกอบการเริ่มต้นที่สอนกันได้ในรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ และนักศึกษาเข้าใจปัญหาต่าง ๆ จากมุมมองของเจ้าของธุรกิจขนาดย่อมหรือผู้ประกอบการ

ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้เรียนรู้สมรรถนะต่าง ๆ ในการเป็นผู้ประกอบการรวมถึงการเริ่มและดำเนินธุรกิจให้นักศึกษาได้ประยุกต์ความรู้ ทักษะที่สั่งสมจากการศึกษาและฝึกปฏิบัติในระยะพื้นฐานและระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตนได้ เริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย

วิธีการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่รวมผู้สอน ผู้เรียน ผู้ประกอบการในชุมชน หลักการเรียนรู้ และวิธีสอนที่ทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา 6 วิธี ได้แก่ การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ครูเป็นผู้เอื้ออำนวยและผู้สอนงาน (โค้ช) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วม นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้ การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน และการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย

การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ หมายถึง การที่นักศึกษาแต่ละคนได้ประกอบการจริงได้มีประสบการณ์ของตนเองเพื่อสร้างความเท่าเทียมทางอารมณ์ในกระบวนการเรียนรู้

ครูเป็นผู้เอื้ออำนวยและผู้สอนงาน (โค้ช) หมายถึง การทำให้นักศึกษามีกระบวนการค้นพบคำตอบด้วยตนเอง และนำไปสู่แนวทางแก้ปัญหา การช่วยให้นักศึกษาเลือกแนวทางของตนเอง การช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากข้อผิดพลาดและความสำเร็จของตน

ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้ประกอบการในชุมชนเป็นวิทยากรบรรยาย พี่เลี้ยง ที่ปรึกษา และต้นแบบ (Role model) ให้กับนักศึกษาในวิทยาลัยหรือในสถานประกอบการจริง

นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้ หมายถึง นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการในการเรียนการสอนด้วยตนเอง เช่น การวางแผน การสร้าง การบริหารจัดการธุรกิจ การจัดทำศนศึกษา การทำแบบฝึกหัดการเจรจาต่อรองและกิจกรรมกลุ่มแก้ปัญหา การรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง และจัดการเรียนรู้แบบการเสาะหาเป็นฐานด้วยตนเอง

การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน หมายถึง วิธีการสร้างให้นักศึกษามีทักษะเพื่อเป็นนักแก้ปัญหาที่ดี มีโอกาสได้แก้ปัญหาทั้งที่ง่ายและยากคือมีทั้งที่ปัญหามีคำตอบชัดเจนและปัญหาที่ไม่มีคำตอบชัดเจน

การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย หมายถึง วิธีการถ่ายทอดเนื้อหา ประสบการณ์ที่ต้องใช้หนังสือ มีคอร์สต่าง ๆ การสัมมนา การวิจัย การเรียนเป็นกลุ่ม การสวมบทบาท การมีวิทยากรมาบรรยาย การมีพี่เลี้ยง การมีที่ปรึกษา การมีต้นแบบ การทำศนศึกษา การอบรมโดยใช้คอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ เพื่อเอื้ออำนวยกระบวนการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้ขั้นสูง

คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา หมายถึง การเป็นนักคิดเชิงประกอบการ มีทักษะวิชาการพื้นฐาน มีทักษะเชิงประกอบการ และมีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการของผู้ที่เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2556 ในสถานศึกษาสังกัด สอศ. หลังจากจบหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า

เป็นนักคิดเชิงประกอบการ (Entrepreneurial thinkers) หมายถึง เป็นผู้ที่มองเห็นโอกาสในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า คิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากที่ไม่

เคยมีมาก่อนได้ ต้องการพัฒนาทักษะเพื่อใช้ทักษะนั้นสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า และตระหนักว่าการประกอบกิจการเป็นอาชีพ

มีทักษะวิชาการพื้นฐาน (Basic academic skills) หมายถึง มีความรู้ ประสบการณ์จากการฝึกฝนที่จำเป็นพื้นฐานในการประกอบกิจการ ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอื่น ๆ และด้านศิลปศาสตร์ เช่นภาษา การสื่อสาร ทักษะดิจิทัล ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาอื่น ๆ

มีทักษะเชิงประกอบการ (Entrepreneurial skills) หมายถึง มีความรู้ ประสบการณ์จากการฝึกฝนพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์รวมถึงเข้าใจเรื่องความเสี่ยงกับผลตอบแทน เช่นการออม ดอกเบี้ย อุปสงค์/อุปทาน พื้นฐานทางธุรกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ เช่นการตลาด การเงิน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การสร้างกลยุทธ์ที่จำเป็นในการสร้างและทำให้ธุรกิจเติบโต ได้ลงมือเริ่มและดำเนินธุรกิจหลังจากประมาณการความเสี่ยงและวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์มาอย่างดีแล้ว ได้รับการแนะนำหรือชี้แนะว่าโอกาสในการประกอบกิจการนั้นมีอยู่ในทุกภาคอุตสาหกรรม ทั้งหน่วยงานรัฐบาล และหน่วยงาน/องค์กรไม่แสวงหากำไร และได้บริหารจัดการธุรกิจอย่างถูกกฎหมาย มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (Ready skills) หมายถึง มีความคิดและประเมินความเป็นไปได้ทางธุรกิจของความคิดนั้น เขียนและนำเสนอแผนธุรกิจจากความคิดนั้น ระบุและหาทรัพยากรที่จำเป็นในการเริ่มธุรกิจได้ เริ่มและดำเนินธุรกิจตามแผนธุรกิจที่ตนสนใจและต้องการลงทุนด้วยตนเองได้ในขอบเขตที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมที่วิทยาลัยจัดไว้ให้ และปฏิบัติงานในสถานประกอบการจริงทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรหรือหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไร

การเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การที่บุคคลเกี่ยวข้องกับนวัตกรรม การที่บุคคลสร้างสรรค์สิ่งใหม่ การที่บุคคลเติบโตและการเปลี่ยนแปลงความคิดเป็นสิ่งประดิษฐ์ได้

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้สร้างงาน เจ้าของกิจการ ผู้ที่สามารถเปลี่ยนความคิดเป็นการกระทำ สร้างนวัตกรรม มองเห็นโอกาสในขณะที่ผู้อื่นมองไม่เห็น กล้าตัดสินใจและกล้ารับความเสี่ยง มีทั้งผู้ประกอบการที่มุ่งแสวงหากำไรในการประกอบการ และผู้ประกอบการที่มุ่งสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าในขณะที่สร้างรายได้ ประกอบด้วย ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการสังคม ผู้ประกอบการภายในองค์กร และผู้ประกอบการนโยบาย

สภาพปัจจุบัน หมายถึง การปฏิบัติการในปัจจุบันของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง การปฏิบัติการที่ควรจะเป็นของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

สภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง การเมืองและนโยบายด้านการศึกษารัฐ สภาพเศรษฐกิจ สภาวะทางสังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

กลยุทธ์การบริหารวิชาการ หมายถึง แนวทางเชิงรุกในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ดำเนินการโดยรัฐ รวมทั้งสิ้น 428 แห่งทั่วประเทศ

นักศึกษา หมายถึง นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 (ปวช.) ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย (โดยย่อ)

งานวิจัยนี้มีระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed methods research) ที่ออกแบบเป็น Explanatory sequential design (Creswell & Plano Clark, 2011) เริ่มด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ แล้วจึงทำวิจัยเชิงคุณภาพเป็นลำดับต่อไปในงานวิจัยเดียว เริ่มจากการพัฒนาเครื่องมือวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณจากกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิเคราะห์ผลข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index แบบปรับปรุง, $PNI_{modified}$) นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับร่าง ทำการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์การพิจารณากลยุทธ์ที่ดีของสถานศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นจึงปรับปรุงเป็นกลยุทธ์ ฉบับสมบูรณ์ มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. สังเคราะห์กรอบแนวคิดงานวิจัยการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
3. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการ
4. จับคู่กลยุทธ์ เพื่อพัฒนากลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) โดยผู้วิจัย
5. ประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) โดยผู้ทรงคุณวุฒิรายบุคคล แล้วปรับปรุงเป็นกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)

6. ประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) โดยการประชุมกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วพัฒนาเป็นกลยุทธ์ ฉบับสมบูรณ์

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัด สอศ. ที่ต้องการผลิตนักศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการ และ สอศ. ทั้งในด้านวิชาการ ด้านนโยบาย และด้านการปฏิบัติ ดังนี้

1.8.1 ประโยชน์ด้านวิชาการ

นักวิชาการ นักวิจัย และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปศึกษาต่อยอดและพัฒนา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาอาชีวศึกษา การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีใหม่ ๆ ที่เหมาะสม การประเมินผลรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมที่จะส่งผลต่อการสร้างนักศึกษาเป็นผู้ประกอบการต่อไปได้

1.8.2 ประโยชน์ด้านนโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปกำหนดนโยบายการจัดการอาชีวศึกษาเชิงรุกเพื่อพัฒนานักศึกษาอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ และให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีความสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้

1.8.3 ประโยชน์ด้านการปฏิบัติ

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัด สอศ. ที่ดำเนินการโดยรัฐ สามารถนำกลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปใช้บริหารวิชาการอย่างเป็นเชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ครูที่สอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการและวิชาที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เพื่อแสดงบทบาทของตนให้เหมาะสมในการขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารวิชาการสู่ความสำเร็จ อีกทั้งพัฒนาทักษะ ความเชี่ยวชาญในการสอนและเรียนรู้วิธีการสอนใหม่ ๆ และวิธีการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการในชุมชนที่ต้องการร่วมมือกับสถานศึกษาให้โอกาสกับนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการระหว่างการศึกษา และถ่ายทอดประสบการณ์ของตนที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลวเพื่อเป็นบทเรียนประกอบการเรียนการสอน

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสังกัด สอศ. ทั่วประเทศที่บริหารจัดการโดยรัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการดำเนินงานศึกษาวิจัยที่นำเสนอไว้ข้างต้น จึงมีการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 กระบวนการพัฒนากลยุทธ์
- 2.2 การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
- 2.3 แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
- 2.4 คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 การวิจัยแบบผสมวิธี

2.1 กระบวนการพัฒนากลยุทธ์

กลยุทธ์ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Strategies มีความหมายว่า ยุทธศาสตร์ หรือ กลยุทธ์ ซึ่งใช้กับหลายระดับเช่น ระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือระดับองค์การ หรือระดับปฏิบัติการที่เรียกว่าเป็นกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน

Apter (1955) นิยามความหมายของกลยุทธ์ว่าเป็นแนวทาง (Means) ทำให้บรรลุเป้าประสงค์ (Goals)

Mintzberg (2000) นิยามความหมายของกลยุทธ์ว่าเป็นรูปแบบการตัดสินใจที่มีเหตุผลชัดเจน และรวมหลายสิ่งอย่างเข้าไปด้วยกัน เป็นเสมือนแผนดำเนินงานที่จะนำพาให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ดังนี้

1. กลยุทธ์ คือ แผน เป็นกิจกรรมในการกำหนดทิศทาง หรือแผนการทำงานในอนาคต
2. กลยุทธ์ คือ แบบแผน ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่องในแต่ละช่วงเวลา การวางแผนงานเพื่ออนาคตเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงพัฒนาการขององค์การที่เป็นมาจากอดีต ผู้บริหารที่กำหนดกลยุทธ์ควรคำนึงถึงความสามารถของบุคลากรภายในองค์การในปัจจุบันด้วย
3. กลยุทธ์ คือ การกำหนดตำแหน่งที่ตั้ง เป็นการให้ความสำคัญกับตำแหน่งที่ตั้งขององค์การในธุรกิจเพื่อให้สินค้าหรือบริการมีความเหมาะสมกับความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่ม (Segment)

4. กลยุทธ์ คือ มุมมอง เป็นการให้ความสำคัญของการพิจารณาสภาพที่แท้จริงในองค์การ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มุมมองจึงหมายถึงวิธีการดำเนินงานที่ต้องการให้คนในองค์การยึดถือร่วมกัน

5. กลยุทธ์ คือ การเดินทางมาก ในสถานการณ์ที่ต้องแข่งขัน สิ่งที่ทุกคนต้องการคือชัยชนะ การวางกลยุทธ์จึงเป็นเสมือนการวางอุบายในการดำเนินงาน กลวิธีเพื่อเอาชนะคู่แข่งให้ได้

Henderson (1989) กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นการค้นหาอย่างรอบคอบเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ ที่นำไปสร้างความได้เปรียบด้านการแข่งขันให้แก่ธุรกิจ

ธงชัย สันติวงษ์ (2532) กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นแผนงานที่มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมทุกด้าน ประสานทุกด้านเข้าด้วยกันที่ช่วยให้องค์การมีข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน กลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นจะช่วยให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์

Certo et al. (1991) กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นกระบวนการดำเนินงานที่นำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Wright and McMahan (1992) กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นแผนของผู้บริหารระดับสูงในการนำพาองค์การไปสู่ผลลัพธ์โดยมีวิธีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์การ

Rosen (1995) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง ขอบเขตและทิศทางระยะยาวเพื่อนำพาองค์การสู่ความสำเร็จด้วยการจัดสรรทรัพยากรภายในเพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อมที่ท้าทาย ความต้องการของลูกค้า และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

พสุ เดชะรินทร์ (2546) กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นแนวทางที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จ หรือได้เปรียบทางการแข่งขัน

สวัสดี เพชรโชติวงศ์ (2549) กล่าวว่า กลยุทธ์ คือ เครื่องมือในการตัดสินใจเพื่อรู้ว่าควรทำอะไร อย่างไร และเมื่อไรให้เหมาะสมกับเวลา สถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่องค์การกำลังเผชิญอยู่ กลยุทธ์ที่ดีต้องมีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียขององค์การพร้อมกับภาวะคุกคามและโอกาสในการเลือกทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกด้วย

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2552) กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นสิ่งช่วยชี้แนะแนวทางในการบริหารให้กับผู้บริหารทุกระดับ ผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เพื่อให้องค์การมีความได้เปรียบด้านการแข่งขัน อยู่รอด และเติบโตได้

สุดใจ วันอุดมเดชาชัย (2556) กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นวิธีการดำเนินการขององค์การที่นำองค์การให้บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความแตกต่างจากคู่แข่ง และมีเอกลักษณ์ โดยสอดคล้อง

กับความสามารถและความจำกัดของทรัพยากรที่องค์กรมีอยู่ตามการวิเคราะห์โอกาสและภาวะคุกคาม ความได้เปรียบที่องค์กรมี

สรุปได้ว่า ความหมายของกลยุทธ์ คือกระบวนการในการดำเนินงานอย่างเป็นเชิงรุกที่จะนำพ่องค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์และภารกิจที่วางไว้

2.1.1 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม (SWOT analysis)

Kotler and Murphy (1981) เสนอขั้นตอนการพัฒนากลยุทธ์ไว้ 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก
2. การวิเคราะห์ทรัพยากรในการบริหาร
3. การตั้งเป้าประสงค์
4. การกำหนดกลยุทธ์
5. การออกแบบองค์การ
6. การออกแบบระบบเพื่อนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ

Certo, Peter, and Ottensmeyer (1991) ได้เสนอการกำหนดและบริหารจัดการกลยุทธ์ไว้ 5 ขั้นตอนคือ

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์โอกาส ภาวะคุกคามจากสภาพภายนอกองค์การ และการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน
2. การกำหนดทิศทางขององค์การ ซึ่งมีภารกิจ และวัตถุประสงค์ขององค์การ
3. การกำหนดกลยุทธ์ เป็นกระบวนการออกแบบ และเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ เป็นการวิเคราะห์ทางเลือกด้วยเทคนิคต่าง ๆ เช่นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม (SWOT analysis) เป็นต้น
4. การปฏิบัติตามกลยุทธ์ เป็นการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติโดยอ้างอิงโครงสร้างองค์การเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ
5. การควบคุมกลยุทธ์ เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ ประเมินผลลัพธ์ของกระบวนการ ประเมินผลลัพธ์การดำเนินงานขององค์การเป็นการควบคุมเชิงกลยุทธ์

มัลลิการ์ ต้นสอน (2545) แบ่งกระบวนการพัฒนาและบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ออกเป็น 4 ขั้นตอนได้แก่

1. การวิเคราะห์สภาพภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกที่ประกอบด้วยจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม หรือเรียกว่า SWOT analysis
2. การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกมากำหนดทิศทาง แนวทางในการปฏิบัติขององค์การ

3. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ เป็นขั้นตอนสำคัญของการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ เนื่องจากเป็นการพิสูจน์และทำให้สมมติฐานเชิงกลยุทธ์เป็นความจริงโดยผู้รับผิดชอบจะนำกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นนั้นไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์เป็นวิธีดำเนินการ

Fidler (2002) กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นการพัฒนาทฤษฎีการวางแผนกลยุทธ์เพื่อให้องค์การทราบสภาพปัจจุบัน สำหรับตัดสินใจเลือกทิศทางที่ต้องการจะดำเนินกิจการไปในอนาคต การวางแผนกลยุทธ์นั้นมีขั้นตอนที่สลับซับซ้อนเป็นกระบวนการทำงานที่มีประโยชน์หลายประการ เช่นเป็นกระบวนการที่มีความคิดรวบยอด มีการจัดทำเป็นขั้นตอนที่สมบูรณ์ เน้นแนวทางก้าวหน้า และมีการสื่อสารสองทางระหว่างผู้ร่วมปฏิบัติงาน

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ (2546) เสนอขั้นตอนการกำหนดกลยุทธ์ว่า เป็นการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพองค์การในปัจจุบัน และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก กำหนดทิศทางขององค์การที่จะดำเนินไปในอนาคตประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าประสงค์ขององค์การ และการกำหนดกลยุทธ์มี 3 ระดับ ได้แก่ กลยุทธ์ระดับองค์การ กลยุทธ์ระดับธุรกิจ และกลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ

สวัสดิ์ เพชรโชติวงศ์ (2549) กล่าวถึงกระบวนการกำหนดกลยุทธ์ไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
2. การกำหนดทิศทางขององค์การ
3. การพัฒนากลยุทธ์
4. การปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์
5. การควบคุมเชิงกลยุทธ์

สมยศ นาวิการ (2551) เสนอกระบวนการกำหนดกลยุทธ์ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดภารกิจและเป้าหมายขององค์การ
2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การที่เป็นโอกาสและภาวะคุกคาม
3. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์การที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อน
4. กำหนดกลยุทธ์จากผลการวิเคราะห์โอกาสและภาวะคุกคาม และจุดแข็งและจุดอ่อน
5. ดำเนินการตามกลยุทธ์

พลฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2552) กล่าวว่ากลยุทธ์หรือ Strategy เป็นแนวทางเชิงรุกในการบรรลุเป้าหมาย หลักการของการกำหนดกลยุทธ์มี 5 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายขององค์การในอนาคต ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์

2. การวิเคราะห์สถานการณ์ ซึ่งสามารถใช้การทำ 4M analysis โดยวิเคราะห์ทรัพยากรทางการบริหารที่มีอยู่ คือ ทรัพยากรมนุษย์ (Man) เงินทุน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) ว่าเป็นจุดแข็งหรือเป็นจุดอ่อนของการดำเนินงานขององค์การ

3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมหภาค โดย PEST analysis หรือการวิเคราะห์การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร จะส่งผลเป็นโอกาส หรือเป็นภาวะคุกคามต่อการดำเนินการขององค์การในอนาคตอย่างไร

4. การกำหนดกลยุทธ์ ต้องพิจารณาถึงระดับของกลยุทธ์ว่าเป็นกลยุทธ์ระดับใด เช่นกลยุทธ์ระดับบริษัทหรือกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์ระดับธุรกิจ กลยุทธ์ระดับหน้าที่หรือกลยุทธ์ระดับปฏิบัติการ

5. การแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ควรมีทิศทางการทำงาน วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ขั้นตอน การดำเนินกลยุทธ์ข้างต้นด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม หรือการทำ SWOT analysis เป็นประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์ ทำให้การจับคู่กลยุทธ์มีความชัดเจนมากขึ้น แสดงเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ตารางแสดง SWOT analysis

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> ● ระบุจุดแข็งที่นี้ ● ระบุจุดแข็งที่นี้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ระบุจุดอ่อนที่นี้ ● ระบุจุดแข็งที่นี้
โอกาส (Opportunities)	ภาวะคุกคาม (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> ● ระบุโอกาสที่นี้ ● ระบุโอกาสที่นี้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ระบุภาวะคุกคามที่นี้ ● ระบุภาวะคุกคามที่นี้

สุจิตใจ วันอุดมเดชาชัย (2556) ระบุองค์ประกอบการกำหนดกลยุทธ์ไว้ 4 ประการ คือ

1. การกำหนดพันธกิจขององค์การ
2. การกำหนดวัตถุประสงค์องค์การที่ต้องการบรรลุ
3. การพัฒนากลยุทธ์
4. การกำหนดนโยบาย

สรุปได้ว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นกระบวนการ มีการทำ SWOT analysis เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกว่าเป็นโอกาสหรือภาวะคุกคาม และสภาพภายในองค์การว่าเป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อน เพื่อช่วยผู้บริหารในการกำหนดกลยุทธ์ ช่วยให้ผู้บริหารได้ตรวจสอบปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันทั้งในปัจจุบัน และในอนาคตขององค์การ การวิเคราะห์ SWOT เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดกลยุทธ์ เพราะทำให้

จับคู่กลยุทธ์ได้ชัดเจนขึ้น กลยุทธ์ที่กำหนดนั้นมีอยู่หลายระดับ เช่น กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง ก่อนที่จะแปลงกลยุทธ์เป็นวิธีดำเนินการเพื่อนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ

2.1.2 การจับคู่กลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix

Koontz and Weihrich (1988) นำเสนอ TOWS matrix เป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบที่ช่วยในการจับคู่รายการจุดอ่อน (Weaknesses, W) และจุดแข็ง (Strengths, S) ขององค์กร เข้ากับภาวะคุกคาม (Threats, T) และโอกาส (Opportunities, O) ของปัจจัยภายนอกองค์กร

กลยุทธ์การจับคู่รายการด้วย TOWS matrix ออกมาเป็นคู่กลยุทธ์แบ่งออกได้เป็น 4 กลยุทธ์ได้แก่

1. คู่กลยุทธ์ WT หรือจุดอ่อนและภาวะคุกคาม คือการลดทั้งจุดอ่อนและภาวะคุกคามให้น้อยลง
2. คู่กลยุทธ์ WO หรือจุดอ่อนและโอกาส คือความพยายามลดจุดอ่อนในขณะที่เพิ่มโอกาส องค์กรอาจต้องพัฒนาในส่วนที่ยังเป็นจุดอ่อนเพื่อคว้าโอกาสที่จะเข้ามา
3. คู่กลยุทธ์ ST หรือจุดแข็งและภาวะคุกคาม อยู่บนฐานที่แข็งขององค์กร หรือจุดแข็งเพื่อจัดการกับภาวะคุกคามที่รับรู้ และคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรในอนาคต
4. คู่กลยุทธ์ SO หรือจุดแข็งและโอกาส เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ที่สุดในบรรดากลยุทธ์ทั้ง 4 ที่ องค์กรสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการคว้าโอกาสที่จะเข้ามา วัตถุประสงค์ของทุกองค์การมักมุ่งสู่กลยุทธ์นี้

เมื่อได้มาซึ่งคู่กลยุทธ์ทั้ง 4 แล้วองค์กรควรประเมินกลยุทธ์อย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจเลือกกลยุทธ์หนึ่งใดมาใช้ โดยพิจารณาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ประกอบการพิจารณาเลือกใช้คู่กลยุทธ์ และที่สำคัญคือเวลา ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเลือกใช้คู่กลยุทธ์ใดนั้นจะนำมาซึ่งความสำเร็จของ องค์กรได้ (Weihrich, 1982)

Wheelen and Hunger (2012) กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์มักมีกระบวนการต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องเช่นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม หรือการวิเคราะห์ SWOT ซึ่งสนับสนุน ความคิดของ Weihrich (1982) แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาจับคู่เพื่อทำให้เกิดทางเลือก 4 ชุด เครื่องมือนี้เรียกว่า TOWS matrix แสดงได้ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 การจับคู่กลยุทธ์ด้วยตาราง TOWS matrix

	จุดแข็ง (Strengths) เลือกเขียนจุดแข็งภายในได้หลาย รายการ	จุดอ่อน (Weaknesses) เลือกเขียนจุดอ่อนภายในได้หลาย รายการ
โอกาส (Opportunities) เลือกเขียนโอกาสภายนอกได้ หลายรายการ	กลยุทธ์ SO (จับคู่กลยุทธ์โดยใช้จุดแข็งของ องค์กรเพื่อคว้าโอกาสภายนอก)	กลยุทธ์ WO (จับคู่กลยุทธ์โดยปรับปรุงจุดอ่อนด้วย การคว้าโอกาสภายนอกที่เป็น ประโยชน์ต่อองค์กร)
ภาวะคุกคาม (Threats) เลือกเขียนภาวะคุกคาม ภายนอกได้หลายรายการ	กลยุทธ์ ST (จับคู่กลยุทธ์โดยใช้จุดแข็งที่ องค์กรมีหลีกเลี่ยง หรือลด ผลกระทบจากภาวะคุกคาม ภายนอก)	กลยุทธ์ WT (จับคู่กลยุทธ์เพื่อลดจุดอ่อนภายใน องค์กร และภาวะคุกคามภายนอก)

การจับคู่กลยุทธ์ด้วย TOWS matrix มีประโยชน์ทำให้องค์กรได้มีกลยุทธ์ที่เหมาะสมเป็น
ทางเลือก สามารถนำกลยุทธ์ที่ได้มาประเมินความเป็นไปได้ในการแข่งขันขององค์กรอย่างเหมาะสม
กับสภาพแวดล้อม (Wheelen & Hunger, 2012)

ขั้นตอนการจัดทำ TOWS matrix ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน (David, 2013) ดังนี้

1. เขียนรายการที่เป็นโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรในอนาคต ไว้
ในตารางที่เรียกว่าสรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก หรือ External Factor Analysis Summary,
EFAS

2. เขียนรายการที่เป็นภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรใน
อนาคต ไว้ในตาราง EFAS

3. เขียนรายการที่เป็นจุดแข็งจากสภาพภายในที่สำคัญขององค์กร ไว้ในตารางสรุปผลการ
วิเคราะห์ปัจจัยภายใน หรือ Internal Factor Analysis Summary, IFAS

4. เขียนรายการที่เป็นจุดอ่อนจากสภาพภายในที่สำคัญขององค์กร ไว้ในตาราง IFAS

5. จับคู่จุดแข็ง (S) กับโอกาส (O) เมื่อผสมแล้วจะได้คู่กลยุทธ์ที่เรียกว่า SO

6. จับคู่จุดอ่อน (W) กับโอกาส (O) เมื่อผสมแล้วจะได้คู่กลยุทธ์ที่เรียกว่า WO

7. จับคู่จุดแข็ง (S) กับภาวะคุกคาม (T) เมื่อผสมแล้วจะได้คู่กลยุทธ์ที่เรียกว่า ST

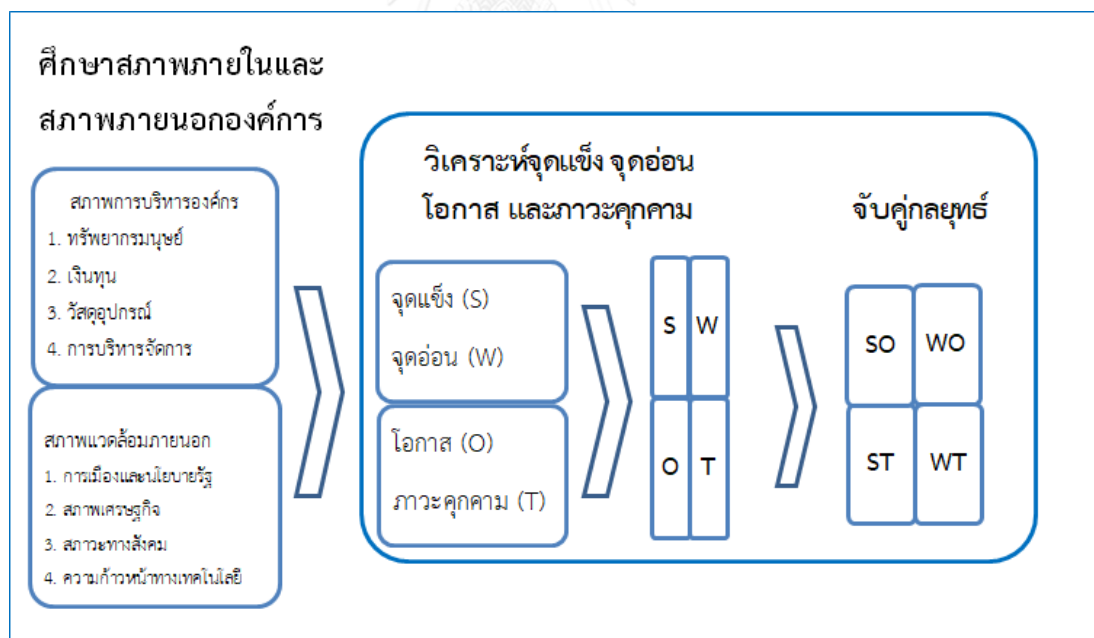
8. จับคู่จุดอ่อน (W) กับภาวะคุกคาม (T) เมื่อผสมแล้วจะได้คู่กลยุทธ์ที่เรียกว่า WT

การเลือกใช้คู่กลยุทธ์หนึ่งใดนั้นขึ้นอยู่กับว่าจุดแข็ง จุดอ่อนขององค์กร หรือโอกาส ภาวะ
คุกคามของสภาพแวดล้อมที่จะมีผลกระทบต่อองค์กรในอนาคตมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของ

องค์การมาน้อยเพียงใด และขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ของผู้บริหารเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์การ (Bercovitz & Mitchell, 2007)

กล่าวได้ว่า TOWS matrix เป็นเครื่องมือในการจับคู่กลยุทธ์เป็น 4 คู่กลยุทธ์ คือ SO, WO, ST และ WT เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนากลยุทธ์ที่สำคัญเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพของการปฏิบัติในปัจจุบัน หรือสภาพแวดล้อมภายในขององค์การเพื่อวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนขององค์การ และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์การโดยคำนึงถึงผลกระทบของปัจจัยเหล่านั้นที่จะส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์การในอนาคตเพื่อวิเคราะห์โอกาสและภาวะคุกคามที่มีต่อองค์การ จากนั้นมีการทำ SWOT analysis เพื่อวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม จับคู่กลยุทธ์ด้วย TOWS matrix ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกกลยุทธ์เพื่อความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์การเพื่อผู้บริหารตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม แล้วแปลงกลยุทธ์เป็นแผนปฏิบัติการ หรือ Action plan ที่แจกแจงรายละเอียดของทรัพยากรที่จำเป็น และการปฏิบัติตามกลยุทธ์ โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ขององค์การในการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ แสดงได้เป็นผังกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ ดังนี้

แผนภาพที่ 2.1 แผนภาพแสดงกระบวนการพัฒนากลยุทธ์

2.1.3 เกณฑ์การพิจารณากลยุทธ์ที่ดีสำหรับสถานศึกษา

รังสรรค์ มณีเล็ก (2549) สรุปหลักเกณฑ์การพิจารณากลยุทธ์ที่ดีสำหรับสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ความเหมาะสม หมายถึง เนื้อหาของกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลได้จริง
2. ความเป็นไปได้ หมายถึง การนำไปใช้ได้ บริบทของสถานศึกษาที่ระบุถึงในกลยุทธ์ ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่
3. ความได้เปรียบทางการแข่งขัน หมายถึง ลักษณะของกลยุทธ์ที่ทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายในเวลาที่กำหนดและทำให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์จากผลผลิตที่มีความพึงพอใจ
4. ความมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นในการบริหาร หมายถึง การที่กลยุทธ์นำมาให้สถานศึกษาดำเนินงานได้อย่างบรรลุเป้าหมายในเวลาที่กำหนดภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด หรือใช้ต้นทุนน้อยที่สุด
5. ความยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การที่กลยุทธ์ผ่านมติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในด้านความเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้

2.1.4 การประเมินความต้องการจำเป็น

เมื่อคำนึงถึงอนาคตในการวางแผนกลยุทธ์จึงจำเป็นต้องมีการหาความแตกต่าง (Gap) ระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในอนาคตขององค์กร การหาความแตกต่างของทั้งสองสภาพ คือ การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment)

คมศร วงษ์รักษา (2540) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการในการศึกษาหาความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่จริง (What is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น (What should be) เมื่อได้ผลการประเมินความต้องการจำเป็นแล้วจะมีการจัดลำดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อย

สุวิมล ว่องวานิช (2550) แบ่งความต้องการจำเป็นออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. การนิยามตามโมเดลความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังกับสิ่งที่เป็นอยู่จริง และ 2. การนิยามตามโมเดลการแก้ปัญหาเป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องการทำให้มี ทำให้เกิดขึ้นจากสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันซึ่งเป็นสภาพที่ไม่พึงประสงค์

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2550) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น คือ กระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นและสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันที่จัดว่าเป็นปัญหา ผู้บริหารวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อหาช่องว่างที่ต้องการพัฒนาบุคลากร โดยนาระดับความสามารถที่

เป็นมาตรฐาน (สิ่งที่ควรจะเป็น) ลบกับระดับความสามารถที่บุคลากรมีอยู่จริง (สิ่งที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบัน ที่จัดว่าเป็นปัญหา)

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการศึกษาหาความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ เป็นอยู่ หรือสิ่งที่มีอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็น หรือสิ่งที่อยากให้เป็น ซึ่งเรียกความแตกต่างนั้นว่าช่องว่าง แล้วนำผลลัพธ์ของความแตกต่างมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขเพื่อปิดช่องว่าง หรือลดความแตกต่าง นั้นให้น้อยลง ส่วนใหญ่นิยมนำผลลัพธ์ของความแตกต่างมาจัดลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยแล้ว เลือกแก้ไขปัญหาความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดก่อน

2.1.5 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

การกำหนดความต้องการจำเป็นนั้นมีการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การกำหนด จุดมุ่งหมายและกำหนดกรอบวิจัย 2. การกำหนดเทคนิคหรือวิธีการประเมินความต้องการจำเป็น และ 3. การกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานผล (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

วิธีการระบุความต้องการจำเป็นมีหลายวิธี เช่น กลุ่มวิธีที่ใช้ระบุความต้องการจำเป็น (Needs identification: NI) กลุ่มวิธีที่ใช้จัดลำดับความต้องการจำเป็น (Needs prioritization: NP) กลุ่มวิธีที่ใช้วิเคราะห์หาสาเหตุของความต้องการจำเป็น (Needs analysis: NA) กลุ่มวิธีที่กำหนดทางเลือกของ ความต้องการจำเป็น (Needs solution: NS)

ในงานวิจัยของสุวิมล ว่องวานิช (2542) เพื่อสำรวจวิธีวิจัยของงานวิจัยที่ทำกันในประเทศไทย พบว่า จำนวนวิทยานิพนธ์ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจำนวนร้อยละ 90 ที่ใช้วิธีการ สํารวจด้วยแบบสอบถามในการกำหนดความต้องการจำเป็น

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความ ต้องการจำเป็น ทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ นำผลไปวิเคราะห์หาสาเหตุ และวิธีแก้ไขต่อไปได้ การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเป็นการจัดเรียงลำดับ ความสำคัญจากมากไปหาน้อยโดยมีวัตถุประสงค์คือต้องการ *“...ระบุความต้องการจำเป็นที่มี ความสำคัญมากที่สุดและมีความเร่งด่วนที่ต้องการได้รับการพัฒนา ก่อนภายใต้เงื่อนไขทรัพยากรที่มี จำกัด”* (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

วิธีการที่ประเมินความแตกต่างของความต้องการจำเป็นที่เป็นสภาพปัจจุบัน (What is) หรือ แสดงระดับสัมฤทธิ์ผล (D = Degree of success) และสภาพที่พึงประสงค์ (What should be) หรือ ค่าความสำคัญ (I = Importance) นั้นใช้การหาค่าความแตกต่าง ซึ่งมีหลากหลายวิธี วิธีที่จะนำมาใช้ ในงานวิจัยชิ้นนี้คือ วิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNI_{modified}) ที่นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ได้ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม เป็นวิธีการหาผลต่างของ I และ D แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในช่วงพิสัยที่ไม่กว้างมาก

เกินไป คำนวณได้จากสูตร $PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$ เมื่อ I คือคะแนนสภาพที่พึงประสงค์ และ D คือคะแนนสภาพปัจจุบัน

สรุปได้ว่า การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการหาค่าความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แล้วจัดลำดับความสำคัญของค่าความแตกต่างนั้นจากมากไปหาน้อย โดยค่าที่มากที่สุดเป็นความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่สุดที่ควรเร่งแก้ไขด้วยทรัพยากรที่มีอยู่

การทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนากลยุทธ์นั้นสรุปได้ว่า การพัฒนากลยุทธ์ที่สำคัญเริ่มจากการศึกษาสภาพการบริหารภายในขององค์การ สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์การ การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยค่า PNI_{modified} การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามด้วย SWOT analysis จากนั้นจึงจับคู่กลยุทธ์ด้วย TOWS matrix เพื่อยกร่างกลยุทธ์ ประเมินร่างกลยุทธ์ด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำกลยุทธ์ที่ดี แล้วจึงพัฒนาเป็นกลยุทธ์ฉบับสมบูรณ์ ในงานวิจัยนี้จึงประยุกต์กระบวนการพัฒนากลยุทธ์มาใช้เพื่อตอบคำถามวิจัยและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์งานวิจัย แสดงเป็นขั้นตอนได้ ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็น
2. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามด้วย SWOT analysis
3. จับคู่รายการกลยุทธ์ด้วย TOWS matrix
4. ยกร่างกลยุทธ์ และประเมินร่างกลยุทธ์ด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้
5. พัฒนาเป็นกลยุทธ์ ฉบับสมบูรณ์

2.2 การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2.2.1 ทฤษฎีการอาชีวศึกษา

ทฤษฎีการอาชีวศึกษาเกิดขึ้นจากแนวคิดของนักวิชาการหลายคนหลายมุมมองที่มีต่อการศึกษาและการปฏิบัติซึ่งแตกต่างจากการศึกษาสายสามัญ เช่นแนวคิดของ John Dewey นักปรัชญา ที่มองว่าอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่สร้างความเป็นธรรมสำหรับคนทุกคน แนวคิดของ David Snedden นักบริหารการศึกษา ที่เห็นว่าควรแยกการศึกษาวิชาชีพออกมาจากการศึกษาสายสามัญ และแนวคิดของ Charles Prosser นักกฎหมาย ที่เห็นว่าอาชีวศึกษาเป็นการเตรียมคนเพื่อเข้าสู่โลกแห่งการทำงานเพื่อรับใช้สังคม (กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์, 2538; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

Charles Prosser บิดาของการอาชีวศึกษา เสนอทฤษฎีการอาชีวศึกษาเป็นแนวทางการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษาหลายประการ เช่นกระบวนการคิดของผู้เรียนต้องเป็นไปอย่างมีระบบ มีหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ ผู้สอนต้องมีความรู้และประสบการณ์จากสภาพการทำงานที่แท้จริง การ

สอน วิธีการสอน การแนะแนว และการคัดเลือกผู้เรียนต้องเป็นไปตามหลักสูตรการฝึกอาชีพ การคัดเลือกบุคคลนั้นให้ยึดจากความสนใจ ทักษะที่มีต่องาน และประโยชน์ที่จะมีต่อตัวบุคคลเป็นหลัก ไม่ใช่คัดเลือกใครมากก็ได้ มีหลักสูตรการฝึกอาชีพเพื่อฝึกทักษะ และใช้ความรู้ที่ได้จากห้องเรียน

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการอาชีวศึกษาเกิดมาจากหลายแนวคิดที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้นักมีทักษะในการประกอบอาชีพและมีความแตกต่างจากการศึกษาสายสามัญ

2.2.2 การอาชีวศึกษาของไทย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ฉบับออนไลน์ ให้ความหมายของ อาชีวศึกษา ไว้ว่าคือ การศึกษาที่มุ่งไปในทางช่างฝีมือ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556)

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 มาตรา 4 ให้ความหมายของ “การอาชีวศึกษา” ว่า “กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี” และให้ความหมายของการฝึกอบรมวิชาชีพว่าเป็น “การเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะ อาชีพระยะสั้นหรือระยะยาว ทั้งในสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันอาชีวศึกษาซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะภายใต้หลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด” โดยมาตรา 6 กำหนดให้มีการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพใน “...ด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี...” ยกเว้น การศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีการประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎีทั้งที่เป็นสากลและภูมิปัญญาไทยเพื่อให้เกิดปฏิบัติและมีสมรรถนะเพียงพอต่อการประกอบอาชีพทั้งเป็นผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระได้

มาตรา 8 กำหนดการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพว่ามี 3 รูปแบบ ได้แก่ 1. ในระบบ เน้นการจัดการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นหลัก 2. นอกกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่ยืดหยุ่นในการจัดการศึกษาตามความต้องการของคนแต่ละกลุ่ม และ 3. ระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างวิทยาลัยอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่จัดการเรียนทั้งในสถานศึกษา และในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ร่วมมือกันเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

มาตรา 9 กำหนดการแบ่งการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
3. ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

สรุปได้ว่า การอาชีวศึกษาของไทยเป็นกระบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพ ในระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และระบบทวิภาค แบ่งหลักสูตรได้ 3 ระดับ ประกอบด้วย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

2.2.3 หลักการจัดอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาของไทยเป็นกระบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพ ในระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กับแผนการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และระบบทวิภาคี แบ่งหลักสูตรออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

2.2.4 การบริหารการอาชีวศึกษา

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ได้มีการแบ่งส่วนราชการในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการไว้ และกำหนดบทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) ให้ดูแลรับผิดชอบการจัดการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เพื่อช่วยให้ประชาชนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ให้บุคคลได้พึ่งพาตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ควบคู่กับการทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ ผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545)

สอศ. กำหนดวิสัยทัศน์ในการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนอาชีวศึกษา พ.ศ. 2552 – 2561 เป้าหมายที่หนึ่ง คือ การผลิตแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพิ่มสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาเป็นร้อยละ 60 จากเดิมร้อยละ 50 และส่งเสริมให้การอาชีวศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐาน กำหนดให้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการสร้างผู้ประกอบการตามมติของคณะกรรมการนโยบายและพัฒนการศึกษา หรืออชูปเปอร์บอร์ดการศึกษา

ที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ผู้จบอาชีวศึกษามีความรู้ด้านธุรกิจ สามารถเป็นผู้ประกอบการได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าสู่ภาคแรงงานเพียงอย่างเดียว (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2560)

ปัจจุบัน สอศ.มีสถานศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัด จำนวน 428 แห่งทั่วประเทศแบ่งตามประเภทได้ ดังนี้

1. วิทยาลัยเทคนิค 116 แห่ง
2. วิทยาลัยการอาชีพ 141 แห่ง
3. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 4 แห่ง
4. วิทยาลัยพาณิชยกรรม 5 แห่ง
5. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม 2 แห่ง
6. วิทยาลัยสารพัดช่าง 52 แห่ง
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษา 38 แห่ง
8. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ 12 แห่ง
9. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 43 แห่ง
10. กาญจนานิเชกวิทยาลัยช่างทองหลวง 1 แห่ง
11. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ 3 แห่ง
12. วิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ 5 แห่ง
13. วิทยาลัยประมง 4 แห่ง
14. วิทยาลัยเสริมทักษะพระภิกษุสามเณร และวิทยาลัยวัดโฆษะมังคลาราม 2 แห่ง

สรุปได้ว่า การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาระดับเริ่มแรกเพื่อเตรียมเยาวชนเข้าสู่โลกแห่งการงานอาชีพ โดยมี สอศ. เป็นผู้บริหารการอาชีวศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงการประกอบอาชีพอิสระ เป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพภายใต้นโยบายการสร้างผู้ประกอบการ

2.2.5 การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552) หมวด 1 ข้อ 8 ให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่

1. ฝ่ายบริหารทรัพยากร
2. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
3. ฝ่ายพัฒนากิจการผู้เรียนนักศึกษา

4. ฝ่ายวิชาการ

ฝ่ายวิชาการ แบ่งออกเป็นแผนกและงาน ดังนี้

1. แผนกวิชา
2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
3. งานวัดผลและประเมินผล
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด
5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
6. งานสื่อการเรียนการสอน

การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลเป็นหัวใจหลักของงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการจัดที่มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทั้งในบริบทของสถานศึกษาและในสถานประกอบการจริง เป็นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีอยู่ 3 ด้านหลัก คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะวิชาชีพที่ต้องสอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิการอาชีวศึกษา
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และปฏิบัติการในสถานประกอบการจริงเพื่อผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง
3. ด้านการประเมินผล ครอบคลุมการประเมินผลผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพและตามระเบียบของ สอศ.

งานหลักทั้ง 3 ด้านของการบริหารวิชาการนี้มีปัจจัยส่งเสริมที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ประกอบการและสถานประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วม

2.2.7 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาของไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2556) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ระบุถึงคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพครบคุดมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ 1.ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2. ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และ 3.ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ซึ่งด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้นประกอบด้วย 3 ด้านย่อยคือ 1.1 คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 1.2 พฤติกรรมลักษณะนิสัย และ 1.3 ทักษะทางปัญญา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาที่กำหนดไว้ภายใต้คำจำกัดความของมาตรฐานการอาชีวศึกษา มีความหมายความตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 ว่า “ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา” ดังนี้

1. การมีมนุษยสัมพันธ์ รวมถึงการพูดจาที่สุภาพ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
2. ความมีวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับและข้อตกลงต่าง ๆ ของสถานศึกษา
3. ความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางไว้ ด้วยความตั้งใจ และเสร็จทันกำหนด
4. ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริตในการสอบ ไม่ลักขโมย
5. ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าทำทั้งในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ยอมรับความจริง
6. การประหยัด
7. ความสนใจใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ค้นหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
8. การละเว้นสิ่งเสพยาเสพติดและการพนัน
9. ความรักสามัคคี ไม่ทะเลาะวิวาท ไม่สร้างความเดือดร้อนกับสังคมโดยรวม
10. ความกตัญญู ตระหนักในพระคุณของครูอาจารย์ มีสัมมาคารวะต่อครูอาจารย์
11. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
12. การพึ่งตนเอง แก้ปัญหา ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเอง
13. ความอดทน มีสติ ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี
14. มารยาทไทย แสดงซึ่งความเคารพที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทย
15. อื่น ๆ ที่เหมาะสม และส่งผลให้ผู้เรียนนักศึกษาเป็นคนดีและมีความสุข

สรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้นกำหนดโดย สอศ. เพื่อให้ นักศึกษาอาชีวศึกษาทุกกลุ่มวิชาชีพ และทุกหลักสูตร ไม่แบ่งว่าเป็นคุณลักษณะของกลุ่มวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง โดยเฉพาะ แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันการอาชีวศึกษาของไทยกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาไว้เป็นเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา

2.2.8 นโยบายการสร้างผู้ประกอบการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในปี พ.ศ. 2549 นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ผลักดันให้มีนโยบายการขับเคลื่อนการสร้างผู้ประกอบการ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้น ที่ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554 โดยส่งเสริมพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and

Medium Enterprises, SME) และสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน) ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อการแข่งขันในเวทีโลก สอศ. จึงกำหนดกลยุทธ์ในการสร้างผู้ประกอบการ ส่งเสริมให้เกิดผลิตภัณฑ์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา 1 ผลิตภัณฑ์ 1 วิทยาลัย เรียกว่า “หนึ่งวิทยาลัย หนึ่งธุรกิจ (One College, One Company) (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2551)

ตารางที่ 2.3 เป้าหมายโครงการการสร้างผู้ประกอบการและกลยุทธ์ในการดำเนินงาน

เป้าหมาย	กลยุทธ์
<ul style="list-style-type: none"> • สร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการแก่นักศึกษาอาชีวศึกษาและประชาชนที่สนใจในการเป็นผู้ประกอบการ • พัฒนาครู-อาจารย์ให้มีศักยภาพในการเป็นที่ปรึกษาธุรกิจ • พัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการให้กับชุมชน • พัฒนาระบบสนับสนุนผู้บริหาร • เพิ่มและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน • จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะอาชีวศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> • สร้างเครือข่าย แสวงหาหน่วยงานร่วมเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ • พัฒนาหลักสูตร สอดแทรกองค์ความรู้การจัดการทางธุรกิจ • สร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุน • หนึ่งวิทยาลัย หนึ่งธุรกิจ (One College, One Company)

สอศ. กำหนดโครงการ “โครงการอาชีวะสร้างสรรค์ แปรฝันสู่ธุรกิจ” กำหนดกระบวนการขับเคลื่อนการสร้างผู้ประกอบการ มีเป้าหมายในการ 1. พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการแก่นักศึกษาอาชีวะและประชาชนที่สนใจในการเป็นผู้ประกอบการ 2. พัฒนาครู/อาจารย์ให้มีศักยภาพในการเป็นที่ปรึกษาธุรกิจ 3. พัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้า/บริการในชุมชน 4. พัฒนาผู้บริหารให้มีมุมมองที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา 5. พัฒนาสมาชิกชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 6. จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะ และมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ดังนี้ 1. สร้างเครือข่าย แสวงหาหน่วยงานร่วมพัฒนาผู้ประกอบการหน้าใหม่ 2. พัฒนาหลักสูตรเพื่อให้มีเนื้อหาด้านการจัดการธุรกิจ 3. สร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุน 4. พัฒนาสินค้า/บริการต่อวิทยาลัย เป็นหนึ่งวิทยาลัยหนึ่งธุรกิจ

ตารางที่ 2.4 เป้าหมายและกลยุทธ์การอาชีวศึกษา และเป้าหมายและกลยุทธ์ของ สอศ.

หมวด	เป้าหมายและกลยุทธ์การอาชีวศึกษา	เป้าหมายและกลยุทธ์ของ สอศ.
ปริมาณ	<ul style="list-style-type: none"> • ยืดหยุ่น เรียนได้ทุกสาขา ทุกที่ ทุกเวลา • มีรายได้ระหว่างเรียน มีงานทำ • เทียบโอนประสบการณ์ผู้ทำงานในสถานประกอบการ • รมรงค์ ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างทัศนคติเส้นทางอาชีพ • ปรับและเพิ่มหลักสูตรใหม่ให้สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจ • ประสานความร่วมมือกับ สพฐ. กศน. สกอ. 	<ul style="list-style-type: none"> • เรียนได้ทุกสาขา ทุกที่ ทุกเวลา • มีรายได้ระหว่างเรียน เรียนฟรี มีงานทำ • ประสบการณ์มีคุณค่านำมาเพิ่มมูลค่าได้ • ปรับและเพิ่มหลักสูตรใหม่ให้สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจที่สมดุลและแข่งขันได้ <p>(นักศึกษา: ปวช. 184,060 คน ปวส. 132,470 คน และ ปทส. 200 คน)</p>
คุณภาพ	<ul style="list-style-type: none"> • สร้างภาพลักษณ์แห่งคุณภาพการอาชีวศึกษา • ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ (เรียนรู้และประเมินในสถานการณ์จริง) • พัฒนามาตรฐานอาชีพ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ มาตรฐานการอาชีวศึกษา และหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ • สร้างระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการจัดอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่นและเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ • การจัดระบบการจัดการความรู้วิชาชีพ • ประกันคุณภาพผลผลิต ผลิตภัณฑ์ และงานบริการอาชีวะ • ขยายการจัดการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานประกอบการและชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> • ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ • มาตรฐานดี มีคุณภาพ • สร้างระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการจัดอาชีวศึกษา • การจัดการฐานความรู้อาชีวศึกษา • ประกันผลผลิต ผลิตภัณฑ์ และงานบริการอาชีวะ • สร้างภาพลักษณ์แห่งคุณภาพการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 2.4 เป้าหมายและกลยุทธ์การอาชีวศึกษา และเป้าหมายและกลยุทธ์ของ สอศ. (ต่อ)

หมวด	เป้าหมายและกลยุทธ์การอาชีวศึกษา	เป้าหมายและกลยุทธ์ สอศ.
บริการ สังคม	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาอาชีพแบบบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาความยากจน Fix It Center ถนนอาชีพ เพิ่มวุฒิเกษตรกร ต่อยอด OTOP อาชีพสีเขียว (สิ่งแวดล้อม/พลังงาน) อาชีพรวมพลัง (อาชีพร่วมด้วยช่วยประชาชน ช่อมสร้างโรงเรียน บ้าน/ช่วยเหลือภัยพิบัติ) 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาอาชีพแบบบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาความยากจน Fix It Center เพิ่มวุฒิเกษตรกร ต่อยอด OTOP อาชีพสีเขียว (สิ่งแวดล้อม/พลังงาน) อาชีพรวมพลัง (อาชีพร่วมด้วยช่วยประชาชน ช่อมสร้างโรงเรียน บ้าน/ช่วยเหลือภัยพิบัติ)
สร้างผู้ ประกอบ การใหม่	<ul style="list-style-type: none"> สร้างเครือข่ายและพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ สร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุนและองค์ความรู้ทางธุรกิจ หนึ่งวิทยาลัย หนึ่งธุรกิจ, One College, One Company 	<ul style="list-style-type: none"> สร้างเครือข่ายและพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ สร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุนและองค์ความรู้ทางธุรกิจ หนึ่งวิทยาลัย หนึ่งธุรกิจ, One College, One Company <p>(ระยะสั้น: 384,000 คน และผู้ประกอบการใหม่: 4,500 คน)</p>
ผลผลิต/ ผลลัพธ์	<ul style="list-style-type: none"> ความรู้ ความสามารถ ทักษะวิชาชีพเฉพาะทาง มีทักษะพื้นฐาน: สื่อสารภาษา ICT วิจัยแบบง่าย (คิดเป็นทำเป็น) การจัดการธุรกิจ (Business Plan) มีคุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> ความรู้ ความสามารถเฉพาะ ผู้เรียนมีความชำนาญวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะพื้นฐาน (ภาษา ICT บุคลิกภาพ วิจัยแบบง่าย) การจัดทำแผนธุรกิจ

สอศ. ดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาวิชาชีพด้านการเป็นผู้ประกอบการเป็นการพัฒนาทักษะพื้นฐานของนักศึกษาให้มีความรู้ด้านการจัดการธุรกิจ การทำแผนธุรกิจ การสร้างเครือข่ายธุรกิจได้อย่างแท้จริงเพื่อพัฒนานักศึกษาเป็นผู้ประกอบการ สร้างช่องทางเข้าถึงแหล่งเงินทุน ขยายเครือข่ายบุคคลและเครือข่ายทางธุรกิจ โดยแบ่งหน้าที่ของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตารางที่ 2.5 กรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการอาชีวะสร้างสรรค์จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	แนวทางการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย
วิทยาลัย อาชีวศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> จัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดอบรมให้ความรู้พื้นฐานในการเขียนแผนธุรกิจ 	นักศึกษา ปวช. และ ปวส. ในสังกัด สอศ. ดำเนินการโดยรัฐ ทั่วประเทศ จำนวน 4,040 คน
อาชีวศึกษาจังหวัด (อศจ.)	<ul style="list-style-type: none"> จัดประกวดการเขียนแผนธุรกิจ โดยดูจากนวัตกรรมดีเด่น ทางการผลิต การค้า การบริการระดับจังหวัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร อบรมให้ความรู้พื้นฐาน 	ทีมนักศึกษา ปวช. ปี3 และ ปวส. ปี2 ในสังกัด สอศ. ดำเนินการโดยรัฐ ทั่วประเทศ จำนวน 100 ทีม หรือ 600 คน
สอศ.	<ul style="list-style-type: none"> จัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร อบรมให้ความรู้พื้นฐาน 	ทีมนักศึกษา ปวส. ปี2 ของ อศจ. ที่ ผ่านการคัดเลือก จำนวน 20 ทีม หรือ 120 คน

เนื่องจากปัญหานักศึกษาอาชีวศึกษาส่วนใหญ่นิยมเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นเมื่อจบการศึกษา และก้าวสู่อาชีพด้วยการเป็นลูกจ้างแรงงานมากกว่าที่จะเป็นผู้ประกอบการ สอศ. ศึกษาถึงสาเหตุของปัญหา พบว่า นักศึกษาอาชีวศึกษามีจุดอ่อนเกี่ยวกับพื้นฐานการทำธุรกิจ ทราบได้จากการที่นักศึกษาอาชีวศึกษาสามารถจัดกิจกรรมเปิดตัวสินค้าที่ได้คิดค้นและผลิตออกมาได้ สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ หากแต่ขาดความรู้เรื่องกระบวนการจัดการธุรกิจ ต้นทุนการผลิต การคำนวณจุดคุ้มทุน และการสร้างผลกำไรในเชิงพาณิชย์เมื่อจะต้องผลิตเป็นจำนวนมาก สอศ. จึงได้จัดตั้งโครงการดังกล่าวขึ้นเพื่อเพิ่มเติมความรู้ด้านการประกอบธุรกิจ และการเงินส่วนบุคคลให้กับนักศึกษาทุกคน

สอศ. กำหนดนโยบาย 12 ข้อ มอบให้กับผู้บริหารวิทยาลัย โดยมีมาตรการที่ 7 ของนโยบาย กล่าวถึงการสร้างผู้ประกอบการใหม่ร่วมกับหน่วยงานภายนอก ดังนี้

“มาตรการที่ 7 การสร้างผู้ประกอบการใหม่: กำหนดกลไกขับเคลื่อนระบบการให้ความช่วยเหลือแนะนำ และการต่อยอดความรู้ด้านการประกอบธุรกิจผลักดันให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นผู้ประกอบการใหม่ที่เข้มแข็งภายใต้การสนับสนุนความรู้และบูรณาการใช้ทรัพยากรระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน และสถาบันคีนัน เป็นต้น”

นโยบายนี้มีจุดเน้น 9 ประการของการจัดการอาชีวศึกษา ประการหนึ่งที่สำคัญ คือ การสร้างงาน สร้างรายได้ และการฝึกนักศึกษาเป็นเจ้าแก่ สอศ. ดำเนินการพัฒนาโครงการชื่อว่า *โครงการอาชีวะสร้างสรรค์ แปรฝันสู่ธุรกิจ* โดยพัฒนาทักษะพื้นฐานทางธุรกิจ การเขียนแผนธุรกิจ การสร้าง

เครือข่ายผู้ประกอบการ การพัฒนาความรู้เรื่องการเงินส่วนบุคคล และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับ นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งในสังกัด จัดให้มีวิชาบังคับ 2 วิชาในหลักสูตร ได้แก่ วิชาการเงินส่วนบุคคล เงินทองของมีค่า เริ่มต้นในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 และวิชาธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ เริ่มต้นในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 และกำหนดให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การอบรมแผนธุรกิจให้กับนักศึกษาในวิทยาลัย ผู้ประกอบการในชุมชน และในระดับจังหวัด มีการก่อตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในระดับจังหวัด

โครงการอาชีวะสร้างสรรค์ แปรฝันสู่ธุรกิจ เป็นโครงการที่ สอศ. จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่สำหรับนักศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งอย่างเป็นรูปธรรม โดยร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก 3 แห่ง ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มุ่งหวังให้นักศึกษาได้ความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผนธุรกิจตามเกณฑ์ของสถาบันการเงิน และนักศึกษาสามารถนำไปต่อยอดสู่การเป็นธุรกิจได้ในอนาคต อีกทั้งเป็นการพัฒนาความรู้ด้านธุรกิจให้กับครูของวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีตำแหน่งเป็นครูที่ปรึกษาในศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการของวิทยาลัยด้วย มีการอบรมให้กับนักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมโครงการ 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรอาชีวะสร้างสรรค์ แปรฝันสู่ธุรกิจ และหลักสูตรเสริมสร้างแนวคิดธุรกิจและการประกวดแผนธุรกิจ และผู้แทนจากหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการคัดเลือกแผนธุรกิจ ผลลัพธ์ของการดำเนินงานในปีที่ 1 มีนักศึกษาที่สามารถนำความรู้ ทักษะที่ได้จากการอบรม รวมทั้งแผนธุรกิจไปต่อยอดเป็นธุรกิจของตนได้ซึ่งจัดว่าเป็นความสำเร็จของโครงการ ต่อมา สอศ. จัดโครงการต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 เรียกชื่อว่า RRR Awards ซึ่งมาจาก 3 แนวคิด คือ “Reach the Dream, Ready for Business และ Rchewa Sangsan” โดยมีหลักการเดียวกัน

สอศ.จัดให้มีโครงการย่อยทั้งสิ้น 16 โครงการและโครงการที่เกี่ยวข้อง 4 โครงการ (เรียกว่าโครงการเทียบเท่าผลผลิต การจัดการองค์ความรู้ในการสร้างผู้ประกอบการ) และการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่เป้าหมาย นางเจิดฤดี ชินเวโรจน์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ผู้ขับเคลื่อนนโยบายนี้กล่าวไว้ในรายงานโครงการว่า การผลักดันนโยบายอย่างมุ่งมั่นเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาอาชีวศึกษานั้น พบว่า นักศึกษามีพัฒนาการและมีศักยภาพในการแข่งขัน ทั้งความรู้ ทักษะด้านวิชาการ การเขียนแผนธุรกิจจนเป็นที่ยอมรับของสถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการ ได้ประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานประกอบการทั้งในประเทศและที่ประเทศสิงคโปร์ และเกิดความภาคภูมิใจในวิชาชีพการประกอบการ ส่งผลให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเป็น

ผู้ประกอบการ และพร้อมที่จะก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการได้เมื่อสำเร็จการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นความสำเร็จของ สอศ. ด้วยความร่วมมือกับพันธมิตรจากหน่วยงานภายนอก

สรุปได้ว่า นโยบายการสร้างผู้ประกอบการใหม่ของ สอศ. มีเป้าหมาย 3 ประการหลัก ได้แก่ การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ทักษะในการเขียนแผนธุรกิจเพื่อประกอบธุรกิจด้วยการร่วมมือกับหุ้นส่วนเศรษฐกิจ สถานประกอบการ การสร้างช่องทางเข้าถึงแหล่งทุน และการพัฒนาธุรกิจต่อหนึ่งวิทยาลัย “โครงการอาชีพสร้างสรรค์ แปรฝันสู่ธุรกิจ” ขับเคลื่อนด้วยโครงการย่อยและโครงการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจของวิทยาลัย โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ผ่านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น ภาคเอกชน สถานประกอบการ และหุ้นส่วนเศรษฐกิจ เช่น สถาบันการเงิน

กิจกรรมการสร้างผู้ประกอบการ

คำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) อาศัยอำนาจตามมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 เรื่อง การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาครัฐและภาคเอกชน สอศ. จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การปฏิรูปอาชีวศึกษา (ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, 2559) และสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 (เจตฤดี ชินเวโรจน์, 2559) เพื่อขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้มีจุดเน้นหนึ่งประการว่าด้วยการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ มีกรอบการดำเนินงานที่สำคัญ คือ การเน้นการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาทุกคนเป็นผู้ประกอบการ แม้แต่การเป็นนายช่างที่ตั้งตัวได้เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ และการจัดหลักสูตรศึกษา/หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อต่อยอดการเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้จบการศึกษาหลักสูตรปกติ ใช้เวลาศึกษา/อบรมประมาณ 6 ถึง 12 เดือน ให้ชื่อโครงการว่า โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ 1. มีการปรับรายวิชาในหลักสูตร ปวช. พ.ศ. 2556 และ ปวส. พ.ศ. 2557 2. มีการกำหนดรายวิชา ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ เป็นรายวิชาพื้นฐานเลือกเสรีในหลักสูตรสำหรับทุกประเภทวิชา ทุกสาขาวิชา (ให้เรียนทุกคน) 3. มีการจัดการเรียนการสอนการประกอบอาชีพอิสระทั้งในระบบและนอกระบบ และ 4. มีการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น 8 เดือน สำหรับนักศึกษาที่สนใจเป็นผู้ประกอบการ ผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังว่างงานและประชาชนทั่วไป โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการฉบับนี้ ได้แก่

1. “ปรับรายวิชาในหลักสูตร ปวช. พ.ศ.2556 และ ปวส. 2557 กลุ่มพื้นฐานเลือกเสรี เพิ่มเติม โดยกำหนดวิชา ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ เป็นรายวิชาบังคับ (ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน)

2. สร้างความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพอิสระ ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนอาชีวศึกษาในระบบและนอกระบบ
3. พัฒนาบุคลากรครูให้มีศักยภาพในการเป็น “ครูที่ปรึกษาธุรกิจ” และสอนในรายวิชาการประกอบธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ
4. เสริมสร้างศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการให้แก่ผู้เรียนอาชีวศึกษา (ในระบบ นอกระบบ และประชาชนทั่วไป)
  - 1) อาชีวสร้างสรรค์ แปรฝันสู่ธุรกิจ (RRR) อบรม ประกวดแผนธุรกิจ และศึกษาดูงานต่างประเทศ (100 ทีม)
  - 2) ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในสถานศึกษา/ศูนย์บ่มเพาะเฉพาะทาง (416 แห่ง) ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น (8 เดือน) นักเรียน นักศึกษา บัณฑิตว่างงาน และประชาชนที่สนใจ
  - 3) สื่อการสอนอาชีพเพื่อเป็นผู้ประกอบการ e-Learning”

สรุปได้ว่า สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพกำหนดแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปอาชีวศึกษา และนโยบายการสร้างผู้ประกอบการของ สอศ. ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญในการสร้างผู้ประกอบการหน้าใหม่เข้าสู่ตลาดแรงงาน ให้มีการประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นผู้ประกอบการเพื่อพัฒนารากฐานที่มั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีกิจกรรมที่จัดเป็นหลักสูตรการศึกษา การฝึกอบรมในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบาย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีความรู้และทักษะที่จำเป็น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติ การจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะเพื่อให้บริการนักศึกษาและประชาชนที่สนใจ การร่วมมือกับภาคเอกชน ดังนั้น การสร้างผู้ประกอบการของ สอศ. จึงพยายามอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน

ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

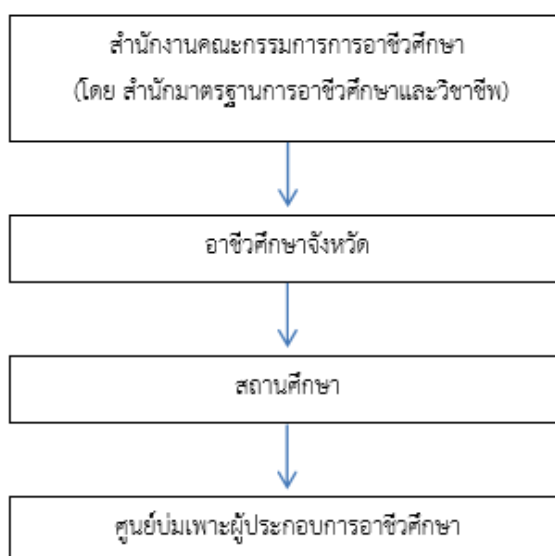
สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (สมอ.) ภายใต้ สอศ. ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระสำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษา ด้วยการปฏิบัติในบริบทจริงภายในวิทยาลัย การบูรณาการศาสตร์ด้านธุรกิจเข้าในการเรียนการสอน และกิจกรรมของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงที่สามารถนำไปต่อยอดเป็นผู้ประกอบการจริงได้เมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นแนวทางในการสร้างรายได้และอาชีพ สร้างงานในอนาคตต่อไป โดยกำหนดให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2551; สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2560)

การจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในวิทยาลัยอาชีวศึกษามีเป้าหมายเพื่อเป็นแหล่งสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ ฝึกประสบการณ์เชิงพาณิชย์ พัฒนาขีดความสามารถของนักศึกษา

และเป็นที่ปรึกษาด้านธุรกิจให้กับประชาชนทั่วไปที่สนใจในการเป็นผู้ประกอบการ ในการแปลงความคิดเป็นแผนธุรกิจและดำเนินงานตามแผนธุรกิจให้ได้สินค้าหรือบริการ พัฒนาผู้เรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และให้ผู้เรียนมีเจตนาสมัครเป็นผู้ประกอบการหลังสำเร็จการศึกษา และเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการหลังสำเร็จการศึกษา มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาอาชีวศึกษา หรือประชาชนทั่วไปที่สนใจและมีความพร้อมในการเริ่มธุรกิจใหม่เป็นของตนเอง ตามที่ตนสนใจและการต่อยอดธุรกิจเดิมให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นและแข่งขันได้ดีกว่าเดิม โดยมีเครือข่ายที่สนับสนุนการดำเนินงาน ได้แก่ เครือข่ายวิทยาลัยอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดหรือภูมิภาค เครือข่ายชุมชน เครือข่ายผู้ประกอบการ นอกจากนี้ยังมีหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานของรัฐและเอกชนระดับจังหวัด เช่น สภาหอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด

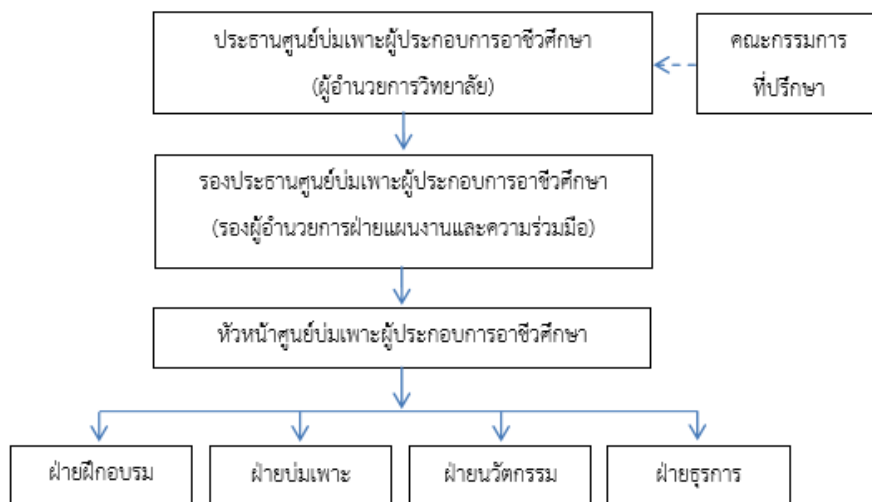
ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบ่งตามประเภทของบริบทได้ 2 ประเภท ได้แก่ ศูนย์บ่มเพาะอาชีวศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา และศูนย์บ่มเพาะอาชีวศึกษาจังหวัด มีหน้าที่สร้างความรู้ ทักษะในการเป็นผู้ประกอบการให้กับนักศึกษาในระดับ ปวช. และระดับ ปวส. (ภายใต้ชื่อโครงการเทียบเท่าผลผลิต การจัดองค์ความรู้ในการสร้างผู้ประกอบการ) ผ่านการอบรมการเขียนแผนธุรกิจเบื้องต้น โดย สอศ. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบันให้กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งในสังกัด

โครงสร้างการบริหารงานประกอบด้วย สอศ. โดยสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กำกับดูแลอาชีวศึกษาจังหวัด (อศจ.) ดูแลวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดที่กำกับ ดูแลศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเป็นลำดับขั้น (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2560) ดังนี้

แผนภาพที่ 2.2 โครงสร้างการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

โครงสร้างการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษามีแผนผังโครงสร้างที่ชัดเจน ประกอบด้วยลำดับขั้นของการกำกับ ดูแล บังคับบัญชา และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่ในโครงสร้าง ดังนี้

แผนภาพที่ 2.3 โครงสร้างการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะฯ ภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โครงสร้างการบริหารกำหนดหน้าที่รับผิดชอบไว้ตามตำแหน่งอย่างชัดเจน (สำนักงานมาตรฐานอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2560) ร่วมกันพัฒนาให้ผู้เข้ารับการบ่มเพาะได้เขียนแผนธุรกิจที่เป็นไปได้ แผนธุรกิจระดับภาค และจึงเป็นเวทีประกวดระดับชาติที่รับผิดชอบโดย สอศ. เพื่อคัดเลือกแผนธุรกิจที่ชนะเลิศ

ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาจะได้รับการประเมินคุณภาพโดยสำนักมาตรฐานอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สังกัด สอศ. เป็นระยะตามที่กำหนดเพื่อประเมินศักยภาพของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาและประเมินการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพของผู้เข้ารับการบ่มเพาะ (ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา)

สรุปได้ว่า ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ประกอบการในสถานศึกษาที่จัดตั้งในวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่ง ดำเนินการเพื่อฝึกอบรมให้นักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้รับความรู้ ทักษะและประสบการณ์ตรงในการเขียนแผนธุรกิจ แปลงแผนธุรกิจเป็นกิจการ และดำเนินกิจการให้เกิดผลกำไรโดยให้บริการกับบุคลากรในวิทยาลัยและประชาชนในชุมชนเป็นการดำเนินงานของวิทยาลัยที่ส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการ ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอยู่ภายใต้การบริหารงานของวิทยาลัย

ความร่วมมือกับสถาบันและภาคเอกชนเพื่อการสร้างผู้ประกอบการ

การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน เช่น สภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมจังหวัด และหุ้นส่วนเศรษฐกิจ เช่น สถาบันการเงิน เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่การเป็น Smart SMEs ตามนโยบายของรัฐบาลในช่วงปี 2549 – 2550 นั้น สอศ. ผลักดันด้วยการขยายความร่วมมือจากสถานประกอบการสู่ภาคการเงิน เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนธุรกิจ เพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ และเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการเดิมให้มีศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มขึ้น ความร่วมมือที่เกิดขึ้นในช่วงแรกกับหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่สำคัญในการพัฒนาผู้ประกอบการ ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SME Bank ธนาคารออมสิน

ตัวอย่างความร่วมมือ เช่น สอศ. ร่วมมือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการพัฒนาเนื้อหาวิชาเพื่อบรรจุไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2545 ได้แก่ รายวิชาธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (รหัสวิชา 2001-0007) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษารุ่นใหม่ ได้แสวงหาโอกาสเพื่อสร้างธุรกิจเป็นของตนเองและฝึกฝนทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเริ่มและทำธุรกิจ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีการผลิตสื่อการสอนในรูปแบบของคู่มือผู้เรียนและคู่มือผู้สอนชื่อชุด “รู้จริง ทำจริง” ปรับปรุงวิธีการสอนให้เป็น Activity-based learning เป็นรูปแบบใหม่โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ผู้สอนทำหน้าที่ให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ตั้งคำถามและหาแนวทางแก้ไขปัญหา ใช้เทคนิคเรื่องสั้นมีตัวละครอธิบายเนื้อหาอย่างเป็นรูปธรรม และมีการบูรณาการเนื้อหาด้านคุณธรรม จริยธรรมเข้ากับรายวิชา และกับ SME Bank ในการอบรมเนื้อหาและการปฏิบัติการเขียนแผนธุรกิจ การริเริ่มและการดำเนินธุรกิจ ให้กับนักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านการเขียนแผนธุรกิจอยู่ก่อนแล้วเพื่อสามารถนำเสนอแผนธุรกิจต่อสถาบันการเงินในการสนับสนุนด้านเงินทุนเพื่อเริ่มธุรกิจ ตัวอย่างแผนธุรกิจที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ แผนธุรกิจกิจการอาหารว่างเพื่อสุขภาพไส้กรอก Healthy Grills จากนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี และแผนธุรกิจร้านอาบน้ำและตัดแต่งขนสุนัขจากนักศึกษาของวิทยาลัยพาณิชยการบึงพระพิบูลโลก (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2546)

สรุปได้ว่า สอศ. มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น สภาหอการค้าไทย ธนาคาร SME ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการผลิตเนื้อหาในรายวิชาบังคับในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2545 การฝึกอบรมการเขียนแผนธุรกิจ และการประกวดแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านการเงินจากสถาบันการเงิน จัดเป็นปัจจัยส่งเสริมการสร้างผู้ประกอบการตามนโยบายการสร้างผู้ประกอบการของ สอศ. แสดงให้เห็น

ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกและภาคเอกชน หุ้นส่วนเศรษฐกิจ (เช่น สถาบันการเงิน) เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักศึกษาเพื่อเป็นผู้ประกอบการ

2.2.9 การพัฒนาหลักสูตร

คำว่าหลักสูตร หรือ Curriculum นั้นมาจากรากศัพท์ภาษาละตินว่า Currere แปลว่า Racecourse (Henson, 2015) หรือ กระบวนวิชา (Morris, 1973 อ้างถึงใน สงัด อุทรานันท์, 2527) สงัด อุทรานันท์ (2527) และ Henson (2015) กล่าวว่าหลักสูตรนั้นมีหลายความหมาย “หลักสูตร” เป็นเอกสารที่มีจุดมุ่งหมาย หลักการ และโครงสร้างกำหนดไว้โดยสังเขป และอีกคำหนึ่ง ที่มักพบเห็นได้แทนที่คำว่าหลักสูตรคือ “ประมวลการสอน” ซึ่งเป็นการบรรจุรายวิชา (Course) ไว้ นอกจากจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาสาระ รายละเอียดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล หลักสูตรในภาษาอังกฤษมีใช้กันอยู่ 2 คำได้แก่ Syllabus และ Course ดังนั้นหลักสูตรจึงหมายถึง กระบวนวิชาทั้งหมดที่จัดโดยสถานศึกษา

หลักสูตร หมายถึง รายวิชาที่กำหนดไว้ให้ศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ประสพการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนหรือผู้บริหารการศึกษาของรัฐจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ของการศึกษา (สุวิทย์ หิรัญยกานนท์ สิริวรรณ เมธีวิวัฒน์ และชนินทร์ชัย อินทிரากรณ์, 2540)

การพัฒนาหลักสูตรสำหรับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาจากหนังสือเรื่อง Curriculum development in vocational and technical education แต่งโดย Finch & Crunkilton (1999) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร หมายถึง ผลรวมของกิจกรรมการเรียนการสอนและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียน ได้รับภายใต้ทิศทางที่กำหนดไว้โดยสถานศึกษา โดยมีแนวคิดที่สนับสนุน 2 เรื่อง ได้แก่ จุดเน้นของ หลักสูตรต้องเป็นผู้เรียน ผู้เรียนเลือกได้ว่าต้องการเรียนอะไรให้ตรงกับความสนใจของตนเอง และ หลักสูตรต้องประกอบด้วยกิจกรรมและประสบการณ์ที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น ชมรม กีฬา กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของผู้เรียนและประสิทธิผลของหลักสูตร การพัฒนา หลักสูตรควรพิจารณาถึงปัจจัยสำคัญ 8 ประการ (Finch & Crunkilton, 1999) ได้แก่

1. ทิศทางของหลักสูตร (Orientation) การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษามี เป้าหมายที่กระบวนกร (หมายถึง ประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในบริบทของสถานศึกษา) และผลผลิต (หมายถึง ผลของประสบการณ์และกิจกรรมเหล่านี้) คือ บัณฑิตที่มีความสามารถในการ ทำงานทำได้ (Employability) มีความรู้และทักษะที่ยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้

2. การแสดงความจำเป็น (Justification) หลักสูตรอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาต้อง สอดคล้องกับความต้องการแรงงานและอาชีพของสังคม สอดคล้องกับทิศทางของหลักสูตรที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา

3. จุดเน้น (Focus) หลักสูตรอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษามีได้เน้นการพัฒนาด้านวิชาการเพียงด้านเดียว หากแต่เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ทักษะคิดและค่านิยม และที่สำคัญคือการบูรณาการเข้ากับบริบทจำลองและบริบทจริงของการทำงานที่ล้วนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งเนื้อหาทางวิชาการต้องปรับให้สอดคล้องกัน เน้นการฝึกปฏิบัติให้เกิดความเชี่ยวชาญในงานอาชีพของสาขานั้น ๆ

4. มาตรฐานความสำเร็จในสถานศึกษา (In-School success standards) การประเมินผลที่แท้จริงแล้วเป็นการประเมินผลการทำงาน การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะที่สะสมมาในการทำงานในบริบทจำลองและบริบทจริง และเกณฑ์ที่ใช้ประเมินต้องเป็นมาตรฐานการทำงานของสถานประกอบการในสาขาที่เกี่ยวข้อง

5. มาตรฐานความสำเร็จในสถานศึกษา (In-School success standards) เป็นการประเมินผลความสำเร็จของหลักสูตรอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา คือการวัดผลสำเร็จของผู้เรียนหลังสำเร็จการศึกษา การมีงานทำของบัณฑิตอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา

6. ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับสถานศึกษา (School-community relationships) การอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษามีหน้าที่ต้องสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับชุมชนในทุกภาคอุตสาหกรรม ชุมชนแบ่งปันข้อมูลความต้องการด้านแรงงานของตนให้กับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (รวมถึงผู้ประกอบการในชุมชน)

7. การมีส่วนร่วมของต้นสังกัดและรัฐบาล (Federal Involvement) หลักสูตรอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาต้องพัฒนาขึ้นโดยให้สอดคล้องกับกฎหมาย และแผนพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่กำหนดโดยต้นสังกัดและรัฐบาล และรัฐบาลจัดสรรงบประมาณไปอย่างทั่วถึงในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้ดำเนินการตามนโยบายต้นสังกัดและรัฐบาล

8. การสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Responsiveness) ความรู้ ทักษะที่จะกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นจะต้องมีความยืดหยุ่น สอดคล้องและสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและโลกแห่งการงานอาชีพ อีกทั้งทักษะ หรือสมรรถนะที่สั่งสมมานั้นต้องทำให้บัณฑิตสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้

สรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นเอกสาร/แผนกำหนดเนื้อหา/สาระ และประสบการณ์ วิธีการปฏิบัติ ทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ และกระบวนการสร้างโอกาสการเรียนรู้/สร้างประสบการณ์ มีจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และระยะเวลาเริ่มต้นถึงสิ้นสุดที่ชัดเจน การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรใหม่ หรือปรับปรุงจากหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้น หรือมีความทันสมัยขึ้น และการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาควรพิจารณาถึงจุดมุ่งหมาย 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะที่สะสมมาในการ

ทำงานในบริบทจำลองและบริบทจริง ความสอดคล้องกับความต้องการแรงงานและอาชีพของสังคม สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ และเป็นไปตามนโยบายของต้นสังกัดและของรัฐ

หลักสูตร School-Based Enterprise

หลักสูตร School-Based Enterprise (SBE) เป็นหลักสูตรที่เตรียมการให้ผู้เรียนเป็นผู้ประกอบการในสังคมโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประกอบธุรกิจภายในบริบทของสถานศึกษา และฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการจริง (เช่น โรงแรม โรงงาน ร้านอาหาร) มีความหมายว่า กิจกรรมต่างของการศึกษาในระบบภายใต้ภารกิจของสถานศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติผลิตสินค้า/บริการ เริ่มและทำธุรกิจภายในสถานศึกษาให้บริการกับลูกค้าซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป ที่นอกเหนือจากผู้เรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ประโยชน์ของหลักสูตรที่ผู้เรียนจะได้รับ (Finch & Crunkilton, 1999) ได้แก่

1. เข้าถึงโลกของธุรกิจ ได้ประสบการณ์ตรงในการทำธุรกิจ
2. เสริมแรงกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ในห้องเรียน
3. เรียนรู้และพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหาาร่วมกัน
4. มีโอกาสประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิชาการผสมผสานกับทักษะ และประสบการณ์การทำงาน
5. พัฒนาทักษะส่วนบุคคลและทักษะสังคม
6. พัฒนาทักษะที่จำเป็นและอาจเป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์ชุมชนต่อไป

ในประเทศสหรัฐอเมริกา หลักสูตร School-Based Enterprise (SBE) นี้ถูกออกแบบมาให้มีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยไม่จำเป็นต้องมีหน่วยกิต สถานศึกษาอาจกำหนดโครงสร้างการทำงานร่วมกันในรูปแบบโครงสร้างองค์การเป็นบริษัทจำลอง หรือผู้เรียนจัดตั้งร้านค้าให้บริการกับประชาชนทั่วไปภายนอกได้ มีเงื่อนไขที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากรที่รับผิดชอบ ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่ต้องมีความรู้ ประสบการณ์เพื่อให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษากับผู้เรียนได้ รวมถึงคุณสมบัติของครู/อาจารย์ ความร่วมมือกับชุมชนในการผลิตสินค้า/ให้บริการของผู้เรียนแก่คนในชุมชนโดยเป็นการส่งเสริมการเป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้น ไม่เป็นการแข่งขันกับธุรกิจที่มีอยู่ในชุมชนอย่างขาดศีลธรรม จริยธรรม เช่น แย่งลูกค้าเดิม การกำหนดราคาสินค้า/บริการให้เป็นที่เหมาะสมสำหรับธุรกิจที่ประกอบโดยผู้เรียน ผู้ที่เป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ได้ และการต่อยอดการเรียนรู้ของผู้เรียน

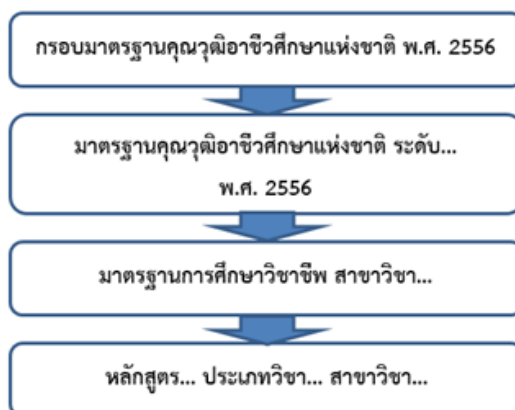
สรุปได้ว่า หลักสูตร School-Based Enterprise (SBE) เป็นหลักสูตรที่จำลองการประกอบธุรกิจมาไว้ในบริบทของสถานศึกษา ให้โอกาสผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการค้าดำเนินธุรกิจภายใต้ทิศทางนโยบายของสถานศึกษา ให้บริการกับประชาชนทั่วไปในชุมชนซึ่งเป็นประโยชน์กับผู้เรียนหลาย

ประการ รวมถึงการได้ประสบการณ์ตรงในการทำธุรกิจ การพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการทำธุรกิจและทำงานเป็นทีม วิทยาลัยอาชีวศึกษามีการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการที่ใกล้เคียงกับหลักสูตรประเภทนี้แต่ยังต้องการส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสบริหารบริษัทจำลอง เป็นรายวิชาบังคับ โดยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการเป็นกลไกการขับเคลื่อนที่สำคัญ

การพัฒนาหลักสูตรของ สอศ.

การพัฒนาหลักสูตรของการอาชีวศึกษาไทยนั้นมีหลักการที่สำคัญคือความสอดคล้องกับเนื้อหาในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และความเชื่อมโยงกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติที่ใช้กำหนดมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติแต่ละระดับและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชา ในเอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง หลักสูตรการอาชีวศึกษา และการนำไปใช้ โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอธิบายถึงหลักการพัฒนาหลักสูตรของ สอศ. ไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรของการอาชีวศึกษานั้นต้องสอดคล้องกับความในมาตรา 6 มาตรา 8 และมาตรา 9 ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และต้องอ้างอิงจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ระดับ... พ.ศ. 2556 มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ สาขาวิชา... แล้วจึงพัฒนาเป็นหลักสูตร... ประเภทวิชา... สาขาวิชา... (ไพฑูริย์ นันตะสุนทร และวัลลภา อยู่ทอง, 2557)

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 เป็นกรอบมาตรฐานที่ใช้กำหนดกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัด สอศ. ทุกแห่ง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ระดับ... พ.ศ. 2556 เป็นแนวทางการในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งหวังให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและได้รับการรับรองของมาตรฐานคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 3 ระดับ (ปวช. ปวส. และปริญญาตรี สายเทคโนโลยี) และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ สาขาวิชา.. กำหนดคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 3 ด้านคือด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (เช่น คุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพ) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป (เช่น ความรู้ ทักษะที่จำเป็นในงาน) และด้านสมรรถนะวิชาชีพ (เช่น การประยุกต์ใช้ความรู้ในอาชีพตามระดับคุณวุฒิและระดับสาขาวิชา) องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ที่ประกอบด้วยด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ และรายวิชาที่ประกอบด้วย จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา

แผนภาพที่ 2.4 การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาของไทย

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2560 นั้นให้ความสำคัญกับรายวิชา การเป็นผู้ประกอบการ และรายวิชา การเงินส่วนบุคคล เป็นวิชาบังคับเลือกของวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่ง โดยให้ความสำคัญกับสัดส่วนชั่วโมงการปฏิบัติทั้งในห้องเรียน ในสถานศึกษา และในบริบทจริง สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและความต้องการของชุมชนและสังคมที่แวดล้อมวิทยาลัย และปรับปรุงจุดอ่อนของหลักสูตรที่มีอยู่ปัจจุบัน เพิ่มเติมศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประกอบการ ภาษาอังกฤษและสะเต็มศึกษา (Science-Technology-Engineering-Mathematics) (วณิชย์ อ่วมศรี, 2559)

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของ สอศ. นั้นกำหนดให้ยึดหลักการความสอดคล้องกับเนื้อหาในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และความเชื่อมโยงกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติที่ใช้กำหนดตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติแต่ละระดับ และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชา และแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2560 นั้นยังคงยึดหลักการในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556

สอศ. พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา นโยบายการพัฒนาการอาชีวศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ และความต้องการกำลังงานของสังคม การจัดการหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมีปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556 “มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ ปรัชญาการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะของสาขาวิชานั้น ๆ

ในการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นผลิตผู้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในระดับฝีมือ มีสมรรถนะที่สามารถปฏิบัติงานอาชีพได้จริง มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงานสอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจและสังคม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุขและพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

สอศ. ได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ให้เป็นหลักสูตรที่เปิดรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรจำแนกเป็น 9 ประเภทวิชา 51 สาขาวิชา ดังนี้

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ
3. ประเภทวิชาศิลปกรรม
4. ประเภทวิชาคหกรรม
5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
6. ประเภทวิชาประมง
7. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
8. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
9. ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สอศ. มีการเผยแพร่เอกสารหลักสูตรเพื่อให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดใช้จัดการเรียนการสอนได้ตั้งแต่ภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2556 หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประกอบด้วย 8 สาขาวิชา ได้แก่

1. สาขาวิชาการบัญชี
2. สาขาวิชาการตลาด
3. สาขาวิชาการเลขานุการ
4. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
5. สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก
6. สาขาวิชาธุรกิจสถานพยาบาล
7. สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์
8. สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556 กำหนดให้มีโครงสร้างหลักสูตร ในข้อ 10 ระบุว่า ประกอบด้วย หมวดวิชาทักษะชีวิต หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ (มี 5 กลุ่ม คือ กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ กลุ่ม

ทักษะวิชาชีพเลือก ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สำหรับวิชา การเป็นผู้ประกอบการ รหัสวิชา 2001-1002 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ที่ สอศ. กำหนดไว้เป็นแนวทางให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดดำเนินการจัดการเรียนการสอน เป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน และสามารถจัดให้อยู่ในกลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก หรือหมวดวิชาเลือกเสรีได้ จำนวน 2 หน่วยกิต มีจุดประสงค์รายวิชา โดยสรุปได้คือ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจการเป็นผู้ประกอบการ การวางแผนและการจัดการทางการเงิน สามารถจัดทำแผนธุรกิจอย่างง่าย และมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ

วิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม (รหัสวิชา 2202-2003) จำนวน 2 หน่วยกิต) บรรจุอยู่ในสาขาการตลาด ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในกลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ เรียนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติในสัดส่วนเท่า ๆ กัน ระบุจุดประสงค์รายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม มีทักษะในการเขียนแผนธุรกิจสำหรับธุรกิจขนาดย่อม และมีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

หลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) ปี 2558

หลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) ปี 2558 เป็นหลักสูตรวิชาชีพ ระยะเวลา 75 ชั่วโมง กลุ่มวิชา/กลุ่มงาน การจัดการ สาขาวิชา ธุรกิจและการจัดการ เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อพัฒนาสมรรถนะเชิงประกอบของนักศึกษา เช่นการเขียนแผนธุรกิจ และคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มีกลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษา จุดประสงค์ของหลักสูตร ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในงานอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะในการเป็นผู้ประกอบการ
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และ

จรรยาบรรณในงานอาชีพการเป็นผู้ประกอบการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะในการเป็นผู้ประกอบการที่สามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในงานอาชีพการเป็นผู้ประกอบการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

การจัดการเรียนการสอนทั้งหมดประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีรูปแบบ/เทคนิคการจัดการศึกษาที่เป็นการบรรยาย การสาธิต การอภิปราย การฝึกปฏิบัติ กรณีศึกษาและการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การนำเสนอแผนธุรกิจ โดยใช้สื่อที่เป็นชุดบทเรียนโมดูล เอกสารประกอบการสอน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ สไลด์พจนานุกรม และเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ มีการใช้เอกสารอ้างอิง เอกสาร

ประกอบการเรียนการสอน และวิทยากรจากสถานประกอบการ สถาบันการเงินช่วยบรรยายระหว่าง การเรียนและการปฏิบัติ มีแนวทางการประเมินทั้งด้านความรู้โดยใช้แบบทดสอบและด้านการปฏิบัติ โดยใช้ใบประเมินทักษะ ใบสั่งงาน ใบปฏิบัติงาน ใบประเมินผลงาน ฯลฯ อีกทั้งประเมินพฤติกรรม ลักษณะนิสัย และระยะเวลาการเข้าศึกษา

หลักสูตรฝึกอบรมโดยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ในสังกัด สอศ. ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ พัฒนาศักยภาพของผู้เข้ารับการบ่มเพาะ คือ นักศึกษาที่สนใจการประกอบการและได้รับคัดเลือกเข้า มาใช้บริการโดยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา รายวิชาที่ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ อาชีวศึกษาทำการฝึกอบรมในเบื้องต้นเพื่อพัฒนาทักษะด้านธุรกิจ การเขียนแผนธุรกิจสำหรับการ นำเสนอแผนธุรกิจและดำเนินธุรกิจ หลักสูตรการฝึกอบรม ประกอบด้วย 3 วิชา โดยมีวัตถุประสงค์ และเนื้อหาของรายวิชา สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2.6 หลักสูตรฝึกอบรมโดยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

วิชา	วัตถุประสงค์	เนื้อหา
1. การเตรียมความพร้อม สำหรับการเป็นผู้ประกอบการใหม่	เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจในกฎระเบียบการทำ ธุรกิจ การขออนุญาต การส่งเสริมของภาครัฐ บทบาทของภาคเอกชนในการสนับสนุน การแสวงหา นวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การต่อยอดเชิงพาณิชย์	<ul style="list-style-type: none"> ● ความเป็นผู้ประกอบการ ● กฎระเบียบในการทำธุรกิจ ● การจดทะเบียนพาณิชย์ ● ภาษีธุรกิจสำหรับ SMEs ● แหล่งนวัตกรรมนำไปสู่การต่อยอดเชิงพาณิชย์
2. การเขียนแผนธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> ● เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจ ● เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการเข้าถึงแหล่ง เงินทุน ● เพื่อใช้ตรวจสอบผลการลงทุนของธุรกิจ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ความหมายและความสำคัญของแผนธุรกิจ ● วัตถุประสงค์ ● องค์ประกอบของแผนธุรกิจ ● สถานการณ์ทางธุรกิจ
3. การศึกษาดูงาน	<ul style="list-style-type: none"> ● เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำธุรกิจกับ ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในแต่ละสาขา อาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ศึกษาดูงานสถานประกอบการที่สอดคล้องกับ แผนธุรกิจของผู้เรียน

สรุปได้ว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรและวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 บรรจุรายวิชา การเป็นผู้ประกอบการและรายวิชาที่เกี่ยวข้องเป็นวิชาเลือกเสรี ลงในหลักสูตรของทั้ง 9 ประเภทวิชา หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ หลักสูตรระยะสั้น ปีพ.ศ. 2558 เพื่อผู้เรียนที่เป็นนักศึกษา มีวิธีการสอนแบบบรรยาย ลงมือปฏิบัติ นำเสนอแผน มีวิทยากรจากภายนอกมา บรรยาย และใช้รูปแบบการประเมินด้วยแบบทดสอบ ใบประเมินทักษะและพฤติกรรม และหลักสูตร ฝึกอบรมโดยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษามี 3 วิชา หลักสูตรทั้งหมดล้วนมีจุดมุ่งหมายใน

การพัฒนาความรู้ ทักษะทางธุรกิจ และพฤติกรรมและลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้กับนักศึกษาในการริเริ่มธุรกิจ เขียนแผนธุรกิจสำหรับการจัดตั้งกิจการที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม กระบวนการจัดตั้งธุรกิจ ทักษะการดำเนินธุรกิจ คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการที่ประสบความสำเร็จ ปัญหาของผู้ประกอบการที่พึงทราบ และมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ ที่ยังเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมและใช้รูปแบบการประเมินแบบเดิมที่ใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ทั่วไป

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

การเรียนการสอน หรือภาษาอังกฤษใช้ว่า Instruction หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเชื่อ ทักษะ และเจตคติต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ได้รับการถ่ายทอด หรือผู้เรียนนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อเดิมของตน ส่งให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์เช่นพัฒนาการทางปัญญา พัฒนาการทางความสามารถเป็นทักษะในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ถือว่าเป็นการบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ต่อมาการเรียนการสอนได้พัฒนาให้มีแบบแผนที่วางไว้ชัดเจนโดยอิงหลักวิชาการ มีการเตรียมการ กำหนดวัตถุประสงค์ และมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ หรือให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แทนการที่ครูเป็นศูนย์กลางในการเรียน (ทิสนา เขมมณี, 2557)

การเรียนการสอน ตามนิยามในศัพทศาสตร์ (2556) หมายถึง การจัดประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนรู้ และการฝึกทักษะโดยใช้ยุทธศาสตร์ กระบวนการ วิธีการ สื่อและเทคนิคต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เป็นกระบวนการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการเรียนรู้ บทบาทการเรียนรู้ของผู้เรียน และการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน หรือกับสื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสม หรือ คำว่า “Curriculum and Instruction”

ความหมายของการเรียนการสอนอีกนัยหนึ่ง หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับสื่อ ที่เกิดขึ้นได้ในหลายสถานการณ์ซึ่งการเรียนรู้ (Learning) นั้นเกิดขึ้นได้ทุกแห่งไม่จำกัดสถานที่และเวลา (ทิสนา เขมมณี, 2557)

การเรียนการสอนต่างจากการฝึกอบรม หรือ Training คือเป้าหมายของทั้งสองอย่างต่างกัน เป้าหมายของการฝึกอบรมนั้นเป็นไปโดยเฉพาเจาะจง และมุ่งให้เกิดทักษะ ความสามารถในการทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด (Smith & Ragan, 1999)

สรุปได้ว่า การเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเชื่อ ทักษะ และเจตคติจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับผู้เรียน ยึดเอาประโยชน์ของผู้เรียนเป็นหลัก ใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์นั้น ผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างดีที่สุดในบริบทที่จัดไว้ โดยเลือกใช้รูปแบบ/วิธี/เทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และกับผู้เรียน ต่างจากการอบรมที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้ฝึกอบรมเกิดทักษะ ความสามารถในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

การเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐานของ สอศ.

การอาชีวศึกษาของไทยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติจริงในสถานประกอบการจึงมีการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐาน Project-based learning (PBL) หรือที่ สอศ. เรียกว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐานนั้น มีการจัดอยู่ในทุกหลักสูตร ในรายวิชาโครงการ เป็นวิชาบังคับที่ให้ผู้เรียนต้องเรียนในปีการศึกษาสุดท้ายของหลักสูตร การเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐานของ สอศ. นี้มีหลักการที่สำคัญ คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ทั้ง การศึกษา การสำรวจ การค้นคว้า การทดลอง การประดิษฐ์ และการคิดค้นสิ่งใหม่ มีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้เรียนตลอดการทำโครงการที่ผู้สอนได้ออกแบบให้การเรียนรู้เป็นกระบวนการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน (ไพฑูริย์ นันตะสุนันท์ และวัลลภา อยู่ทอง, 2557) ได้แก่

1. การเตรียมความพร้อม ผู้สอนเตรียมขอบเขตโครงการ แหล่งข้อมูล มีการเตรียมคำถามนำ กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดได้ถึงปัญหาหรือหัวข้อที่จะนำเสนอเป็นโครงการ โดยผู้สอนจะต้องกำหนดสิ่งเหล่านี้ไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

2. การกำหนดและเลือกหัวข้อ ผู้สอนทำหน้าที่แนะนำ ให้คำปรึกษา กระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อร่วมกันในกลุ่มที่ตกลงจะทำโครงการร่วมกัน โดยเลือกประเด็นปัญหาเป็นหัวข้อของโครงการ แล้วจึงนำเสนอต่อผู้สอนในห้องเรียนเพื่อโน้มน้าวให้ผู้สอนเห็นด้วย

3. การเขียนเค้าโครงของโครงการ ผู้เรียนต้องศึกษาขอบเขต ประเภทของแหล่งข้อมูล แหล่งข้อมูล แล้วค้นหาข้อมูลที่ต้องการจากแหล่งข้อมูลที่ระบุ ผู้เรียนทำงานเป็นทีมในการวางแผนโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เข้าถึงแหล่งข้อมูล และทำงานร่วมกัน

4. การปฏิบัติโครงการ ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามแผนงานที่ได้นำเสนอต่อและได้รับการอนุมัติจากผู้สอน โดยบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาก่อนหน้า เป็นการทำผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความรู้ ทักษะและประสบการณ์การลงมือปฏิบัติ ทำงานร่วมกันเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันเป็นทีม และผู้สอนมีหน้าที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหา ให้กำลังใจแก่ผู้เรียนเพื่อให้อุดหนุนในการค้นหาคำตอบหรือทางออกของปัญหา หรือร่วมแก้ปัญหากับผู้เรียน

5. การนำเสนอผลงาน ผู้เรียนนำเสนอผลการดำเนินงานหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการทำโครงการต่อผู้สอน และเพื่อนร่วมห้องเรียน อีกทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มผ่านการถาม-ตอบคำถามระหว่างกันนำเสนออีกด้วย ผู้สอนมีหน้าที่ในการตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้นำเสนอได้อย่างเต็มศักยภาพ แสดงออกซึ่งความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการทำโครงการ

6. การประเมินผล ผู้สอนทำการประเมินการทำโครงการของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลาระหว่างการทำโครงการด้วยวิธีและเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริง ทั้งความรู้ ทักษะของผู้เรียนที่มีการพัฒนาขึ้น กระบวนการทำงานและพฤติกรรม ลักษณะนิสัยของผู้เรียนที่มีพัฒนาการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมถึงผลผลิตที่ได้จากโครงการด้วย

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐานของ สอศ. เป็นการเรียนการสอนของ รายวิชาโครงการ เป็นรายวิชาบังคับของทุกหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยผู้สอน เป็นผู้อำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ออกแบบเป็นกระบวนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน เริ่มจากการเตรียมความพร้อม การกำหนดและเลือกหัวข้อ การเขียนเค้าโครงของโครงการ การปฏิบัติโครงการ การนำเสนอผลงาน และการประเมินผล

การเรียนการสอนแบบ Entrepreneurial PBL

วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐานที่ใกล้เคียงกับ PBL ที่กล่าวไว้ในหนังสือชื่อ World Class Learners เรียกว่า การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐานรูปแบบเชิง ประชกอบการ (Entrepreneurial model of PBL) เพื่อพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการ และทักษะเชิงประชกอบการของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลผลิต (สินค้า หรือบริการ) ถึงผู้ใช้ ปลายทาง หรือลูกค้า Zhao (2012) โดยมีความแตกต่างจากรูปแบบ PBL ปรกติ แบบผสมของ PBL สรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.7 การเปรียบเทียบลักษณะการเรียนการสอน ของ PBL รูปแบบต่าง ๆ

รูปแบบต่าง ๆ ของ PBL	ลักษณะการเรียนการสอน
PBL รูปแบบปรกติ (Academic model of PBL)	<ul style="list-style-type: none"> • เป้าประสงค์ของการสอนเพื่อบรรลุเนื้อหาและทักษะที่ระบุไว้ • เนื้อหาและทักษะที่ระบุไว้นั้นขับเคลื่อนให้เกิดโครงการ • ผลผลิตคือ byproducts ของการเรียนรู้ ไม่ใช่เนื้อหาและทักษะ • ผลผลิตนั้นไม่ได้เป็นไปเพื่อการบริโภคอุปโภคที่แท้จริง • ประสิทธิภาพของรูปแบบนี้ประเมินด้วยความรู้ ทักษะที่ผู้เรียนได้ตามเกณฑ์ในแบบทดสอบ • ผู้สอนควบคุมเนื้อหา การสอน การทำโครงการและการประเมินโครงการ
PBL รูปแบบผสม (Mixed model of PBL)	<ul style="list-style-type: none"> • รูปแบบให้คุณค่ากับผลผลิตที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ผู้เรียนสร้างขึ้น และเนื้อหาที่ได้จากการเรียน • ผู้เรียนสร้างผลผลิตซึ่งคาดหวังให้มีคุณภาพดี และเป็นผลผลิตที่ทำเพื่อผู้บริโภคในสังคม • เนื้อหาและมาตรฐานที่บังคับนั้นเป็นจุดเริ่มต้นโครงการ ไม่ใช่เนื้อหาและทักษะที่ระบุในจุดมุ่งหมายหลักสูตร • ผู้สอนควบคุมกระบวนการ ผู้เรียนเป็นผู้คิดโครงการแต่ผู้สอนตัดสินใจกระบวนการทำโครงการ • การทบทวน หรือประเมินโครงการอาจทำกันเองระหว่างผู้เรียน แต่ผู้สอนเป็นผู้ประเมินผล • เน้นทักษะการเรียนรู้โลกแห่งความเป็นจริง แต่ไม่เน้นการถ่ายโอนความรู้
PBL รูปแบบเชิงประกอบการ (Entrepreneurial model of PBL)	<ul style="list-style-type: none"> • จุดมุ่งหมายเป็นการสร้างจิตวิญญาณและทักษะความเป็นผู้ประกอบการ • เน้นการสร้างผลผลิตที่เป็นสิ่งประดิษฐ์มากกว่ารูปแบบทั้งสองข้างต้น • ผลผลิตต้องมีคุณภาพดีและต้องดึงดูดผู้บริโภค ผลผลิตต้องสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภค • ผู้เรียนควบคุมผลผลิตและเป็นผู้เสนอกระบวนการผลิต • ผู้เรียนนำเสนอผลผลิตให้กับผู้สอน ให้ผู้สอนอนุมัติผลผลิต • ผู้เรียนพัฒนาแผนธุรกิจ ประกอบด้วยเอกสารรายงาน การวิเคราะห์ผู้บริโภคเป้าหมาย การศึกษาความเป็นไปได้ และแผนการตลาด • ผู้สอนรับบทเป็นนักลงทุน (ในตลาดทุน) ที่ปรึกษา ผู้กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ และผู้อำนวยการ (ทำโครงการ) • โครงการอาจเป็นได้ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม (ร่วมกันทำ) • เวลาสำหรับผู้เรียนในการทำโครงการถูกแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ ซึ่งตารางเรียนปรกติไม่เพียงพอ ต้องมีเวลาพิเศษนอกเหนือตารางเรียนให้ด้วย • เน้นที่ผลผลิต ไม่ใช่กระบวนการหรือทักษะ • เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งให้เกิดผลผลิต

หลักการเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐานรูปแบบเชิงประกอบการของ Zhao ซึ่งพัฒนาจากหลักการเรียนการสอนแบบใช้โครงการเป็นฐาน (Project-based learning, PBL) มี 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างงานที่มีความหมาย เป็นการคิดค้น ประดิษฐ์สิ่งใหม่ให้กับโจทย์ปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบัน หรือสร้างสรรค์สิ่งของใหม่เพื่อให้ตรงกับความต้องการจำเป็น

2. การระบุความต้องการจำเป็น เป็นการรับรู้ความต้องการของผู้อื่น จะสนองต่อความต้องการจำเป็นของผู้อื่นได้อย่างไร

3. พัฒนาเป็นความคิด ผู้เรียนสังเกต ตื่นตัวรับรู้ความต้องการจำเป็นของผู้อื่น มีกระบวนการในการค้นคว้าหาข้อมูลในเรื่องที่สนใจ ระบุปัญหา วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา แลกเปลี่ยนความเห็น และนำเสนอความคิด โดยที่ผู้สอนเป็นคนเอื้ออำนวยให้กระบวนการดำเนินไปได้อย่างเป็นธรรมชาติของความสนใจ ใฝ่รู้ของผู้เรียน

4. ประเมินจุดแข็ง และทรัพยากรที่จำเป็น เป็นการประเมินศักยภาพของตน และทรัพยากรที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินโครงการ

5. โน้มน้าวผู้อื่นได้ การที่ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจเทคนิคที่จะโน้มน้าวผู้อื่น (ในห้องเรียนคือผู้สอน) ให้สนใจในโครงการที่ตนเองนำเสนอ

6. ผลิตสินค้า หรือบริการ เสนอความคิดเพื่อผลิตสินค้า หรือบริการได้ ผลิตต้นแบบหลายขั้นตอน ผู้สอนอาจจัดให้มีการวิจารณ์ต้นผลิตในแต่ละขั้นตอนควบคู่ไปด้วย เพื่อให้เกิดการพัฒนาสินค้าที่มีคุณภาพสูงสุดเท่าที่จะทำได้

7. ทำการตลาด และขายสินค้า หรือบริการ จัดทำแผนการตลาดให้เสมือนว่าเขาจะขายสินค้านั้นในตลาดภายนอกจริง ๆ และห้องเรียน หรือสถานศึกษาเป็นเพียงสถานการณ์จำลอง

8. รักษายอดขาย ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะรักษายอดขายด้วยการบริหารจัดการการขายที่ดี หรือการยกระดับคุณภาพสินค้า ปรับปรุงรูปลักษณ์ของสินค้า หรือเพิ่มช่องทางการขาย

นวัตกรรมที่เป็นผลผลิตของการเรียนการสอนวิธีนี้เกิดขึ้นมาโดยการเรียนรู้และฝึกฝน ซึ่งนวัตกรรมมีได้หลายรูปแบบ เช่น ผลิตภัณฑ์ใหม่ กระบวนการใหม่ ตำแหน่ง (ทางธุรกิจของสินค้า/บริการ) ใหม่ หรือกระบวนการทัศน์ใหม่ (Bessant & Tidd, 2011) สร้างการเปลี่ยนแปลงในด้าน know-how (Rothwell & Gardiner, 1985) และนวัตกรรมสร้างขึ้นมาได้หลายทาง ได้แก่ การมองเห็นโอกาส การมองหาทางเลือกของการปฏิบัติเดิม ๆ การสร้างคุณค่า หมายถึง ด้านการเงิน เศรษฐกิจ และสังคม หรือหมายถึง แหล่งที่มาของรายได้ และคุณค่าจากนวัตกรรมที่สังคมจะได้รับนี้ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโลก (Bessant & Tidd, 2011)

สรุปได้ว่า การสอนแบบโครงการเป็นฐานรูปแบบผู้ประกอบการทั้ง 8 ขั้นตอนที่เน้นผลผลิตของโครงการเป็นสำคัญนั้นจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสร้างความรู้ด้วยตนเอง เกิดประสบการณ์ผ่านการเรียนการสอนในห้องเรียน ผู้เรียนได้แปลงความคิดเป็นผลผลิตที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนรู้จักที่จะนำเสนอผลผลิตนั้นสู่ตลาด ทำยอดขายและรักษายอดขายได้ ทำให้ผู้เรียนมีจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการ และมีทักษะที่จำเป็นในการประกอบการ และแตกต่างจาก PBL แบบปกติ และ PBL รูปแบบผสม

การประเมินผล

การประเมินผลนั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผล จากการปฏิรูปการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับพัฒนาการของผู้เรียน การประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง หรือสภาพจริงจึงมีความสำคัญมากขึ้น ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 4 มาตรา 26 ที่กล่าวให้สถานศึกษามีการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนและการทดสอบคู่กันไปกับการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนและรูปแบบของการศึกษา สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลเพื่อพิจารณาการศึกษาต่อของผู้เรียนด้วย (โชติกา ภาชีผล ญัฎฐกรณณ์ หลาวทอง และกมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2558)

การวัด (Measurement) หมายถึง กระบวนการกำหนดค่าต่าง ๆ เป็นตัวเลขอย่างมีเกณฑ์ และต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ เครื่องมือ หน่วยของการวัด และมาตราเปรียบเทียบ (ศิริชัย กาญจนวาสิ, 2556; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541; โชติกา ภาชีผล ญัฎฐกรณณ์ หลาวทอง และกมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2558)

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยมีเกณฑ์เปรียบเทียบ มีองค์ประกอบ 3 ประการคือ ผลของการวัด เกณฑ์ที่กำหนด และการตัดสินคุณค่า ซึ่งอาจเป็นทั้งเกณฑ์แบบสัมบูรณ์ (อิงเกณฑ์) หรือแบบสัมพัทธ์ (อิงกลุ่ม) ก็ได้ (ศิริชัย กาญจนวาสิ, 2556; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541; โชติกา ภาชีผล ญัฎฐกรณณ์ หลาวทอง และกมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2558)

การประเมินผลต่างจากการประเมินคุณค่า (Assessment) เป็นการบรรยายอย่างลุ่มลึก หรือเป็นการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับผู้เรียน ให้ผู้สอนได้เป็นข้อมูลเพื่อให้อ่านกลับถึงผู้เรียนได้ถึงความก้าวหน้า จุดเด่นและจุดด้อย รวมถึงประสิทธิภาพการเรียนการสอนตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเพื่อชี้แนะนโยบายได้ (โชติกา ภาชีผล, 2558; บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2547; ศิริชัย กาญจนวาสิ, 2556; อุทุมพร จามรมาน, 2540)

การประเมินคุณลักษณะมีหลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์/สอบถาม และการทดสอบ ด้วยแบบวัดทางจิตวิทยา โดยกล่าวว่าเป็นการวัดพัฒนาการด้านจิตพิสัยที่อ้างอิงจากอนุกรมวิธานของวัตถุประสงค์การศึกษา (Taxonomy of educational objectives) ที่พัฒนาโดย Bloom (1956) ดังนี้

9. การสังเกต เป็นการเก็บข้อมูลตามสถานการณ์ที่พบเห็น มีทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีทั้งที่ผู้ถูกสังเกตรู้ถึงการสังเกตและไม่รู้ที่กำลังถูกสังเกต และมีทั้งที่เป็นการสังเกตรายบุคคลและรายกลุ่ม

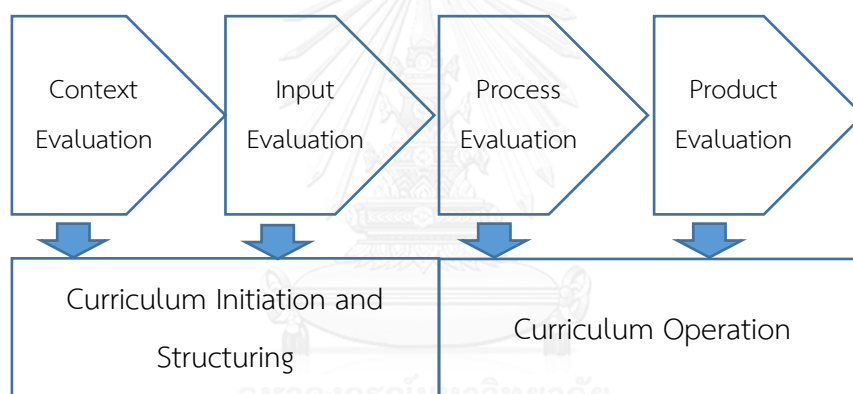
10. การสัมภาษณ์/สอบถาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เก็บข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์หรือสอบถาม โดยมีทั้งวางแผนและไม่วางแผน มีทั้งการ

สัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและกึ่งโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง และการสัมภาษณ์กลุ่มและรายบุคคล

11. การทดสอบด้วยแบบวัดทางจิตวิทยา เป็นการเก็บข้อมูลของบุคคลด้วยแบบทดสอบทางจิตวิทยา เช่น แบบวัดความถนัด แบบวัดคุณลักษณะ มีทั้งแบบทดสอบที่เป็นลักษณะปลายเปิดและปลายปิด มีทั้งที่เป็นมาตรวัดประมาณค่า แบบวัดสถานการณ์

การประเมินผลหลักสูตรอาชีวศึกษา

Finch & Crunkilton (1999) เสนอกรอบในการประเมินผลหลักสูตรอาชีวศึกษาเป็นกรอบที่รวบยอด (comprehensive) และเป็นระบบ (systematic) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ 1. การประเมินบริบท 2. การประเมินตัวป้อน 3. การประเมินกระบวนการ และ 4. การประเมินผลผลิต แสดงได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 2.5 กรอบการประเมินหลักสูตร (Finch & Crunkilton, 1999)

1. การประเมินบริบท (Context evaluation) เป็นการประเมินจุดมุ่งหมาย เป้าประสงค์ และจุดเน้นของหลักสูตร

2. การประเมินตัวป้อนเข้า (Input evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากรต่าง ๆ และกลยุทธ์ที่ใช้เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินผลของหลักสูตรที่มีต่อผู้เรียนของสถานศึกษา

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลของหลักสูตรที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาแล้วของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การประเมินผล เป็นการเรียงข้อมูลสารสนเทศตามสภาพจริงของการเรียนการสอนตามหลักสูตรเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินคุณค่าของการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้น ๆ การ

ประเมินผลหลักสูตรอาชีวศึกษาควรพิจารณาปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ การประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตร การประเมินการนำหลักสูตรไปปฏิบัติและการบริหารทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติหลักสูตร การประเมินผลความรู้และทักษะของผู้เรียน และการประเมินอัตราการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา

การประเมินผลของ สอศ.

การประเมินผลความสำเร็จการศึกษาของ สอศ. กำหนดไว้เป็นแนวทางประกอบการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ระบุรายการของการประเมินหลักสูตร ปวช. ไว้หลายประการ ดังนี้

1. ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต หมวดวิชาชีพและหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่หลักสูตรกำหนดในแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
2. สละหน่วยกิตได้ตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
3. ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
4. เข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนดและประเมินผ่านกิจกรรมเหล่านั้นในทุกภาคเรียน

การประเมินผู้เรียนจะทำใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การประเมินความรู้โดยใช้แบบประเมินความรู้ในรูปแบบของใบความรู้ หรือแบบทดสอบ และการประเมินการปฏิบัติงานในรูปของใบมอบหมายงาน ครูผู้สอนกำหนดใบงานและใบปฏิบัติงานในการสอนงาน และกำหนดใบมอบหมายงานในการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา เนื่องจาก สอศ. ให้ความสำคัญกับการศึกษาระบบทวิภาคี ดังนั้นวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งจะต้องทำการประเมินคุณภาพผู้เรียนใน 2 ลักษณะนี้

การประเมินผลโครงการในกรณีที่มีการเรียนการสอนจัดในรูปแบบของโครงการ หรือเป็นรายวิชาโครงการ (วิชา การเป็นผู้ประกอบการถูกจัดให้สอนโดยบูรณาการเข้ากับรายวิชาโครงการด้วย) การประเมินจะกระทำอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ตลอดการทำโครงการด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) ด้านความรู้ กระบวนการทำงาน/โครงการ ผลงาน/ผลผลิตจากโครงการ และพฤติกรรมของผู้เรียนที่แสดงออกให้เห็น รวมถึงคุณลักษณะด้วย ซึ่งการประเมินผลการเรียนรู้นั้นยังกระทำในรูปแบบดั้งเดิม 3 ด้านด้วยกัน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัยที่ผู้เรียนถูกประเมินความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระวิชา ด้านทักษะพิสัยที่ผู้เรียนถูกประเมินทักษะการคิด ทักษะกระบวนการปฏิบัติงาน และทักษะกระบวนการกลุ่ม และด้านจิตพิสัยที่ผู้เรียนถูกประเมินเจตคติและกิจนิสัย โดยวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม การตรวจผลงาน การตรวจแบบฝึกหัด การประเมินตามสภาพจริง การประเมินภาคปฏิบัติ การใช้แฟ้มสะสมงาน และการทดสอบ

การประเมินตามสภาพจริงนั้นเป็นกระบวนการสังเกต บันทึกและรวบรวมข้อมูลวิธีการทำงาน และผลงานของผู้เรียนในสภาพที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการประเมินควบคู่ไปกับการสอนโดยเน้นการวัดและประเมินการแสดงออกซึ่งความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียน กระบวนการทำงาน และผลของงานเพื่อพัฒนาการแต่ละด้านของผู้เรียน ซึ่งการประเมินตามสภาพจริงนี้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนตื่นตัวในการเรียนรู้ เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระหว่างเรียนที่มีประสิทธิภาพ

การประเมินผลผู้เรียนด้านการประกอบการกระทำในอีกลักษณะหนึ่ง เรียกว่า การประเมินศักยภาพผู้เรียนโดยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา นักศึกษาที่สนใจเป็นผู้ประกอบการสามารถสมัครเพื่อรับการคัดเลือกเข้าอบรมกับศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาระหว่างการศึกษาอยู่ในวิทยาลัย ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาจะให้การอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาซึ่งเป็นการเตรียมพร้อมให้นักศึกษาได้เริ่มและทำธุรกิจ ให้โอกาสนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติการเป็นผู้ประกอบการในบริบทของวิทยาลัย และส่งเสริมให้เป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษา เมื่อนักศึกษาได้รับการคัดเลือกโดยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแล้วนักศึกษาก็ได้รับการอบรมและได้ศึกษาดูงานในสถานประกอบการจริง ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาจะมีการประเมินศักยภาพของนักศึกษา (เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา) แบ่งออกเป็น 5 ตัวบ่งชี้ จากทั้งหมด 6 ตัวบ่งชี้ของการประเมินศูนย์ฯ ด้านการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ได้แก่

1. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน (ด้านการอบรม)
2. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน (ด้านการศึกษาดูงาน)
3. การประเมินคุณภาพและความเป็นไปได้ของแผนธุรกิจ
4. การดำเนินงานตามแผนธุรกิจ
5. การใช้ธุรกิจสถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการเป็นผู้ประกอบการ

การประเมินผลการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาในลักษณะนี้เป็นการประเมินตามหลักฐานที่กำหนด เช่น คำสั่ง โครงการ หนังสือของต้นสังกัด หนังสือของวิทยาลัย หนังสือเชิญ เอกสารการประชุม เอกสารการอบรมและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการอบรม รูปภาพกิจกรรม แผนการดำเนินงาน รายงานสรุปผลการดำเนินงาน หลักฐานการนิเทศติดตามการดำเนินธุรกิจตามแผนของนักศึกษา งบการเงินจากผลประกอบการธุรกิจที่ดำเนินงานตามแผน การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์ฯ เป็นรูปแบบการประเมินการดำเนินงานของศูนย์หากแต่ไม่ได้ประเมินทักษะเชิงประกอบการหรือความพร้อมในการประกอบการของผู้เข้ารับการบ่มเพาะ

สรุปได้ว่า การประเมินผลที่ สอศ. ใช้ในปัจจุบันนั้นเป็นการประเมินผลการสำเร็จการศึกษา ที่ใช้วิธีและเครื่องมือวัดที่หลากหลาย มีการประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาซึ่งใช้การประเมินตามสภาพจริง ซึ่งประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้งความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน และพฤติกรรมและลักษณะนิสัยของนักศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ในทุกรายวิชา สำหรับนักศึกษาที่สนใจและได้รับคัดเลือกเพื่อเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการได้รับการประเมินการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาโดยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาหลังจากการอบรม การศึกษาดูงาน คุณภาพของแผนธุรกิจ กระบวนการดำเนินธุรกิจตามแผน และผลประกอบการของธุรกิจ ซึ่งยังไม่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนของการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.3 แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

การทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการพัฒนาผู้ประกอบการ รวมถึงการสรุปและวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญของการบริหารวิชาการของสถานศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์เป็นแนวคิดการพัฒนาเป็นกรอบวิจัยการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการในงานวิจัยนี้ รายการวรรณกรรมที่ทบทวนสรุปได้ มีดังนี้

2.3.1 การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ

การเป็นผู้ประกอบการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ (Henry, Hill, & Leitch, 2005) การพัฒนาผู้ประกอบการจึงต้องอาศัยวิธีการทางวิชาการและทางกระบวนการทางสังคม (Fiet, 2001b) การฝึกปฏิบัติในสถานที่ทำงานจริงจึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ รวมถึงมีการสะท้อนกลับ การสมาคมกับผู้อื่น (Harrison & Leitch, 2005) จากเดิมที่เคยเชื่อกันว่าผู้ประกอบการนั้นมีคุณลักษณะผู้ประกอบการติดตัวมาตั้งแต่เกิด แต่นักวิชาการสมัยใหม่กลับแย้งว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่ไม่ได้มีมาแต่กำเนิด (Kuratko & Hodgetts, 2001; Thornberry, 2006) และคุณลักษณะผู้ประกอบการสามารถฝึกฝนได้ หรือสอนได้ตั้งแต่เด็ก คุณลักษณะผู้ประกอบการมีความคล้ายคลึงกันกับบุคลิกลักษณะของบุคคลที่พัฒนาได้ด้วยกระบวนการทางสังคม (Van der Kuip & Verheul, 2003b) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการที่ต้องกระทำผ่านการศึกษาและการปฏิบัติในสถานประกอบการจึงเป็นอีกแนวทางที่สำคัญในการพัฒนา

ผลงานวิจัยของ OECD เรื่อง Entrepreneurship education in Europe: Trends and challenges ในปี ค.ศ. 2009 นิยามการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการว่า เป็นกิจกรรมทุกประเภท ในสถานศึกษาที่ส่งเสริมกรอบความคิดทางการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial mindsets)

ทัศนคติและทักษะ รวมถึงการสร้างสรรค์ความคิด การเริ่มต้น การเจริญเติบโต และนวัตกรรม (Fayolle, 2009)

การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ เป็นหลักสูตรที่ออกแบบมาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ เป็นการเรียนการสอนที่มีรูปแบบเฉพาะคือ ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ ได้ประสบการณ์ ได้ทดลอง ได้ลองเสี่ยง และได้สร้างความผิดพลาด ได้แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ได้รับข้อมูลย้อนกลับ ผ่านการมีส่วนร่วมทางสังคม ได้การแลกเปลี่ยนบทบาท ได้สำรวจต้นแบบต่าง ๆ (ผู้ประกอบการเป็นต้นแบบ) และการมีส่วนร่วมกับโลกของผู้ใหญ่ (Gibb & Cotton, 1998) พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการในผู้เรียนด้วยการเรียนการสอนวิชาที่อยู่ในหลักสูตรปกติและหลักสูตรที่ถูกออกแบบมาเป็นพิเศษเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ ทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และมีพฤติกรรมของผู้ประกอบการ (Rasheed & Rasheed, 2003; Van der Kuip & Verheul, 2003a) การพัฒนาค่านิยมการเป็นผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่พัฒนาได้เช่นเดียวกับทักษะชีวิต เน้นบทบาทของผู้สอน วิธีการสอนเชิงประกอบการเพราะเชื่อว่ามีมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ (Vaidya, 2014)

การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่สอนในระดับอาชีวศึกษามีผลต่อความเชื่อของนักศึกษาว่าตนสามารถริเริ่มธุรกิจใหม่ได้ ทำให้นักศึกษามีความรู้ด้านผู้ประกอบการ และสมรรถนะเชิงประกอบการเพิ่มขึ้น (Volery et al., 2014) งานวิจัยด้านหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษายืนยันว่าการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับการสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และควรเป็น Dual type คือมีทั้งการสอนภาคทฤษฎีในห้องเรียน และการลงมือปฏิบัติในสถานประกอบการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะจากการปฏิบัติงานจริง โดยอาศัยการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระ ทักษะการสื่อสารที่เหมาะสมในบริบทต่าง ๆ รู้จักตัดสินใจและสร้างทางเลือก และทำงานร่วมกับผู้อื่นและเป็นทีมได้ (Mouzakitis, 2010) และมีผลทางบวกต่อความคิดของผู้เรียนที่ต้องการมีธุรกิจหลังจบการศึกษา (Waldmann, 1997) ส่งผลต่อมีเจตนาสมัครงานทางการประกอบการของผู้เรียนชัดเจนกว่าวิชาธุรกิจศึกษา (Cheung, 2008; Kolvereid & Moen, 1997; Mohan-Neill, 2001)

รายงานเรื่อง Entrepreneurship education and training around the world ของ World Bank ปี ค.ศ. 2014 กล่าวไว้ว่า การให้การศึกษหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการควรเริ่มในระดับมัธยมศึกษาต่อเนื่องจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีทั้งการให้การศึกษในสถานศึกษาและการฝึกอบรมในสถานประกอบการจริงควบคู่กันไปเพื่อเป็นการค้นหาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการในตัวผู้เรียนที่มีอยู่และส่งเสริมให้มีเจตนาสมัครงานเป็นผู้ประกอบการจริง (Valerio, Parton, & Robb, 2014)

การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นหลักสูตรที่ออกแบบมาเฉพาะเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการเกิดจากแนวคิดทางทฤษฎีของ Paul-Michel Foucault ที่นำเสนอในปี ค.ศ. 1991 ว่าวิธีการของการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการนั้นเป็นกระบวนการที่ถูกสร้างผ่านธรรมาภิบาล มีวัตถุประสงค์ในการปรับเปลี่ยนพลเมืองที่เป็นคนเชิงรับให้เป็นคนเชิงรุก ที่กำหนดเป้าหมายตนในทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการทำกำไร สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจชาติ และสร้างความก้าวหน้าทางสังคม (Korhonen, Komulainen, & Rätty, 2012)

การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวพันต่อภาคสังคม และภาคธุรกิจ หมายถึง ภาคการศึกษาควรออกแบบหลักสูตรให้เอื้อต่อการเป็นผู้ประกอบการ เน้นการสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับสังคมได้ ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นกระบวนการให้ผู้เรียนได้สร้างนวัตกรรม สร้างธุรกิจใหม่ และสร้างแบบจำลองทางธุรกิจใหม่ ภาคธุรกิจควรปรับให้เหมาะกับการเป็นผู้ประกอบการเชิงกลยุทธ์ด้วยการเน้นการแข่งขันทางการตลาด และการสร้างนวัตกรรมให้เพิ่มมากขึ้นที่จะช่วยเพิ่มผลตอบแทน หรือกำไรสูงสุดได้ ภาคสังคมควรสร้างพันธกิจของหน่วยงานที่ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ดีขึ้นโดยเชื่อมโยงการพัฒนาทางเศรษฐกิจและทางการศึกษาเข้าด้วยกัน จึงต้องมีผู้ประกอบการทางสังคมที่มุ่งสร้างสวัสดิการสังคมตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ สร้างนวัตกรรมเพื่อการเป็นอยู่ที่ดีของคนในสังคม (O'Connor, 2013)

การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ไม่เพียงแค่สอนให้ทำธุรกิจ แต่เป็นการสอนทักษะที่จำเป็นพื้นฐานในการเตรียมเป็นผู้ประกอบการ และเป็นนักธุรกิจ จำเป็นพื้นฐานสำหรับการทำงานเพื่อสร้างรายได้ และการดำเนินชีวิต วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่ระบุในผลงานของ Paul ปี ค.ศ. 2005 ชื่อ Entrepreneurship in vocational education ว่าเป็นวิชาที่ถูกวางโครงสร้างเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ (Arogundade, 2011) ต่อไปนี้

1. เพื่อให้การศึกษาเชิงปฏิบัติการกับเยาวชนที่จะช่วยให้พวกเขาเป็นผู้ที่มีอาชีพเป็นของตัวเอง (Self-employed) และผู้ที่พึ่งพาตนเองได้ (Self-reliant)
2. เพื่อให้เยาวชนสำเร็จการศึกษาด้วยการฝึกอบรมที่เพียงพอที่จะช่วยพวกเขาให้เป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมในการสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ
3. เพื่อให้พวกเขาเป็นผู้เร่งปฏิกิริยาสำหรับการพัฒนาและเติบโตทางเศรษฐกิจ
4. เพื่อให้เยาวชนผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษามีการฝึกอบรมที่เพียงพอเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อรับมือกับความเสี่ยงได้
5. เพื่อลดความยากจน
6. เพื่อสร้างคนรุ่นการจ้างงาน (Employment generation)
7. เพื่อลดการเคลื่อนย้าย(แรงงาน)จากชนบทสู่เมือง

8. เพื่อให้เยาวชนสำเร็จการศึกษาด้วยการฝึกอบรม และความช่วยเหลือสนับสนุนที่เพียงพอ เพื่อสร้างอาชีพในการประกอบธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม

9. เพื่อพรั่ำสอนให้รู้คิด และรู้สึกถึงจิตวิญญาณของความเพียรพยายามของเยาวชน และผู้ใหญ่ เพราะจะช่วยพวกเขาให้ธำรงรักษาให้ธุรกิจดำเนินอยู่ได้

10. เพื่อสร้างการเปลี่ยนผ่านอย่างราบรื่นจากเศรษฐกิจรากฐานเดิมสู่เศรษฐกิจสมัยใหม่

สรุปได้ว่า การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างรายได้ และการดำเนินชีวิตของเยาวชน เป็นทั้งการเรียนทฤษฎีและการปฏิบัติ โดยเน้นที่การฝึกปฏิบัติทั้งในห้องเรียน ในสถานศึกษา และโดยเฉพาะในสถานประกอบการจริง เกิดขึ้นจากแนวคิดของลัทธิเสรีนิยมใหม่ ที่เป็นกระบวนการเปลี่ยนพลเมืองของสังคมจากเชิงรับเป็นเชิงรุก เป็นทรัพยากรสำคัญของชาติที่สร้างงาน สร้างรายได้ ทำกำไร และสร้างความมั่งคั่งให้กับเศรษฐกิจชาติ การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการจึงมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และมีคุณสมบัติของผู้ประกอบการ

การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการในต่างประเทศ

หลังจากทศวรรษ 1990 การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายในหลายประเทศภายนอกอเมริกา ใช้กันในหลาย ๆ วิธีทั้งหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน (Fayolle, 2008; Fiet, 2001b; Heinonen & Poikkijoki, 2006; Ruskovaara & Pihkala, 2013) สิ่งที่ทำทนายจึงเป็นเรื่องของนักการศึกษาที่จะต้องพัฒนาหลักสูตร และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ สร้างความรู้และทักษะผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน (Ruskovaara & Pihkala, 2013)

ตัวอย่างหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการในต่างประเทศที่รวบรวมไว้ในรายงานเรื่อง Entrepreneurship education and training programs around the world: dimension for success ของธนาคารโลก ตีพิมพ์เมื่อปี ค.ศ. 2014 เพื่อรวบรวมตัวอย่างของความสำเร็จในการทดลองพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการเป็นผู้ประกอบการและนำหลักสูตรไปใช้ จากหลายประเทศทั่วโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ผู้ว่างงานและต้องการเป็นผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการที่ต้องการเพิ่มผลประกอบการธุรกิจ หลักสูตรที่ยกมาเป็นตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ 3 ประเภท ได้แก่ หลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ (EASE) และหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อผู้ประกอบการหน้าใหม่ (ETPo) และหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อผู้ประกอบการ (ETPr) มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้อบรมมีจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการ มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ หากแต่ต่างกันในงานประการของผลลัพธ์และเนื้อหาหลักสูตร (Valerio et al., 2014) สรุปเป็นตัวอย่างได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.8 ตัวอย่างหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมการเป็นผู้ประกอบการในต่างประเทศ

ชื่อหลักสูตร		ประเทศ
Entrepreneurship Education – Secondary Education [EESE]		
EOEAS	Entrepreneurship Orientation and Education in Austrian Secondary School Study	Austria
INJAZ	Junior Achievement	Middle East
JACP	Junior Achievement Company Program	Sweden
Entrepreneurship Training – Potential Entrepreneurs [ETPo]		
JE	Entrepreneurship Orientation and Education in Austrian Secondary School Study	Dominican Republic
GATE	Growing America Through Entrepreneurship Program	U.S.A.
Entrepreneurship Training – Practicing Entrepreneurs [ETPr]		
DDFET	Dutch Dairy Farmers Entrepreneurship Training	The Netherlands
TECH	TechnoServe	Central America

หลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนมัธยม วิทยาลัยอาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยมีเป้าหมายเพื่อให้การศึกษาเกี่ยวกับ (about) และสำหรับ (for) การเป็นผู้ประกอบการ เตรียมการให้กับผู้ที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการในอนาคตด้วยการพัฒนาจิตวิญญาณ ความรู้ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบกร และมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ ตัวอย่างหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรสายสามัญและสายอาชีพ เช่น หลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการในระดับมัธยมศึกษา รวมถึงประเภทอาชีวศึกษา (Entrepreneurship Education – Secondary Education [EESE]) ที่พัฒนาขึ้นเพื่อเชื่อมโยงความสำเร็จของผู้เรียน (รองจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา) เสมือนเป็นผู้ประกอบการโดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาจิตวิญญาณและศักยภาพของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดของการประกอบการ ทักษะการเงิน พื้นฐาน ทักษะทางสังคมและอารมณ์ เช่น ความมั่นใจในตัวเอง การมีแนวคิดอำนาจควบคุมตนเอง ความคิดสร้างสรรค์เชิงภาวะผู้นำ ความกล้าเสี่ยง แรงจูงใจ ความยืดหยุ่น และการตระหนักรู้ความสามารถของตน มีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่รวมอยู่ในการประเมิน คือ การได้งานทำและการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนด้วยทักษะที่ต้องการในการประกอบอาชีพ ตัวอย่างหลักสูตร ได้แก่

ตารางที่ 2.9 ตัวอย่างหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมการเป็นผู้ประกอบการในระดับมัธยมศึกษา
Entrepreneurship Education – Secondary Education (EASE)

ชื่อหลักสูตร	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์การเรียนรู้	ข้อค้นพบที่สำคัญ
ประเทศ ปีที่พิมพ์เอกสาร เผยแพร่			
EOEAS [Entrepreneurship Orientation and Education in Austrian Secondary School Study] ประเทศ: Austria ปี: 2005	-นักเรียนมัธยมจากโรงเรียน 6 แห่ง -นักเรียนอาชีวศึกษาจาก วิทยาลัย 4 แห่ง -นักเรียน จากวิทยาลัยเทคนิค (สาขา พาณิชยกรรม) 1 แห่ง -นักเรียนที่เข้าแข่งขัน ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์อีก 875 คนจากโรงเรียน 15 แห่ง	-บุคลิกภาพ -ความรู้และทักษะที่จำเป็น ในการเป็นผู้ประกอบการ -การเริ่มธุรกิจใหม่ -สิ่งแวดล้อมการทำธุรกิจ เช่น เทคโนโลยี -กระบวนการทำธุรกิจ	-การจ้างงานตนเองเป็นสิ่งที่พึง ประสงค์อย่างสุดท้าย -นักเรียนจากวิทยาลัย อาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคนิค ต้องการประกอบอาชีพอิสระ เมื่อจบการศึกษา -นักเรียนจากวิทยาลัย อาชีวศึกษาแสดงออกซึ่งทักษะ ที่มีความพร้อมในการเป็น ผู้ประกอบการได้มากกว่า -กระบวนการศึกษามีผลต่อการ พัฒนาผู้เรียนให้เป็น ผู้ประกอบการได้ในขณะที่ โรงเรียนส่งเสริมความรู้ด้าน ธุรกิจ
INJAZ [Junior Achievement] ประเทศ: Morocco, Lebanon, Jordan, Saudi Arabia, United Arab Emirates, and Egypt ปี: 2012	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วม ในหลักสูตร จำนวน 1,454 คนจาก 6 ประเทศ	ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ เจตนาธรรมเชิงพฤติกรรม ของผู้ประกอบการ	-นักเรียนได้รู้จักและเข้าถึง ผู้ประกอบการจริงในสังคมที่ตน อาศัยอยู่ ซึ่งร้อยละ 80 เป็น ญาติ และร้อยละ 30-40 เป็น เพื่อนบ้าน -นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นปาน กลาง -นักเรียนมีแรงบันดาลใจในการ เป็นผู้ประกอบการ -นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการ เป็นผู้ประกอบการและธุรกิจ
JACP [Junior Achievement Company Program] ประเทศ: Sweden ปี: 2013	นักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนทั่วประเทศ จำนวน 224,838 คน	ศักยภาพในการเริ่มธุรกิจ ใหม่ มีรายได้จากกิจกรรม ของตนเอง และการรักษา ให้ธุรกิจอยู่รอด	-ร้อยละ 20 ของนักเรียนสนใจ เป็นผู้ประกอบการ -นักเรียนคาดหวังมีรายได้ เพิ่มขึ้นจากการประกอบการ -ไม่พบว่าหลักสูตรมีผลต่อการ รักษาให้ธุรกิจอยู่รอดอย่างมีนัย ยะทางสถิติ

หลักสูตรฝึกอบรมสำหรับประชาชนทั่วไปที่สนใจเป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่และผู้ประกอบการมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ที่ต้องการเริ่มธุรกิจให้ได้มีธุรกิจเป็นของตนเองและผู้ที่เป็นผู้ประกอบการให้มีผลประกอบการธุรกิจที่ดีขึ้นกว่าเดิม เพิ่มศักยภาพในการบริหารธุรกิจให้แข่งขันได้โดยไม่จำกัดอายุ เพศ ระดับการศึกษา หรือประสบการณ์ ตัวอย่างหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้ประกอบการหน้าใหม่ (ETPo) และหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้ประกอบการ (ETPr) ได้แก่

ตารางที่ 2.10 ตัวอย่างหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้ประกอบการหน้าใหม่ Entrepreneurship Training –

Potential Entrepreneurs (ETPo)

ชื่อหลักสูตร	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์การเรียนรู้	ข้อค้นพบที่สำคัญ
ประเทศ ปี			
JE [Juventud Empleo] ประเทศ: Dominican Republic ปี: 2006	ผู้สนใจ 786 คน แบ่ง ออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มที่ ได้รับการอบรม และกลุ่มที่ ได้รับการอบรมและฝึกงาน	ระยะเวลาในการมีงานทำ การ ว่างงาน การมีงานทำ รายได้ และระยะเวลาการจ้างงาน	-หลักสูตรไม่มีผลใด ๆ ต่อการมี งานทำของผู้อบรม -ผู้อบรมในกลุ่มที่ได้รับการอบรม และฝึกงานได้รับรายได้สูงกว่า
GATE [Growing America Through Entrepreneurship Project] ประเทศ: U.S.A. ปี: 2012	-ผู้อบรม 4,197 คนที่มี คุณสมบัติตรงกับ กลุ่มเป้าหมายหลักสูตร จาก 3 รัฐ	-การเป็นเจ้าของธุรกิจ ผล ประกอบการของธุรกิจ และ ตลาดแรงงาน -ระยะเวลาในการมีงานทำ	-การฝึกอบรมมีผลในระยะสั้นต่อ การเพิ่มจำนวนของการเป็น เจ้าของธุรกิจ แต่ผลค่อย ๆ ลดลง เมื่อเวลาผ่านไปนานขึ้น

ตารางที่ 2.11 ตัวอย่างหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้ประกอบการ Entrepreneurship Training – Practicing Entrepreneurs (ETPr)

ชื่อหลักสูตร	ประเทศ	กลุ่มตัวอย่าง	ผลลัพธ์การเรียนรู้	ข้อค้นพบที่สำคัญ
DDFET [Dutch Dairy Farmers Entrepreneurship Training]	ประเทศ: The Netherlands ปี: 2005	ผู้ประกอบการฟาร์มโคนม จำนวน 164 คน	คุณสมบัติของฟาร์ม คุณลักษณะของเจ้าของฟาร์ม และสมรรถนะเชิงประกอบการ	-ผู้อบรมได้รับประโยชน์ในทุกหัวข้อ -มีความเป็นไปได้ในการปรับปรุงสมรรถนะเชิงประกอบการด้วยหลักสูตรนี้ -สมรรถนะด้านกลยุทธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อขนาดของฟาร์ม และเมื่อฟาร์มมีขนาดใหญ่ขึ้น เรื่องการกำหนดกลยุทธ์ การนำไปปฏิบัติและการประเมินผลมีความสำคัญต่อเจ้าของฟาร์มเพิ่มขึ้น
TECH [TechnoServe]	ประเทศ: Central America ปี: 2007	-ผู้อบรม 655 คนจาก 3 ประเทศ แบ่งออกเป็นกลุ่มของการอบรมตามความสนใจ	-การเริ่มธุรกิจใหม่ หรือ การขยายธุรกิจ	-หลักสูตรมีผลต่อความน่าจะเป็นในการเริ่มธุรกิจใหม่ของผู้อบรม -ผู้อบรมในกลุ่มเริ่มธุรกิจใหม่มีแนวโน้มเริ่มธุรกิจใหม่ร้อยละ 10 และผู้อบรมในกลุ่มการขยายธุรกิจ มีแนวโน้มขยายธุรกิจร้อยละ 26 -ข้อจำกัดด้านการเงินมีผลต่อผู้อบรมเพศหญิงมากกว่าเพศชายทั้งสองกลุ่ม

สรุปได้ว่า ตัวอย่างหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการในต่างประเทศมีหลากหลายเพื่อการศึกษาและฝึกอบรมสำหรับผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชน มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาจิตวิญญาณผู้ประกอบการและศักยภาพในการประกอบธุรกิจ เพื่อให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการ มีการประเมินผลการเรียนรู้จากความสำเร็จของตัวผู้เรียนและผู้รับการอบรม คือ การได้งานทำและเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น การศึกษาประเภทอาชีวศึกษาจัดว่ามีความสำคัญที่สุดเนื่องจากผู้เรียนกำลังก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงานหรือการประกอบอาชีพอิสระ การจัดการอาชีวศึกษาจึงเหมาะสมสำหรับหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ (ECOTEC, 2010; European Commission, 2012;

European Commission, 2015; European Commission/EACEA/Eurydice, 2016) ในยุโรป ยังมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและลดความเหลื่อมล้ำที่พบ ดังรายงานเรื่อง การเป็นผู้ประกอบการในอาชีวศึกษาของยุโรป ในปีค.ศ. 2015 (European Commission, 2015) สรุปว่า หลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการในปัจจุบันในหลายประเทศ ยังมีช่องว่างอยู่เนื่องจาก หลักสูตรนี้ไม่ได้บรรจุอยู่ในการอาชีวศึกษาทุกประเภทสาขา นักเรียนอาชีวศึกษาทุกคนไม่ได้เรียน หลักสูตรดังกล่าวทั้งหมด ครูขาดความชำนาญและยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม ๆ ความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับหน่วยงานภายนอกโดยเฉพาะสถานประกอบการค่อนข้างจำกัด การได้รับความร่วมมือ จากนักธุรกิจก็จำกัด สิ่งที่สำคัญมากคือการศึกษาสำหรับครูเพื่อให้ครูมีความเชี่ยวชาญ มี ประสบการณ์ในการประกอบการ และได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการ

วิธีการสอนถึงแม้ว่าจะหลากหลายในปัจจุบันแต่ก็ยังไม่มีประสิทธิภาพ วิธีการสอนที่เหมาะสม จะต้องเป็นวิธีการที่จะให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง ได้ร่วมทำกิจกรรม เช่น การทำธุรกิจใน สถานศึกษา แต่ครูเองก็ยังขาดประสบการณ์ในวิธีการสอนประเภทนี้ เน้นการฝึกปฏิบัติของนักเรียน การได้ประสบการณ์ การเปิดโอกาสให้เข้าถึงผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จไม่ว่าจะเป็น ผู้ประกอบการเจ้าของกิจการผู้ประกอบการสังคม หรือผู้ประกอบการด้านอื่น ๆ เป็นการสร้างความรู้ ใหม่ให้เกิดในตัวผู้เรียนเอง จึงจำเป็นที่ครูต้องขยายเครือข่ายและสร้างหุ้นส่วนกับหน่วยงานหรือ องค์กรของพรรคเอกชนกับสถานศึกษาให้มากขึ้น (Lunenburg & Ornstein, 2011) จัดให้มี กิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องเพื่อทำธุรกิจจำลองขนาดเล็กในสถานศึกษา ให้นักเรียนมีทักษะมี ความรู้ที่จำเป็นในการที่จะเริ่มธุรกิจและทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่านักศึกษาทุกคนที่จบ จากหลักสูตรไปแล้วไม่ต้องการเป็นผู้ประกอบการ แต่ทักษะความรู้ที่ได้จะช่วยให้พวกเขาอยู่ได้ใน สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องเน้นที่การส่งเสริมผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีความริเริ่ม กล้า เสี่ยง และมีคุณลักษณะผู้ประกอบการ มีทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบการ มีความสามารถในการ บริหารจัดการธุรกิจขนาดย่อมได้ รวมถึงมองเห็นโอกาส พัฒนาความคิดและโอกาสนั้นให้เป็น ผลิตถภัณฑ์ กล้าที่จะเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาด้วยตัวเอง สร้างเครือข่ายบุคคลและสร้างความสัมพันธ์ กับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ยอมรับผลที่จะเกิดจากการตัดสินใจของตนเองได้ ตระหนักถึงการ ประกอบการเป็นทางเลือกอาชีพ บริหารจัดการการเงินและทรัพยากรอื่น ๆ ได้ด้วยความรับผิดชอบ เข้าใจกลไกการบริหารธุรกิจในสังคม และมีทักษะวิชาการที่จำเป็น ได้แก่ ร่างแผนธุรกิจได้ เริ่มต้น ธุรกิจ รู้หลักการบัญชี กฎหมาย กฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้อง มีสำนึกรับผิดชอบต่อทางจริยธรรมและ สิ่งแวดล้อมในสังคม เข้าใจกลไกทางการตลาด และมีทักษะการขาย

การประเมินผลการเรียนรู้ควรประเมินทั้งคุณภาพและผลลัพธ์ของหลักสูตร เช่น คะแนนหรือ ผลลัพธ์ของการเรียนรู้จากนักเรียน ประเมินสมรรถนะของนักเรียนจากตัวนักเรียนเองและจากผู้ที่

ได้รับผลนั้น ควรวัดผลในระยะยาวด้วย หมายถึง การที่นักเรียนจบการศึกษาแล้วไปเป็นผู้ประกอบการจริง ซึ่งวิธีการวัดอาจจะเป็นการประเมินตนเอง แบบทดสอบสมรรถนะ การสัมภาษณ์ การประเมินโดยกลุ่ม การใช้แบบสอบถาม การเล่นเกมธุรกิจจำลอง การตรวจประเมิน ที่ต้องวัดสมรรถนะเชิงประกอบการของนักเรียน ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการสร้างแผนธุรกิจจากความคิดนั้น ความอยากรู้อยากเห็น ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีภาวะผู้นำ การทำงานเชิงรุก ความกล้าเสี่ยง การมีทักษะในการแก้ปัญหา ความรับผิดชอบ และการประเมินอีกด้านคือทัศนคติ ได้แก่ การตระหนักถึงจ้างงานตนเองเป็นทางเลือกอาชีพ ซึ่งการประเมินนี้จะทำได้ทั้งก่อน ระหว่างและหลังจากจบหลักสูตร

การพัฒนาครูในยุโรปจึงเป็นประเด็นที่สำคัญโดยเฉพาะในการศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ การพัฒนาครูควรพิจารณาถึงการให้ครูมีทักษะการสอนด้วยวิธีการใหม่ ๆ อย่างหลากหลาย ทักษะการสอนที่เหมาะสมแบบ learning by doing ส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติในบริบทจำลอง ได้ทำงานเป็นกลุ่มและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการเป็นสิ่งสำคัญและควรส่งเสริมให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็กในชุมชนก็ตาม รวมถึงความช่วยเหลือทางด้านการบรรยายโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการเป็นผู้บรรยายในสถานศึกษา มีโอกาสแสดงสถานการณ์จำลองให้เห็นถึงการปฏิบัติการดำเนินธุรกิจการแก้ไขปัญหาทางธุรกิจ ถึงการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้งานของผู้จัดการทำตัวเป็นเงาของผู้จัดการและมีส่วนในกาจัดงานนิทรรศการเพื่อส่งเสริมการขายสินค้า

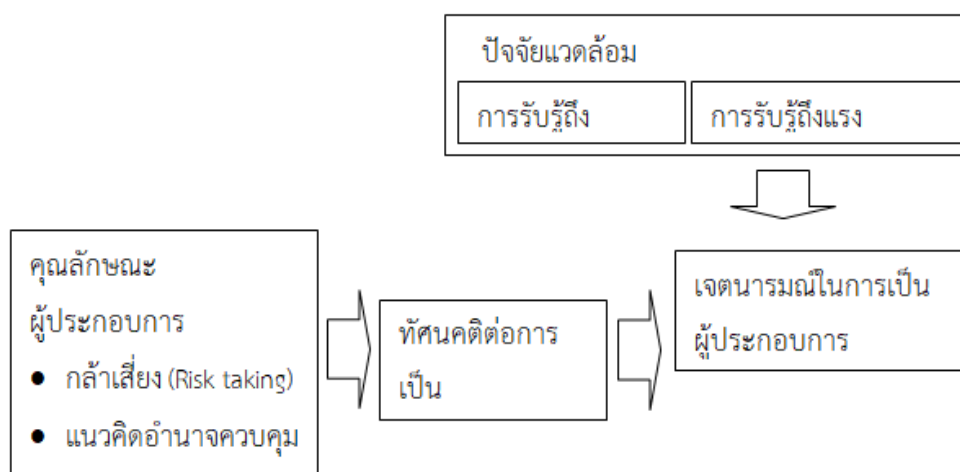
นโยบายการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการของยุโรป กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ 3 ด้าน คือ 1. ทัศนคติ (ความมั่นใจในตัวเอง และการริเริ่มโดยตัวเอง) 2. ทักษะ (ความคิดสร้างสรรค์การวางแผนความรู้ด้านการเงินการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ) และ 3. การมองเห็นโอกาสและเข้าถึงโอกาสได้ เข้าใจบทบาทของผู้ประกอบการในสังคมและรู้ว่าการเป็นผู้ประกอบการนั้นเป็นอาชีพทางเลือกอาชีพ สำหรับวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ประสบการณ์ของผู้ประกอบการในทางปฏิบัติบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เข้ามาด้วยกัน และการเรียนแบบโครงการเป็นฐาน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม การจัดตั้งบริษัทขนาดย่อมและการริเริ่ม การเงินส่วนบุคคล การเรียนรู้เชิงรุก และกิจกรรมที่นำผู้เรียนออกจากห้องเรียนและนอกจากบริบทของโรงเรียนเพื่อเชื่อมโยงนักศึกษาเข้ากับชุมชนหรือธุรกิจในชุมชน และในโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ระดับ ปวช. เป็นการบูรณาการเข้าไปในรายวิชาอื่น เป็นวิชาบังคับ และเป็นวิชาเลือกเสรี

สรุปได้ว่า การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการในต่างประเทศนั้นมีการให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ ทัศนคติ ความรู้และทักษะ และพฤติกรรมของผู้ประกอบการในผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับการสอนด้วยวิธี

ใหม่ ๆ เช่น การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง จึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูที่ต้องนำการสอนวิธีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก และการประเมินผลที่ต้องประเมินในเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณ และการประเมินในระยะยาว

2.3.3 ความสำคัญของการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ

การวิจัยเพื่อทดสอบรูปแบบของการสร้างผู้ประกอบการที่พัฒนาขึ้นอาศัยหลักการที่ว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และทำให้เกิดเจตนาารมณ์ในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งแมสซาชูเซตส์ หรือ MIT (Lüthje & Franke, 2003) แสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2.6 รูปแบบเชิงโครงสร้างในการพัฒนาผู้เรียนเป็นผู้ประกอบการของ Lüthje and Franke (2003)

สรุปได้ว่า การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการถูกออกแบบมาโดยอ้างอิงทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ให้คนเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ด้วยตนเองไม่ใช่จดจำความรู้จากผู้อื่น และมีการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในบริบทจริงเพื่อเรียนรู้การทำงานเป็นทีมและการแก้ปัญหาและผู้สอนเป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้

2.3.4 บทบาทของครูผู้สอนที่เปลี่ยนไป

Zhao (2012) อธิบายการจัดการเรียนการสอนที่ใช้โครงงานเป็นฐานรูปแบบเชิงประกอบการว่า บทบาทของผู้สอนเปลี่ยนไปจากผู้สอน เป็น 1) นักลงทุน (Venture capitalist) ที่ช่วยประเมินว่าโครงการนั้น ๆ น่าสนใจ และมีความเป็นไปได้ เป็น 2) ที่ปรึกษา (Consultant) ที่ให้คำแนะนำ และทรัพยากรต่าง ๆ ในการทำโครงการ เป็น 3) ผู้ให้กำลังใจ (Motivator) ที่คอยให้กำลังใจในยามท้อ

ผิดหวัง เป็น 4) ผู้ให้ความเห็นเชิงลึกในการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus group) ที่ให้ความเห็นย้อนกลับต่อโครงการ และคำวิพากษ์วิจารณ์ต่อตัวต้นแบบ (Prototype) และเป็น 5) หุ้นส่วน (Partner) ที่ให้ทักษะ และความชำนาญการเป็นการเพิ่มเติม (Complementary expertise and skills)

บทบาทของครูมีความสำคัญ เนื่องจากบทบาทของครูมีส่วนช่วยให้การพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการในผู้เรียน สร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับผู้เรียน (Schwarz et al., 2009; Seikkula-Leino, 2008; Seikkula-Leino, Ruskovaara, Ikavalko, Mattila, & Rytkola, 2010; Westbury, Hansén, Kansanen, & Björkvist, 2005) (Hannon, 2006; Hytti & O’Gorman, 2004) หากแต่ยังขาดทักษะที่จำเป็นในการสอน (Fiet, 2001a; Seikkula-Leino, 2008) จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนในการสอนให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการ เป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก แนะนำและให้คำปรึกษา และเหนี่ยวนำแรงจูงใจผู้เรียน สร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในผู้เรียน และเป็นบทบาทใหม่ของครูที่ต้องพัฒนาตนเองเพื่อสามารถแสดงบทบาทใหม่ได้อย่างเหมาะสม

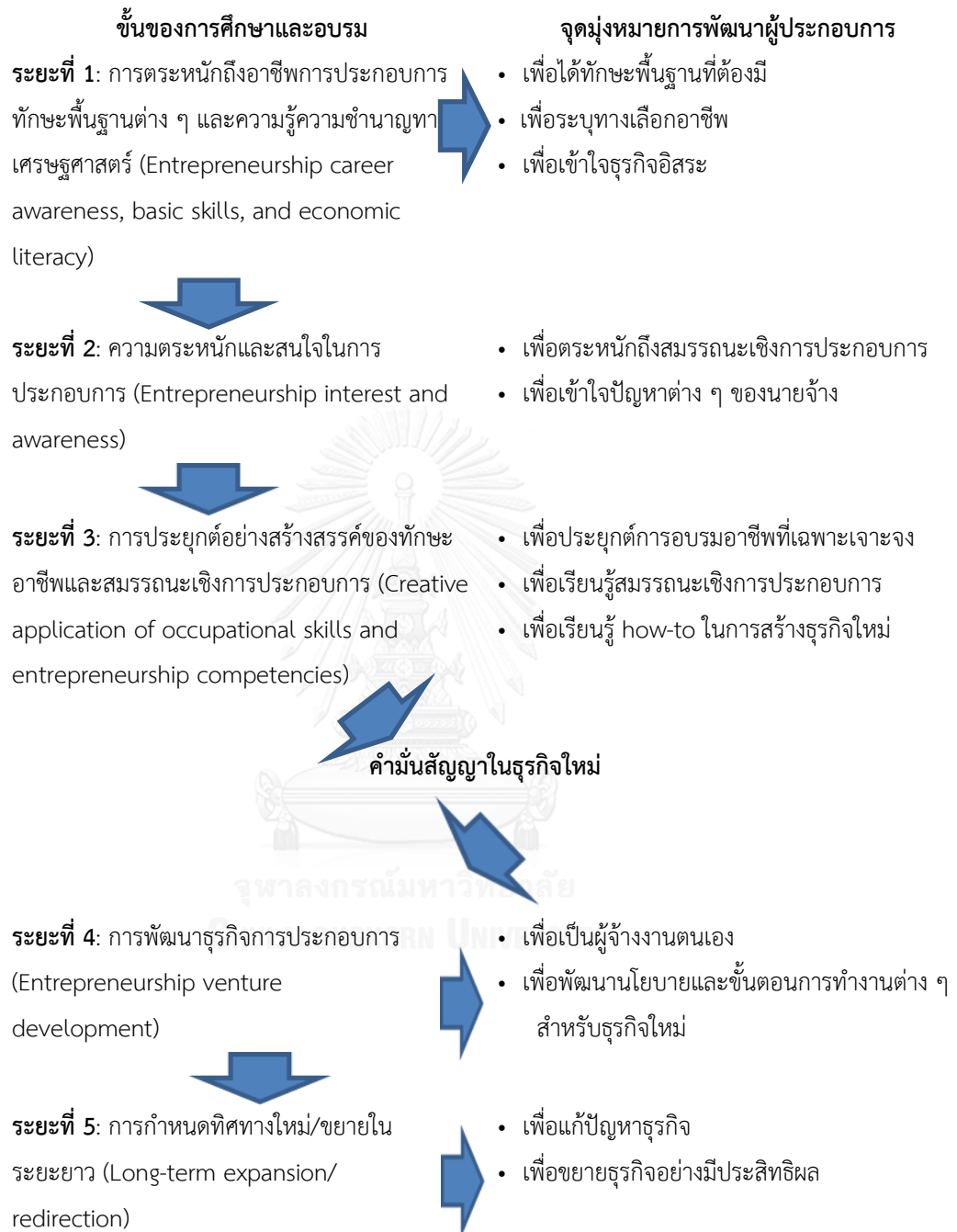
2.3.5 กรอบการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเป็นผู้ประกอบการของสหรัฐอเมริกา

คณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งชาติของการอาชีวศึกษา (National Advisory Council on Vocational Education) สหรัฐอเมริกากระตือรือร้นการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการไว้ในปี ค.ศ. 1979 ว่าเป็นหลักสูตรการศึกษาและอบรมที่ช่วยให้เยาวชนและผู้ใหญ่มีความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการจ้างงานตนเองและการจ้างแรงงานในองค์การขนาดใหญ่ การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นหลักสูตรในการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาของสหรัฐอเมริกามีขึ้นตั้งแต่ก่อน ค.ศ. 1980 หลังจากรัฐบาลว่างงานของเยาวชนมีสูง อัตราการปิดกิจการของธุรกิจขนาดย่อมเพิ่มสูงขึ้นมีสาเหตุจากการขาดทักษะการบริหารจัดการของเจ้าของธุรกิจ และอัตราการเพิ่มขึ้นของการก่อตั้งธุรกิจขนาดย่อมที่มีอิทธิพลทำให้สำนักงานการศึกษาของสหรัฐและสภาที่ปรึกษาแห่งชาติด้านอาชีวศึกษาให้ความสนใจกับการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ (Denton, 1985) หลักฐานที่สำคัญ คือ กรอบการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการประกอบการ (A Framework for life-long entrepreneurship education) เพื่อพัฒนาโดยศูนย์วิจัยแห่งชาติด้านอาชีวศึกษา (The National Center for Research in Vocational Education)

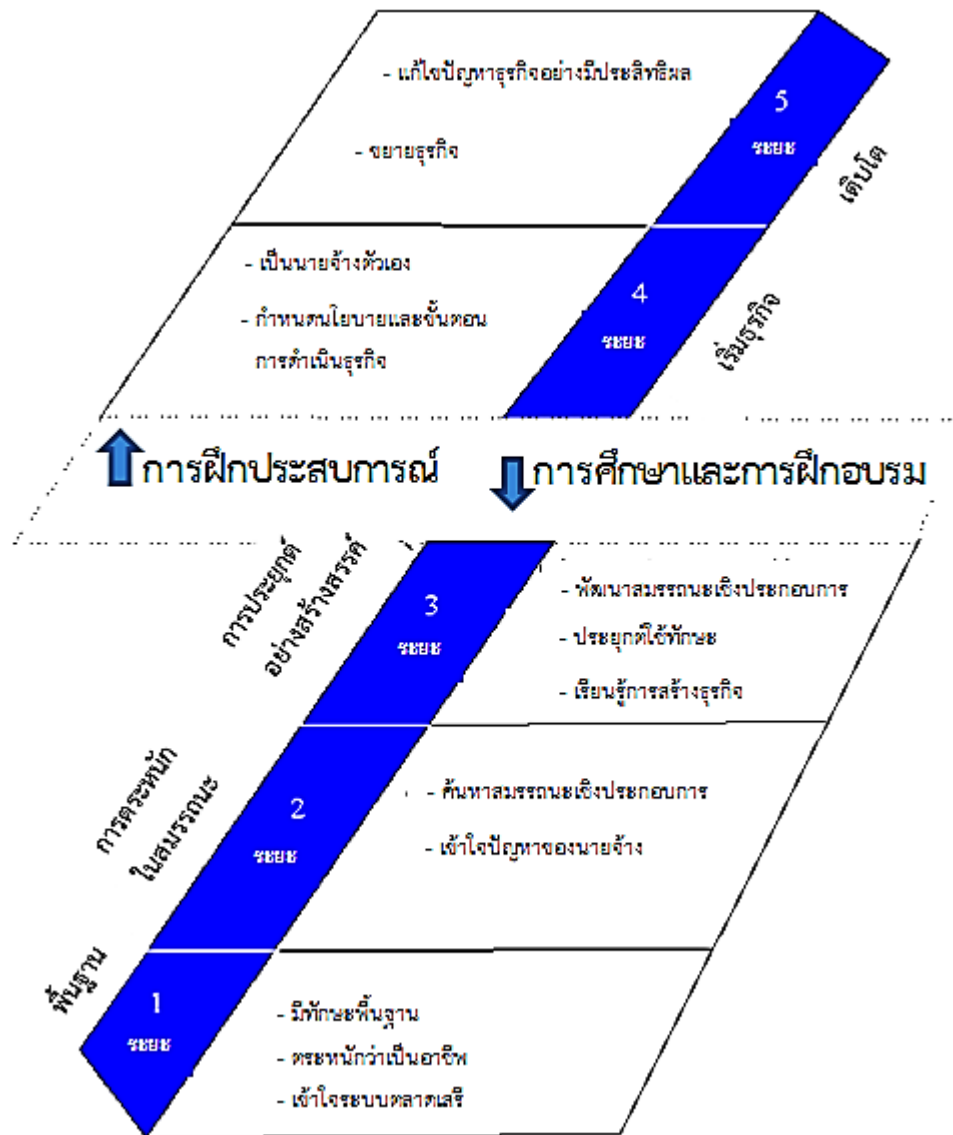
กรอบการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการประกอบการพัฒนาขึ้นในระดับประถมศึกษา อาชีวศึกษา จนถึงหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) มีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต่างกันในแต่ละระดับของการศึกษาวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญให้เป็นผู้ประกอบการ สมาคมการศึกษาเพื่อการเป็น

ผู้ประกอบการ สนับสนุนแนวคิดการประกอบการเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต 5 ขั้นตอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่แตกต่างกัน ให้ทุกคนในระบบการศึกษาได้รับโอกาสการเรียนรู้ตั้งแต่ขั้นเริ่มต้น (ระยะที่ 1) ระยะถัดไปมีเป้าหมายสำหรับผู้ที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วยโครงสร้างหลักสูตรการสอนรายวิชา และบูรณาการร่วมกับรายวิชาอื่น แสดงดังแผนภาพ 2.7

ศาสตราจารย์ Albert Shapiro แห่งมหาวิทยาลัยของรัฐโอไฮโอได้พัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ 5 ขั้นตอน และในปี ค.ศ. 2004 สมาคมการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ (The Consortium for Entrepreneurship Education) ได้จัดทำมาตรฐานแห่งชาติในการปฏิบัติการศึกษาหรือการเป็นผู้ประกอบการ (National Standards of Practice for Entrepreneurship Education) สำหรับการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการขึ้น เพื่อให้ครู นักการศึกษาใช้พัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการศึกษา (Ashmore, 2011) ส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการแห่งชาติ (National Content Standards for Entrepreneurship Education) (The Consortium for Entrepreneurship Education, 2004)

แผนภาพที่ 2.7 กรอบการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการประกอบการของสหรัฐอเมริกา

แผนภาพที่ 2.8 การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ 5 ขั้นตอนของ Shapiro (2004)

ระยะที่ 1 พื้นฐาน (Basic) ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และมัธยมศึกษา ผู้เรียนควรได้รับประสบการณ์การเป็นเจ้าของธุรกิจหลากหลายด้าน ในขั้นแรกนี้เน้นให้เกิดความเข้าใจพื้นฐานของเศรษฐกิจประเทศ โอกาสการประกอบอาชีพที่ต้องมีทักษะพื้นฐานเพื่อให้ประสบความสำเร็จในเศรษฐกิจตลาดเสรี ผลลัพธ์การเรียนรู้ในขั้นนี้คือแรงจูงใจในการเรียนและการรับรู้โอกาสแต่ละโอกาส

ระยะที่ 2 การตระหนักในสมรรถนะ (Competence Awareness) ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะพูดภาษาธุรกิจ และเห็นปัญหาต่าง ๆ จากมุมมองของเจ้าของธุรกิจขนาดย่อม ซึ่งจำเป็นสำหรับการศึกษา

ประเภทอาชีวศึกษา จุดเน้นอยู่ที่การให้ผู้เรียนมีสมรรถนะเริ่มต้นที่สอนกันได้ ในรายวิชาการ ประกอบการ หรือเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการ เช่น ปัญหาการ หมุนเงินสดในวิชาคณิตศาสตร์ และการสาธิตการขายที่เป็นส่วนหนึ่งของวิชาการสื่อสาร

ระยะที่ 3 การประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ (Creative Applications) ระยะนี้มีสิ่งที่จะต้องเรียน มากมายเกี่ยวกับการเริ่มธุรกิจ และปัญหาการทำธุรกิจ เราใช้เวลาหลายปีสอนนักศึกษาแพทย์แต่เรา คาดหวังที่จะสอนผู้ที่จะเป็นเจ้าของธุรกิจให้ผู้เรียนรู้ทุกเรื่องเพียงแค่การสัมมนาในวันเสาร์ไม่กี่ครั้ง

ระยะนี้ผู้เรียนจะได้ใช้เวลาสำรวจความคิดต่าง ๆ ทางธุรกิจและวิธีวางแผนธุรกิจที่หลากหลาย ถึงแม้จะเป็นแค่ประสบการณ์การศึกษา แต่ผู้เรียนควรได้รับความรู้เชิงลึกและกว้างมากกว่าชั้นก่อน หน้านี้ ผู้เรียนจะได้รับการกระตุ้นให้สร้างความคิดทางธุรกิจที่มีเอกลักษณ์และตัดสินใจอย่างเป็น กระบวนการ ผ่านการทำแผนธุรกิจ

ระยะนี้เป็นการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือ ปวส. ที่มีรายวิชาพิเศษที่เชื่อมโยงกับ การศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้คือผู้เรียนได้เรียนรู้ความเป็นไปได้ที่จะเป็น ผู้ประกอบการ

ระยะที่ 4 ขั้นเริ่มธุรกิจ (Startup) เป็นขั้นเริ่มต้นของการฝึกประสบการณ์สำหรับผู้ใหญ่ ผู้เรียน ได้รับประสบการณ์ตรงจากการทำงานหรือเรียนต่อมาแล้ว แต่ควรได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษใน การรวมความคิดทางธุรกิจต่าง ๆ ที่มีเข้าด้วยกัน การศึกษาในขั้นนี้เป็นหลักสูตรการศึกษาในชุมชนมี เปิดในการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา วิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยที่เปิดหลักสูตร 4 ปี และมหาวิทยาลัยที่ ช่วยให้ผู้เรียนเริ่มธุรกิจได้

ระยะที่ 5 ขั้นเติบโต (Growth) เป็นระยะการฝึกประสบการณ์ขั้นสูงสุดให้กับแต่ต้องการทำให้ ธุรกิจเติบโตและแข่งขันได้ ชุดของการสัมมนาหรือกลุ่มช่วยเหลือสามารถช่วยผู้ประกอบการให้ มองเห็นปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและสามารถจัดการกับปัญหาเหล่านั้นได้ทันท่วงที

มาตรฐานเนื้อหาแห่งชาติสำหรับการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ (National Content Standards for Entrepreneurship Education) กำหนดคุณลักษณะและพฤติกรรมไว้ 3 หมวด ได้แก่

ทักษะเชิงประกอบการ (Entrepreneurial skills) หมายถึง คุณลักษณะ พฤติกรรมและ กระบวนการทำงานที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้ประกอบการที่ต่างจากผู้จัดการ

ทักษะที่พร้อม(ประกอบการ) (Ready skills) หมายถึง ความรู้และทักษะด้านธุรกิจและเชิงการ ประกอบการที่เป็นวิชาบังคับพื้นฐานหรือวิชาบังคับร่วมของการเรียนการประกอบการ

การทำงานทางธุรกิจ (Business functions) หมายถึง กิจกรรมทางธุรกิจด้านต่าง ๆ ที่ทำตั้งแต่ เริ่มจนถึงดำเนินกิจการ

ประเด็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาที่จะเปิดให้การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ มีดังต่อไปนี้

แนวคิด (Concepts) ที่เอื้อต่อการคิดเชิงการประกอบการ

วิธีการ (Methods) จัดการเรียนการสอน

ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) เพื่อประเมินความสำเร็จ

ทรัพยากร (Resources) ในการจัดการเรียนการสอน

แนวคิด ที่เอื้อต่อการคิดเชิงการประกอบการ (Entrepreneurial thinking) เพื่อให้ผู้เรียนเป็นนักคิดเชิงการประกอบการ (Entrepreneurial thinkers) รวมถึง 1. ได้มองเห็นโอกาสและสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากไม่มีได้ 2. ตระหนักว่ามีทางเลือกอาชีพคือการจ้างงานตนเองเหมือนกับทางเลือกเป็นลูกจ้างแรงงาน และ 3. มีความฝันอันยิ่งใหญ่ ต้องการสร้างทักษะ และช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์มองเห็นโอกาส และต้องการใช้ความสามารถพิเศษและทักษะของตน ประกอบด้วย 9 ด้าน ดังนี้

1. การนำหลักสูตรแบบรวบยอดไปใช้ (Comprehensive curriculum delivery) หลักสูตรที่นำไปใช้ต้องประกอบด้วยกระบวนการประกอบการ 5 ขั้น เพื่อการประกอบการที่สำเร็จผลกระบวนการทั้ง 5 ได้แก่

ขั้นที่ 1 การค้นพบ (Discovery) เมื่อผู้เรียนได้ความคิด มองเห็นโอกาส และประเมินความเป็นไปได้ของความคิด ตลาด และธุรกิจ

ขั้นที่ 2 การพัฒนาแนวคิด (Concept development) เมื่อผู้เรียนการวางแผนธุรกิจ ระบุทรัพยากรที่ต้องการ รวมถึงระบุกลยุทธ์เพื่อป้องกันทรัพย์สินทางปัญญาได้

ขั้นที่ 3 การจัดหาทรัพยากร (Resourcing) เมื่อผู้เรียนการระบุและจัดหาเงินทุน/คน/แรงงาน และเงินทุนที่ต้องการจำเป็นสำหรับการเริ่มธุรกิจ

ขั้นที่ 4 การทำให้เป็นจริง (Actualization) เมื่อผู้เรียนการดำเนินธุรกิจและใช้ทรัพยากรเพื่อบรรลุเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 5 การเก็บเกี่ยว (Harvesting) เมื่อผู้เรียนการตัดสินใจถึงอนาคตของธุรกิจ (การเติบโต การพัฒนา และการปิดกิจการ)

2. ทักษะวิชาการพื้นฐาน (Basic academic skills) สถานศึกษาจัดให้มีบริบทของการประกอบการจริงเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะวิชาการต่าง ๆ รวมถึงคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การสื่อสาร ทักษะดิจิทัล เทคโนโลยี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาอื่น ๆ

3. แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ (Economic concepts) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงกับผลตอบแทนในความเป็นจริง เช่น การออมเงิน ดอกเบี้ย อุปสงค์และอุปทาน และอื่น ๆ

4. ความสนใจและการลงทุนส่วนบุคคล (Personal interest and investment) ให้โอกาสผู้เรียนได้เริ่มและบริหารจัดการธุรกิจที่ตนสนใจและลงทุนด้วยตนเองได้ (ในขอบเขตที่เหมาะสม)

5. การบริหารความเสี่ยง (Risk management) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เสี่ยงที่ประมาณการไว้แล้ว จากการที่ได้ลงมือค้นคว้าวิจัยอย่างดี และหาข้อมูลรวมถึงการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

6. การวางแผนธุรกิจ (Business planning) กำหนดให้ผู้เรียนต้องเขียนแผนธุรกิจที่มีเนื้อหาครอบคลุมด้านการเงิน การตลาด และการปฏิบัติการ

7. การแนะแนวอาชีพ (Career guidance) ให้ผู้เรียนได้เข้าใจว่าโอกาสการประกอบกิจการนั้นมีอยู่ในทุกภาค (ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน) และทุกอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะเป็นการเริ่มหรือการบริหารจัดการธุรกิจ หรือเป็นพนักงานลูกจ้างที่เสนอความคิดหรือวิธีการทำงานใหม่ ๆ

8. จริยธรรม (Ethical behavior) เน้นว่าผู้เรียนต้องบริหารจัดการธุรกิจอย่างถูกกฎหมาย มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

9. การประกอบการเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (Entrepreneurship as an economic force) ให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจะในองค์กร/หน่วยงานที่แสวงหา/ไม่แสวงหากำไร และภาคสาธารณะของระบบเศรษฐกิจ

วิธีการ การจัดการเรียนการสอน หมายถึง 1. ครูควรเป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช มากกว่าเป็นผู้ให้ความรู้ 2. ประยุกต์วิธีการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานและวิธีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และ 3. ใช้กลยุทธ์การสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการในผู้เรียนให้เกิดขึ้น ประกอบด้วย 5 วิธี ดังนี้

1. การเอื้ออำนวยและการโค้ช (Facilitating and coaching) ครูควรกำหนดบทบาทของตนเป็นผู้เอื้ออำนวยและผู้สอนงาน (โค้ช) ไม่ใช่ผู้ให้ความรู้กับผู้เรียน แต่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้มีกระบวนการค้นพบคำตอบและโค้ชเพื่อนำผู้เรียนไปสู่แนวทางแก้ปัญหา และช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกแนวทางของตน เรียนรู้จากข้อผิดพลาดและความสำเร็จของตน

2. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential learning) เนื่องจากการเป็นผู้ประกอบการไม่ได้เป็นมาตั้งแต่เกิดแต่ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต ครูจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ตรง หรือให้ผู้เรียนเรียนผ่านการกระทำ เมื่อเป็นไปได้ควรจัดให้ผู้เรียนแต่ละคนได้มีประสบการณ์ของตนเองเพื่อสร้างความเท่าเทียมทางอารมณ์ในกระบวนการเรียนรู้

3. การเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) นักคิดอย่างผู้ประกอบการเป็นนักแก้ปัญหาที่ดี ผู้เรียนควรมีโอกาสได้แก้ปัญหาทั้งที่ง่ายและยาก กิจกรรมต่าง ๆ นั้นควรรวมเอาความท้าทายไว้ด้วยคือมีทั้งที่ปัญหามีคำตอบชัดเจนและปัญหาที่ไม่มีคำตอบชัดเจน

4. ผู้เรียนเป็นผู้นำ (Students as leaders) ผู้เรียนควรได้รับโอกาสให้รับผิดชอบการนำการเรียนรู้แบบเสาะหาเป็นฐาน (Inquiry-based learning) ของตน กิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง เช่น การวางแผน การสร้าง การบริหารจัดการธุรกิจ การจัดทำตนศึกษา แบบฝึกหัดการเจรจาต่อรอง และกิจกรรมกลุ่มแก้ปัญหา

5. สมาชิกในชุมชน (People in the community) ควรดึงสมาชิกในชุมชนรอบ ๆ สถานศึกษาเข้ามาเป็นวิทยากรบรรยาย พี่เลี้ยง ที่ปรึกษา และต้นแบบ (role models)

6. วิธีการสอนที่หลากหลาย (Variety of methods) ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้ด้วยการเน้นการเรียนรู้ขั้นสูง รวมถึงหนังสือ คอร์สต่าง ๆ การสัมมนา การวิจัย การเรียนเป็นกลุ่ม การสวมบทบาท การมีวิทยากรมาบรรยาย การมีพี่เลี้ยง การมีที่ปรึกษา การมีต้นแบบ การทัศนศึกษา การอบรมโดยใช้คอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ

ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ เพื่อกระตุ้นความสำเร็จ หมายถึง 1. จัดการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการให้ไปในทิศทางเดียวกับวัตถุประสงค์ขององค์การและเน้นการให้ประโยชน์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. ใช้บุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามต้องการในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและคุ้มค่า และ 3. ประยุกต์มาตรฐานคุณภาพ ประเมินบ่อย ๆ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1. วิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าประสงค์องค์การ (Organization vision, mission and goals) การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ได้กับทุกองค์การ ตั้งแต่สถานศึกษาของรัฐบาล องค์การของชุมชน ศูนย์บ่มเพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ วิทยาลัยชุมชน มหาวิทยาลัย และอื่น ๆ ที่มองหาทางจัดการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการให้เข้ากับค่านิยมและทิศทางองค์การ

2. การจัดให้บุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามต้องการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม (Qualified personnel in a supportive environment) ทำให้มั่นใจได้ว่าบุคลากรที่ออกแบบและจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการมีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการด้วยประสบการณ์และมีหนังสือรับรองคุณวุฒิต่าง ๆ รวมถึงสนับสนุนพวกเขาเหล่านั้นด้วยทรัพยากร การฝึกอบรม คำแนะนำ และการกระตุ้นต่าง ๆ ที่พวกเขาต้องการเพื่อบรรลุความสำเร็จ

3. มาตรฐานคุณภาพ (Quality standards) จัดมาตรฐานคุณภาพให้เข้ากับเนื้อหามาตรฐาน เพื่อให้กรอบหลักสูตรที่ทั้งเน้นและไม่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ถูกต้อง

4. ผลประโยชน์ที่เป็นบวก (Positive benefits) จัดให้มีผลผลิตที่วัดได้ที่เน้นการให้คุณค่ากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคน

5. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) จัดทำเอกสาร สะท้อนกลับ วัดและประเมินหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ ทำการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและวัดผลลัพธ์และผลกระทบอยู่บ่อย ๆ

6. ความหลากหลายของเชื้อชาติของผู้นำการเรียนการสอน (Diversity in program leadership) มองหาบุคลากรที่มาจากภูมิหลังต่างกันในหลักสูตรที่เป็นครูผู้สอน ผู้นำ และพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมและขยายการออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

7. การประกอบการสังคม (Social entrepreneurship) เป็นต้นแบบในการประกอบการที่รับผิดชอบต่อความต้องการปลูกฝังในผู้เรียนด้วยการกระทำที่มีจริยธรรมเสมือนเป็นผู้ริเริ่มการเปลี่ยนแปลงภายในสถาบันหรือชุมชน

ทรัพยากร ในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง 1. การประยุกต์มาตรฐานเนื้อหาของประเทศสำหรับการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ 2. การเข้าถึงฐานข้อมูลของ The Consortium เพื่อหาข้อมูล ทรัพยากร และการฝึกอบรมที่เป็นปัจจุบัน และ 3. การเชื่อมโยงระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการในภูมิภาค ระดับประเทศ และนานาชาติ

1. มาตรฐานเนื้อหาแห่งชาติสำหรับการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ ในปี ค.ศ. 2005 มีการประกาศใช้ The Consortium for Entrepreneurship Education เป็นครั้งแรกเพื่อใช้เป็นแนวทางให้นักการศึกษาในการสร้างหลักสูตร มาตรฐานเนื้อหา รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อแบ่งปันข้อมูล ทรัพยากร ตัวอย่างหลักสูตร และการฝึกอบรม

2. การสนับสนุนสำหรับการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้สมาชิกและหุ้นส่วนสามารถเข้าถึงกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดให้มีสัปดาห์การประกอบการของประเทศ การประชุมประจำปี การประชุมเชิงปฏิบัติการ นิทรรศการ และโอกาสสร้างเครือข่ายบุคคล การอบรมสัมมนาออนไลน์สำหรับครู

สรุปได้ว่า กรอบการศึกษาดลอดชีวิตเพื่อการเป็นผู้ประกอบการของสหรัฐอเมริกาเป็นกรอบการพัฒนาเยาวชนที่ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เป็นระยะอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการแปลงความคิดเป็นผลผลิต ได้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามมาตรฐานเนื้อหาหลักสูตรยาวนานกว่า 10 ปีเพื่อผลิตผู้ประกอบการ สร้างงาน สร้างรายได้ และสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาจัดเป็น 1 ใน 5 ของดัชนี GEDI เป็นประเทศที่มีผลิตภาพเพิ่มสูงขึ้นจากผู้ประกอบการ แสดงให้เห็นว่า กรอบการศึกษาดลอดชีวิตส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ชัดเจนในการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นนักคิดเชิงประกอบการ มีทักษะเชิงประกอบการ และมีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ จึงได้นำกรอบการศึกษานี้มาปรับปรุงและพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาในงานวิจัย คุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนเป็นจุดมุ่งหมายหลักสูตร มีหลักการจัดการศึกษาและการปฏิบัติ 3 ระยะต่อเนื่อง ได้แก่ ระยะเวลาที่ 1 ระยะเวลาพื้นฐาน ระยะเวลาที่ 2 ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ และระยะเวลาที่ 3 ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ และสรุปวิธีการจัดการศึกษาได้ 6 วิธี แสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

กรอบการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อ

การเป็นผู้ประกอบการ

การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการ

ประกอบการ

5 ขั้นตอน

1. ระยะที่ 1 พื้นฐาน
2. ระยะที่ 2 การตระหนักในสมรรถนะ
3. ระยะที่ 3 การประยุกต์อย่างสร้างสรรค์
4. ระยะที่ 4 ขึ้นเริ่มธุรกิจ
5. ระยะที่ 5 ขึ้นเติบโต

มาตรฐานเนื้อหา 3 หมวด

1. ทักษะเชิงประกอบการ
2. ทักษะที่พร้อม(ประกอบการ)
3. การทำงานทางธุรกิจ

ประเด็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา

1. แนวคิดให้ผู้เรียนเป็นนักคิดเชิงประกอบการ
2. วิธีการจัดการเรียนการสอน
  - 2.1. ครูควรเป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช
  - 2.2. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักการจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติ

1. ระยะที่ 1 พื้นฐาน
2. ระยะที่ 2 การตระหนักในสมรรถนะ
3. ระยะที่ 3 การประยุกต์อย่างสร้างสรรค์

คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

1. ทักษะเชิงประกอบการ
2. ทักษะที่พร้อม(ประกอบการ)
3. การทำงานทางธุรกิจ
4. เป็นคิดเชิงประกอบการ
5. เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

วิธีการจัดการศึกษา 6 วิธี

1. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์
2. ครูเป็นผู้เอื้ออำนวยและผู้สอนงาน (โค้ช)
3. ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วม
4. นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้
5. การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน
6. การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย

แผนภาพที่ 2.9 การปรับปรุงกรอบการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.4 คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.4.1 ความหมายของคุณลักษณะ

คุณลักษณะ หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดีหรือลักษณะประจำ เป็นลักษณะที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เป็นลักษณะที่บุคคลแสดงออกให้เห็นผ่านการกระทำ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ตรงกับคำว่า Characteristics หมายถึง ลักษณะ นิสัย หรืออัตลักษณ์ มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า Character หมายถึง อัตลักษณ์ และลักษณะนิสัย และคำว่า Traits หมายถึง ลักษณะนิสัย หรือลักษณะการ และคำว่า Character traits หมายถึง อัตลักษณ์นิสัย และคำว่า Attribute ที่หมายถึง คุณลักษณะ และ Property หมายถึง ลักษณะสังกัด หมายถึงคุณสมบัติ และคุณลักษณะอันพึงมี(กรมวิชาการ, 2544; ปริมา มัลลิกะมาส, นริศรา จักรพงษ์ และไพศาลย์ เปี่ยมเมตตาวัฒน์, 2547; เขียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2540; สุรดา ไชยสงคราม, 2555)

Peterson and Seligman (2004) นิยามคุณลักษณะไว้หลายอย่าง เช่น กลุ่มความสามารถที่ปรับเปลี่ยนและยืดหยุ่นได้ตามเป้าหมาย เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ ฝึกฝนได้ และสอนได้

สรุปได้ว่า คุณลักษณะ หมายถึงสิ่งที่เป็นลักษณะประจำของบุคคลที่แสดงออกมาให้เห็น เป็นสิ่งที่เรียนรู้และสอนกันได้

2.4.2 ความหมายของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการมาจากคำในภาษาฝรั่งเศสว่า Entrepreneur หมายถึง บุคคลที่สามารถทำโครงการ หรือกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งอย่างใดได้ จากเดิมเชื่อว่าเป็นคำที่ใช้เรียกผู้ทำหน้าที่นำการเดินทางของทหาร ซึ่งแปลมาจากภาษาเยอรมันที่ตรงกับคำกริยาแปลว่ารับหน้าที่ ต่อมาใช้เรียกบุคคลที่สามารถทำธุรกิจการค้าในทศวรรษที่ 16 ต่อมา มีนักเศรษฐศาสตร์นำความหมายมาปรับใหม่ หมายถึง บุคคลที่จัดการ บริหาร และคาดการณ์ความเสี่ยงทั้งหลายของธุรกิจได้ (Martin และ Osberg, 2007 และ Sobel, 2008 อ้างถึงใน Zhao, 2012: 76)

ความแตกต่างระหว่างผู้ประกอบการกับเจ้าของกิจการขนาดย่อมในบทความชื่อ “Differentiating entrepreneurs from small business owners: A conceptualization” โดย Gartner (1989) กล่าวว่า ผู้ประกอบการเป็นบุคคลที่จัดตั้ง และบริหารจัดการธุรกิจเพื่อวัตถุประสงค์หลักในการทำกำไร และเจริญเติบโต คุณลักษณะหลักของผู้ประกอบการคือมีพฤติกรรมเชิงนวัตกรรม และใช้การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ ในขณะที่เจ้าของกิจการขนาดย่อมหมายถึง จัดตั้ง และบริหารจัดการธุรกิจเพื่อวัตถุประสงค์หลักในการบรรลุเป้าประสงค์ของตน กิจการต้องเป็นแหล่งที่มาของรายได้ เวลา และทรัพยากรของตนเสียส่วนใหญ่ เจ้าของกิจการขนาดย่อมมองว่า กิจการนั้นเป็นส่วนต่อขยายของบุคลิกลตน เกี่ยวข้องกับความจำเป็น และความต้องการของครอบครัว (Carland, Hoy, Boulton, & Carland, 1984) ในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย เรียก

ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการ เพียงคนเดียว ไม่มีลูกจ้าง ว่าเจ้าของกิจการ (Sole proprietorship) การประกอบการโดยบุคคลคนเดียวในที่นี้หมายถึง บุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของกิจการ (ประจวบ เพิ่มสุวรรณ, 2553)

ความหมายของผู้ประกอบการที่มีผู้ให้ไว้ในอดีตจนถึงปัจจุบันมักหมายรวมถึงการเป็นเจ้าของกิจการธุรกิจ เป็นการจ้างงานตนเอง หรือเป็นผู้สร้างงาน (Zhao, 2012) เช่น Gartner (1985) นิยามผู้ประกอบการว่า เป็นผู้ก่อตั้งธุรกิจใหม่ หรือบุคคลที่ก่อตั้งธุรกิจที่ไม่เคยมีมาก่อน ซึ่งไม่ใช่เฮนรี ฟอร์ด ที่ 2 ที่ได้รับมรดกกิจการรถยนต์ฟอร์ดจากบิดา หรือลี โออาคอคค่า ที่พลิกผันธุรกิจให้กลับมาทำได้ (Cunningham & Lischeron, 1991) และการประกอบการเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ของผู้สร้างนวัตกรรม (Schumpeter, 1934) ผู้ประกอบการ คือ เจ้าของธุรกิจที่เห็นโอกาสในการทำกำไรจากการผลิตสินค้าและบริการชนิดหนึ่งหรือหลายๆ ชนิดเพื่อขายในตลาด โดยปรับปรุงการผลิตและบริการให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่ลดต้นทุนการผลิตลง (โสภา โลทรจรรยาพันธ์ และคณะ, 2545) เป็นผู้มีความรู้และทักษะ ใช้ความรู้และทักษะเหล่านั้นตั้งแต่เริ่มต้นธุรกิจ เพิ่มเติมความรู้และทักษะนั้นอยู่ตลอดเวลาตามสถานการณ์ทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป พัฒนาความรู้และใช้ทักษะในเชิงการแข่งขันในสภาพที่มีการแข่งขัน รู้จักตนเอง รู้หลักบริหารการเงิน การตลาด และการบริหารจัดการทั่วไป ติดต่อกับผู้อื่นตลอดเวลาทั้งลูกค้า พนักงานในองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อผลประโยชน์ต่อธุรกิจของตน ยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อผลกำไรที่จะเกิดจากการทำธุรกิจนั้น (ไพรินทร์ แยมจินดา และ อุไรวรรณ บุญอาจ, 2546; สุดาทิพย์ ตันตินิกุลชัย และ ศักดา หงส์ทอง, 2550)

ผู้ประกอบการในยุคปัจจุบัน (Contemporary entrepreneurs) คือ ผู้สร้างนวัตกรรม หรือผู้พัฒนาที่รับรู้ถึงโอกาสและคว้าโอกาสนั้น เปลี่ยนโอกาสให้เป็นความคิดที่สามารถทำการตลาดได้ สร้างคุณค่าเพิ่มโดยใช้เวลา เงิน ความพยายามและทักษะ ยอมรับความเสี่ยงต่าง ๆ ของตลาดที่มีการแข่งขันเพื่อแปลงความคิดเป็นผลผลิต และตระหนักถึงผลรางวัลจากความพยายามนั้น (Kuratko & Hodgetts, 2001) ผู้ประกอบการมิได้จำกัดเพียงเป็นเจ้าของธุรกิจเท่านั้น (Baumol & MOKYR-WJ, 2010; Florida, 2003; Pink, 2008) หากยังมีหมายรวมถึง การเป็นผู้จ้างงานตนเอง (Self-employment) (Pink, 2008) ผู้ประกอบการเกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมและการคิดนอกกรอบ การสร้างผลผลิตจากความคิด การเป็นผู้บุกเบิกและการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้ประกอบการล้วนแต่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการริเริ่มสิ่งใหม่ เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่เดิม เป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตัวเอง ผู้ประกอบการเกิดขึ้นได้ทุกรูปแบบ ไม่จำกัดระยะ หากสามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ภาคเอกชน และด้านวิชาการ (World Economic Forum, 2011) ผู้ประกอบการบางคนเลือกที่จะเป็นผู้ประกอบการเพราะความเป็นคนกลุ่มน้อยที่อยู่ในต่างประเทศและต้องมีการเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ (Frederick &

Kuratko, 2010) สหภาพยุโรปให้นิยามคำว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลผู้มีความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม มีความมั่นใจในตนเอง กล้าเสี่ยง และมีความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงนั้นได้

สรุปได้ว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้สร้างงานหรือเป็นเจ้าของกิจการ มีนวัตกรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เปลี่ยนความคิดเป็นการกระทำได้ มองเห็นโอกาสในขณะที่ผู้อื่นมองไม่เห็นและเป็นคนที่สงสัย มีความสามารถในการบริหารจัดการ รับความเสี่ยงได้ และมีเครือข่ายบุคคล

2.4.3 ประเภทของผู้ประกอบการ

การศึกษาวิจัยนี้ผู้ประกอบการสามารถแบ่งได้ 4 ประเภท (Zhao, 2012) ดังนี้

1. ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการธุรกิจ หรือผู้ประกอบการธุรกิจ เป็นการจ้างงานตัวเอง (Self-employment) เป็นคำจำกัดความของผู้ประกอบการที่มีผู้ให้ไว้ในอดีตจนถึงปัจจุบันมักหมายถึงรวมถึงการเป็นเจ้าของกิจการธุรกิจ การเป็นผู้สร้างงาน หรือจ้างงานตัวเอง

2. ผู้ประกอบการทางสังคม (Social entrepreneurs) เป็นบุคคลที่สามารถสร้างค่านิยมทางสังคม ผลประโยชน์ให้กับสังคมมากกว่าการสร้างค่านิยมทางการเงิน เป็นผู้ที่มีพันธกิจในการสร้างและรักษาคุณค่าทางสังคมให้ยั่งยืน (Frederick & Kuratko, 2010) มีความปรารถนาในการสร้างสิ่งใหม่ หรือนวัตกรรมมีคุณค่าต่อสังคม (Bessant & Tidd, 2011) มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้ที่มีฐานะทางการเงินดีกว่า มีการศึกษาดีกว่าผู้ประกอบการธุรกิจ (Bornstein, 2007) ผู้ประกอบการสังคมยึดเอาความปรารถนาในการสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคมมากกว่ายึดที่ความมั่งคั่งเป็นหลักอย่างผู้ประกอบการธุรกิจ (Dees, 2007)

3. ผู้ประกอบการใน(องค์การ) (Intrapreneurs หรือ Corporate entrepreneurship) (O'Connor, 2013) หมายถึง บุคคลที่เป็นลูกจ้างของหน่วยงาน องค์การ พจนานุกรม The American heritage dictionary of English ให้ความหมายไว้ว่า เป็นบุคคลที่อยู่ในองค์การขนาดใหญ่มีความรับผิดชอบโดยตรงต่อการเปลี่ยนความคิดให้เป็นผลผลิตที่สามารถสร้างกำไรได้ด้วยการกล้าเผชิญความเสี่ยง และนวัตกรรม มีวิสัยทัศน์ มีความกล้าเสี่ยงในการลงมือแปลงความคิดเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ (Bessant & Tidd, 2011) เพื่อให้้องค์การมีความสามารถในการแข่งขันกับคู่แข่งทางธุรกิจและมีผลประกอบการดีขึ้น (Morris, Kuratko, & Covin, 2010; Zahra, 1991) และปฏิรูปการทำงานขององค์การด้วยยึดอายุธุรกิจด้วยกลยุทธ์หลักหรือการเปลี่ยนโครงสร้างองค์การ (Chua, Chrisman, & Sharma, 1999; Guth & Ginsberg, 1990) ผู้ประกอบการภายใน คือ บุคคลที่ทำงานภายใต้สภาพองค์การที่ไม่มีกฎระเบียบหรือมีแต่น้อย ภายใน (Frederick & Kuratko, 2010)

4. ผู้ประกอบการนโยบาย (Policy entrepreneurs) เป็นข้าราชการ หรือพนักงานที่อยู่ในหน่วยงานของรัฐ ที่สร้างนวัตกรรมด้านนโยบาย และบริหารจัดการนโยบายเพื่อให้เกิดคุณค่าสูงสุดกับบริการสาธารณะต่าง ๆ ของรัฐ และหมายถึง บุคคลที่มีความคิดริเริ่มในการเปลี่ยนแปลงนโยบาย

2.4.4 ความหมายของการเป็นผู้ประกอบการ

การเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ ประเภท และสัมพันธ์กันกับแนวคิดหน้างานของผู้ประกอบการ (Kuratko & Hodgetts, 2001) การเป็นผู้ประกอบการหมายถึงการแสวงหาโอกาสโดยไม่กังวลถึงข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ปัจจุบัน การเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโต การสร้างสรรค์ และนวัตกรรม จากวิจัยเรื่อง Entrepreneurship education in Europe เพื่อ OECD (Stevenson & Gumpert, 1985; Wilson, 2008) ยุโรปให้นิยามการเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเปลี่ยนความคิดเป็นการกระทำ

ความหมายของการเป็นผู้ประกอบการจากการรวบรวมแนวคิด และทฤษฎีการปฏิบัติเพื่อเป็นผู้ประกอบการ (Drucker, 1985; Gartner, 1989; Grant & Perren, 2002; Kirzner, 1997; Grebel, Pyka, & Hanusch, 2003; Johannisson & Nilsson, 1989; Pinchot & Pellman, 1999; Shane & Venkataraman, 2000; Schumpeter, 1934) สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. เป็นผู้รวมสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่เข้าด้วยกันและสร้างนวัตกรรม เช่น ผลิตภัณฑ์ใหม่ วิธีการผลิตใหม่ การตลาดใหม่ และรูปแบบองค์กรใหม่
2. เป็นผู้สำรวจโอกาสที่มีอยู่อย่างหลากหลาย
3. เป็นผู้สร้างให้เกิดและสร้างสรรค์องค์การ
4. เป็นผู้ที่ยอมรับความไม่แน่นอนได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการพยายามสร้างสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานทางการตลาด
5. เป็นผู้สื่อสารและผู้ประกอบการทางสังคม

การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) หมายถึง คุณลักษณะของคนที่มีโครงสร้างรวมกันของความรักความชอบ (Passion) การวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ เครื่องมือต่าง ๆ สามารถใช้เครื่องมือเหล่านั้นอย่างชาญฉลาด ด้วยกลยุทธ์ มีพลังเพื่อทำให้ความปรารถนานั้นบรรลุผล (Bessant & Tidd, 2011)

การเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโต ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม การเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการแปลงความคิดเป็นการกระทำ เป็นสมรรถนะหลักสำหรับเยาวชนทุกคน เป็นสิ่งที่ทำให้เยาวชนมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น มีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น (WEF, 2011)

สรุปได้ว่า การเป็นผู้ประกอบการนั้นเกี่ยวข้องกับ การเติบโต ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการแปลงความคิดให้เป็นการปฏิบัติเพื่อเกิดผลลัพธ์ที่มองเห็น รับรู้ หรือจับต้องได้

2.4.5. คุณลักษณะผู้ประกอบการ

การเป็นผู้ประกอบการในทฤษฎีของ Kirzner (1997) (Kirzner's theory of entrepreneurship) มองว่าแนวคิดของผู้ประกอบการเป็นการมองหาโอกาสด้วยความตื่นตัว (Alertness) และค้นพบ (โอกาส) ก่อนที่ผู้อื่นจะมองเห็น ผู้ประกอบการรับรู้โอกาสในขณะที่ผู้อื่นมองไม่ออกว่าเป็นโอกาส (Harper, 2003; Schumpeter, 1934) เป็นการมองเห็นโอกาส และค้นพบโอกาสมาก่อนผู้อื่นด้วยความตื่นตัว การมองเห็นโอกาสด้วยความตื่นตัวเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการที่ต่างจากผู้ที่ไม่เป็นผู้ประกอบการ

Schumpeter (1934) กล่าวว่า ผู้ประกอบการเป็นผู้ที่มีทรัพยากรเพื่อให้ดำเนินงานถึงเป้าหมายได้ เป็นผู้ที่กำลังเสี่ยงและยอมรับสิ่งที่ไม่แน่นอนได้

Drucker (1985) กล่าวว่า ผู้ประกอบการเป็นนักคิด เป็นคนขี้สงสัย ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้มีความรู้วิชาการ หมั่นฝึกฝนเพื่อให้มีทักษะ มีการรับรู้โอกาสและดำเนินธุรกิจใหม่ ๆ และมีเอกลักษณ์ ผู้ประกอบการมักจะมองหาทางออกที่เป็นนวัตกรรม เป็นความสามารถของผู้ประกอบการที่แสดงถึงความมีวินัย ความสามารถในการเรียนรู้ และการลงมือปฏิบัติ

Weber et al. (2014) เชื่อว่าคุณลักษณะผู้ประกอบการเป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญในการส่งเสริมให้คนแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของผู้ประกอบการ คุณลักษณะผู้ประกอบการที่สำคัญที่แตกต่างจากผู้ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ ได้แก่ ความสามารถในการแปลงความคิดสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาเป็นสินค้า/บริการ เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ มีนวัตกรรม กล้าเสี่ยง และมีการวางแผนไว้อย่างดี

สรุปได้ว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ดังนี้

1. ผู้ประกอบการเป็นผู้ปฏิบัติ ไม่ใช่แค่คิด
2. ผู้ประกอบการเป็นมาแต่เกิด สร้างไม่ได้ แต่ปัจจุบันเชื่อว่าการเป็นผู้ประกอบการมีรูปแบบกระบวนการ และมีกรณีศึกษาในการสร้าง
3. ผู้ประกอบการเป็นนักประดิษฐ์เสมอ แต่ความเข้าใจเรื่องผู้ประกอบการร่วมสมัยว่าการเป็นผู้ประกอบการเป็นมากกว่าการประดิษฐ์ โดยยกกรณีของ Ray Kroc ที่ไม่ได้ประดิษฐ์แฟรนไชส์ร้านอาหารจานด่วน แต่ความคิดเชิงนวัตกรรมของเขาที่ทำให้ร้านแมคโดนัลด์เป็นวิสาหกิจแฟรนไชส์จานด่วนที่ใหญ่ที่สุดในโลก (Miner, Smith, & Bracker, 1992)
4. ผู้ประกอบการเป็นผู้ที่เรียนไม่จบ ออกกลางคัน แต่ปัจจุบันเห็นว่าผู้ประกอบการเป็นอาชีพ

5. ผู้ประกอบการเป็นคนที่กล้ายอมรับความเสี่ยง แต่ปัจจุบันผู้ประกอบการมักคำนวณ และประเมินความเสี่ยงเพื่อลดความเสี่ยง และควบคุมโชคชะตาของตน

นิยามผู้ประกอบการข้างต้นแตกต่างจากนิยามในอดีต (Kuratko & Hodgetts, 2001) ลักษณะของผู้ประกอบการมีหลากหลายมาก (Gartner, 1989) ไม่มีคำจำกัดความที่ชัดเจน การให้นิยามผู้ประกอบการนั้นมองได้จากหลายมิติ (Acs et al., 2015) ซึ่งนิยามจากมุมมองคุณลักษณะผู้ประกอบการซึ่งแยกคนที่เป็นผู้ประกอบการออกจากผู้ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ (Brockhaus & Horwitz, 1986; Brockhaus, 1980; McClelland, 1965; Kuratko & Hodgett, 2001) สำนักความคิด (School of thought) 6 แห่งพยายามให้ความหมายของผู้ประกอบการตามมุมมองที่ต่างกัน จำแนกตามความสนใจศึกษาของแต่ละสำนักความคิด (Cunningham & Lischeron, 1991) ซึ่งได้แบ่งออกตามมุมมอง ดังนี้

มองที่คุณลักษณะของผู้ประกอบการ

1. สำนักความคิดของบุคคลที่ยิ่งใหญ่ (The “great person school”) มองว่าผู้ประกอบการเป็นผู้ที่เกิดมาพร้อมกับญาณหยั่งรู้ แข็งแรง มีพลัง มุมานะและยืนกราน และเคารพตนเอง เช่น เฮนรี ฟอร์ด เป็นคุณลักษณะที่มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด ไม่สามารถให้การศึกษา หรือฝึกฝน/ฝึกรอบรมได้ จึงได้ชื่อว่าบุคคลที่ยิ่งใหญ่

2. สำนักความคิดด้านคุณลักษณะทางจิตวิทยาของการเป็นผู้ประกอบการ (The psychological characteristics school of entrepreneurship) มองผู้ประกอบการว่าเป็นปัจเจกชนที่มีค่านิยมที่เป็นเอกลักษณ์ มีทัศนคติ (เชิงบวก) และมีความต้องการจำเป็นที่ขับเคลื่อนพวกเขาให้แตกต่างจากผู้ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้นำปฏิบัติ และอาศัยกระบวนการทางสังคมในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ประกอบการ

มองที่การมองเห็นโอกาสของผู้ประกอบการ

3. สำนักความคิดดั้งเดิม (The classical school) มองว่าการเป็นผู้ประกอบการต้องประกอบไปด้วยการมีนวัตกรรมซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ มีความคิดสร้างสรรค์และการค้นพบที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับของ Schumpeter (1934) นิยามว่าเป็นผู้สร้างนวัตกรรม เป็นผู้ที่ต้องการตอบสนองความต้องการของคนในสังคมด้วยสิ่งที่มีคุณค่า

มองด้านการจัดการของผู้ประกอบการ

4. สำนักความคิดด้านการจัดการ (The management school) มองว่า การสร้างผู้ประกอบการจัดองค์การ เป็นเจ้าของ บริหารจัดการรวมถึงการวางแผนการผลิต การวางแผนกำลังคน จัดการทุนและงบประมาณ และคาดการณ์ความเสี่ยงได้ ซึ่งเชื่อว่าคุณลักษณะผู้ประกอบการนั้นฝึกหัด/ฝึกรอบรมได้ และ Mill (1864) กล่าวว่า ผู้ประกอบการนั้นนอกจากกล้าเสี่ยงแล้วยังเป็นผู้ที่ควบคุมและให้ทิศทางกับองค์การด้วย ซึ่งคุณลักษณะผู้ประกอบการสามารถพัฒนาได้ด้วยการศึกษา

5. สำนักความคิดภาวะผู้นำ (The leadership of school) มีมุมมองต่อผู้ประกอบการคล้ายกับสำนักความคิดด้านการจัดการ มองว่า ผู้ประกอบการเป็นคนที่จูงใจ กำกับ และนำผู้อื่น ปรับสไตล์การนำให้เข้ากับการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือและพัฒนาผู้อื่นและเป็นพี่เลี้ยงด้วย

มองด้านการปรับใช้ในองค์กร

6. สำนักความคิดการเป็นผู้ประกอบการใน(องค์กร) (The intrapreneurship school) ให้ความหมายของผู้ประกอบการที่แตกต่างจากสำนักสำนักความคิดด้านการจัดการและสำนักความคิดภาวะผู้นำ และความเชื่อของสำนักนี้เกิดจากการขาดแคลนนวัตกรรมและความสามารถในการแข่งขันขององค์กร

หนังสือของ Sexton and Smilor (1986) ชื่อ The Art and science of entrepreneurship หนังสือของ Churchill and Lewis (1986) เรื่อง Entrepreneurial research: Directions and methods งานวิจัยของ Ho and Koh (1992) และงานวิจัยของ Herron and Robinson (1993) สรุปได้ว่าคุณลักษณะผู้ประกอบการที่ถูกกล่าวถึงประกอบด้วย 6 ประการ (Koh, 1996) ได้แก่

1. มีความต้องการประสบความสำเร็จ (Need for achievement) ตามความหมายในทฤษฎีของ David McClelland เกี่ยวกับแรงจูงใจของมนุษย์ (Theory of human motivation) ที่เสนอไว้ในปี ค.ศ. 1961 ให้ความหมายของความต้องการประสบความสำเร็จไว้ว่า เป็นแรงขับเคลื่อนเชิงจิตวิทยาของมนุษย์ที่ใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motive) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ประกอบการ (Johnson, 1991)

2. มีแนวคิดอำนาจควบคุมตน (Locus of control) เชื่อว่าตนเองสามารถควบคุมสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ โดยไม่หวังให้เป็นเรื่องของปัจจัยภายนอก มนุษย์มีความเชื่อในเรื่องคุณและโทษจากผลของอำนาจอยู่สองประเภทคือ ประเภทแรก เชื่อว่าตนเองสามารถควบคุมสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ มีแนวโน้มที่จะต้องประสบความสำเร็จ (Rotter, 1966) ประเภทที่สอง เชื่อว่าผู้ประกอบการจะจัดการงานโดยไม่หวังให้เป็นเรื่องของปัจจัยภายนอก (Brockhaus & Horwitz, 1986)

3. มีความกล้าเสี่ยง (Propensity to take risk) บุคคลที่สามารถจัดการกับโอกาสต่าง ๆ ที่เข้ามาและตัดสินใจบนบริษัทที่ไม่มีความแน่นอน เป็นคุณลักษณะเชิงจิตวิทยาที่พบในงานวิจัยด้านการเป็นผู้ประกอบการ ความกล้าเสี่ยงเป็นคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ

4. มีความอดทนต่อความไม่ชัดเจน (Tolerance of ambiguity) จัดการกับข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่เพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์ได้ อดทนได้กับการไม่มีข้อมูลสารสนเทศ ความไม่รู้ว่ามีอยู่ และยินดีที่จะจัดการงานให้แล้วเสร็จได้

5. มีความมั่นใจในตัวเอง (Self-confidence) สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตนกำหนดไว้ โดยใช้ศักยภาพในตัวออกมาใช้ สามารถควบคุมตนเองได้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะเชิงจิตวิทยา (Ho & Koh, 1992)

6. มีนวัตกรรม (Innovativeness) ความสามารถในการรับรู้การเปลี่ยนแปลงภายนอก รับรู้ถึงโอกาสและคว้าโอกาสนั้น เปลี่ยนโอกาสให้เป็นความคิดที่สามารถทำการตลาดได้ และดำเนินธุรกิจใหม่ และมีเอกลักษณ์ เป็นคุณลักษณะเชิงจิตวิทยาประการหนึ่งที่ใช้อธิบายการเป็นผู้ประกอบการและผู้ประกอบการร่วมสมัยเป็นผู้สร้างนวัตกรรม (Cunningham & Lischeron, 1991)

สรุปได้ว่า คุณลักษณะผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่พัฒนาได้และเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งเสริมให้คนแสดงพฤติกรรมของผู้ประกอบการ มีหลายประการ เช่น การมองเห็นโอกาส การเชื่อมั่นในอำนาจควบคุมตน ความกล้าเสี่ยง การมีนวัตกรรม

ผลลัพธ์ของการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาเพื่อเป็นผู้ประกอบการ

การศึกษาหลักสูตรการศึกษาเพื่อเป็นผู้ประกอบการของต่างประเทศ พบว่า สหรัฐอเมริกามีการกำหนดหลักสูตรเพื่อเป็นผู้ประกอบการไว้อย่างชัดเจน เป็นทักษะมาตรฐาน 3 ประการ ได้แก่ 1. ทักษะเชิงประกอบการ 2. ทักษะพร้อม(ประกอบการ) และ 3. ทักษะการทำงานเชิงธุรกิจ ซึ่งมีความคล้ายคลึงและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาเพื่อเป็นผู้ประกอบการของสหภาพยุโรปที่กำหนดคุณลักษณะผู้ประกอบการ 3 ลักษณะ ประกอบด้วย 1. การมีทัศนคติที่ดี 2. การมีทักษะจำเป็นพื้นฐาน และ 3. การมีความสามารถในการมองเห็นโอกาสและเข้าถึงโอกาส แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรการศึกษาเพื่อเป็นผู้ประกอบการในต่างประเทศต่างมุ่งเน้นที่คุณลักษณะในตัวบุคคลที่แยกผู้ประกอบการออกจากผู้ไม่ใช่ผู้ประกอบการ เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาการที่จำเป็นมีความสามารถในการมองเห็นโอกาสที่ผู้อื่นมองไม่เห็นเพื่อพลิกโอกาสเป็นความคิด อันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ เพื่อพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยของคุณลักษณะของผู้ประกอบการของนักศึกษา ประกอบด้วยคุณลักษณะผู้ประกอบการ 5 คุณลักษณะ ดังนี้

1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน
3. มีทักษะวิชาการประกอบการ
4. มีความพร้อมประกอบการ
5. เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษานั้นยังไม่พบว่ามีงานวิจัยใดที่เป็นการศึกษา

ในประเด็นเดียวกัน หากแต่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษา การพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของผู้เรียน และคุณลักษณะผู้ประกอบการของผู้เรียน จึงได้สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจัดการอาชีวศึกษา

สมเกียรติ อินทวงศ์ สุกัญญา แซ่มซ้อย สำราญ มีแจ้ง และฉลอง ชาตรุประชีวิน (2557) ได้นำเสนอบทความวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหาร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย องค์คณะบุคคลที่มีส่วนร่วมในการบริหาร และศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการ (2) กระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การลงมือปฏิบัติ การควบคุม และการปรับปรุง (3) ผลผลิต ประกอบด้วย การได้รับโอกาสในองค์ความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ จำนวนผู้ประกอบการที่มีสถานประกอบการจริงเมื่อจบการศึกษาภายใน 1 ปี การมีทัศนคติที่ดีในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ผู้รับการบ่มเพาะ และ (4) สภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จในการบริหาร

การประเมินรูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการของสถานศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพัฒนาขึ้นนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติและมีประโยชน์อยู่ในระดับมาก

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2557) ศึกษารูปแบบการพัฒนาและแนวทางการบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา มี 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของศูนย์บ่มเพาะฯ 2) หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะฯ และครูที่ปรึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องธุรกิจอย่างดี และ 3) ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างศูนย์บ่มเพาะกับชุมชน

รูปแบบในการบริหารศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาควรมีการดำเนินงานในรูปแบบที่ต่างกัน ได้แก่ ศูนย์บ่มเพาะที่เน้นนวัตกรรม ศูนย์บ่มเพาะที่เน้นการสร้างผู้ประกอบการ และศูนย์บ่มเพาะที่เน้นการบริการวิชาการ ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานตามหลักวงจรคุณภาพ ผลงานวิจัยยังพบด้วยว่าการพัฒนาศูนย์บ่มเพาะให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษานั้นจะช่วยผลักดันภารกิจหลักของสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ งานสอน งานวิจัย และงานบริการวิชาการให้เกิดผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลายประการ ได้แก่ การมีความคิดสร้างสรรค์ ความมุ่งมั่น ใฝ่เรียนรู้ ยอมรับความเสี่ยง และมีความสามารถในการจัดการทั่วไป

กรมการจัดหางาน (2557) ศึกษาแนวโน้มอาชีพอิสระในอนาคต 3 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2558 – 2560) พบว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า รองลงมาคือปริญญาตรี นิยมประกอบอาชีพผลิตสินค้ามากที่สุด รองลงมา คือ การผลิตสินค้าสิ่งทอ การเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ เริ่มการทำธุรกิจส่วนตัวด้วยการใช้เงินทุนส่วนตัวหรือของครอบครัว รองลงมา คือ การกู้ยืมจากกองทุนกู้ยืมของภาครัฐ และจากสถาบันการเงิน และพบว่า ในอีก 3 ปีข้างหน้ากลุ่มผู้ประกอบอาชีพอิสระมีแนวโน้มเติบโตขึ้น แบ่งกลุ่มอาชีพตามอัตราเร่งในการเติบโต ได้แก่ กลุ่มที่มีอัตราการเติบโตสูงที่สุด 3 อาชีพแรก คือ 1. อาชีพค้าขายเบ็ดเตล็ด ทั้งการขายสินค้าหน้าร้านและการขายผ่านอินเทอร์เน็ต 2. อาชีพการบริการให้เช่ารถ รถยก และรถตู้ และ 3. อาชีพการผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับ กลุ่มที่มีอัตราการเติบโตรองลงมา 3 อาชีพแรก คือ 1. อาชีพจัดตกแต่งสถานที่ งานอีเว้นท์ 2. อาชีพบริการโฮมสเตย์ รีสอร์ท แมนชั่นและห้องเช่า และ 3. อาชีพบริการซ่อมรถยนต์ รถจักรยานยนต์

ลือชัย แก้วสุข (2554) ศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการ พบว่า มีความต้องการกำลังคนที่มีทักษะด้านเทคนิคการทำงานเฉพาะสาขามากที่สุด คือ ความสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้ สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีได้ และมีการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหาในงานได้ รองลงมา คือ ทักษะด้านสติปัญญา และทักษะด้านพฤติกรรม

บัณฑิต นราอนุสรณ์ (2551) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสาขางานธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคีของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลมาก ได้แก่ ปัจจัยความต้องการส่วนบุคคล เช่น ต้องการเพิ่มวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น รองลงมา คือ ปัจจัยด้านอาชีพ ได้แก่ ความต้องการความก้าวหน้าในธุรกิจค้าปลีก ปัจจัยด้านสถาบัน เช่น ความมีชื่อเสียงของวิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา และปัจจัยด้านหลักสูตร เช่น เป็นหลักสูตรที่สามารถหารายได้ระหว่างเรียน

จิรดี ประยูรศิริ (2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพทางวิชาชีพสำหรับผู้เรียนสาขาพาณิชยกรรม สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มุมมองของผู้เรียน ครูในสาขาพาณิชยกรรม และผู้ประกอบการ พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มให้ความสำคัญมากที่สุดกับองค์ประกอบด้านพฤติกรรมการทำงาน รวมถึงการริเริ่มและคิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงาน และบุคลิกภาพ โดยครูและผู้ประกอบการให้ความสำคัญเหมือนกันคือความชำนาญในงานวิชาชีพ และผู้เรียนและครูให้ความสำคัญเหมือนกันคือความรู้ทางวิชาการ และการทำงานร่วมกัน

จักรพันธ์ ปัญจสุวรรณ (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง การแก้ปัญหาเชิงระบบของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัด สอศ. พบว่า แนวทางการแก้ปัญหา ได้แก่ ด้านสถานประกอบการ เช่น การชี้แจงหลักสูตรให้สถานประกอบการเข้าใจ ด้านการเรียนการสอน

เช่น การจัดชั่วโมงการปฏิบัติงานให้ต่อเนื่อง ด้านการบริหารจัดการ เช่น การชี้แจงถึงการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อให้มีการปฏิบัติที่สอดคล้องกัน ด้านหลักสูตร เช่น การลดจำนวนห้องเรียนลง โดยปรับสัดส่วนผู้สอน ผู้เรียนให้เหมาะสมในห้องเรียน และด้านผู้เรียน เช่น การชี้แนะให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของผู้เรียน ดังนี้

Volery et al. (2014) ทำการวิจัยเรื่อง Can entrepreneurship be taught to vocational students? เพื่อนำเสนอผลที่ได้จากการแทรกแซงการเรียนการสอนปรกติประเภทอาชีวศึกษาด้วยโปรแกรมการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการส่งผลเชิงบวกต่อทรัพยากรบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการ มีผลต่อความเชื่อว่าตนสามารถริเริ่มธุรกิจใหม่ได้ ต่อยอดการมีความรู้ด้านผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น และต่อสมรรถนะเชิงประกอบการของผู้เรียนด้านการมองเห็นโอกาสและการจัดการกับโอกาสที่มองเห็นมากขึ้น

Chiru, Tachiciu, and Ciuchete (2012) ศึกษาเรื่อง Psychological factors, behavioral variables and acquired competencies in entrepreneurship education ผลของการประเมินเชิงสาเหตุของสมรรถนะผู้ประกอบการกับความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ฝึกปฏิบัติและมีประสบการณ์ทำงานเป็นผู้ประกอบการมาก่อนนั้นประสบความสำเร็จมากกว่า และคุณลักษณะและพฤติกรรมผู้ประกอบการมีผลต่อสมรรถนะผู้ประกอบการ

Vaidya (2014) ศึกษาเรื่อง Developing entrepreneurial life skills: An experiment in Indian schools เพื่อคณะกรรมการการวิจัยและฝึกอบรมด้านการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (National council of educational research and training, NCERT) พบว่า การเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่สลับซับซ้อนนั้นสามารถนำมาสอนผู้เรียนได้ด้วยการบูรณาการจัดการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน รวมถึงการออกแบบหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเฉพาะตามแนวคิดการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ หรือสามารถสอนได้ด้วยวิธีการเรียนการสอนในหลักสูตรปรกติการเรียนรู้เชิงลึก และการสอนค่านิยมการเป็นผู้ประกอบการสอนได้ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมนอกเหนือจากการเรียนการสอนในสถานศึกษา และการสอนที่สร้างแรงบันดาลใจเพื่อจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเติบโตด้วยจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญในการดำเนินชีวิต ไม่ใช่การเรียนแบบบังคับหรือยึดเยียดให้เด็กเรียนรู้

ศุภรัตน์ แดงน้อย (2550) ศึกษาเรื่องชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการดำเนินธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักศึกษา พบว่า ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนา

ทักษะในการดำเนินธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีประสิทธิภาพ โดยเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนด และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการดำเนินธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในระดับมาก

วุฒิชัย จงคำนิ่งศิลป์ (2547) ศึกษาเรื่อง การศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม พบว่า องค์ประกอบของคุณลักษณะของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม มี 15 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การรู้จักเข้าใจและยอมรับตนเอง	2. ความคิดสร้างสรรค์
3. การใฝ่รู้	4. การวางแผน
5. การตัดสินใจ	6. ความเชื่อมั่นในตนเอง
7. ความรับผิดชอบ	8. ความซื่อสัตย์
9. ความอดทน	10. ความกล้าเสี่ยง
11. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	12. การมีมนุษยสัมพันธ์
13. การติดต่อสื่อสาร	14. การเป็นผู้นำ
15. การปรับตัว	

Rasheed and Rasheed (2003) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง Developing entrepreneurial characteristics in minority youth: The effects of education and enterprise experience พบว่า หลักสูตรคิดส์เวย์ (KidsWay curriculum) ที่มีวิธีการเรียนด้วยการทดลอง การฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ และการจำลองพฤติกรรม การสร้างทักษะการเจรจาต่อรอง ภาวะผู้นำ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การเปิดสู่โลกของนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การเปิดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การสำรวจโอกาสทางธุรกิจและวางแผนธุรกิจระยะยาว นั้นส่งผลต่อการมีคุณลักษณะผู้ประกอบการและส่งผลกระทบต่อทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียน

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้ประกอบการ

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้ประกอบการ สรุปได้ ดังนี้

Hofmuth (2014) ศึกษาเรื่อง Identifying knowledge, skills and abilities of successful entrepreneurs มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และความสามารถของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ พบว่า การที่จะทำให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จในสังคมได้ต้องพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะบางประการในตัวบุคคล และในคุณลักษณะนั้นต้องประกอบด้วยความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ ดังนั้นในการศึกษาที่จะผลิตผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ต้องมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลที่ประกอบด้วย 8 ปัจจัย

หลัก ได้แก่ ความสามารถ ความสนใจในอาชีพ ค่านิยมการทำงาน สไตล์การทำงาน ทักษะ ความรู้ การศึกษา และประสบการณ์ และในเนื้อหาหลักสูตรที่จะสร้างผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องประกอบไปด้วย 8 ปัจจัยข้างต้น และรายวิชาการจัดการธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการ การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงกับคุณลักษณะผู้ประกอบการต้องมีจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะเรื่องการบริหารปฏิบัติงานสู่ความสำเร็จด้วยตนเองหรือด้วยการนำผู้อื่น

Marques (2012) ศึกษาเรื่อง Entrepreneurship education: How psychological, demographic and behavioral factors predict the entrepreneurial intention พบว่า เจตนาธรรมของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นผลมาจากปัจจัยเชิงประชากรศาสตร์ เชิงจิตวิทยา และเชิงพฤติกรรม และการเป็นผู้ประกอบการในอนาคตไม่ขึ้นอยู่กับการมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการมาก่อนของผู้เรียน ขอบเขตของการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการสามารถขยายไปเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อผู้เรียนที่ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ได้มีตัวเลือกมากขึ้นในการเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา และเจตนาธรรมของการเป็นผู้ประกอบการส่งผลต่อการเป็นผู้ประกอบการ

Schwarz et al. (2009) ศึกษาเรื่อง The Effects of attitudes and perceived environment conditions on students' entrepreneurial intent: An Austrian perspective พบว่า ทศนคติที่มีในเรื่องเงินและความต้องการการเปลี่ยนแปลงมีผลอย่างมากต่อเจตนาธรรมการเป็นผู้ประกอบการ ในขณะที่ทศนคติในเรื่องความสามารถทางการแข่งขันไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีในบริบทสถานศึกษาส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ความแตกต่างของอายุ เพศ และสาขาที่ศึกษาทำให้ระดับของเจตนาธรรมเป็นผู้ประกอบการต่างกัน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาหรือการเป็นผู้ประกอบการ

วัชรวิ ไหมเจริญ (2550) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมที่ประสบผลสำเร็จในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี พบว่า คุณลักษณะผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมที่ประสบผลสำเร็จในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีในภาพรวม มี 8 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 2. ด้านความกล้าเสี่ยง 3. ด้านความชำนาญ 4. ด้านความมุ่งมั่นทะเยอทะยาน 5. ด้านความขยันขันแข็ง 6. ด้านความเชื่อมั่น 7. ด้านความเอาจริงเอาจังและมีวินัยในการทำงาน และ 8. ด้านความสามารถในการหาโอกาสในวิกฤต อยู่ในระดับมาก

Koh (1996) ศึกษาเรื่อง Testing hypotheses of entrepreneurial characteristics: A study of Hong Kong MBA students เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณลักษณะเชิงจิตวิทยาของผู้ประกอบการ 6 ประการที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และการไม่เป็นผู้ประกอบการ พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะเชิงจิตวิทยาทั้ง 6 ประการ ได้แก่ ความต้องการประสบความสำเร็จ แนวคิดเรื่องอำนาจควบคุมตน (เป็นความเชื่อในเรื่องคุณและโทษจากผลของอำนาจ) ความกล้าเสี่ยง

ความอดทนต่อความไม่ชัดเจน ความมั่นใจในตัวเอง และการมีนวัตกรรม มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นผู้ประกอบการของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุดสวาท จันโทวงษ์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานทางการบริหารธุรกิจ ความต้องการของผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ทำธุรกิจขายปลีกมากที่สุด ที่ว่าจ้างแรงงานตั้งแต่ 20 – 49 คน มีความต้องการแรงงานที่จบการศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรีวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานทางการบริหารธุรกิจที่ผู้ประกอบการต้องการ ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ทักษะการคิดวิเคราะห์ประยุกต์ และการแก้ปัญหา ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยี การใช้ภาษาต่างประเทศ และด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

Hornaday and Aboud (1971) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง Characteristics of successful entrepreneurs พบว่า มีความแตกต่างระหว่างเพศ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเป็นเรื่องของเชื้อชาติ (คนผิวขาว และคนผิวดำ) ผู้ชายมีแนวโน้มที่ต้องการประสบความสำเร็จเป็นอิสระ ไม่พึ่งพาใคร มีภาวะผู้นำ สรุปลงได้ว่า การพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการส่งผลต่อการมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และทำให้ผู้เรียนต้องการเป็นผู้ประกอบการ และการศึกษาและฝึกอบรมเป็นกลไกที่สำคัญในการเตรียมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าว การบริหารวิชาการในสถานศึกษามีความสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของผู้เรียน และพบว่า ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาในประเด็นเดียวกันจึงจำเป็นต้องศึกษาวิจัยโดยเฉพาะในบริบทของการอาชีวศึกษาไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

2.6 การวิจัยแบบผสมวิธี

การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed methods research) เป็นการวิจัยที่นิยมกันในกลุ่มนักวิจัยสาขาสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งจะจัดกระทำวิธีวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเข้าไว้ด้วยกันในงานวิจัยชิ้นเดียว เพื่อที่จะตอบคำถามวิจัยเชิงพรรณนาและยืนยันคำตอบด้วยความเห็นของคนจำนวนมาก จึงเป็นที่มาของชื่อเรียกวินิจฉัยแบบนี้ว่า วิธีวิจัยแบบผสมวิธี นักวิชาการบางท่านให้ชื่อตามวิธีการวิจัยที่รวมเอาวิธีวิจัยทั้งสองแบบเข้าไว้ด้วยกันในงานวิจัยชิ้นเดียว (Tashakkori & Teddlie, 1998) หรือ การวิจัยแบบผสมวิธีนี้แตกต่างจากการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ทั้งการออกแบบวิจัย ปรัชญาและกระบวนทัศน์ (Paradigm) และวิธีวิทยา (Methodologies) และวิธีการ (Methods) ดำเนินงานในการค้นหาคำตอบสำหรับคำถามวิจัย (Creswell & Plano Clark, 2011) การวิจัยแบบผสมวิธีนั้นวิธีดำเนินการวิจัยที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานทางปรัชญาที่แตกต่างทำให้วิธีการเก็บข้อมูล การ

วิเคราะห์และการอภิปรายผลแตกต่างไปจากวิธีเดิม ๆ นั่นคือการวิจัยแบบผสมวิธีจะทำการออกแบบเก็บข้อมูล วิเคราะห์ผล และอภิปรายผลงานวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในงานวิจัยขึ้นเดียวกัน ซึ่งทำให้ตอบคำถามวิจัยได้ดีกว่าการดำเนินงานวิจัยแบบหนึ่งแบบใดอย่างเดียว

การแยกประเภทและกำหนดชื่อเรียกประเภทของการวิจัยแบบผสมวิธีนั้นแตกต่างกันระหว่างกลุ่มของนักวิชาการด้วยมุมมองที่แตกต่าง ในที่นี้ขอยกเอามุมมองและหลักการแยกประเภทการวิจัยแบบผสมวิธีของ Creswell and Plano Clark มาอธิบายเป็นหลัก และเปรียบเทียบชื่อของประเภทที่ Teddlie และ Tashakkori ให้ไว้ต่างกัน

การดำเนินงานวิจัยแบบผสมวิธีนั้นทำได้หลากหลายประเภทเพื่อตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยที่แตกต่างกัน ประเภทแรก ได้แก่ ที่ Teddlie and Tashakkori เรียกว่า Parallel mixed design แต่ Convergent design การเก็บข้อมูล วิเคราะห์ผลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณดำเนินไปพร้อม ๆ กัน แล้วนำผลที่ได้มาจากทั้งสองวิธีมาอภิปรายรวมกันเพื่อได้ข้อมูลจากการทำวิจัยที่แตกต่างมาสนับสนุนข้อมูลในหัวข้อวิจัยเรื่องเดียวกันทำให้เข้าใจปัญหาวิจัยได้ดีขึ้นกว่าการทำวิจัยวิธีหนึ่งวิธีใดเพียงวิธีเดียว การทำวิจัยแบบผสมประเภทนี้จะช่วยลดข้อด้อยของการเลือกดำเนินวิจัยแบบหนึ่งแบบใดที่อาจตอบคำถามวิจัยได้ไม่ดีเท่ากับการทำวิจัยทั้งสองวิธี หรือในกรณีที่นักวิจัยต้องการเข้าใจปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ดีขึ้นด้วยการทำวิจัยเชิงปริมาณมาเสริมการทำวิจัยเชิงคุณภาพ หรือในทางกลับกันเพื่อที่ผู้วิจัยจะสังเคราะห์ตัวแปรได้ดีขึ้นกว่าเดิมด้วยการทำวิจัยเชิงปริมาณควบคู่ไปด้วย

ประเภทที่สอง ได้แก่ Sequential model (Teddlie & Tashakkori, 2009) Teddlie and Tashakkori ให้ชื่อเรียกประเภทนี้ว่า การดำเนินวิจัยแต่ละวิธีตามลำดับ ตามการจัดกระทำที่เป็นลำดับ แยกกันที่เวลาต่างกันในวิจัยขึ้นเดียวกัน เช่น จัดกระทำวิธีวิจัยเชิงคุณภาพก่อนแล้วตามด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ หรือกลับกัน Creswell and Plano Clark (2011) แบ่งประเภทการวิจัยแบบลำดับขั้นตอนออกเป็น 2 ประเภท กำหนดชื่อประเภทวิจัยแบบผสมที่เกิดเป็นลำดับขั้นให้มีความเฉพาะเจาะจงเมื่อลำดับของการจัดกระทำวิธีวิจัยแตกต่างกัน นั่นคือเมื่อวิธีวิจัยเชิงปริมาณถูกจัดกระทำเป็นลำดับแรกแล้วตามด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เรียกว่า ประเภท Explanatory sequential design และกลับกัน เรียกว่าประเภท Exploratory sequential design วิธีการวิจัยแบบผสมวิธีที่จัดกระทำเป็นลำดับขั้นนี้ต้องใช้เวลาทำวิจัยค่อนข้างมาก ใช้งบประมาณการดำเนินวิจัยค่อนข้างสูง

Explanatory sequential design หรือ Explanatory mixed methods design เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีที่นักวิจัยจัดกระทำวิจัยเชิงปริมาณก่อนแล้วตามด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นมาอธิบายหรือทำให้เข้าใจข้อมูลวิจัยที่ได้จากเชิงปริมาณดีขึ้นกว่าเดิม การวิจัยแบบผสมวิธีประเภทนี้นักวิจัยจะจัดกระทำวิธีวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาสภาพหรือบริบทของสิ่งที่ต้องการวิจัยโดยอาศัยเครื่องมือวิจัยที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมในการ นำผลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ แล้วตามด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาข้อมูลในเชิงลึกของผลด้านใดด้านหนึ่ง

หรือผลที่ได้ทั้งหมด ในกรณีนี้นักวิจัยสามารถเข้าถึงและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพของกลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณได้ ในกรณีที่ไม่มีเครื่องมือสำเร็จรูปใด ๆ ที่นักวิจัยสามารถหยิบมาใช้เพื่อทำการวิจัยเชิงปริมาณได้ทันทีและนักวิจัยต้องพัฒนาเครื่องมือวิจัยจากผลของการทำวิจัยเชิงคุณภาพในลำดับแรก เรียกว่า Exploratory sequential design เป็นประเภทการวิจัยแบบผสมวิธีที่นักวิจัยจัดกระทำวิจัยเชิงคุณภาพเป็นลำดับแรกแล้วตามด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยแบบผสมวิธีประเภทนี้นักวิจัยจะจัดกระทำวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาสร้างเครื่องมือวิจัยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการวิจัยเชิงปริมาณในลำดับถัดไป

การวิจัยแบบผสมวิธีประเภทอื่น ๆ ได้แก่การวิจัยแบบผสมวิธีประเภทฝังตัว หรือการฝังวิธีวิจัยแบบหนึ่งแบบใดระหว่างกระทำวิธีวิจัยอีกแบบหนึ่งเพื่อเสริมให้วิธีวิจัยแบบนั้น ๆ มีความสมบูรณ์มากขึ้นไปอีก มีชื่อเรียกว่า Embedded design มักพบในกรณีที่นักวิจัยทำการวิจัยเชิงทดลองที่นักวิจัยต้องการเข้าใจพฤติกรรมของกลุ่มทดลองดีขึ้น หรือต้องการรวมเอาข้อมูลที่ได้จากวิธีวิจัยเชิงคุณภาพมาเสริมหรืออธิบายข้อมูลที่ได้จากวิธีวิจัยเชิงปริมาณในการทดลองนั้น ๆ

การวิจัยแบบผสมวิธีประเภทที่มีการจัดกระทำเป็นขั้น ๆ หลายขั้น ในลักษณะของงานวิจัยที่ต้องการอาศัยเวลาเพื่อให้นักวิจัยสังเกตการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของกลุ่มตัวอย่างผ่านระยะเวลา เรียกว่า Multiphase design เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีที่นักวิจัยต้องการดำเนินงานวิจัยให้มีความก้าวหน้าขึ้นกว่าการวิจัยด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดและต้องการหาข้อมูลมาประกอบการอธิบายปรากฏการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดเมื่อมีระยะเวลาดำเนินวิจัยและงบประมาณในโครงการมาก

สรุปว่า งานวิจัยแบบผสมวิธีจัดกระทำวิธีวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเข้าด้วยกันในงานวิจัยขึ้นเดียว มีหลายประเภทเพื่อตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยที่แตกต่างกันและมีหลากหลายชื่อเรียกขึ้นอยู่กับมุมมองที่แตกต่างกันของนักวิชาการ การวิจัยแบบผสมวิธีตามหลักการของ Creswell and Plano Clark (2011) มีหลายแบบ แบบที่เหมาะสมและเลือกมาในวิจัยนี้คือ แบบ Explanatory sequential design ที่เริ่มด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณในลำดับแรกเพื่อศึกษาสภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างด้วยเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นจากกรอบแนวคิดและประเมินโดยผู้ทรงและทดสอบโดยตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง จึงนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ แล้วจึงพัฒนาเป็นร่างกลยุทธ์ตามกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ เป็นวิธีวิจัยเชิงคุณภาพที่ประกอบด้วย การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มเพื่อปรับปรุงร่างเป็นกลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธีที่ออกแบบเป็น Explanatory sequential design เริ่มด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณเป็นลำดับแรกแล้วตามด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเป็นลำดับต่อไปในงานวิจัยเดียวกัน มีกลุ่มเป้าหมายเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ดำเนินการโดยรัฐ จำนวน 141 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 423 คน วิเคราะห์ผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) จัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา พัฒนากลยุทธ์ (ฉบับร่าง) ตามกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ (ฉบับร่าง) ตามหลักเกณฑ์การพิจารณากลยุทธ์ที่ดีของสถานศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ รายบุคคลและการประชุมกลุ่ม จากนั้นปรับปรุงกลยุทธ์ (ฉบับร่าง) เป็นกลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์ ซึ่งในส่วนต่อไปนี้เป็นกรอธิบายวิธีดำเนินการวิจัยโดยมีองค์ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ ดังนี้

- 3.1 ระเบียบวิธีวิจัย
- 3.2 ขั้นตอนการวิจัย

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

3.1.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล

ประชากรเป้าหมายในการวิจัยคือสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาในสังกัด สอศ. ที่ดำเนินการโดยรัฐ ให้การศึกษาอาชีวศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทั้ง 9 ประเภทวิชา รวมทั้งสิ้น 428 แห่งทั่วประเทศ

กลุ่มตัวอย่างคือ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. ที่จัดการอาชีวศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 201 แห่ง หาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางการสุ่มของ Krejcie and Morgan (วรรณิ แกมเกตุ, 2555) ที่ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามภูมิภาค ตาม 10 ประเภทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาและตาม 9 ประเภทวิชา เพื่อให้ครอบคลุมทุกภูมิภาค ทุกประเภทของวิทยาลัยและทุกประเภทวิชา ทำการเก็บข้อมูลเป็นระยะเวลาประมาณ 2 เดือน เก็บข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่าง 141 แห่ง คิดเป็น 70.2% ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยครอบคลุมทุกภูมิภาค ทุกประเภทของวิทยาลัยและทุกประเภทวิชา

ผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลในวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และผู้ให้ข้อมูลในวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลในวิธีวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มผู้กำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ

2. กลุ่มผู้นำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง ครู อาจารย์ผู้สอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือ วิชาที่เกี่ยวข้อง

3. กลุ่มผู้ได้รับผลจากการปฏิบัติกลยุทธ์ หมายถึง นักเรียน

ผู้ให้ข้อมูลในวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) เป็นรายบุคคล หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการปฏิบัติกลยุทธ์ และด้านการบริหารศูนย์บ่มเพาะ จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกภูมิภาค ทุกประเภทของวิทยาลัยและทุกประเภทวิชา จำนวน 25 คน

2. กลุ่มผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) ด้วยการประชุมกลุ่ม หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษา ด้านการประกอบการ ด้านการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านการปฏิบัติกลยุทธ์ และด้านการบริหารศูนย์บ่มเพาะ จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกภูมิภาค ทุกประเภทของวิทยาลัยและทุกประเภทวิชา จำนวน 14 คน

3.1.2 เครื่องมือวิจัย การตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและการเก็บข้อมูล

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี 3 ประเภท ได้แก่

1. แบบประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย ใช้เพื่อสังเคราะห์กรอบแนวคิดหลักในการวิจัย ที่ประกอบด้วยกรอบแนวคิดย่อย 3 กรอบ (กรอบการบริหารวิชาการ กรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และกรอบคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา) โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิด คือผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านหลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการ และด้านการพัฒนาเครื่องมือวิจัย จำนวน 7 คน ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ของการวิจัย

2. แบบสอบถาม ใช้เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยผู้ให้ข้อมูลในวิธีวิจัยเชิงปริมาณทั้ง 3 กลุ่ม แบ่งออกเป็น 3 ชุด

สำหรับแต่ละกลุ่ม แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล เป็นคำถามแบบตัวเลือก แบบหลายตัวเลือก และแบบปลายเปิด ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นคำถามแบบตัวเลือก แบบหลายตัวเลือก และแบบปลายเปิด ตอนที่ 3 สภาพการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นคำถามแบบ Dual-response แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และตอนที่ 4 สภาพแวดล้อมของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นคำถามแบบ Dual-response แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบบสอบถามอีก 2 ชุดสำหรับครูและนักศึกษานั้น ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ตอนที่ 2 สภาพการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา และตอนที่ 3 สภาพแวดล้อมของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ของการวิจัย

3. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับร่าง ทั้ง 2 ฉบับ ใช้เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล และในการประชุมกลุ่มแบบประเมินมีรูปแบบเป็นตารางแสดงความเห็น 3 ด้าน (ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านข้อเสนอแนะ) พร้อมบรรยายข้อเสนอแนะในช่องว่างท้ายข้อที่จัดไว้ให้ ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณในโครงการวิจัยนี้ คือ การตรวจสอบข้อคำถามทั้งด้านโครงสร้างเครื่องมือและเนื้อหาที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในด้านการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา และด้านการพัฒนาเครื่องมือวิจัย จำนวน 5 คน

การวัดคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยกระทำโดยการตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้างเครื่องมือ เนื้อหา ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ เช่น การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย การนิยามเชิงปฏิบัติการของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง การใช้คำที่สอดคล้องกับเนื้อหาวรรณกรรมที่ทบทวนในโครงการวิจัยนี้ และการเรียบเรียงคำในประโยคที่ใช้ในเครื่องมือ โดยมีเกณฑ์การตัดสิน คือ การกำหนดค่าความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence; IOC) หรือค่า IOC ใช้สูตรการคำนวณ $IOC = \frac{\sum R}{N}$ เมื่อ $\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และ N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยทั้งหมด โดยกำหนดค่า IOC เป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ไว้ที่ ค่า $IOC \geq 0.5$ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) จำแนกได้ ดังนี้

- +1 คือ ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย
- 0 คือ ไม่แน่ใจ/ หากจะทำให้ยอมรับได้ต้องปรับเปลี่ยนค่าบางค่าให้เหมาะสม
- 1 คือ ข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย

การหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วยการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยกับผู้ให้ข้อมูลของตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 แห่ง รวม 30 คน แล้วประมวลผลความน่าเชื่อถือด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) กำหนดคะแนนแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ตามที่นิยมใช้กันแพร่หลาย (วรรณิ แกมเกต, 2555) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้ $\alpha = \left(\frac{k}{k-1}\right)\left(1 - \left(\frac{\sum Si^2}{St^2}\right)\right)$ เมื่อ k คือ จำนวนคำถาม Si^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ และ S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนจากเครื่องมือวิจัยทั้งหมด ประมวลผลค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย โดยยอมรับค่าความน่าเชื่อถือที่มากกว่า 0.50 ตามเกณฑ์การประเมินความเที่ยงของ George and Mallery (2003) ดังนี้

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์ของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของ George and Mallery (2003)

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค	เกณฑ์ของค่าความเที่ยง
มากกว่า 0.90	ดีมาก
ระหว่าง 0.80 ถึง 0.89	ดี
ระหว่าง 0.70 ถึง 0.79	พอใช้
ระหว่าง 0.60 ถึง 0.69	ค่อนข้างต่ำ
ระหว่าง 0.50 ถึง 0.59	ยอมรับไม่ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้มี 3 วิธีที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย ดังนี้

1. วิธีการสังเคราะห์ข้อมูล เป็นการสรุป วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ของการวิจัย

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยส่งซองที่บรรจุแบบสอบถาม สำหรับผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม เป็นจำนวน 3 ชุด พร้อมแนบหนังสือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แนบซองเปล่าติดแสตมป์เพื่อตอบกลับถึงผู้วิจัยที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 แห่ง เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ของการวิจัย

3. วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิรายบุคคล จำนวน 25 คน และการประชุมกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) และฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) ตามเกณฑ์การพิจารณากลยุทธ์ที่ดีของสถานศึกษา ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ของการวิจัย

3.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

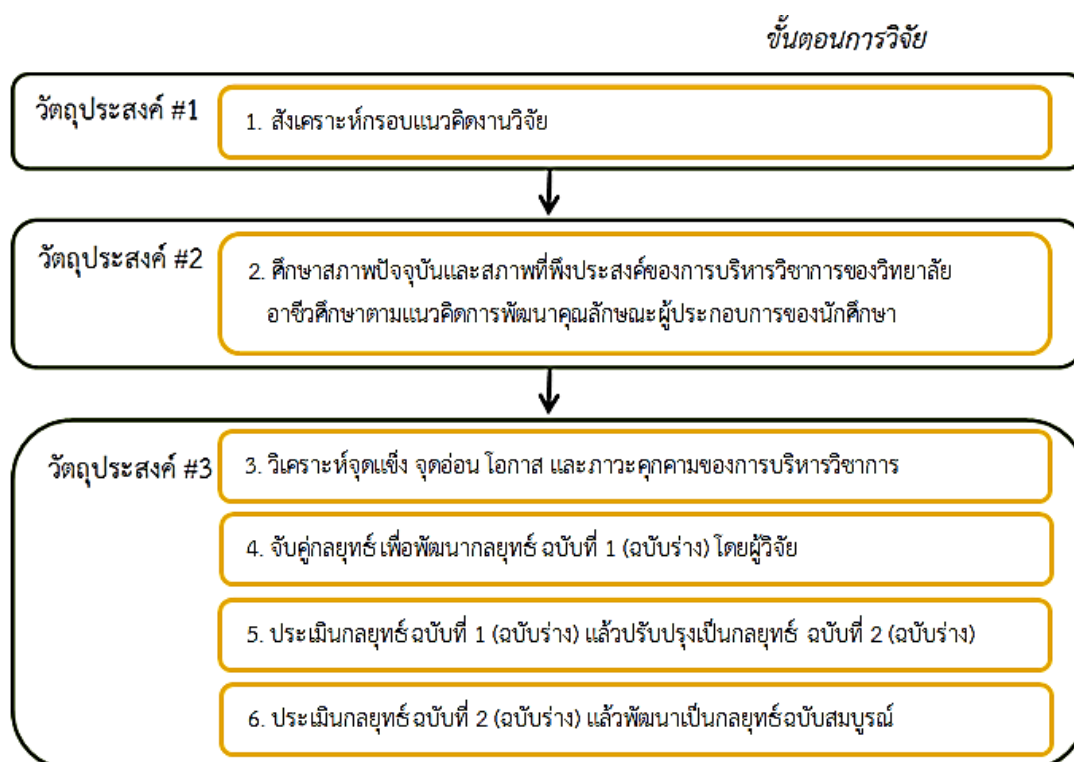
การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาสำหรับข้อมูลทั้งที่เก็บรวบรวมได้ในวิธีวิจัยเชิงปริมาณ หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสภาพการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา และสำหรับข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ในวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ตามกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ วิเคราะห์หาค่าสถิติดังกล่าวด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และสถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency)

3.2 ขั้นตอนการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยเป็นขั้นตอน มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ขั้นตอนการวิจัย จำแนกตามวัตถุประสงค์งานวิจัย

ขั้นตอนการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์ อธิบายวิธีการดำเนินการวิจัยและผลลัพธ์ ดังนี้

ตารางที่ 3.3 ขั้นตอนการวิจัย 6 ขั้นตอน แสดงวิธีการดำเนินการวิจัยและผลลัพธ์

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
1. เพื่อศึกษากรอบแนวคิดงานวิจัย	1. สังเคราะห์กรอบแนวคิดงานวิจัยด้วยการทบทวนเอกสาร	ผู้วิจัยรวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสรุป วิเคราะห์ และสังเคราะห์ <u>ผู้ให้ข้อมูล</u> ผู้ทรงคุณวุฒิ รวม 7 คน <u>การเก็บข้อมูล</u> รวบรวม และสรุป <u>เครื่องมือวิจัย</u> แบบประเมินกรอบแนวคิด <u>สถิติที่ใช้</u> ความถี่ และร้อยละ	กรอบแนวคิดงานวิจัย
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการ	2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการ ทาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น แล้วจัดลำดับความสำคัญของค่า PNI _{modified}	<u>ผู้ให้ข้อมูล</u> ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ครู และนักศึกษา รวม 423 คน <u>การเก็บข้อมูล</u> สัมภาษณ์ <u>เครื่องมือวิจัย</u> แบบสอบถาม <u>สถิติที่ใช้</u> ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า PNI _{modified}	ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ ค่า PNI _{modified} และลำดับความสำคัญของค่า PNI _{modified} ของสภาพการบริหารวิชาการ
3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา	3. วิเคราะห์จุดแข็ง (S) จุดอ่อน (W) โอกาส (O) และภาวะคุกคาม (T) ของการบริหารวิชาการ	ผู้วิจัยวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการด้วย SWOT Analysis ด้วยผลการวิเคราะห์ทางสถิติ และลำดับความสำคัญของค่า PNI _{modified}	จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการ
คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	4. จัดคู่มือกลยุทธ์ เพื่อพัฒนากลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) โดยผู้วิจัย	ผู้วิจัยจัดคู่มือจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการด้วย TOWS Matrix	กลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)
	5. ประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) แล้วปรับปรุงเป็นกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)	<u>ผู้ให้ข้อมูล</u> ผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งสิ้น 25 คน <u>การเก็บข้อมูล</u> สัมภาษณ์รายบุคคล <u>เครื่องมือวิจัย</u> แบบประเมินกลยุทธ์ฯ <u>การวิเคราะห์</u> ความถี่ และร้อยละ	กลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)
	6. ประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) แล้วพัฒนาเป็นกลยุทธ์ ฉบับสมบูรณ์	<u>ผู้ให้ข้อมูล</u> ผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งสิ้น 14 คน <u>การเก็บข้อมูล</u> ประชุมกลุ่ม <u>เครื่องมือวิจัย</u> แบบประเมินกลยุทธ์ฯ <u>การวิเคราะห์</u> ความถี่ และร้อยละ	กลยุทธ์ ฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัยอธิบายในรายละเอียดได้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์กรอบแนวคิดงานวิจัยการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

การดำเนินงานในขั้นนี้เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยต่าง ๆ ด้านการจัดการอาชีวศึกษา การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา เพื่อสรุป วิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของกรอบแนวคิดในงานวิจัยฉบับนี้ นำเสนอเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม จากนั้นนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิดตามวัตถุประสงค์ของการประเมินกรอบแนวคิด วิเคราะห์ผลการประเมินกรอบแนวคิดโดยใช้ความถี่ และร้อยละ กำหนดเกณฑ์การยอมรับผลการประเมินกรอบแนวคิดไว้ที่ $\geq$ ร้อยละ 80 แล้วจึงนำไปพัฒนาเป็นเครื่องมือวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินวิธีวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เริ่มด้วยการนำผลการประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัยมาพัฒนาเครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ จากผู้ให้ข้อมูล โดยใช้ฐานข้อมูลจำนวนวิทยาลัยอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2558) แบ่งเป็นประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งหมด กลุ่มตัวอย่าง และจำนวนที่เก็บได้ จำแนกตามภูมิภาค ดังนี้

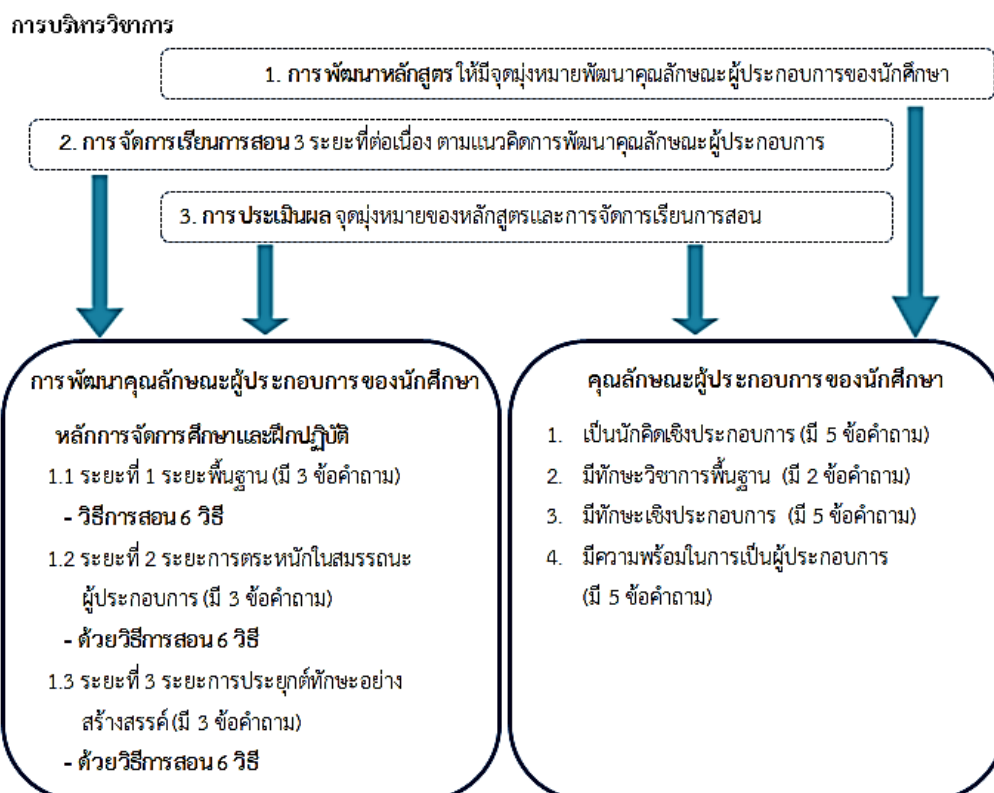
ตารางที่ 3.4 จำนวนวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำแนกตามประเภท (ปีการศึกษา 2559)

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด สอศ. แยกตามประเภท	จำนวนทั้งหมด			กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนที่ เก็บได้
	กทม.	ภูมิภาค	รวม		
1. วิทยาลัยการอาชีพ	2	139	141	65	48
2. วิทยาลัยเทคนิค	5	111	116	56	42
3. วิทยาลัยสารพัดช่าง	4	48	52	25	15
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และ วิทยาลัยประมง	-	43	43	23	14
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษา และ วิทยาลัยการอาชีวศึกษา	3	34	37	19	13
6. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว และ วิทยาลัยพาณิชยกรรม	1 4	3 1	4 5	3	3
7. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ และ วิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์	-	12	12	7	3
8. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม การต่อเรือ	-	3	3	1	2
9. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม	1	1	2	1	1
10. กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง วิทยาลัยเสริมทักษะวิชาชีพสามแฉกร และ วิทยาลัยโฆษะมังคลาราม	1 0	0 2	1 2	1	0
รวม	21	407	428	201	141

แหล่งข้อมูล: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2558)

ตารางที่ 3.5 จำนวนวิทยาลัยที่เก็บข้อมูลวิจัย จำแนกตามประเภทของวิทยาลัยและประเภทวิชา

ประเภทของวิทยาลัย สังกัด สอศ.	วิทยาลัยเทคนิค	วิทยาลัยการอาชีพ	วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว และวิทยาลัยพาณิชยกรรม	วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม	วิทยาลัยสารพัดช่าง	วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยการอาชีวศึกษา	วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ และวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง	กาญจนบุรีเกษรวิทยาลัยช่างทองหลวง และวิทยาลัยเสริมทักษะวิชาชีพสามแฉลบ	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	รวม
9 ประเภทวิชาของ วิทยาลัย สังกัด สอศ.											
1. อุตสาหกรรม	121	142			50	1	11	9	2	3	339
จำนวนที่เก็บ	42	45			15			1			103
2. พาณิชยกรรม/ บริหารธุรกิจ	98	138	8	2	50	37	13	45		3	393
จำนวนที่เก็บ	12	22	1		10	5	2	6			58
3. ศิลปหัตถกรรม/ ศิลปกรรม	11	2	1	2	4	34			1		55
จำนวนที่เก็บ	4	2	1	1	5	10					23
4. คหกรรม	42				15	37	3	4			105
จำนวนที่เก็บ	10				9	12					31
5. เกษตรกรรม		2				1	3	44			50
จำนวนที่เก็บ		4						12			16
6. ประมง		2						32			33
จำนวนที่เก็บ		2						5			7
7. อุตสาหกรรมสิ่งทอ	1	1									2
จำนวนที่เก็บ		1									1
8. อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว	32	40	8		13	34	4	4			135
จำนวนที่เก็บ	13	19	1			9		1			43
9. เทคโนโลยี สารสนเทศและ การสื่อสาร	52	18	2	1	7	12	3		1		96
จำนวนที่เก็บ	16	10					2				28
ประชากร	116	141	9	2	52	38	17	47	3	3	428
จำนวนที่เก็บ	42	48	3	1	15	13	3	14	0	2	141

แผนภาพที่ 3.1 หลักการเชื่อมโยงกรอบแนวคิดงานวิจัยในการสร้างเครื่องมือ

จากแผนภาพที่ 3.1 แสดงหลักการพัฒนาเครื่องมือวิจัยในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของกรอบแนวคิดย่อย 3 กรอบ ได้แก่ กรอบการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และกรอบคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา เข้าด้วยกัน หากแต่จำแนกองค์ประกอบของกรอบการบริหารวิชาการ ออกเป็นรายชื่อ คือ 1. การพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา 2. การจัดการเรียนการสอน และ 3. การประเมินผล แล้วเชื่อมโยง อธิบายได้ ดังนี้

เชื่อมโยงการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเข้ากับกรอบคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

เชื่อมโยงการจัดการเรียนการสอนเข้ากับกรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

เชื่อมโยงการประเมินผลเข้ากับกรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาและกรอบคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC เท่ากับ 0.95 และมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ในทุกข้อ โดยบางข้อจะต้องปรับปรุงแก้ไขข้อความตามคำแนะนำของ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือวิจัยที่พัฒนาขึ้นมาี้มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้ แสดงผลการวิเคราะห์ค่า IOC ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.6 ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

ชุดข้อความ	ค่า	คำแนะนำเพิ่มเติม
	IOC	
ตอนที่ 2 การบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ...	0.95	
2.1 การพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะ..	0.92	ปรับค่าที่ใช้ให้เหมาะสม
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.73	1. ปรับค่าในคำถามย่อย จาก “มีความฝัน...” เป็น “มีความมุ่งมั่นตั้งใจ” 2. ปรับคำถามย่อยให้มีประเด็นเดียว
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	1.00	
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.97	ปรับค่าในคำถามย่อย เช่น “ลองเลี้ยง”
4. มีความพร้อมประกอบการ	0.96	เปลี่ยนเป็น “มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ”
2.2 การจัดการเรียนการสอน	1.00	
2.2.1 การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	1.00	
1. มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	1.00	
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	1.00	
3. เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	1.00	
2.2.2 การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 การตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ	1.00	
1. มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นที่สอนกันได้	1.00	
2. เข้าใจปัญหา นายจ้าง	1.00	
2.2.3 การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 3 การประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	1.00	
1. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	1.00	
2. สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	1.00	
3. ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมา เพื่อเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	1.00	
2.3 การประเมินผล	0.94	ปรับค่าที่ใช้ให้เหมาะสม
1. การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร	0.92	ให้อ้างอิงข้อเสนอแนะข้างต้น
2. การประเมินการจัดการเรียนการสอน	1.00	
1) การประเมินการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 1	1.00	
2) การประเมินการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2	1.00	
3) การประเมินการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 3	1.00	

ผลการประเมินความเที่ยงด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองเครื่องมือทั้งหมด 10 แห่ง มีผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มรวมทั้งสิ้น 30 คน นั้น พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยทั้งฉบับเท่ากับ 0.8714 แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือวิจัยที่พัฒนาขึ้นมานั้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้กับการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลได้ ผลการประเมินความเที่ยง แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 3.7 ผลการประเมินความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย

ชุดข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สรุป
ตอนที่ 2 การบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ...	0.94	0.96	คงไว้
2.1 การพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะ..	0.79	0.90	คงไว้
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.73	0.73	คงไว้
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.90	0.84	คงไว้
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.90	0.94	คงไว้
4. มีความพร้อมในการประกอบการ	0.96	0.97	คงไว้
2.2 การจัดการเรียนการสอน	0.95	0.97	คงไว้
1. การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.84	0.93	คงไว้
2. การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 การตระหนักในสมรรถนะฯ	0.95	0.96	คงไว้
3. การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 3 การประยุกต์...	0.96	0.97	คงไว้
2.3 การประเมินผล	0.90	0.95	คงไว้
1. การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร	0.89	0.93	คงไว้
2. การประเมินการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 1	0.52	0.56	คงไว้
3. การประเมินการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2	0.88	0.95	คงไว้
4. การประเมินการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 3	0.88	0.95	คงไว้
ตอนที่ 3 สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ...	0.98	0.99	คงไว้
1. สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมืองและนโยบายการศึกษา...	0.97	0.92	คงไว้
2. สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพเศรษฐกิจ	0.88	0.95	คงไว้
3. สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาวะทางสังคม	0.96	0.98	คงไว้
4. สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	0.87	0.95	คงไว้

เกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติการบริหารวิชาการในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์ แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 3.8 เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติการบริหารวิชาการ

เกณฑ์การแปลผล	ระดับการปฏิบัติการบริหารวิชาการ ในสภาพปัจจุบัน	ระดับการปฏิบัติการบริหารวิชาการ ในสภาพที่พึงประสงค์
4.50 – 5.00	มากที่สุด	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด

จากนั้นทำการวิเคราะห์หาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติการบริหารวิชาการทั้งในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์ด้วยค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) แล้วจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นจากสูงสุดไปหาต่ำสุดเพื่อนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และโอกาส ภาวะคุกคาม ในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อนนั้นทำได้โดยเปรียบเทียบผลต่างระหว่างค่า PNI_{modified} ของด้านต่าง ๆ ของการบริหารวิชาการ กับค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของการบริหารวิชาการในภาพรวม และการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคามทำได้โดยเปรียบเทียบผลต่างระหว่างค่า PNI_{modified} ของด้านต่าง ๆ ของสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ กับค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการในภาพรวม โดยมีเกณฑ์การแปลผลดังนี้

ตารางที่ 3.9 เกณฑ์การเปรียบเทียบค่า PNI_{modified} กับค่าเฉลี่ย PNI_{modified} และการแปลผล

เกณฑ์การเปรียบเทียบ	การบริหารวิชาการ	สภาพแวดล้อมภายนอก
มากกว่า หรือเท่ากับ ค่าเฉลี่ย	จุดอ่อน	ภาวะคุกคาม
น้อยกว่า หรือเท่ากับ ค่าเฉลี่ยลบด้วย 0.001	จุดแข็ง	โอกาส

การคำนวณหาค่าเฉลี่ย PNI_{modified} เริ่มจากการนำค่า PNI_{modified} สูงสุดลบด้วยค่า PNI_{modified} ต่ำสุด แล้วหารด้วย 2 เรียกว่า ค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ตัวอย่างเช่น การบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการประเมินผลมีค่า $PNI_{\text{modified}} = 0.224$ สูงสุดและการพัฒนาหลักสูตรมีค่า $PNI_{\text{modified}} = 0.185$ ต่ำสุด หาค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของการบริหารวิชาการด้วยการนำค่าสูงสุดลบด้วยค่าต่ำสุดแล้วหารด้วย 2 คือ $((0.224 - 0.185)/2) = 0.0205$ หรือค่าเฉลี่ย $PNI_{\text{modified}} = 0.205$

การแปลผลการเปรียบเทียบค่า PNI_{modified} กับค่าเฉลี่ย PNI_{modified} แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ การบริหารวิชาการ และสภาพแวดล้อมภายนอกการบริหารวิชาการ สำหรับการบริหารวิชาการ หากพบว่า ค่า PNI_{modified} น้อยกว่าหรือเท่ากับ ($\leq$) ค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ลบด้วย 0.001 แปลผลเป็น

จุดอ่อน (W) และหากค่า $PNI_{modified}$ มากกว่าหรือเท่ากับ ($\leq$) ค่าเฉลี่ย $PNI_{modified}$ แปลผลเป็นจุดแข็ง ดังนั้นจากตัวอย่างข้างต้นแปลผลได้ว่า ค่า $PNI_{modified}$ ที่อยู่ระหว่าง 0.205 - 0.224 เป็นจุดอ่อน (W) และค่า $PNI_{modified}$ ระหว่าง 0.185 - 0.204 เป็นจุดแข็ง (S) สำหรับสภาพแวดล้อมภายนอกการบริหารวิชาการมีการแปลผลเช่นเดียวกันหากแต่แปลผลเป็นโอกาส หรือภาวะคุกคาม คือ ค่า $PNI_{modified}$ ที่อยู่ระหว่าง 0.205 - 0.224 เป็นภาวะคุกคาม (T) และค่า $PNI_{modified}$ ระหว่าง 0.185 - 0.204 เป็นโอกาส (O)

ผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ทางสถิติที่วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ลำดับของ ความสำคัญของค่าดัชนี แล้วแปลผลเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม เพื่อวิเคราะห์ SWOT ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์จุดแข็ง (S) จุดอ่อน (W) โอกาส (O) และภาวะคุกคาม (T) ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

การดำเนินงานวิจัยในขั้นตอนนี้ใช้ SWOT analysis ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามอันเป็นผลลัพธ์จากขั้นตอนที่ 2 โดยอ้างอิงขั้นตอนการวิเคราะห์ SWOT ของ พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2552) ดังนี้

การบริหารวิชาการ:

เมื่อผลของค่า $PNI_{modified} \leq$ ค่าเฉลี่ย $PNI_{modified}$ เป็นจุดแข็ง (Strength, S)

เมื่อผลของค่า $PNI_{modified} \geq$ ค่าเฉลี่ย $PNI_{modified}$ ลบด้วย 0.001 เป็นจุดอ่อน

(Weakness, W)

สภาพแวดล้อมของการบริหารวิชาการ:

เมื่อผลของค่า $PNI_{modified} \leq$ ค่าเฉลี่ย $PNI_{modified}$ เป็นโอกาส (Opportunity, O)

เมื่อผลของค่า $PNI_{modified} \geq$ ค่าเฉลี่ย $PNI_{modified}$ ลบด้วย 0.001 เป็นภาวะคุกคาม

(Threats, T)

จากนั้นจัดทำเป็น SWOT matrix ที่แสดงปริมาณเนื้อหาของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามที่มาก มีหลากหลายประเด็นที่วิเคราะห์ได้ เป็นข้อจำกัดทำให้จัดแสดง SWOT matrix ในลักษณะของตารางแนวตั้ง ดังตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 ตารางแสดงการวิเคราะห์ SWOT matrix

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)	โอกาส (Opportunities)	ภาวะคุกคาม (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • ระบุจุดแข็ง (ค่า $PNI_{modified}$) 	<ul style="list-style-type: none"> • ระบุจุดอ่อน (ค่า $PNI_{modified}$) 	<ul style="list-style-type: none"> • ระบุโอกาส (ค่า $PNI_{modified}$) 	<ul style="list-style-type: none"> • ระบุภาวะคุกคาม (ค่า $PNI_{modified}$)
<ul style="list-style-type: none"> • ระบุจุดแข็ง (ค่า $PNI_{modified}$) 	<ul style="list-style-type: none"> • ระบุจุดอ่อน (ค่า $PNI_{modified}$) 	<ul style="list-style-type: none"> • ระบุโอกาส (ค่า $PNI_{modified}$) 	<ul style="list-style-type: none"> • ระบุภาวะคุกคาม (ค่า $PNI_{modified}$)

ตัวอย่างจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการของวิทยาลัย
อาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษา แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 3.11 ตัวอย่างการวิเคราะห์ SWOT matrix

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)	โอกาส (Opportunities)	ภาวะคุกคาม (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนานักศึกษาให้ เป็นนักคิดเชิง ประกอบการ (0.150) 	<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนานักศึกษาให้มี ทักษะวิชาการ พื้นฐาน (0.188) 	<ul style="list-style-type: none"> • การเมืองและ นโยบายการศึกษา ของรัฐเอื้อต่อการ พัฒนาหลักสูตรให้มี จุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนานักศึกษาให้ เป็นนักคิดเชิง ประกอบการ (0.183) 	<ul style="list-style-type: none"> • การเมืองและ นโยบายการศึกษา ของรัฐเป็นภาวะ คุกคามต่อการ พัฒนาหลักสูตรให้มี จุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนานักศึกษาให้มี ทักษะเชิง ประกอบการ (0.198)

ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ SWOT นำไปจับคู่กลยุทธ์เพื่อพัฒนากลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)
ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 จับคู่กลยุทธ์ เพื่อพัฒนากลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) โดยผู้วิจัย

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้เป็นการนำผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 มาจับคู่กลยุทธ์ด้วย TOWS matrix ตามหลักการของ Koontz & Heinz (2010) แบ่งออกได้เป็น 4 กลยุทธ์หลัก ดังนี้

กลยุทธ์ SO หรือการจับคู่จุดแข็งกับโอกาสเข้าด้วยกัน เป็นกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive strategy) ที่ใช้จุดแข็งที่มีอยู่มาปรับใช้อย่างเต็มที่เพื่อคว้าโอกาสที่จะเข้ามา เป็นคู่กลยุทธ์ที่แสดงถึงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการที่ต้องกำหนดกลยุทธ์เพื่อเสริมสิ่งที่ดีอยู่แล้ว

กลยุทธ์ ST หรือการจับคู่จุดแข็งกับภาวะคุกคาม เป็นกลยุทธ์การแตกตัว (Diversification strategy) โดยใช้จุดแข็งของวิทยาลัยอาชีวศึกษาจัดการกับภาวะคุกคามที่รับรู้ และคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิทยาลัยในอนาคต เป็นคู่กลยุทธ์ที่แสดงถึงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต้องลด หรือหลีกเลี่ยงภาวะคุกคามด้วยจุดแข็งของการบริหารวิชาการที่วิทยาลัยมีอยู่

กลยุทธ์ WO หรือการจับคู่จุดอ่อนกับโอกาส เป็นกลยุทธ์พลิกตัว (Turnaround strategy) เป็นความพยายามขจัดจุดอ่อนภายในโดยใช้โอกาสภายนอกที่เอื้อต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นคู่กลยุทธ์ที่แสดงถึงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต้องกำหนดกลยุทธ์เพื่ออาศัยโอกาสมาพัฒนาจุดอ่อน หรือเพื่อเสนอกลยุทธ์ในการกำจัดจุดอ่อน

กลยุทธ์ WT หรือจุดอ่อนกับภาวะคุกคาม เป็นกลยุทธ์การป้องกัน (Defensive strategy) เป็นการลดทั้งจุดอ่อนและภาวะคุกคามให้น้อยลงด้วยมาตรการที่ทำให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด ควบคุมการใช้ทรัพยากรอย่างจำเป็นที่สุด เป็นคู่กลยุทธ์ที่แสดงถึงค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ต้องลด หรือหลีกเลี่ยงภาวะคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อจุดอ่อนของการบริหารวิชาการ แสดงการจับคู่กลยุทธ์ ดังนี้

ตารางที่ 3.12 ผลการจับคู่กลยุทธ์ด้วย TOWS matrix

	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities)	จับคู่จุดแข็งกับโอกาส (จับคู่ SO) เป็นกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive strategy) โดยใช้โอกาสเสริมจุดแข็ง ($PNI_{modified}$ ของ O, $PNI_{modified}$ ของ S)	จับคู่จุดอ่อนกับโอกาส (จับคู่ WO) เป็นกลยุทธ์การพลิกตัว (Turnaround strategy) โดยใช้โอกาสลดจุดอ่อน ($PNI_{modified}$ ของ O, $PNI_{modified}$ ของ W)
ภาวะคุกคาม (Threats)	จับคู่จุดแข็งกับภาวะคุกคาม (จับคู่ ST) เป็นกลยุทธ์การแตกตัว (Diversification strategy) โดยลด หรือหลีกเลี่ยงภาวะคุกคามด้วยจุดแข็ง ($PNI_{modified}$ ของ T, $PNI_{modified}$ ของ S)	จับคู่จุดอ่อนกับภาวะคุกคาม (จับคู่ WT) เป็นกลยุทธ์การป้องกัน (Defensive strategy) โดยหลีกเลี่ยงภาวะคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อจุดอ่อน ($PNI_{modified}$ ของ T, $PNI_{modified}$ ของ W)

ตารางที่ 3.13 ตัวอย่างการจับคู่กลยุทธ์ด้วย TOWS matrix

	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities)	จุดแข็ง-โอกาส (SO) SO1: การเมืองและนโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ สภาวะทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.183, 0.192, 0.207, 0.172, 0.150)	จุดอ่อน-โอกาส (WO) WO1: สภาวะทางสังคมเอื้อต่อจุดอ่อนด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาให้มีทักษะเชิงประกอบการ (0.184, 0.203)
ภาวะคุกคาม (Threats)	จุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST) ไม่มี	จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) WT1: สภาพเศรษฐกิจ สภาวะทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน (0.214, 0.231, 0.189, 0.188)

ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้นำไปพัฒนากลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) แล้วปรับปรุงเป็นกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)

ผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 นำมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ เป็นวิธีการปฏิบัติกลยุทธ์ที่พัฒนาจากการแปลงกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รองเป็นแนวทางการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม อาศัยผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของรายข้อย่อยในแต่ละกรอบแนวคิด ของการบริหารวิชาการและสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรอ้างอิงจากหลักการของ Fidler (2002) ว่าด้วยการพัฒนาหลักสูตร ฉบับร่างนั้นประกอบด้วยการกำหนดกลยุทธ์หลัก มีกลยุทธ์รอง และแนวทางการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม จากนั้นนำเสนอกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ด้วยแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 กลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 44 วิธีดำเนินงาน

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอเพิ่มเติมสำหรับวิธีดำเนินงาน (หากมี)

แบบประเมินมีลักษณะเป็นตารางให้กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เห็นว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม เป็นไปได้หรือเป็นไปไม่ได้ และควรแก้ไข หากมีข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิสามารถเขียนข้อความที่ต้องการเสนอแนะได้ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

เหมาะสม หมายถึง เนื้อหาสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลได้จริง

เป็นไปได้ หมายถึง เนื้อหามีความชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติ หรือต่อการจัดสรรทรัพยากรอื่น ๆ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาและผู้ปฏิบัติสามารถนำไปปฏิบัติตามได้จริง

ตัวอย่างตารางประเมินกลยุทธ์ (ฉบับร่าง) แสดงได้ ดังนี้

ตารางที่ 3.14 ตัวอย่างตารางประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
กลยุทธ์หลัก: 1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
กลยุทธ์รอง: 1.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร...						
วิธีดำเนินงาน: 1.1.1) ผลักดันให้มีการกำหนดหลักสูตร... ระบุอยู่ในนโยบายของรัฐ						

ผลการประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) แสดงเป็นความถี่ และร้อยละ โดยพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินกลยุทธ์ที่ดีสำหรับสถานศึกษา ไว้ที่ ผลการประเมินกลยุทธ์มีค่าร้อยละ $\geq$ ร้อยละ 80 หากน้อยกว่าร้อยละ 80 เพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่ากับใช้ไม่ได้ และต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมก่อนนำไปปรับปรุงเป็นร่างกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 แล้วทำการประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) ด้วยการประชุมกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ ในขั้นตอนต่อไป

ตารางที่ 3.15 ตัวอย่างผลการประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)

กลยุทธ์หลัก/ กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ผลลัพธ์
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
กลยุทธ์หลัก 1. พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ	17	68	15	60	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 1.1. เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	22	88	17	68	ใช้ไม่ได้

ขั้นตอนที่ 6 ประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) แล้วพัฒนาเป็นกลยุทธ์ ฉบับสมบูรณ์

การนำผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ในขั้นตอนที่ 5 มาปรับปรุงให้เป็นกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) จากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยปรับปรุงแก้ไขในประเด็นหลัก ได้แก่ 1. การเพิ่มเติม ตัดทอนเนื้อหาเพื่อให้ครอบคลุมองค์ประกอบของกรอบแนวคิดงานวิจัยทุกองค์ประกอบ 2. การใช้คำคุณศัพท์ที่เหมาะสมสำหรับกลยุทธ์หลักเพื่อบ่งบอกถึงลำดับความสำคัญของลำดับขั้นความต้องการจำเป็นสูงสุดและต่ำสุด ผู้วิจัยดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำแล้วจัดประชุมกลุ่ม

การประชุมกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) โดยแบบประเมินกลยุทธ์รูปแบบเดียวกันที่ใช้ในขั้นตอนที่ 5 แล้ววิเคราะห์ผลการประเมินด้วยความถี่ และร้อยละ นำผลที่ได้มาพิจารณาตามเกณฑ์การพิจารณากลยุทธ์ที่ดีสำหรับสถานศึกษาที่ $\geq$ ร้อยละ 80 เช่นเดียวกับในขั้นตอนที่ 5

ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำแก้ไขอีกเล็กน้อย จากนั้นนำผลลัพธ์ที่ได้มาสรุปและพัฒนาเป็นกลยุทธ์ ฉบับสมบูรณ์ พร้อมวิธีดำเนินงาน มีคำอธิบายในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและบทบาทของผู้ร่วมขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่ความสำเร็จ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่ออนุมัติเป็น กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา 2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และ 3. พัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัด สอศ. ที่จัดการโดยรัฐ 141 แห่ง ทำการศึกษาวิจัยด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี เริ่มด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณเป็นลำดับแรกแล้วจึงทำวิจัยเชิงคุณภาพตามลำดับต่อไปในงานวิจัยเดียว วิเคราะห์ผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาดำเนินวิธีวิจัยเชิงคุณภาพตามกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ ฉบับร่างโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม เพื่อปรับปรุงเป็นกลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

- 4.1. กรอบแนวคิดในงานวิจัย
- 4.2. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและสภาพปัจจุบันของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
- 4.3. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
- 4.4. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
- 4.5. กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)
- 4.6. ความเหมาะสมและเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา (ฉบับร่าง)
  - 4.6.1. รายบุคคล
  - 4.6.2. การประชุมกลุ่ม
- 4.7. กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์

4.1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

กรอบแนวคิดในงานวิจัยนี้มี 3 กรอบ ประกอบไปด้วย 1. กรอบการบริหารวิชาการ 2. กรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และ 3. กรอบคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ซึ่งได้จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดงานวิจัย

กรอบแนวคิดในงานวิจัยที่ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่านมี 2 กรอบ ได้แก่ กรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และกรอบคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ผลการประเมินกรอบแนวคิดในงานวิจัยแสดงเป็นลำดับได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิ							ผลรวม	ผลลัพธ์
	1	2	3	4	5	6	7		
ระยะที่ 1 ระยะเวลาพื้นฐาน	1	1	1	1	1	1	1	7	เหมาะสม
ระยะที่ 2 ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ	1	1	1	1	1	1	1	7	เหมาะสม
ระยะที่ 3 ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	1	1	7	เหมาะสม

จากตารางที่ 4.1 พบว่า องค์ประกอบของกรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีความเหมาะสมถึงร้อยละ 100 และสามารถนำไปใช้พัฒนาเครื่องมือวิจัยในการศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาต่อไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะแก้ไขข้อความ โดยเพิ่มคำว่า “ทักษะ” เข้าไว้ด้วย จากข้อความเดิม “ระยะที่ 3 ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์” เปลี่ยนเป็น “ระยะที่ 3 ระยะเวลาประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์”

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินกรอบแนวคิดคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิ							ผลรวม	ผลลัพธ์
	1	2	3	4	5	6	7		
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	1	1	1	1	1	1	1	7	เหมาะสม
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	1	1	1	1	1	1	1	7	เหมาะสม
3. มีทักษะวิชาการประกอบการ	1	1	1	1	1	1	1	7	เหมาะสม
4. มีความพร้อมประกอบการ	1	1	1	1	1	1	1	7	เหมาะสม
5. เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ	1	1	0	0	0	0	1	4	ไม่เหมาะสม

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลจากการประเมินกรอบแนวคิดคุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษามีความเหมาะสมถึง 4 ข้อ ใน 5 ข้อ มีผลการประเมินคิดเป็นร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การ พิจารณากรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ข้างต้น และสามารถนำไปใช้พัฒนาเครื่องมือวิจัยในการศึกษาสภาพ การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาต่อไปได้ มีหนึ่งองค์ประกอบที่มีผลการประเมินน้อยกว่า ร้อยละ 50 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณากรอบแนวคิด ไม่สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาเครื่องมือได้และ ต้องตัดออก โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะ 3 ประการ ดังนี้

1. ควรตัดทิ้ง ข้อ “5. เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ”
2. ควรแก้ไข “3. มีทักษะวิชาการประกอบการ” เป็น “3. มีทักษะเชิงประกอบการ”
3. ควรเพิ่มเติมคำ เพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัยมากขึ้น “4. มีความพร้อมประกอบการ” เป็น “4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ”

ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขขององค์ประกอบของกรอบแนวคิดคุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว สรุปได้ว่า กรอบคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีองค์ประกอบ 4 ประการ ดังนี้

1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน
3. มีทักษะเชิงประกอบการ
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

กรอบแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1. ระยะเวลาที่ 1 ระยะเวลาพื้นฐาน
2. ระยะเวลาที่ 2 ระยะเวลาการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ
3. ระยะเวลาที่ 3 ระยะเวลาการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์

4.2 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและสภาพปัจจุบันของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

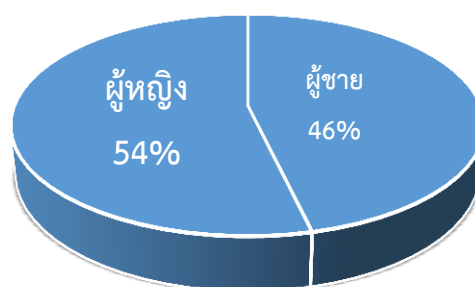
4.2.1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งสิ้น 141 แห่งประกอบด้วย 2 ส่วน หลัก คือ 1. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล และ 2. สภาพปัจจุบันของวิทยาลัย โดยสถานภาพของผู้ให้ ข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ (เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานใน ตำแหน่งปัจจุบัน ปีที่กำลังศึกษา) และสภาพปัจจุบันของวิทยาลัย (การเปิดสอนวิชาการเป็น

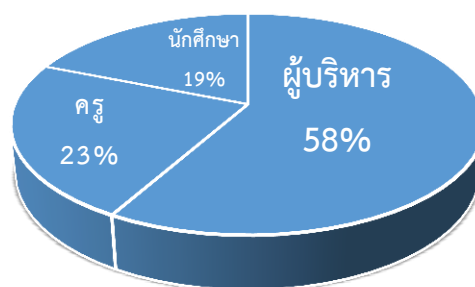
ผู้ประกอบการหรือวิชาที่เกี่ยวข้อง จำแนกประเภทวิชา และโครงสร้างหลักสูตรสำหรับรายวิชาการ เป็นผู้ประกอบการ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดแสดงได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.3 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูลพื้นฐาน	สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล (n = 423)						รวม	
	ผู้บริหารวิทยาลัย		ครูผู้สอน		นักศึกษา		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เพศ								
ชาย	114	80.85	45	31.91	37	26.24	196	46.34
หญิง	27	19.15	96	68.09	104	73.76	227	53.66
รวม	141	100	141	100.00	141	100.00	423	100
อายุ (ปี)								
น้อยกว่า 16					8	5.67	8	1.89
16 - 20					131	92.91	131	30.97
21 - 25					2	1.42	2	0.47
26 - 30			23	16.31			23	5.44
31 - 35	1	0.71	33	23.40			34	8.04
36 - 40	12	8.51	27	19.15			39	9.22
41 - 45	24	17.02	19	13.48			43	10.17
46 - 50	19	13.48	14	9.93			33	7.80
51 - 55	27	19.15	13	9.22			40	9.46
56 - 60	58	41.13	12	8.51			70	16.55
รวม	141	100	141	100	141	100	423	100
ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน (ปี)								
น้อยกว่า 5	62	43.97	33	23.40			95	33.69
5 - 10	48	34.04	51	36.17			99	35.11
11 - 15	11	7.80	20	14.18			31	10.99
มากกว่า 15	20	14.18	37	26.24			57	20.21
รวม	141	100	141	100			282	100
ปีที่กำลังศึกษา								
ปวช ปี 1					36	25.53	36	25.53
ปวช ปี 2					61	43.26	61	43.26
ปวช ปี 3					44	31.21	44	31.21
รวม					141	100	141	100

แผนภาพที่ 4.1 สัดส่วนของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามเพศ

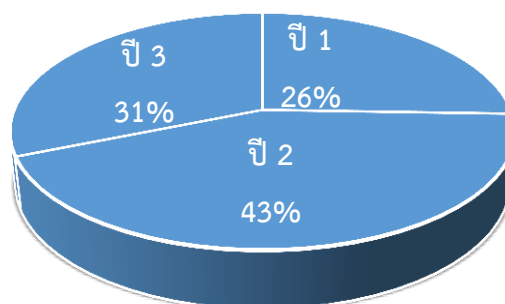

แผนภาพที่ 4.2 สัดส่วนของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามกลุ่ม

ตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 227 คน (ร้อยละ 53.66) และมีอายุระหว่าง 16 - 20 ปีมากที่สุดถึง 131 คน (ร้อยละ 30.97) เป็นนักศึกษา

เมื่อพิจารณาผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 141 คน พบว่า เป็นชาย 114 คน (ร้อยละ 80.85 ของจำนวนผู้บริหารทั้งหมด) มีอายุอยู่ระหว่าง 56 - 60 ปี มากถึง 58 คน (ร้อยละ 41.13 ของจำนวนผู้บริหารทั้งหมด) มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี มากถึง 62 คน (ร้อยละ 43.97 ของจำนวนผู้บริหารทั้งหมด)

ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูที่สอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 141 คน พบว่า เป็นหญิง 96 คน (ร้อยละ 68.09 ของจำนวนครูทั้งหมด) มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี 33 คน (ร้อยละ 23.40 ของจำนวนครูทั้งหมด) และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 5 - 10 ปี 51 คน (ร้อยละ 43.97 ของจำนวนครูทั้งหมด)

แผนภาพที่ 4.3 สัดส่วนผู้เรียน หลักสูตร ปวช. จำแนกตามชั้นปี

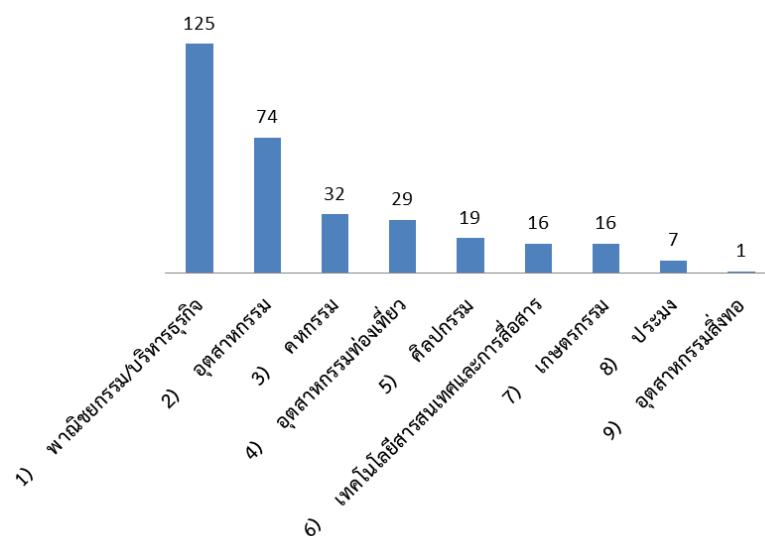
ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักศึกษา ทั้งสิ้น 141 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นหญิง 104 คน (ร้อยละ 73.76 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด) มีอายุระหว่าง 16 – 20 ปี 131 คน (ร้อยละ 92.91 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด) และกำลังเรียนอยู่ ปวช. ปี 2 61 คน (ร้อยละ 43.26 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด)

4.2.2 สภาพปัจจุบันของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของวิทยาลัยที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้งสิ้น 141 แห่ง จากคำถามแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1. การเปิดสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือวิชาที่เกี่ยวข้อง จำแนกรายประเภทวิชา และ 2. โครงสร้างหลักสูตรสำหรับรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ แสดงผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.4 (1) ดังนี้

ตารางที่ 4.4 (1) การเปิดสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการหรือวิชาที่เกี่ยวข้อง จำแนกประเภทวิชา

ประเภทวิชาที่เปิดสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ (n = 141)	จำนวน	ร้อยละ
1) พาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ	125	39.18
2) อุตสาหกรรม	74	23.20
3) คหกรรม	32	10.03
4) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	29	9.09
5) ศิลปกรรม	19	5.96
6) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	16	5.02
7) เกษตรกรรม	16	5.02
8) ประมง	7	2.19
9) อุตสาหกรรมสิ่งทอ	1	0.31
รวม	319	100

แผนภาพที่ 4.4 การเปิดสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ จำแนกตามประเภทวิชา

ตารางที่ 4.4 (1) แสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้ง 141 แห่งนั้น เปิดสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการในประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจมากที่สุดถึง 125 แห่ง (ร้อยละ 39.18) รองลงมาคือในประเภทวิชาอุตสาหกรรม 74 แห่ง (ร้อยละ 23.20) ในประเภทวิชาคหกรรม 32 แห่ง (ร้อยละ 10.03) ในประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 29 แห่ง (ร้อยละ 9.09) ในประเภทวิชาศิลปกรรม 19 แห่ง (ร้อยละ 5.96) และในประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเกษตรกรรม 16 แห่ง (ร้อยละ 5.02) โดยประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอนั้นเปิดสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการน้อยที่สุดเพียง 1 แห่ง (ร้อยละ 0.31) ในลำดับต่อไปเป็นการพัฒนาหลักสูตรรายสาขา ซึ่งข้อมูลของประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอจะไม่ได้นำมาพิจารณา เนื่องจากมีกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลได้สมบูรณ์นั้นมีเพียงแห่งเดียวไม่เพียงพอต่อการวิเคราะห์ผลทางสถิติ

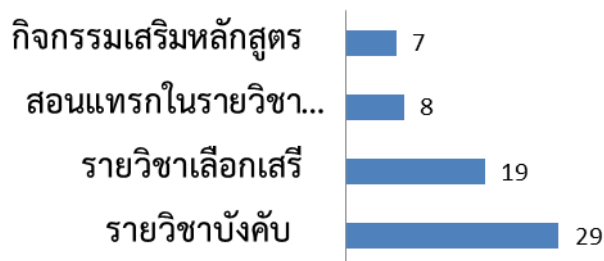
ตารางที่ 4.4 โครงสร้างหลักสูตรสำหรับรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ

การเปิดสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ (n = 63)	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นรายวิชาบังคับ ใน		
- หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	24	38.10
- หลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	5	7.94
2. เป็นรายวิชาเลือกเสรี ใน		
- หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	17	26.98
- หลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	2	3.17
3. เป็นการสอนแทรกในรายวิชาอื่น ใน		
- รายวิชาการบัญชี	4	6.35
- รายวิชาช่างอุตสาหกรรม	3	4.76
- รายวิชาโครงการ	1	1.59
4. เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร ใน		
- หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	6	9.52
- หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	1	1.59
รวม	63	100.00

ตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารให้ข้อมูลสำหรับโครงสร้างหลักสูตรการเปิดสอน วิชาการเป็นผู้ประกอบการ จากวิทยาลัยจำนวนทั้งหมด 63 แห่ง (ร้อยละ 44.68) มีการสอนวิชาการ เป็นผู้ประกอบการเป็นรายวิชาบังคับมากที่สุด 29 แห่ง ซึ่งเปิดในหลักสูตร ปวช. มากที่สุด 24 แห่ง (ร้อยละ 38.10) รองลงมาคือเปิดเป็นรายวิชาเลือกเสรี 19 แห่งซึ่งเปิดในหลักสูตร ปวช. มากที่สุด 17 แห่ง (ร้อยละ 26.98) เปิดเป็นการสอนแทรกในรายวิชาอื่น 8 แห่ง (ร้อยละ 12.70) ซึ่งเป็นการสอน แทรกในรายวิชาการบัญชีมากที่สุด 4 แห่ง (ร้อยละ 6.35) และเปิดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร 7 แห่งซึ่ง เปิดในหลักสูตร ปวช. มากที่สุด 6 แห่ง (ร้อยละ 9.52)

จำนวนวิทยาลัย (แห่ง)

แผนภาพที่ 4.5 โครงสร้างหลักสูตรสำหรับรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ (n = 63)

4.3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

4.3.1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา (n = 423)	สภาพปัจจุบัน (D)				สภาพที่พึงประสงค์ (I)				ค่าดัชนี PNI modified	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W
	$\bar{x}(D)$	SD	แปล ผล	ลำดับ	$\bar{x}(I)$	SD	แปล ผล	ลำดับ			
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.614	0.714	มาก	1	4.282	0.594	มาก	1	0.185	3	S
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.520	0.825	มาก	2	4.254	0.641	มาก	3	0.208	2	W
3. ด้านการประเมินผล	3.478	0.792	ปาน กลาง	3	4.257	0.668	มาก	2	0.224	1	W
รวม	3.546	0.962	มาก		4.261	0.790	มาก		0.202		

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.546$, $SD = 0.962$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.614$, $SD = 0.714$) รองลงมาคือ

ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.520$, $SD = 0.825$) และด้านการประเมินผล ($\bar{x} = 3.478$, $SD = 0.792$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.261$, $SD = 0.790$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.282$, $SD = 0.594$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล ($\bar{x} = 4.257$, $SD = 0.668$) และด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.254$, $SD = 0.641$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด

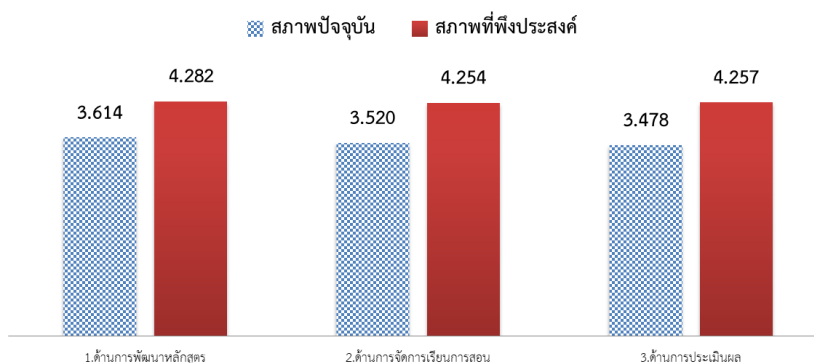
ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติทั้งในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก หากแต่ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันโดยรวม และรายชื่อ รวมทั้งระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันในทุกด้าน

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม เท่ากับ 0.202 ($PNI_{\text{modified}} = 0.202$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผลมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.224$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.208$) และด้านการพัฒนาหลักสูตรต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.185$) ตามลำดับ

การจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม พบว่า ด้านการประเมินผลมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรตามลำดับ

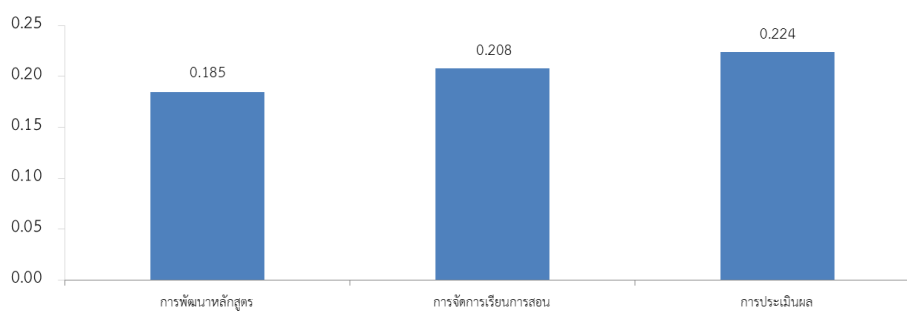
การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนตามหลักเกณฑ์ข้างต้น พบว่า ด้านการประเมินผลเป็นจุดอ่อน (W) ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นจุดอ่อน (W) และด้านการพัฒนาหลักสูตรเป็นจุดแข็ง (S)

ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ การบริหารวิชาการในภาพรวม

แผนภาพที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ การบริหารวิชาการในภาพรวม

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น การบริหารวิชาการในภาพรวม

แผนภาพที่ 4.7 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ

ตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

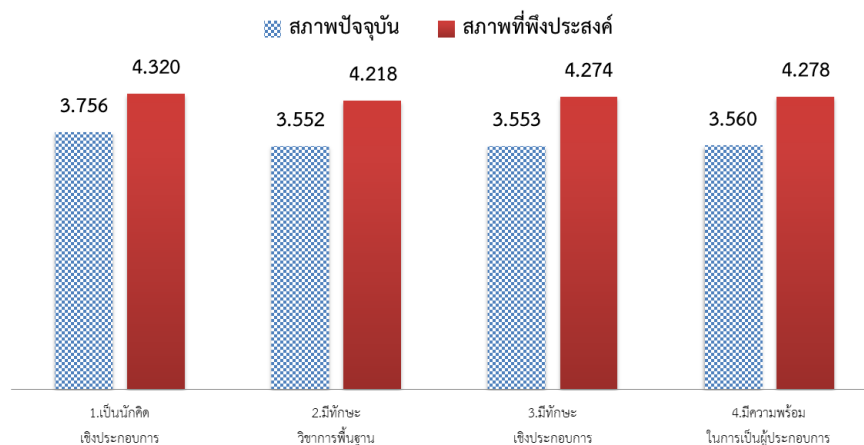
การบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะ ของนักศึกษา	สภาพปัจจุบัน (D)				สภาพที่พึงประสงค์ (I)				PNI modified	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W
	$\bar{x}(D)$	SD	แปล ผล	ลำดับ	$\bar{x}(I)$	SD	แปล ผล	ลำดับ			
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.756	0.713	มาก	1	4.320	0.610	มาก	1	0.150	4	S
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.552	0.834	มาก	4	4.218	0.712	มาก	4	0.188	3	W
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	3.553	0.814	มาก	3	4.274	0.651	มาก	3	0.203	1	W
4. มีความพร้อมในการเป็น ผู้ประกอบการ	3.560	1.026	มาก	2	4.278	0.658	มาก	2	0.202	2	W
รวม	3.614	0.714	มาก		4.282	0.594	มาก		0.185		

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.614$, $SD = 0.714$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของการบริหารวิชาการ ในด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้เป็นนักคิดเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.756$, $SD = 0.713$) รองลงมาคือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 3.560$, $SD = 1.026$) 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ ($\bar{x} = 3.553$, $SD = 0.814$) และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.552$, $SD = 0.834$) มีระดับการปฏิบัติในปัจจุบันน้อยสุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.282$, $SD = 0.594$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้เป็นนักคิดเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.320$, $SD = 0.610$) รองลงมาคือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 4.278$, $SD = 0.658$) 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ ($\bar{x} = 4.274$, $SD = 0.651$) และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติทั้งในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก หากแต่ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันโดยรวมและรายชื่อ

ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

แผนภาพที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยระดับปฏิบัติ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

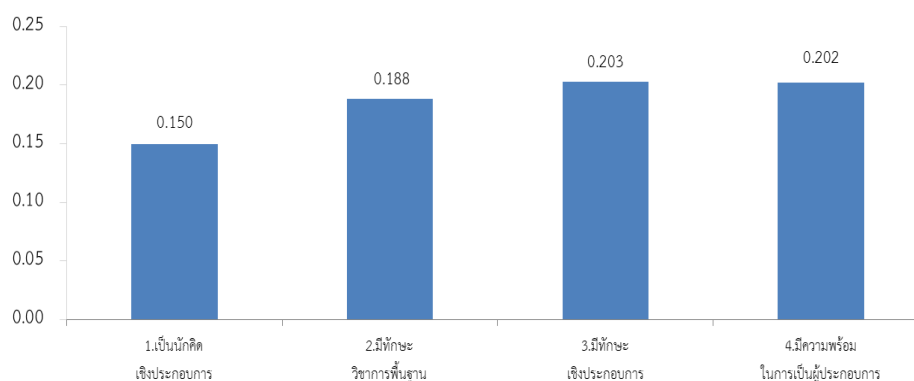
ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตร เท่ากับ 0.185 ($PNI_{\text{modified}} = 0.185$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีทักษะเชิงประกอบการมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.203$) รองลงมาคือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.202$) 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีทักษะวิชาการพื้นฐาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.188$) และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้เป็นนักคิดเชิงประกอบการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.150$) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยสุด

การจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีทักษะเชิงประกอบการ รองลงมาคือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีทักษะวิชาการพื้นฐาน และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้เป็นนักคิดเชิงประกอบการตามลำดับ

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีทักษะเชิงประกอบการเป็นจุดอ่อน (W) 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการเป็นจุดอ่อน (W) 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ให้มีทักษะวิชาการพื้นฐานเป็นจุดอ่อน (W) และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้เป็นนักคิดเชิงประกอบการเป็นจุดแข็ง (S)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาหลักสูตร

แผนภาพที่ 4.9 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ตารางที่ 4.7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน

การบริหารวิชาการ ด้านการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน (D)				สภาพที่พึงประสงค์ (I)				PNI modified	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W
	$\bar{x}(D)$	SD	แปล ผล	ลำดับ	$\bar{x}(I)$	SD	แปล ผล	ลำดับ			
1. ระยะเวลาพื้นฐาน ให้นักศึกษา	3.539	0.877	มาก	1	4.268	0.710	มาก	1	0.206	2	S
2. ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ให้นักศึกษา	3.494	0.887	ปานกลาง	3	4.244	0.678	มาก	3	0.214	1	W
3. ระยะเวลาประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ ให้นักศึกษา	3.520	0.881	มาก	2	4.246	0.695	มาก	2	0.206	2	S
รวม	3.520	0.825	มาก	2	4.254	0.641	มาก	3	0.208		

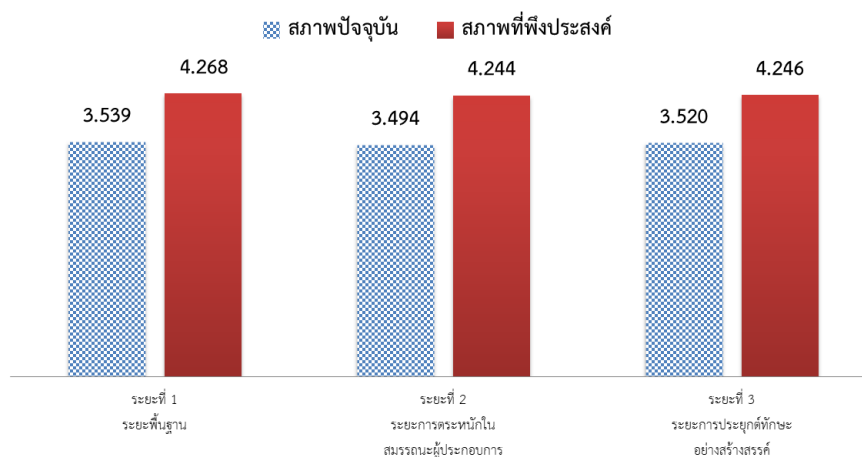
จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.520$, $SD = 0.825$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.539$, $SD = 0.877$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.520$, $SD = 0.881$)

และการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 3.494$, $SD = 0.887$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.254$, $SD = 0.641$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน มีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.268$, $SD = 0.710$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.246$, $SD = 0.695$) และการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 4.244$, $SD = 0.678$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติทั้งในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก หากแต่ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน และระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน โดยรวมและรายชื่อ

ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ ด้านการจัดการเรียนการสอน

แผนภาพที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ ด้านการจัดการเรียนการสอน

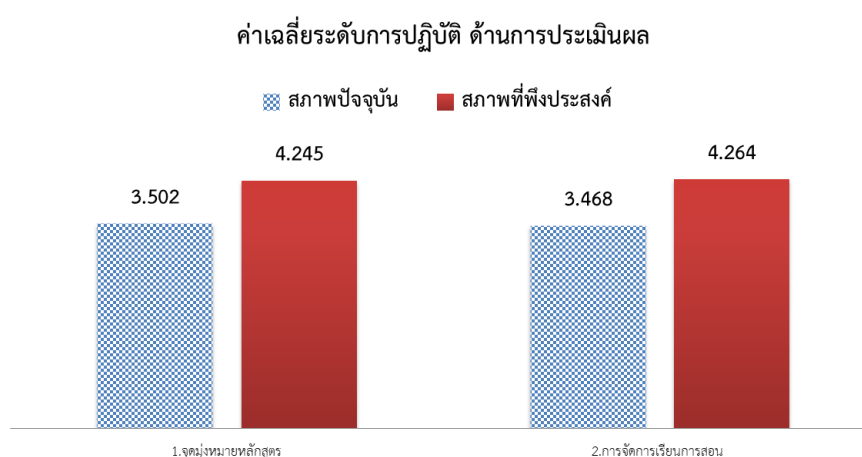
ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน เท่ากับ 0.208 ($PNI_{\text{modified}} = 0.208$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.214$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.206$) และการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.206$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในด้านการประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.257$, $SD = 0.668$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการประเมินผล พบว่า การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.264$, $SD = 0.725$) และการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ($\bar{x} = 4.245$, $SD = 0.700$)

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันโดยรวมและรายชื่อ

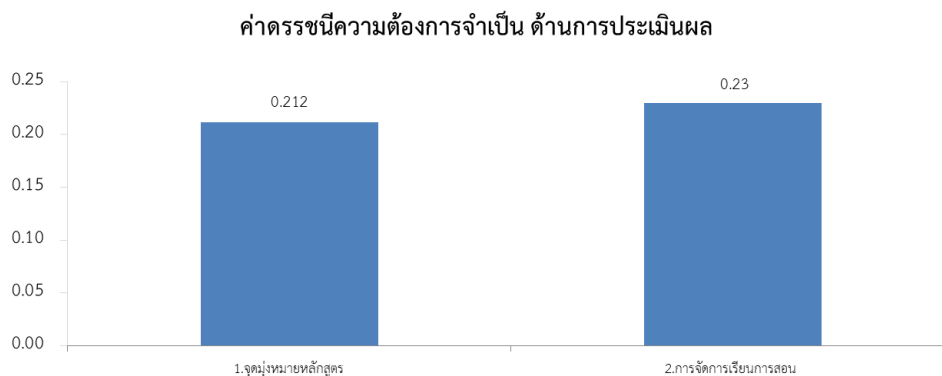

แผนภาพที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ ด้านการประเมินผล

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ในด้านการประเมินผล เท่ากับ 0.224 ($PNI_{\text{modified}} = 0.224$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.230$) และการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.212$)

การจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านการประเมินผล พบว่า การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก รองลงมาคือการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตร

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน พบว่า การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนเป็นจุดอ่อน (W) และการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรเป็นจุดแข็ง (S)

แผนภาพที่ 4.13 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ด้านการประเมินผล

สรุป

ภาพรวมของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุดและด้านการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ภาพรวมของด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด และการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีทักษะวิชาการพื้นฐานมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ภาพรวมของด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐานมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุดและระยะที่ 2 ระยะการตระหนักถึงสมรรถนะผู้ประกอบการมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด และภาพรวมของด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการประเมินผล พบว่า การประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด และการประเมินผลการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด

ภาพรวมของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก สูงกว่าระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันทุกด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุดและด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ภาพรวมของด้านการพัฒนาหลักสูตรมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะ

ผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด และการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ภาพรวมของด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐานมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด และระยะที่ 2 ระยะการตระหนักถึงสมรรถนะผู้ประกอบการมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ภาพรวมของด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการประเมินผล พบว่า การประเมินผลการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด และการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด

ตารางที่ 4.9 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยสรุป

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา	สภาพปัจจุบัน (D)				สภาพที่พึงประสงค์ (I)				PNI modified	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W
	$\bar{x}(D)$	SD	แปลผล	ลำดับ	$\bar{x}(I)$	SD	แปลผล	ลำดับ			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มี จุดมุ่งหมายให้นักศึกษา..	3.614	0.714	มาก	1	4.282	0.594	มาก	1	0.185	3	S
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.756	0.713	มาก	1	4.320	0.610	มาก	1	0.150	4	S
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.552	0.834	มาก	4	4.218	0.712	มาก	4	0.188	3	W
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	3.553	0.814	มาก	3	4.274	0.651	มาก	3	0.203	1	W
4. มีความพร้อมในการเป็น ผู้ประกอบการ	3.560	1.026	มาก	2	4.278	0.658	มาก	2	0.202	2	W
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.520	0.825	มาก	2	4.254	0.641	มาก	3	0.208	2	W
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	3.539	0.877	มาก	1	4.268	0.710	มาก	1	0.206	2	S
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนัก ในสมรรถนะผู้ประกอบการ	3.494	0.887	ปาน กลาง	3	4.244	0.678	มาก	3	0.214	1	W
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ ทักษะอย่างสร้างสรรค์	3.520	0.881	มาก	2	4.246	0.695	มาก	2	0.206	2	S
ด้านการประเมินผล	3.478	0.792	มาก	3	4.257	0.668	มาก	2	0.224	1	W
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	3.502	0.866	มาก	1	4.245	0.700	มาก	2	0.212	2	S
2. การจัดการเรียนการสอน	3.468	0.845	ปาน กลาง	2	4.264	0.725	มาก	1	0.230	1	W
รวม	3.546	0.962	มาก		4.261	0.790	มาก		0.202		

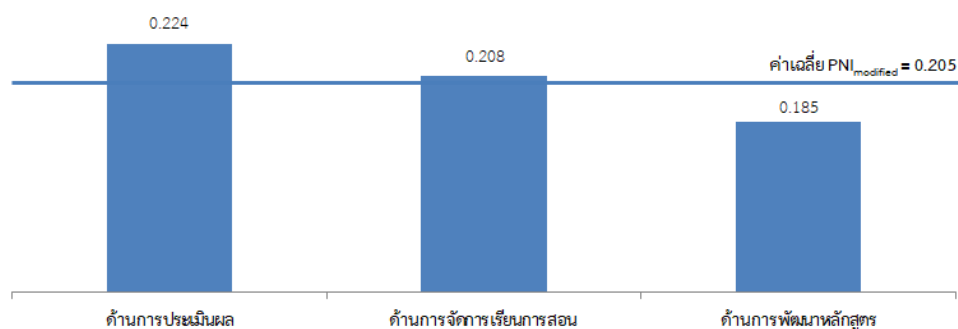
ภาพรวมของค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน และระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันในทุกด้านและในทุกข้อของรายด้าน

ภาพรวมของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า ด้านการประเมินผลมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด

ภาพรวมของการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า ด้านการประเมินผลมีความสำคัญเป็นลำดับแรก และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย

ภาพรวมของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า ด้านการประเมินผลเป็นจุดอ่อน (W) ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นจุดอ่อน (W) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นจุดแข็ง (S)

ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น การบริหารวิชาการในภาพรวม

แผนภาพที่ 4.14 ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ในภาพรวม เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาแล้ว จึงทำการวิเคราะห์ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาในหัวข้อต่อไป

4.3.2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

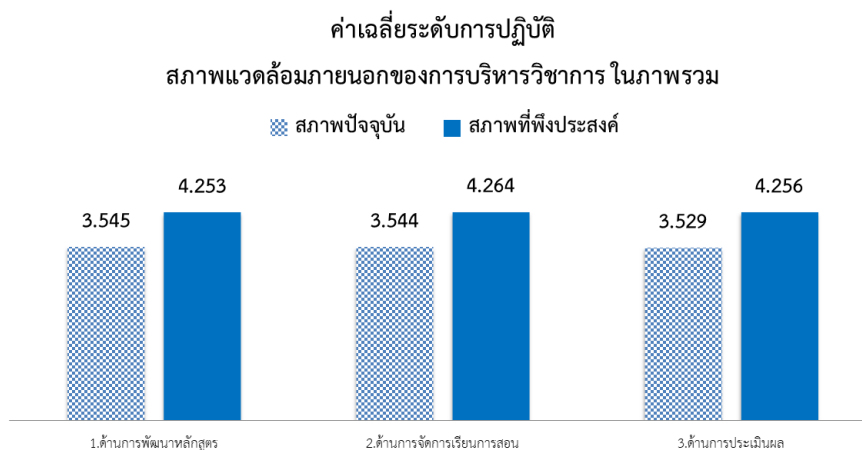
ตารางที่ 4.10 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัย อาชีวศึกษา(n = 423)	สภาพปัจจุบัน (D)				สภาพที่พึงประสงค์ (I)				PNI modified	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
	$\bar{x}(D)$	SD	แปล ผล	ลำดับ	$\bar{x}(I)$	SD	แปล ผล	ลำดับ			
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.545	1.028	มาก	1	4.253	0.937	มาก	3	0.200	3	O
2. ด้านการเรียนการสอน	3.544	0.981	มาก	2	4.264	0.902	มาก	1	0.203	2	O
3. ด้านการประเมินผล	3.529	0.981	มาก	3	4.256	0.835	มาก	2	0.206	1	T
รวม	3.537	0.989	มาก		4.258	0.875	มาก		0.204		

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.537$, $SD = 0.989$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันสูงสุด ($\bar{x} = 3.545$, $SD = 1.028$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.544$, $SD = 0.981$) และด้านการประเมินผล ($\bar{x} = 3.529$, $SD = 0.981$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.258$, $SD = 0.875$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.264$, $SD = 0.902$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล ($\bar{x} = 4.256$,

SD = 0.835) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ($\bar{x} = 4.253$, SD = 0.937)

แผนภาพที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยระดับ สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม

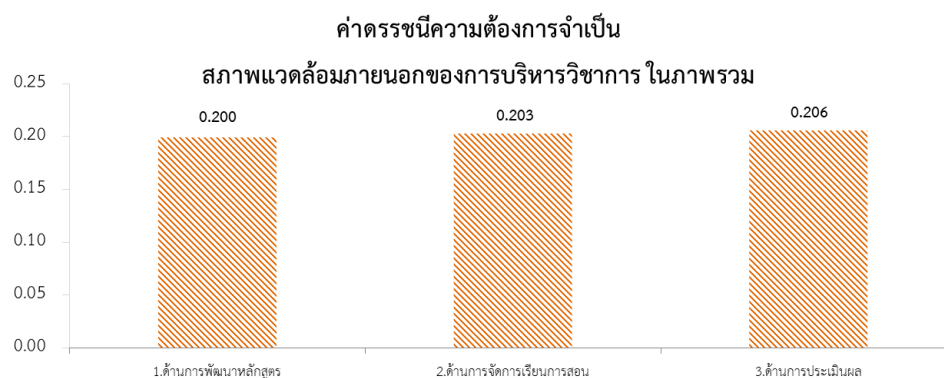
ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก หากแต่ค่าเฉลี่ยโดยรวมของการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน และระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันในทุกด้าน

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในภาพรวม เท่ากับ 0.204 ($PNI_{\text{modified}} = 0.204$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการประเมินผลมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.206$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.203$) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.200$)

การจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม พบว่า ด้านการประเมินผลมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาตามลำดับ

การวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคามของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในภาพรวม พบว่า ด้านการประเมินผลเป็นภาวะคุกคาม (T) ด้านการจัดการเรียนการสอน

เป็นโอกาส (O) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาจัดเป็นโอกาส (O)

แผนภาพที่ 4.16 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในภาพรวม

ตารางที่ 4.11 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ

สภาพแวดล้อมภายนอก การบริหารวิชาการ ด้านการเมืองและ นโยบายของรัฐ	สภาพปัจจุบัน (D)				สภาพที่พึงประสงค์ (I)				PNI modified	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
	$\bar{x}(D)$	SD	แปล ผล	ลำดับ	$\bar{x}(I)$	SD	แปล ผล	ลำดับ			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มี จุดมุ่งหมาย	3.586	0.998	มาก	1	4.282	0.828	มาก	2	0.194	3	O
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.606	0.992	มาก	1	4.266	0.832	มาก	4	0.183	4	O
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.578	0.974	มาก	3	4.280	0.819	มาก	2	0.196	3	O
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	3.571	0.972	มาก	4	4.278	0.830	มาก	3	0.198	2	T
4. มีความพร้อมในการเป็น ผู้ประกอบการ	3.589	1.017	มาก	2	4.305	0.834	มาก	1	0.199	1	T
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.581	1.019	มาก	2	4.304	0.839	มาก	1	0.202	1	T
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	3.601	1.011	มาก	1	4.310	0.825	มาก	2	0.197	3	O
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนัก ถึงสมรรถนะผู้ประกอบการ	3.545	0.993	มาก	3	4.259	0.853	มาก	3	0.201	2	O
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ ทักษะอย่างสร้างสรรค์	3.585	1.045	มาก	2	4.326	0.843	มาก	1	0.207	1	T
ด้านการประเมินผล	3.561	1.028	มาก	3	4.272	0.847	มาก	3	0.200	2	O
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	3.552	0.999	มาก	2	4.256	0.853	มาก	2	0.198	2	O
2. การจัดการเรียนการสอน	3.565	1.042	มาก	1	4.280	0.844	มาก	1	0.201	1	T
รวม	3.545	0.826	มาก		4.262	0.669	มาก		0.202		

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.545$, $SD = 0.826$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.586$, $SD = 0.998$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.581$, $SD = 1.019$) และด้านการประเมินผลมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ($\bar{x} = 3.561$, $SD = 1.028$)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.606$, $SD = 0.992$) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 3.589$, $SD = 1.017$) การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.578$, $SD = 0.974$) และการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ ($\bar{x} = 3.571$, $SD = 0.972$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด

ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายข้อ พบว่า ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.601$, $SD = 1.011$) ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.585$, $SD = 1.045$) และระยะที่ 2 ระยะการตระหนักถึงสมรรถนะผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 3.545$, $SD = 0.993$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด

ด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายข้อ พบว่า การประเมินผลการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.565$, $SD = 1.042$) และการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติน้อยสุด ($\bar{x} = 3.552$, $SD = 0.999$)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.262$, $SD = 0.669$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านการเมืองและนโยบาย

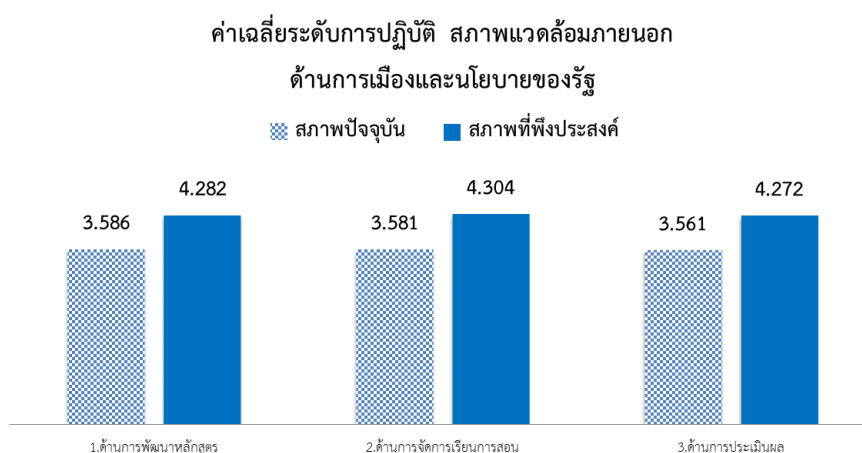
การศึกษาของรัฐ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.304$, $SD = 0.839$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ($\bar{x} = 4.282$, $SD = 0.828$) และด้านการประเมินผล มีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ($\bar{x} = 4.272$, $SD = 0.847$)

ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายข้อ พบว่า ระยะเวลาที่ 3 ระยะเวลาการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.326$, $SD = 0.843$) รองลงมาคือ ระยะเวลาที่ 1 ระยะเวลาพื้นฐาน ($\bar{x} = 4.310$, $SD = 0.825$) และระยะเวลาที่ 2 ระยะเวลาตระหนักถึงสมรรถนะผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่น้อยสุด ($\bar{x} = 4.259$, $SD = 0.853$)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายข้อ พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.305$, $SD = 0.834$) รองลงมาคือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน ($\bar{x} = 4.280$, $SD = 0.819$) 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ ($\bar{x} = 4.278$, $SD = 0.830$) และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ($\bar{x} = 4.266$, $SD = 0.832$)

ด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายข้อ พบว่า การประเมินผลการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.280$, $SD = 0.844$) และการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่น้อยสุด ($\bar{x} = 4.256$, $SD = 0.853$)

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติทั้งในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก หากแต่ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน และระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน โดยรวมและรายข้อ

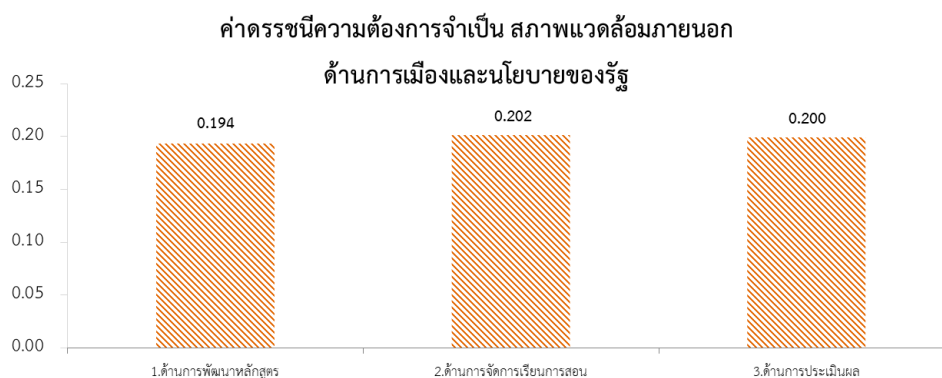

แผนภาพที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ เท่ากับ 0.202 ($PNI_{\text{modified}} = 0.202$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.202$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.200$) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.2194$)

การจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ตามลำดับ

การวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคามของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นภาวะคุกคาม (T) ด้านการประเมินผลเป็นโอกาส (O) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นโอกาส (O)

แผนภาพที่ 4.18 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ
ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ

ตารางที่ 4.12 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม
ภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา
คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านสภาพเศรษฐกิจ

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านสภาพเศรษฐกิจ	สภาพปัจจุบัน (D)				สภาพที่พึงประสงค์ (I)				PNI modified	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
	$\bar{x}(D)$	SD	แปล ผล	ลำดับ	$\bar{x}(I)$	SD	แปล ผล	ลำดับ			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มี จุดมุ่งหมาย	3.509	0.963	มาก	2	4.248	0.816	มาก	1	0.211	3	O
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.525	0.974	มาก	1	4.202	0.822	มาก	4	0.192	4	O
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.505	0.919	มาก	3	4.255	0.803	มาก	3	0.214	3	O
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	3.491	0.977	ปาน กลาง	4	4.264	0.812	มาก	2	0.221	1	T
4. มีความพร้อมในการเป็น ผู้ประกอบการ	3.516	0.984	มาก	2	4.273	0.826	มาก	1	0.215	2	T
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.523	0.994	มาก	1	4.280	1.080	มาก	3	0.215	1	T
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	3.537	0.986	มาก	1	4.263	0.831	มาก	3	0.205	3	O
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนัก ถึงสมรรถนะผู้ประกอบการ	3.499	1.004	ปาน กลาง	3	4.296	1.618	มาก	1	0.228	1	T
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ ทักษะอย่างสร้างสรรค์	3.525	0.997	มาก	2	4.286	0.822	มาก	2	0.216	2	O
ด้านการประเมินผล	3.501	0.988	มาก	3	4.255	0.833	มาก	2	0.215	1	T
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	3.479	0.995	ปาน กลาง	2	4.256	0.853	มาก	1	0.225	1	T
2. การจัดการเรียนการสอน	3.512	0.985	มาก	1	4.252	0.837	มาก	2	0.211	2	O
รวม	3.672	0.842	มาก		4.251	0.699	มาก		0.158		

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวความคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านสภาพเศรษฐกิจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.672$, $SD = 0.842$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านสภาพเศรษฐกิจ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.523$, $SD = 0.994$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ($\bar{x} = 3.509$, $SD = 0.963$) และด้านการประเมินผลมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ($\bar{x} = 3.501$, $SD = 0.988$)

ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายข้อ พบว่า การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.537$, $SD = 0.986$) รองลงมาคือ ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.525$, $SD = 0.997$) และระยะที่ 2 ระยะการตระหนักถึงสมรรถนะผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ($\bar{x} = 3.499$, $SD = 1.004$)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายข้อ พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.525$, $SD = 0.974$) รองลงมาคือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 3.516$, $SD = 0.984$) 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.505$, $SD = 0.919$) และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ($\bar{x} = 3.491$, $SD = 0.977$)

ด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายข้อ พบว่า การประเมินผลการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.512$, $SD = 0.985$) และการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ($\bar{x} = 3.479$, $SD = 0.995$)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวความคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านสภาพเศรษฐกิจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.251$, $SD = 0.699$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านสภาพเศรษฐกิจ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีระดับการปฏิบัติในสภาพที่

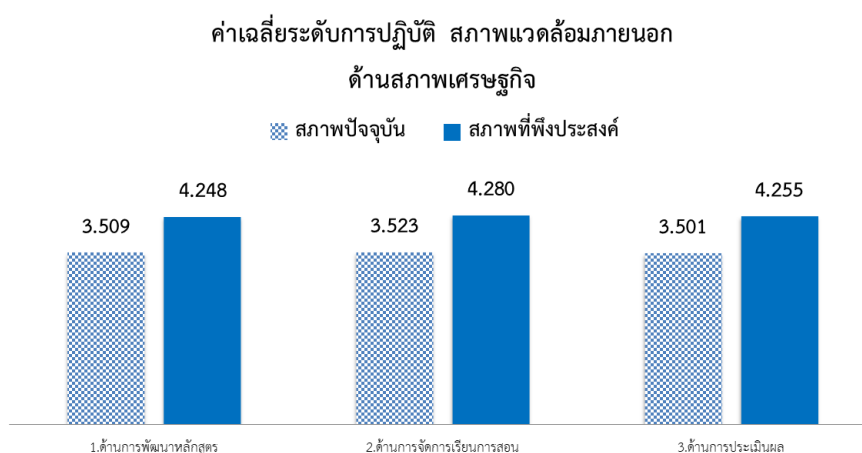
พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.248$, $SD = 0.816$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล ($\bar{x} = 4.255$, $SD = 0.833$) และด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ($\bar{x} = 4.280$, $SD = 1.080$)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายข้อ พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.273$, $SD = 0.826$) รองลงมาคือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีทักษะเชิงผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 4.264$, $SD = 0.812$) 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีทักษะวิชาการพื้นฐาน ($\bar{x} = 4.255$, $SD = 0.803$) และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา เป็นนักคิดเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ($\bar{x} = 4.202$, $SD = 0.822$)

ด้านการประเมินผลการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายข้อ พบว่า การประเมินผลการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.256$, $SD = 0.853$) และการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติน้อยสุด ($\bar{x} = 4.252$, $SD = 0.837$)

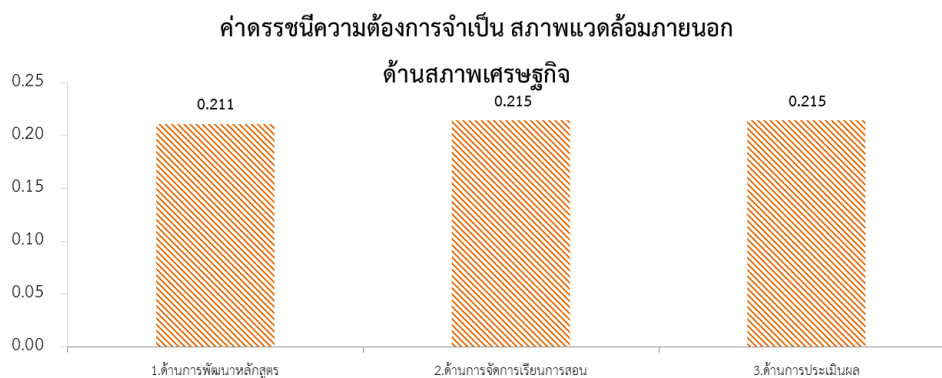
ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายข้อ พบว่า การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาที่ 2 ระยะเวลาตรงหน้าถึงสมรรถนะผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.296$, $SD = 1.618$) รองลงมาคือ ระยะเวลาที่ 3 ระยะเวลาประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.286$, $SD = 0.822$) และระยะเวลาที่ 1 ระยะเวลาพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติน้อยสุด ($\bar{x} = 4.263$, $SD = 0.831$)

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติทั้งในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก หากแต่ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน และระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมและรายข้อ

แผนภาพที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ
ด้านสภาพเศรษฐกิจ

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านสภาพเศรษฐกิจ เท่ากับ 0.158 ($PNI_{\text{modified}} = 0.158$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการประเมินผลและด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากันและสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.215$) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.211$)

แผนภาพที่ 4.20 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ
ด้านสภาพเศรษฐกิจ

การจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านสภาพเศรษฐกิจ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

การวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคามของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านสภาพเศรษฐกิจ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลเป็นภาวะคุกคาม (T) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นโอกาส (O)

ตารางที่ 4.13 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านสภาวะทางสังคม

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านสภาวะทางสังคม	สภาพปัจจุบัน (D)				สภาพที่พึงประสงค์ (I)				PNI modified	ลำดับ ความ สำคัญ	O/ T
	$\bar{x}(D)$	SD	แปล ผล	ลำดับ	$\bar{x}(I)$	SD	แปล ผล	ลำดับ			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มี จุดมุ่งหมาย	3.495	1.203	ปาน กลาง	1	4.219	1.237	มาก	1	0.207	3	O
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.475	0.993	ปาน กลาง	4	4.193	0.836	มาก	3	0.207	2	O
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.491	0.974	ปาน กลาง	2	4.296	1.992	มาก	1	0.231	1	T
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	3.539	1.704	มาก	1	4.190	0.851	มาก	4	0.184	4	O
4. มีความพร้อมในการเป็น ผู้ประกอบการ	3.477	0.981	ปาน กลาง	3	4.197	0.856	มาก	2	0.207	2	O
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.375	0.995	ปาน กลาง	3	4.202	0.857	มาก	3	0.209	2	O
1. ระยะเวลาที่ 1 ระยะเวลาพื้นฐาน	3.469	0.990	ปาน กลาง	3	4.207	0.849	มาก	1	0.213	1	T
2. ระยะเวลาที่ 2 ระยะเวลา ตระหนักถึงสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	3.485	0.994	ปาน กลาง	1	4.203	0.846	มาก	2	0.206	3	O
3. ระยะเวลาที่ 3 ระยะเวลา ประยุกต์ทักษะอย่าง สร้างสรรค์	3.475	1.001	ปาน กลาง	2	4.197	0.873	มาก	3	0.208	2	O
ด้านการประเมินผล	3.476	0.994	ปาน กลาง	2	4.219	0.851	มาก	1	0.214	1	T
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	3.468	0.992	ปาน กลาง	2	4.226	0.839	มาก	1	0.219	1	T
2. การจัดการเรียนการสอน	3.481	0.996	ปาน กลาง	1	4.216	0.857	มาก	2	0.211	2	O
รวม	3.467	0.841	ปาน กลาง		4.203	0.723	มาก		0.212		

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านสภาวะทางสังคม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.467$, $SD = 0.841$) และเมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านสภาวะทางสังคม พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.495$, $SD = 1.203$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล ($\bar{x} = 3.476$, $SD = 0.994$) และด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ($\bar{x} = 3.375$, $SD = 0.995$)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มี การปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายข้อ พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีทักษะเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.539$, $SD = 1.704$) รองลงมาคือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีทักษะวิชาการพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.491$, $SD = 0.974$) 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 3.477$, $SD = 0.981$) และการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.475$, $SD = 0.993$)

ด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายข้อ พบว่า การประเมินผลการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.481$, $SD = 0.996$) และการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติน้อยสุด ($\bar{x} = 3.468$, $SD = 0.992$)

ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายข้อ พบว่า การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักถึงสมรรถนะผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.485$, $SD = 0.994$) รองลงมาคือ ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.475$, $SD = 1.001$) และระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.469$, $SD = 0.990$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัย อาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสภาวะทางสังคม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.203$, $SD = 0.723$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านสภาวะทางสังคม พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ($\bar{x} = 4.219$, $SD = 1.237$) และด้านการประเมินผล ($\bar{x} = 4.219$, $SD = 0.851$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด และด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.202$, $SD = 0.857$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด

ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายข้อ พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.296$, $SD = 1.992$) รองลงมาคือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 4.197$, $SD = 0.856$) 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ ($\bar{x} = 4.193$, $SD = 0.836$) และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ ($\bar{x} = 4.190$, $SD = 0.851$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด

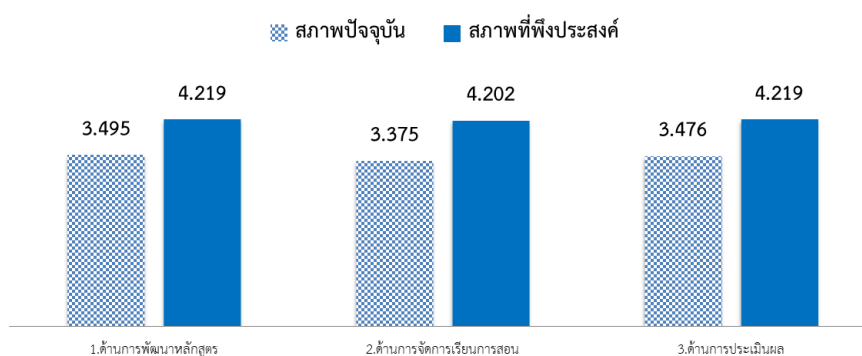
ด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายข้อ พบว่า การประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.226$, $SD = 0.839$) และการประเมินผลการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.216$, $SD = 0.857$)

ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายข้อ พบว่า ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน ($\bar{x} = 4.207$, $SD = 0.849$) รองลงมาคือ ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.197$, $SD = 0.873$) และระยะที่ 2 ระยะการตระหนักถึงสมรรถนะผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.203$, $SD = 0.846$)

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติทั้งในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก หากแต่ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน และระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมและรายข้อ

ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ สภาพแวดล้อมภายนอก

ด้านสภาวะทางสังคม

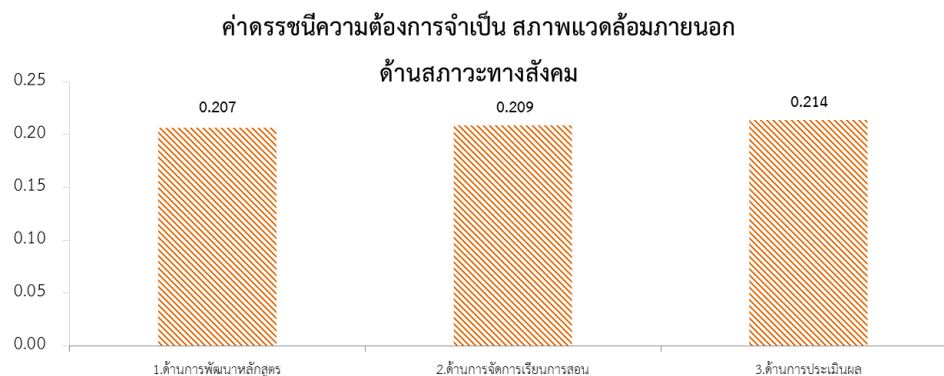
แผนภาพที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ

ด้านสภาวะทางสังคม

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอก ในด้านสภาวะทางสังคม เท่ากับ 0.212 ($PNI_{\text{modified}} = 0.212$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการประเมินผลมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.214$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.209$) และด้านด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.207$)

การจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านสภาวะทางสังคม พบว่า ด้านการประเมินผลมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ตามลำดับ

การวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคามของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านสภาวะทางสังคม พบว่า ด้านการประเมินผลเป็นภาวะคุกคาม (T) ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นโอกาส (O) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นโอกาส (O)

แผนภาพที่ 4.22 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ
ด้านสภาวะทางสังคม

ตารางที่ 4.14 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยี	สภาพปัจจุบัน (D)				สภาพที่พึงประสงค์ (I)				PNI modified	ลำดับ ความ สำคัญ	O/ T
	$\bar{x}(D)$	SD	แปล ผล	ลำดับ	$\bar{x}(I)$	SD	แปล ผล	ลำดับ			
ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มี จุดมุ่งหมาย	3.509	0.963	มาก	3	4.248	0.816	มาก	3	0.211	1	T
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.649	0.956	มาก	1	4.275	0.780	มาก	1	0.172	4	O
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.587	0.902	มาก	2	4.266	0.778	มาก	2	0.189	2	T
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	3.580	0.932	มาก	3	4.252	0.811	มาก	4	0.188	3	O
4. มีความพร้อมในการเป็น ผู้ประกอบการ	3.548	0.944	มาก	4	4.261	0.803	มาก	3	0.201	1	T
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.597	0.908	มาก	1	4.269	0.802	มาก	2	0.187	3	O
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	3.593	0.912	มาก	2	4.271	0.790	มาก	1	0.189	2	T
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนัก ในสมรรถนะผู้ประกอบการ	3.586	0.903	มาก	3	4.269	0.787	มาก	2	0.190	1	T
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ ทักษะอย่างสร้างสรรค์	3.607	0.907	มาก	1	4.265	0.823	มาก	3	0.182	3	O
ด้านการประเมินผล	3.579	0.907	มาก	2	4.276	0.806	มาก	1	0.195	2	O
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	3.581	0.884	มาก	1	4.264	0.791	มาก	2	0.191	2	O
2. การจัดการเรียนการสอน	3.578	0.916	มาก	2	4.278	0.815	มาก	1	0.196	1	T
รวม	3.587	0.784	มาก		4.272	0.691	มาก		0.191		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.587$, $SD = 0.784$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.597$, $SD = 0.908$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล ($\bar{x} = 3.579$, $SD = 0.907$) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ($\bar{x} = 3.509$, $SD = 0.963$)

ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายข้อ พบว่า การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์มีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.607$, $SD = 0.907$) รองลงมาคือ ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.593$, $SD = 0.912$) และระยะที่ 2 ระยะการตระหนักถึงสมรรถนะผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ($\bar{x} = 3.586$, $SD = 0.903$)

ด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน เป็นรายชื่อ พบว่า การประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.581$, $SD = 0.884$) และการประเมินผลการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติน้อยสุด ($\bar{x} = 3.578$, $SD = 0.916$)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันเป็นรายชื่อ พบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด ($\bar{x} = 3.649$, $SD = 0.956$) รองลงมาคือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.587$, $SD = 0.902$) 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ ($\bar{x} = 3.580$, $SD = 0.932$) และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ($\bar{x} = 3.548$, $SD = 0.944$)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัย อาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.272$, $SD = 0.691$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี พบว่า ด้านการประเมินผลมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.276$, $SD = 0.806$) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.269$, $SD = 0.802$) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ($\bar{x} = 4.248$, $SD = 0.816$)

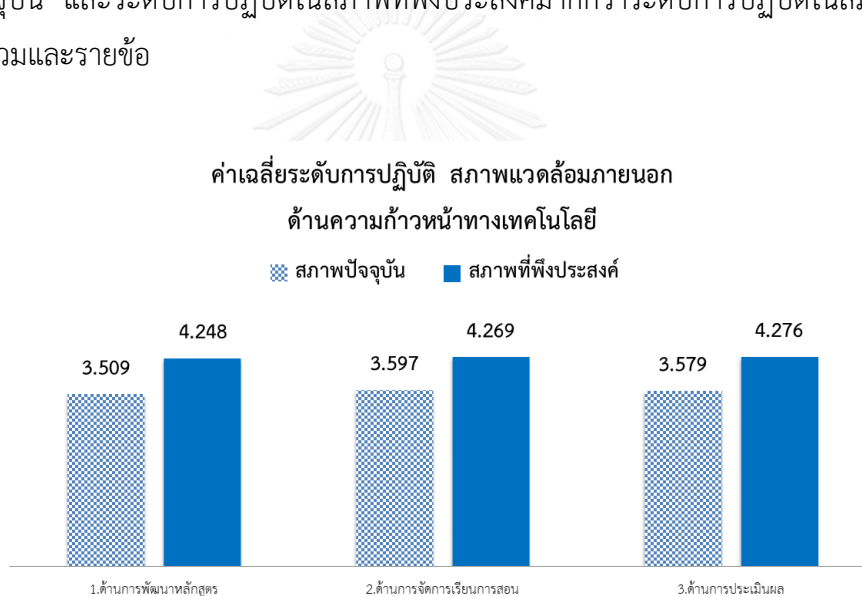
ด้านการประเมินผลการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายชื่อ พบว่า การประเมินผลการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.278$, $SD = 0.815$) และการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติน้อยสุด ($\bar{x} = 4.264$, $SD = 0.791$)

ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายชื่อ พบว่า การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน ($\bar{x} = 4.271$, $SD = 0.790$) รองลงมาคือ ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักถึงสมรรถนะผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.296$, $SD = 0.787$) ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์มีระดับการปฏิบัติน้อยสุด ($\bar{x} = 4.265$, $SD = 0.823$)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายชื่อ พบว่า 1. การ

พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นนักคิดเชิง
 ประกอบการ ($\bar{x} = 4.275$, $SD = 0.780$) มีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด รองลงมา
 คือ 2. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะ
 วิชาการพื้นฐาน ($\bar{x} = 4.266$, $SD = 0.778$) 3. การพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะ
 ผู้ประกอบการของนักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ($\bar{x} = 4.261$, $SD = 0.803$) และ
 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะเชิง
 ประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ($\bar{x} = 4.252$, $SD = 0.811$)

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติทั้งในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
 หากแต่ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติใน
 สภาพปัจจุบัน และระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน
 โดยภาพรวมและรายชื่อ

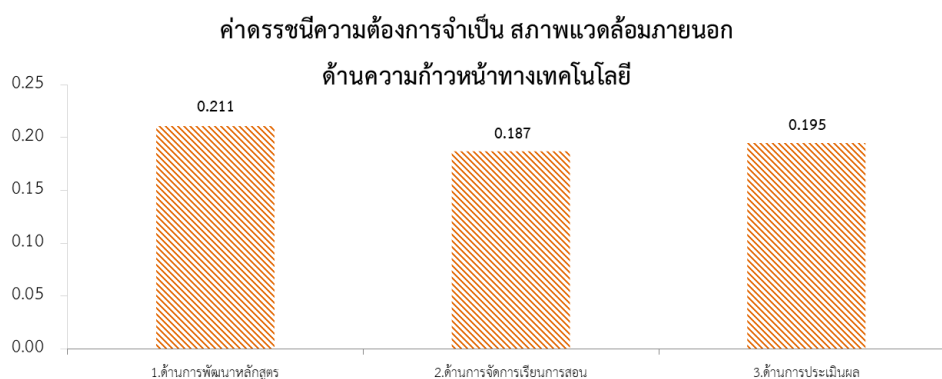
แผนภาพที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติ สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ
 ด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ใน
 ด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เท่ากับ 0.191 ($PNI_{\text{modified}} = 0.191$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ
 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีค่าดัชนี
 ความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.211$) รองลงมาคือด้านการประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} =$
 0.195) และด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.187$)

การจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล
 ต่อการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ในด้าน
 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะ

ผู้ประกอบการของนักศึกษามีลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก ลำดับรองลงมา คือ ด้านการประเมินผล และด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นลำดับสุดท้าย

การวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคามของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ ในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นภาวะคุกคาม (T) ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นโอกาส (O) และด้านการประเมินผลเป็นโอกาส (O)

แผนภาพที่ 4.24 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

สรุป

ภาพรวมของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด และด้านการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ภาพรวมของด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด ภาพรวมของด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ระยะเวลาที่ 1 ระยะเวลาพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด และระยะเวลาที่ 2 ระยะเวลาการตระหนักถึงสมรรถนะผู้ประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด และภาพรวมของด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการ

ประเมินผล พบว่า การประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันมากที่สุด และการประเมินผลการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยสุด

ภาพรวมของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก สูงกว่าระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันทุกด้าน ด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุดและด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ภาพรวมของด้านการพัฒนาหลักสูตรมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด และการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ภาพรวมของด้านการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 3 มีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด และระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน มีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด ภาพรวมด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านการประเมินผล พบว่า การประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุดและการประเมินผลการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยสุด

ตารางที่ 4.15 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม
ภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา
คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยสรุป

สภาพแวดล้อมภายนอกของ การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา	สภาพปัจจุบัน (D)				สภาพที่พึงประสงค์ (I)				PNI modified	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
	$\bar{x}(D)$	SD	แปล ผล	ลำดับ	$\bar{x}(I)$	SD	แปล ผล	ลำดับ			
การพัฒนาหลักสูตร	3.545	1.028	มาก	1	4.253	0.937	มาก	3	0.200	3	O
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.564	0.980	มาก	1	4.234	0.818	มาก	4	0.188	4	O
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.540	0.943	มาก	3	4.274	1.213	มาก	1	0.207	1	T
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	3.545	1.190	มาก	2	4.246	0.826	มาก	3	0.198	3	O
4. มีความพร้อมในการเป็น ผู้ประกอบการ	3.533	0.982	มาก	4	4.259	0.830	มาก	2	0.205	2	T
การจัดการเรียนการสอน	3.544	0.981	มาก	2	4.264	0.902	มาก	1	0.203	2	O
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	3.550	0.977	มาก	1	4.252	0.825	มาก	3	0.198	3	O
2. ระยะที่ 2 ระยะการ ตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	3.529	0.974	มาก	3	4.257	1.082	มาก	2	0.206	1	T
3. ระยะที่ 3 ระยะการ ประยุกต์ทักษะอย่าง สร้างสรรค์	3.548	0.990	มาก	2	4.269	0.842	มาก	1	0.203	2	O
การประเมินผล	3.529	0.981	มาก	3	4.256	0.835	มาก	2	0.206	1	T
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	3.543	0.950	มาก	1	4.262	0.822	มาก	1	0.203	2	O
2. การจัดการเรียนการสอน	3.534	0.987	มาก	2	4.257	0.840	มาก	2	0.205	1	T
รวม	3.537	0.989	มาก		4.258	0.875	มาก		0.204		

ภาพรวมของค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันโดยรวมและรายชื่อ

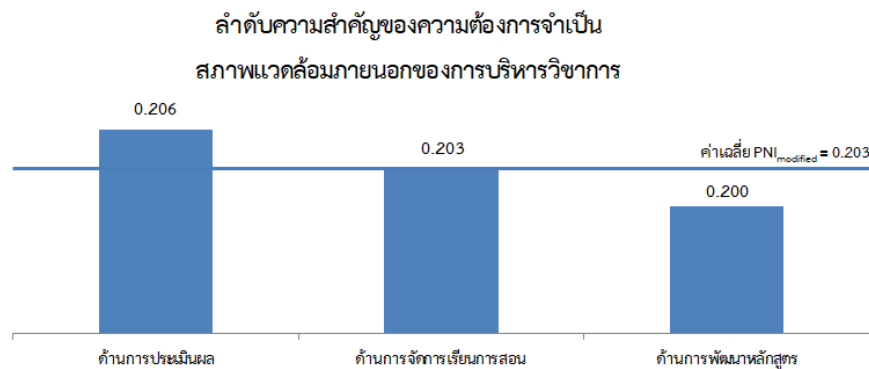
ภาพรวมของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า ด้านการประเมินผลมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด

ภาพรวมของการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า ด้านการประเมินผลมีความสำคัญเป็นลำดับแรก และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย

ภาพรวมของการวิเคราะห์โอกาส ภาวะคุกคามของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา พบว่า ด้านการ

ประเมินผลเป็นภาวะคุกคาม (T) ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นโอกาส (O) และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นโอกาส (O)

แผนภาพที่ 4.25 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาแล้วนำผลการวิเคราะห์นี้ไปจับคู่กลยุทธ์ในหัวข้อต่อไป

4.4.1 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการและสภาพแวดล้อม จำแนกตามประเภทวิชา

ผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้เป็น การวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจำแนกตามประเภทวิชาจำนวน 8 ประเภทวิชาจากทั้งหมด 9 ประเภทวิชา ยกเว้นประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอเนื่องจากจำนวนวิทยาลัยที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกประเภทวิชาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการจับคู่กลยุทธ์รายประเภทวิชา และเสนอแนะการนำกลยุทธ์ฉบับสมบูรณ์ซึ่งเป็นผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแยกประเภทวิชาแสดงได้ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.16 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ
พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล
ต่อประเพณีวิชาอุตสาหกรรม

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารวิชาการและ สภาพแวดล้อมภายนอกของ ประเพณีวิชาอุตสาหกรรม	การบริหารวิชาการ				สภาพแวดล้อมภายนอก			
	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ประเพณีวิชาอุตสาหกรรม	0.261	ต่ำ		S	0.261	ต่ำ		O
การพัฒนาหลักสูตร	0.240	ต่ำ	3	S	0.252	ต่ำ	3	O
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.183	ต่ำ	4	S	0.239	ต่ำ	4	O
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.247	สูง	3	W	0.263	สูง	1	T
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.264	สูง	2	W	0.244	ต่ำ	3	O
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.271	สูง	1	W	0.261	สูง	2	T
การจัดการเรียนการสอน	0.268	สูง	2	W	0.263	สูง	2	T
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.267	สูง	2	W	0.261	ต่ำ	2	O
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	0.273	สูง	1	W	0.271	สูง	1	T
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่าง สร้างสรรค์	0.265	ต่ำ	3	S	0.258	ต่ำ	3	O
การประเมินผล	0.277	สูง	1	W	0.269	สูง	1	T
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	0.279	สูง	1	W	0.260	ต่ำ	2	O
2. การจัดการเรียนการสอน	0.275	ต่ำ	2	S	0.270	สูง	1	T

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของประเพณี
วิชาอุตสาหกรรมเท่ากับ 0.261 ($PNI_{\text{modified}} = 0.261$) มากกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุก
ประเพณีวิชา จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกเท่ากับ
0.261 ($PNI_{\text{modified}} = 0.261$) น้อยกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประเพณีวิชา จัดเป็นโอกาส เมื่อ
วิเคราะห์ในรายด้านของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการแล้ว พบว่า ค่าดัชนีความต้องการ
จำเป็นของด้านการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.240 ($PNI_{\text{modified}} = 0.240$) น้อยกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของ
ประเพณีวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อ
การพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.252 ($PNI_{\text{modified}} = 0.252$) น้อยกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของประเพณีวิชา
จัดเป็นโอกาส ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.268
($PNI_{\text{modified}} = 0.268$) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอก
ด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.263 ($PNI_{\text{modified}} = 0.263$) จัดเป็นภาวะคุกคาม และค่าดัชนี
ความต้องการจำเป็นของด้านการประเมินผลเท่ากับ 0.277 ($PNI_{\text{modified}} = 0.277$) จัดเป็นจุดอ่อน และ
ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการประเมินผลเท่ากับ 0.269
($PNI_{\text{modified}} = 0.269$) จัดเป็นภาวะคุกคาม

ตารางที่ 4.17 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ
พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารวิชาการและ สภาพแวดล้อมภายนอกของ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ	การบริหารวิชาการ				สภาพแวดล้อมภายนอก			
	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ	0.392	สูง		W	0.379	ต่ำ		O
การพัฒนาหลักสูตร	0.346	ต่ำ	3	S	0.373	ต่ำ	3	O
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.279	ต่ำ	4	S	0.373	ต่ำ	3	O
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.341	ต่ำ	3	S	0.367	ต่ำ	4	O
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.384	สูง	2	W	0.375	สูง	2	T
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.385	สูง	1	W	0.378	สูง	1	T
การจัดการเรียนการสอน	0.413	สูง	2	W	0.373	ต่ำ	2	O
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.403	ต่ำ	3	S	0.374	ต่ำ	2	O
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	0.429	สูง	1	W	0.373	ต่ำ	3	O
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่าง สร้างสรรค์	0.407	ต่ำ	2	S	0.384	สูง	1	T
การประเมินผล	0.420	สูง	1	W	0.386	สูง	1	T
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	0.420	สูง	1	W	0.379	ต่ำ	2	O
2. การจัดการเรียนการสอน	0.258	ต่ำ	2	S	0.275	สูง	1	T

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจเท่ากับ 0.392 ($PNI_{\text{modified}} = 0.392$) มากกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประเภทวิชา จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกเท่ากับ 0.379 ($PNI_{\text{modified}} = 0.379$) น้อยกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประเภทวิชา จัดเป็นโอกาส เมื่อวิเคราะห์ในรายด้านของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการแล้ว พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.346 ($PNI_{\text{modified}} = 0.346$) น้อยกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของประเภทวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.373 ($PNI_{\text{modified}} = 0.373$) น้อยกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของประเภทวิชา จัดเป็นโอกาส ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.413 ($PNI_{\text{modified}} = 0.413$) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.373 ($PNI_{\text{modified}} = 0.373$) จัดเป็นโอกาส และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการประเมินผลเท่ากับ 0.420 ($PNI_{\text{modified}} = 0.420$) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการประเมินผลเท่ากับ 0.386 ($PNI_{\text{modified}} = 0.386$) จัดเป็นโอกาส

ตารางที่ 4.18 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ
พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล
ต่อประเพณีวิชาศิลปหัตถกรรม/ศิลปกรรม

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารวิชาการและ สภาพแวดล้อมภายนอกของ ประเพณีวิชาศิลปหัตถกรรม/ศิลปกรรม	การบริหารวิชาการ				สภาพแวดล้อมภายนอก			
	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ประเพณีวิชาศิลปหัตถกรรม/ศิลปกรรม	0.444	สูง		W	0.421	สูง		T
การพัฒนาหลักสูตร	0.381	ต่ำ	3	S	0.423	สูง	1	T
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.320	ต่ำ	4	S	0.427	สูง	1	T
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.386	ต่ำ	3	S	0.421	ต่ำ	3	O
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.431	สูง	1	W	0.417	ต่ำ	4	O
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.392	สูง	2	W	0.425	สูง	2	T
การจัดการเรียนการสอน	0.454	สูง	2	W	0.419	ต่ำ	2	O
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.436	ต่ำ	3	S	0.423	สูง	2	T
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	0.438	สูง	1	W	0.387	ต่ำ	3	O
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	0.420	ต่ำ	2	S	0.443	สูง	1	T
การประเมินผล	0.500	สูง	1	W	0.421	ต่ำ	3	O
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	0.485	สูง	2	W	0.405	ต่ำ	2	O
2. การจัดการเรียนการสอน	0.514	ต่ำ	1	S	0.423	สูง	1	T

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของประเพณี
วิชาศิลปหัตถกรรม/ศิลปกรรมเท่ากับ 0.444 ($PNI_{\text{modified}} = 0.444$) มากกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของ
ทุกประเพณีวิชา จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกเท่ากับ
0.421 ($PNI_{\text{modified}} = 0.421$) สูงกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประเพณีวิชา จัดเป็นภาวะคุกคาม เมื่อ
วิเคราะห์ในรายด้านของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการแล้ว พบว่า ค่าดัชนีความต้องการ
จำเป็นของด้านการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.381 ($PNI_{\text{modified}} = 0.381$) น้อยกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของ
ประเพณีวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อ
การพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.423 ($PNI_{\text{modified}} = 0.423$) มากกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของประเพณีวิชา
จัดเป็นภาวะคุกคาม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.454
($PNI_{\text{modified}} = 0.454$) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่
ส่งผลด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.419 ($PNI_{\text{modified}} = 0.419$) จัดเป็นโอกาส และค่าดัชนี
ความต้องการจำเป็นของด้านการประเมินผลเท่ากับ 0.500 ($PNI_{\text{modified}} = 0.500$) จัดเป็นจุดอ่อน และ
ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการประเมินผลเท่ากับ 0.421
($PNI_{\text{modified}} = 0.421$) จัดเป็นภาวะคุกคาม

ตารางที่ 4.19 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ
พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล
ประเภทวิชาศกกรรม

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารวิชาการและ สภาพแวดล้อมภายนอกของ ประเภทวิชาศกกรรม	การบริหารวิชาการ				สภาพแวดล้อมภายนอก			
	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ประเภทวิชาศกกรรม	0.465	ต่ำ		S	0.442	สูง		T
การพัฒนาหลักสูตร	0.391	ต่ำ	3	S	0.446	สูง	1	T
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.307	ต่ำ	4	S	0.444	สูง	2	T
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.368	ต่ำ	3	S	0.435	ต่ำ	4	O
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.459	สูง	1	W	0.439	ต่ำ	3	O
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.441	สูง	2	W	0.466	สูง	1	T
การจัดการเรียนการสอน	0.479	สูง	2	W	0.444	สูง	2	T
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.455	ต่ำ	3	S	0.451	สูง	2	T
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	0.492	สูง	1	W	0.427	ต่ำ	3	O
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	0.491	สูง	2	W	0.454	สูง	1	T
การประเมินผล	0.535	สูง	1	W	0.411	ต่ำ	3	O
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	0.535	สูง	1	W	0.411	ต่ำ	2	O
2. การจัดการเรียนการสอน	0.526	ต่ำ	2	S	0.439	สูง	1	T

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของประเภทวิชาศกกรรมเท่ากับ 0.465 ($PNI_{\text{modified}} = 0.465$) น้อยกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประเภทวิชาจัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกเท่ากับ 0.442 ($PNI_{\text{modified}} = 0.442$) มากกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประเภทวิชา จัดเป็นภาวะคุกคาม เมื่อวิเคราะห์ในรายด้านของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการแล้ว พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.391 ($PNI_{\text{modified}} = 0.391$) น้อยกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของประเภทวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.446 ($PNI_{\text{modified}} = 0.446$) มากกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของประเภทวิชาจัดเป็นภาวะคุกคาม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.479 ($PNI_{\text{modified}} = 0.479$) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.444 ($PNI_{\text{modified}} = 0.444$) จัดเป็นภาวะคุกคาม และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการประเมินผลเท่ากับ 0.535 ($PNI_{\text{modified}} = 0.535$) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการประเมินผลเท่ากับ 0.411 ($PNI_{\text{modified}} = 0.411$) จัดเป็นโอกาส

ตารางที่ 4.20 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ
พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล
ประเภทวิชาเกษตรกรรม

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารวิชาการและ สภาพแวดล้อมภายนอกของ ประเภทวิชาเกษตรกรรม	การบริหารวิชาการ				สภาพแวดล้อมภายนอก			
	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ประเภทวิชาเกษตรกรรม	0.426	ต่ำ		S	0.382	ต่ำ		O
การพัฒนาหลักสูตร	0.415	ต่ำ	3	S	0.379	ต่ำ	2	O
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.361	ต่ำ	4	S	0.387	สูง	1	T
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.405	สูง	2	W	0.378	สูง	2	T
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.498	สูง	1	W	0.376	ต่ำ	3	O
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.402	ต่ำ	3	S	0.374	ต่ำ	4	O
การจัดการเรียนการสอน	0.417	สูง	2	S	0.362	ต่ำ	3	O
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.431	สูง	1	W	0.365	ต่ำ	2	O
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	0.426	สูง	2	W	0.350	ต่ำ	3	O
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	0.395	ต่ำ	3	S	0.372	สูง	1	T
การประเมินผล	0.447	สูง	1	W	0.406	สูง	1	T
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	0.392	ต่ำ	2	S	0.402	สูง	1	T
2. การจัดการเรียนการสอน	0.506	สูง	1	W	0.384	ต่ำ	2	O

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของประเภทวิชาเกษตรกรรมเท่ากับ 0.426 ($PNI_{\text{modified}} = 0.426$) น้อยกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประเภทวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกเท่ากับ 0.382 ($PNI_{\text{modified}} = 0.382$) น้อยกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประเภทวิชา จัดเป็นโอกาส เมื่อวิเคราะห์ในรายด้านของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการแล้ว พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.415 ($PNI_{\text{modified}} = 0.415$) น้อยกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของประเภทวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.379 ($PNI_{\text{modified}} = 0.379$) มากกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของประเภทวิชา จัดเป็นภาวะคุกคาม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.417 ($PNI_{\text{modified}} = 0.417$) จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.362 ($PNI_{\text{modified}} = 0.362$) จัดเป็นโอกาส และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการประเมินผลเท่ากับ 0.447 ($PNI_{\text{modified}} = 0.447$) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการประเมินผลเท่ากับ 0.406 ($PNI_{\text{modified}} = 0.406$) จัดเป็นภาวะคุกคาม

ตารางที่ 4.21 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ
พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล
ประเภทวิชาประมง

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารวิชาการและ สภาพแวดล้อมภายนอกของ ประเภทวิชาประมง	การบริหารวิชาการ				สภาพแวดล้อมภายนอก			
	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ประเภทวิชาประมง	0.490	ต่ำ		S	0.406	สูง		T
การพัฒนาหลักสูตร	0.421	ต่ำ	2	S	0.383	ต่ำ	3	O
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.421	ต่ำ	3	S	0.418	สูง	1	T
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.317	ต่ำ	4	S	0.353	ต่ำ	4	O
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.467	สูง	2	W	0.395	สูง	2	T
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.489	สูง	1	W	0.371	ต่ำ	3	O
การจัดการเรียนการสอน	0.417	ต่ำ	3	S	0.362	ต่ำ	2	O
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.548	สูง	1	W	0.409	สูง	2	T
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	0.488	ต่ำ	2	S	0.371	ต่ำ	3	O
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	0.486	ต่ำ	3	S	0.432	สูง	1	T
การประเมินผล	0.447	สูง	1	W	0.406	สูง	1	T
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	0.509	ต่ำ	2	S	0.422	สูง	1	T
2. การจัดการเรียนการสอน	0.588	สูง	1	W	0.402	ต่ำ	2	O

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของประเภท
วิชาประมงเท่ากับ 0.490 ($PNI_{\text{modified}} = 0.490$) น้อยกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประเภทวิชา
จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกเท่ากับ 0.406
($PNI_{\text{modified}} = 0.406$) มากกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประเภทวิชา จัดเป็นภาวะคุกคาม
เมื่อวิเคราะห์ในรายด้านของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการแล้ว พบว่า ค่าดัชนีความ
ต้องการจำเป็นของด้านการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.421 ($PNI_{\text{modified}} = 0.421$) น้อยกว่า PNI_{modified}
เฉลี่ยของประเภทวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่
ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.383 ($PNI_{\text{modified}} = 0.383$) น้อยกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของ
ประเภทวิชา จัดเป็นภาวะคุกคาม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการจัดการเรียนการสอน
เท่ากับ 0.417 ($PNI_{\text{modified}} = 0.417$) จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของ
สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.362 ($PNI_{\text{modified}} = 0.362$)
จัดเป็นโอกาส และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการประเมินผลเท่ากับ 0.447 ($PNI_{\text{modified}} =$
0.447) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการ
ประเมินผล เท่ากับ 0.406 ($PNI_{\text{modified}} = 0.406$) จัดเป็นภาวะคุกคาม

ตารางที่ 4.22 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ
พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล
ประภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารวิชาการและ สภาพแวดล้อมภายนอกของ ประภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	การบริหารวิชาการ				สภาพแวดล้อมภายนอก			
	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ประภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	0.351	ต่ำ		S	0.354	สูง		T
การพัฒนาหลักสูตร	0.312	ต่ำ	3	S	0.350	ต่ำ	3	O
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.241	ต่ำ	4	S	0.347	ต่ำ	3	O
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.318	ต่ำ	3	S	0.343	ต่ำ	4	O
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.366	สูง	1	W	0.350	สูง	2	T
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.329	สูง	2	W	0.361	สูง	1	T
การจัดการเรียนการสอน	0.364	สูง	2	W	0.352	สูง	2	T
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.335	ต่ำ	3	S	0.364	สูง	1	T
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	0.387	สูง	1	W	0.339	ต่ำ	3	O
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	0.371	สูง	2	W	0.353	สูง	2	T
การประเมินผล	0.380	สูง	1	W	0.359	ต่ำ	1	T
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	0.363	ต่ำ	2	S	0.340	ต่ำ	2	O
2. การจัดการเรียนการสอน	0.397	สูง	1	W	0.357	สูง	1	T

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของประภท
วิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเท่ากับ 0.351 ($PNI_{\text{modified}} = 0.351$) น้อยกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุก
ประภทวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกเท่ากับ
0.354 ($PNI_{\text{modified}} = 0.354$) มากกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประภทวิชา จัดเป็นภาวะคุกคาม
เมื่อวิเคราะห์ในรายด้านของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการแล้ว พบว่า ค่าดัชนีความ
ต้องการจำเป็นของด้านการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.312 ($PNI_{\text{modified}} = 0.312$) น้อยกว่า PNI_{modified}
เฉลี่ยของประภทวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่
ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.350 ($PNI_{\text{modified}} = 0.350$) น้อยกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยของ
ประภทวิชา จัดเป็นโอกาส ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ
0.364 ($PNI_{\text{modified}} = 0.364$) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม
ภายนอกที่ส่งผลด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.352 ($PNI_{\text{modified}} = 0.352$) จัดเป็นภาวะ
คุกคาม และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการประเมินผลเท่ากับ 0.380 ($PNI_{\text{modified}} = 0.380$)
จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการ
ประเมินผลเท่ากับ 0.359 ($PNI_{\text{modified}} = 0.359$) จัดเป็นภาวะคุกคาม

ตารางที่ 4.23 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการ
พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล
ประภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ของการบริหารวิชาการและ สภาพแวดล้อมภายนอกของ ประภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	การบริหารวิชาการ				สภาพแวดล้อมภายนอก			
	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	S / W	PNI modified	ผลการ จัดกลุ่ม	ลำดับ ความ สำคัญ	O / T
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น ประภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	0.330	ต่ำ		S	0.343	สูง		T
การพัฒนาหลักสูตร	0.291	ต่ำ	3	S	0.340	ต่ำ	2	O
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.235	ต่ำ	4	S	0.346	สูง	2	T
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.243	ต่ำ	3	S	0.324	ต่ำ	4	O
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.349	สูง	1	W	0.333	ต่ำ	3	O
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.347	สูง	2	W	0.358	สูง	1	T
การจัดการเรียนการสอน	0.346	สูง	2	W	0.338	ต่ำ	3	O
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.318	ต่ำ	3	S	0.354	สูง	1	T
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	0.360	สูง	2	W	0.312	ต่ำ	3	O
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	0.362	สูง	1	W	0.350	สูง	2	T
การประเมินผล	0.356	สูง	1	W	0.351	สูง	1	T
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	0.359	สูง	1	W	0.331	ต่ำ	2	O
2. การจัดการเรียนการสอน	0.353	ต่ำ	2	S	0.353	สูง	1	T

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ ของประภท
วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเท่ากับ 0.330 ($PNI_{\text{modified}} = 0.350$) น้อยกว่าค่า PNI_{modified}
เฉลี่ยของทุกประภทวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอก
เท่ากับ 0.343 ($PNI_{\text{modified}} = 0.343$) มากกว่าค่า PNI_{modified} เฉลี่ยของทุกประภทวิชา จัดเป็นภาวะ
คุกคาม เมื่อวิเคราะห์ในรายด้านของความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการแล้ว พบว่า ค่าดัชนี
ความต้องการจำเป็นของด้านการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.291 ($PNI_{\text{modified}} = 0.291$) น้อยกว่า
 PNI_{modified} เฉลี่ยของประภทวิชา จัดเป็นจุดแข็ง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อม
ภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรเท่ากับ 0.340 ($PNI_{\text{modified}} = 0.340$) น้อยกว่า PNI_{modified}
เฉลี่ยของประภทวิชา จัดเป็นโอกาส ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการจัดการเรียนการสอน
เท่ากับ 0.346 ($PNI_{\text{modified}} = 0.346$) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของ
สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลด้านการจัดการเรียนการสอนเท่ากับ 0.338 ($PNI_{\text{modified}} = 0.338$)
จัดเป็นโอกาส และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของด้านการประเมินผลเท่ากับ 0.356 ($PNI_{\text{modified}} =$
0.356) จัดเป็นจุดอ่อน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการ
ประเมินผล เท่ากับ 0.351 ($PNI_{\text{modified}} = 0.351$) จัดเป็นภาวะคุกคาม

4.4 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

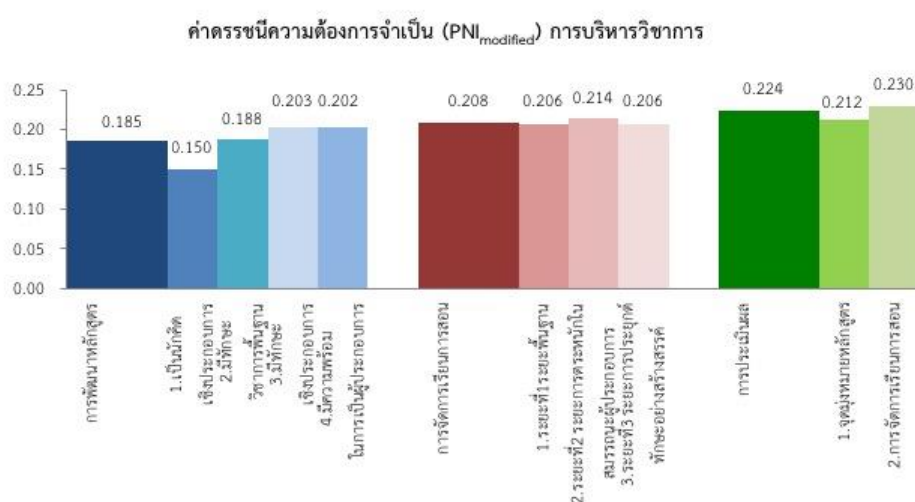
การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาข้างต้น ตามด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) แล้วจัดประเภทเป็นจุดแข็งและจุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามด้วย SWOT analysis สรุปผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้วยค่า PNI_{modified} จำแนกรายด้านของสภาพแวดล้อมภายนอก

	การบริหารวิชาการ		สภาพแวดล้อมภายนอก (รวม)		การเมืองและนโยบาย		สภาพเศรษฐกิจ		สถานะทางสังคม		ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	
	S	W	O	T	O	T	O	T	O	T	O	T
การพัฒนาหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา...	0.185	S	0.200	O	0.194	O	0.211	O	0.207	O	0.187	T
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.150	S	0.188	O	0.183	O	0.192	O	0.207	O	0.172	O
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.188	W	0.207	T	0.193	O	0.214	O	0.231	T	0.189	T
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.203	W	0.198	O	0.198	T	0.221	T	0.184	O	0.188	O
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.202	W	0.205	T	0.199	T	0.215	T	0.207	O	0.201	T
การจัดการเรียนการสอน มี 3 ระยะที่ต่อเนื่อง	0.208	W	0.203	O	0.202	T	0.215	T	0.209	O	0.187	O
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.206	S	0.198	O	0.197	O	0.205	O	0.213	T	0.189	T
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ	0.214	W	0.206	T	0.201	O	0.228	T	0.206	O	0.190	T
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	0.206	S	0.203	O	0.207	T	0.216	O	0.208	O	0.182	O
การประเมินผล ด้าน...	0.224	W	0.206	T	0.198	O	0.226	T	0.219	T	0.193	O
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	0.212	S	0.203	O	0.198	O	0.225	T	0.219	T	0.191	O
2. การจัดการเรียนการสอน	0.230	W	0.205	T	0.201	T	0.211	O	0.211	O	0.196	T

ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารวิชาการของ
วิทยาลัยอาชีวศึกษา และลำดับความสำคัญของค่า $PNI_{modified}$

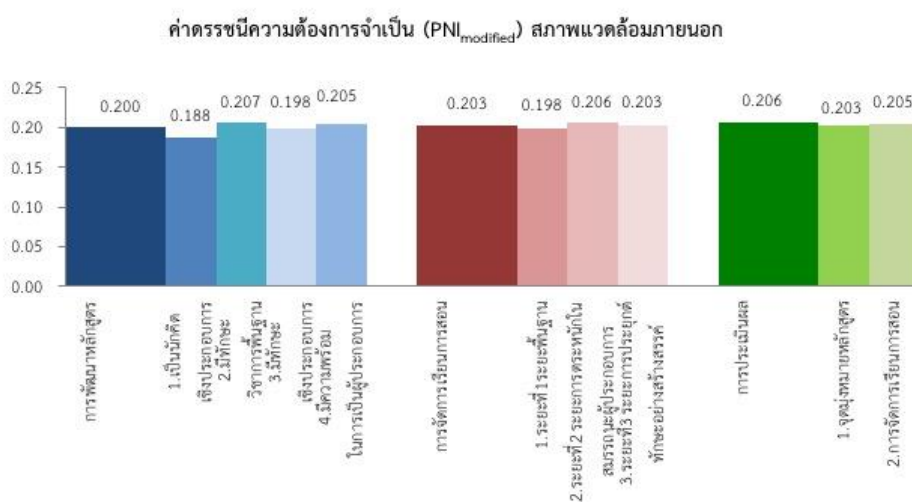
		การบริหารวิชาการ	S / W	ลำดับ ความ สำคัญ	สภาพแวดล้อม ภายนอก (รวม)	O / T	ลำดับ ความสำคัญ
การพัฒนาหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายให้ นักศึกษา...	0.185	S	3	0.200	O	3	
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	0.150	S	4	0.188	O	4	
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	0.188	W	3	0.207	T	1	
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	0.203	W	1	0.198	O	3	
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.202	W	2	0.205	T	2	
การจัดการเรียนการสอน มี 3 ระยะที่ต่อเนื่อง	0.208	W	2	0.203	O	2	
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	0.206	S	2	0.198	O	3	
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ	0.214	W	1	0.206	T	1	
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่าง สร้างสรรค์	0.206	S	2	0.203	O	2	
การประเมินผล ด้าน...	0.224	W	1	0.206	T	1	
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	0.212	S	2	0.203	O	2	
2. การจัดการเรียนการสอน	0.230	W	1	0.205	T	1	

แผนภาพที่ 4.26 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการ จำแนกรายข้อ

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ของการบริหารวิชาการ
ด้านการประเมินผลมีค่าสูงสุด รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน และมากกว่าค่าเฉลี่ย

PNI_{modified} ของการบริหารวิชาการจัดเป็นจุดอ่อนทั้งสองด้าน โดยด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าต่ำสุด และน้อยกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} จัดเป็นจุดแข็ง เมื่อพิจารณาเป็นข้อย่อยของแต่ละด้าน พบว่า ข้อย่อยของด้านการประเมินผลนั้น การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนมีค่า PNI_{modified} สูงสุดและมากกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้านการประเมินผล จัดเป็นจุดอ่อน และการประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีค่า PNI_{modified} ต่ำสุดและน้อยกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้าน จัดเป็นจุดแข็ง ข้อย่อยของด้านการจัดการเรียนการสอนนั้นระยะที่ 2 มีค่า PNI_{modified} สูงสุดและมากกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้าน จัดเป็นจุดอ่อน การจัดการเรียนการสอนระยะที่ 1 และระยะที่ 3 มีค่า PNI_{modified} รองลงมาสุดและน้อยกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้าน จัดเป็นจุดแข็ง และด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการมีค่า PNI_{modified} สูงสุด รองลงมาคือมีทักษะวิชาการพื้นฐาน และมีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ทั้งหมดนั้นมีค่า PNI_{modified} มากกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้านการพัฒนาหลักสูตร จัดเป็นจุดอ่อน และจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการมีค่า PNI_{modified} ต่ำสุดน้อยกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้าน จัดเป็นจุดแข็ง

แผนภาพที่ 4.27 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกการบริหารวิชาการ จำแนกรายข้อ

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการ ด้านการประเมินผลมีค่าสูงสุดและมากกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการจัดเป็นภาวะคุกคาม รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าต่ำสุดโดยมีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} จัดเป็นโอกาส เมื่อพิจารณาเป็นข้อย่อยของแต่ละด้าน พบว่า ข้อย่อยของด้านการประเมินผลนั้น การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

สอนมีค่า PNI_{modified} สูงสุดและมากกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้านการประเมินผล จัดเป็นภาวะ
คุกคาม การประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีค่า PNI_{modified} ต่ำสุดและมากกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของ
ด้านการประเมินผล จัดเป็นจุดอ่อน และน้อยกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้าน จัดเป็นโอกาส ซ้อย่อย
ของด้านการจัดการเรียนการสอนนั้นระยะที่ 2 มีค่า PNI_{modified} สูงสุดและมากกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified}
ของด้าน จัดเป็นภาวะคุกคาม การจัดการเรียนการสอนระยะที่ 1 และระยะที่ 3 มีค่า PNI_{modified}
รองลงมาสุดและน้อยกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้าน จัดเป็นโอกาส และด้านการพัฒนาหลักสูตรให้
มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการมีค่า PNI_{modified} สูงสุด รองลงมา คือ มีความ
พร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ทั้งหมดนั้นมีค่า PNI_{modified} มากกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้านการ
พัฒนาหลักสูตร จัดเป็นภาวะคุกคาม และจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการและ
มีทักษะวิชาการพื้นฐานมีค่า PNI_{modified} ต่ำสุดน้อยกว่าค่าเฉลี่ย PNI_{modified} ของด้าน จัดเป็นโอกาส

ตารางที่ 4.26 SWOT การบริหารวิชาการและสภาพแวดล้อมภายนอกการบริหารวิชาการ

สภาพการบริหารวิชาการ		สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ	
จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)	โอกาส (O)	ภาวะคุกคาม (T)
<p>การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา</p> <p>S1: เป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.150)</p> <p><u>การจัดการเรียนการสอน</u></p> <p>S2.1: ระยะที่ 1 (0.206)</p> <p>S2.2: ระยะที่ 3 (0.206)</p> <p><u>การประเมินผล</u></p> <p>S3.1: จุดมุ่งหมายหลักสูตร (0.212)</p>	<p>การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา</p> <p>W1.1: มีทักษะวิชาการพื้นฐาน (0.188)</p> <p>W1.2: มีทักษะเชิงประกอบการ (0.203)</p> <p>W1.3: มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (0.202)</p> <p><u>การจัดการเรียนการสอน</u></p> <p>W2.1: ระยะที่ 2 (0.214)</p> <p><u>การประเมินผล</u></p> <p>W3.1: การจัดการเรียนการสอน (0.230)</p>	<p>การเมืองและนโยบายของรัฐ <u>เอื้อต่อ</u> การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา</p> <p>O1.1: เป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.183)</p> <p>O1.2: มีทักษะวิชาการพื้นฐาน (0.193)</p> <p><u>การจัดการเรียนการสอน</u></p> <p>O1.3: ระยะที่ 1 (0.197)</p> <p>O1.4: ระยะที่ 2 (0.201)</p> <p><u>การประเมินผล</u></p> <p>O1.5: จุดมุ่งหมายหลักสูตร (0.198)</p> <p>สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา</p> <p>O2.1: เป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.192)</p> <p><u>การจัดการเรียนการสอน</u></p> <p>O2.2: ระยะที่ 1 (0.205)</p> <p><u>การประเมินผล</u></p> <p>O2.3: การจัดการเรียนการสอน (0.211)</p> <p>สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา</p> <p>O3.1: เป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.207)</p> <p>O3.2: มีทักษะเชิงประกอบการ (0.184)</p> <p>O3.3: มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (0.207)</p> <p><u>การจัดการเรียนการสอน</u></p> <p>O3.4: ระยะที่ 2 (0.206)</p> <p>O3.5: ระยะที่ 3 (0.208)</p> <p><u>การประเมินผล</u></p> <p>O3.6: จุดมุ่งหมายหลักสูตร (0.219)</p> <p>ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา</p> <p>O4.1: เป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.172)</p> <p><u>การจัดการเรียนการสอน</u></p> <p>O4.2: ระยะที่ 3 (0.182)</p> <p><u>การประเมินผล</u></p> <p>O4.3: การจัดการเรียนการสอน (0.196)</p>	<p>การเมืองและนโยบายของรัฐ เป็นภาวะคุกคามต่อ การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา</p> <p>T1.1: มีทักษะเชิงประกอบการ (0.198)</p> <p>T1.2: มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (0.199)</p> <p><u>การจัดการเรียนการสอน</u></p> <p>T1.3: ระยะที่ 3 (0.207)</p> <p><u>การประเมินผล</u></p> <p>T1.4: การจัดการเรียนการสอน (0.201)</p> <p>สภาพเศรษฐกิจ เป็นภาวะคุกคามต่อ การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา</p> <p>T2.1: มีทักษะวิชาการพื้นฐาน (0.214)</p> <p>T2.2: มีทักษะเชิงประกอบการ (0.221)</p> <p>T2.3: มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (0.215)</p> <p><u>การจัดการเรียนการสอน</u></p> <p>T2.4: ระยะที่ 2 (0.228)</p> <p>T2.5: ระยะที่ 3 (0.216)</p> <p><u>การประเมินผล</u></p> <p>T2.6: จุดมุ่งหมายหลักสูตร (0.225)</p> <p>สภาวะทางสังคม เป็นภาวะคุกคามต่อ การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา</p> <p>T3.1: มีทักษะวิชาการพื้นฐาน (0.231)</p> <p><u>การจัดการเรียนการสอน</u></p> <p>T3.2: ระยะที่ 1 (0.213)</p> <p><u>การประเมินผล</u></p> <p>T3.3: การจัดการเรียนการสอน (0.211)</p> <p>ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นภาวะคุกคามต่อ การพัฒนาหลักสูตร ให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษา</p> <p>T4.1: มีทักษะวิชาการพื้นฐาน (0.189)</p> <p>T4.2: มีทักษะเชิงประกอบการ (0.188)</p> <p>T4.3: มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (0.201)</p> <p><u>การจัดการเรียนการสอน</u></p> <p>T4.4: ระยะที่ 1 (0.189)</p> <p>T4.5: ระยะที่ 2 (0.190)</p> <p><u>การประเมินผล</u></p> <p>T4.6: จุดมุ่งหมายหลักสูตร (0.191)</p>

4.5 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ ผู้ประกอบการ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)

ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารวิชาการ โอกาส และภาวะคุกคามของสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารวิชาการข้างต้นนำมาจับคู่เพื่อยกร่างเป็นร่างกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 ด้วย TOWS matrix โดยจับคู่สภาพการบริหารวิชาการกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล แบ่งได้เป็นการจับคู่จุดแข็งกับโอกาส จุดอ่อนกับโอกาส จุดแข็งกับภาวะคุกคาม และจุดอ่อนกับภาวะคุกคาม แสดงผลได้ ดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นด้านหลักของการบริหารวิชาการแล้วจับคู่กลยุทธ์จะพบว่า มีคู่กลยุทธ์ 3 ประเภท ได้แก่ 1. การพัฒนาหลักสูตรเป็นคู่กลยุทธ์จุดแข็งและโอกาส (SO) ควรกำหนดกลยุทธ์ในการคว้าโอกาสภายนอกที่เอื้อด้วยจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตร 2. การจัดการเรียนการสอนเป็นคู่กลยุทธ์จุดอ่อนและโอกาส (WO) ควรกำหนดกลยุทธ์ที่อาศัยโอกาสภายนอกที่เอื้อเพื่อลดจุดอ่อนการจัดการเรียนการสอน และ 3. การประเมินผลเป็นคู่กลยุทธ์จุดอ่อนและภาวะคุกคาม (WT) ควรกำหนดกลยุทธ์ในการลดจุดอ่อนและเลี่ยงภาวะคุกคามจากภายนอกด้านการประเมินผล

การจับคู่กลยุทธ์พิจารณาข้อย่อยในแต่ละด้านแล้วรวมเข้าด้วยกันเป็นคู่กลยุทธ์หลัก เพื่อจะทำกาพัฒนากลยุทธ์ ฉบับร่างต่อไป แสดงเป็นตัวอย่างได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.27 ตัวอย่างการพัฒนาคู่กลยุทธ์หลัก

คู่กลยุทธ์ย่อย	คู่กลยุทธ์หลัก
SO1-1): ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐส่งเสริมโอกาสต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.183, 0.150)	SO1: การเมืองและนโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ สภาวะทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.183, 0.192, 0.207, 0.172,0.150)
SO1-2): ด้านสภาพเศรษฐกิจเป็นโอกาสต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.192, 0.150)	
SO1-3): ด้านสภาวะทางสังคมเป็นโอกาสต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.207, 0.150)	
SO1-4): ด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นโอกาสต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.172, 0.150)	

ตารางที่ 4.28 การจับคู่กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา
คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ด้วย TOWS matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
โอกาส (O)	<p>จุดแข็ง-โอกาส (SO)</p> <p>SO1: การเมืองและนโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ สภาวะทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ (0.183, 0.192, 0.207, 0.172, 0.150)</p> <p>SO2: การเมืองและนโยบายของรัฐ และสภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อจุดแข็งด้านการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน (0.197, 0.205, 0.206)</p> <p>SO3: สภาวะทางสังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อจุดแข็งด้านการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ (0.208, 0.182, 0.206)</p> <p>SO4: การเมืองและนโยบายของรัฐ และสภาวะทางสังคม เอื้อต่อจุดแข็งด้านการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตร (0.198, 0.219, 0.212)</p>	<p>จุดอ่อน-โอกาส (WO)</p> <p>WO: สภาวะทางสังคมเอื้อต่อจุดอ่อนด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาให้มีทักษะเชิงประกอบการ (0.184, 0.203)</p>
ภาวะคุกคาม (T)	<p>จุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST)</p> <p>ไม่มี</p>	<p>จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT)</p> <p>WT1: สภาพเศรษฐกิจ สภาวะทางสังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน (0.214, 0.231, 0.189, 0.188)</p> <p>WT2: การเมืองและนโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาที่มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (0.199, 0.215 0.201, 0.202)</p> <p>WT3: สภาพเศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ (0.228, 0.190, 0.214)</p> <p>WT4: การเมืองและนโยบายของรัฐ และสภาวะทางสังคมเป็นภาวะคุกคามต่อการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน (0.201, 0.211, 0.230)</p>

จากตารางที่ 4.28 พบว่า การจับคู่กลยุทธ์โดยพิจารณาถึงข้อย่อยในแต่ละด้านของการบริหารวิชาการทำให้มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ดังนี้ 1. มีคู่กลยุทธ์จุดแข็งและโอกาส (SO) 4 คู่ (คือ SO1, SO2, SO3 และ SO4) ซึ่งสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ ด้านการจัดการเรียนการสอนระยะที่ 1 และระยะที่ 3 และด้านการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตร 2. มีคู่กลยุทธ์จุดอ่อนและโอกาส (WO) 1 คู่ ซึ่งสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นโอกาสที่เอื้อต่อจุดอ่อนด้านการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาให้มีทักษะเชิงประกอบการ และ 3. มีคู่กลยุทธ์จุดอ่อนและ

ภาวะคุกคาม (WT) 4 คู่ (คือ WT1, WT2, WT3 และ WT4) ซึ่งสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาที่มีทักษะวิชาการพื้นฐาน และมีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 และด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน จึงพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) โดยพิจารณาจากคู่กลยุทธ์ SO เป็นหลักเนื่องจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 4.29 กลยุทธ์การบริหารวิชาการ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) และกลยุทธ์รอง

คู่กลยุทธ์	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง
SO1	1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ	1.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ 1.2) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ 1.3) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางสังคมเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ 1.4) เพิ่มระดับการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ
SO3	2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ 2.2) เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ
SO4	3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินธุรกิจ	3.1) ผลักดันการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการวัดผลการดำเนินธุรกิจของนักศึกษา 3.2) เพิ่มการสนับสนุนทางเศรษฐกิจในการวัดผลการดำเนินธุรกิจของนักศึกษา 3.3) เพิ่มการมีส่วนร่วมของสังคมในการวัดผลการดำเนินธุรกิจของนักศึกษา 3.4) ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการวัดผลการดำเนินธุรกิจของนักศึกษา

ตารางที่ 4.30 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย
3 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน 44 วิธี

กลยุทธ์หลัก 1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ		
กลยุทธ์รอง	1.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษา เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี
	1.2) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนัก คิดเชิงประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี
	1.3) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางสังคมเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิง ประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี
	1.4) เพิ่มระดับการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษา เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี
กลยุทธ์หลัก 2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์		
กลยุทธ์รอง	2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ	มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี
	2.2) เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ	มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี
กลยุทธ์หลัก 3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินธุรกิจ		
กลยุทธ์รอง	3.1) ผลักดันการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการวัดผลการดำเนินธุรกิจของนักศึกษา	มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี
	3.2) เพิ่มการสนับสนุนทางเศรษฐกิจในการวัดผลการดำเนินธุรกิจของนักศึกษา	มีวิธีดำเนินการ 6 วิธี
	3.3) เพิ่มการมีส่วนร่วมของสังคมในการวัดผลการดำเนินธุรกิจของนักศึกษา	มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี
	3.4) ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการวัดผลการดำเนินธุรกิจของนักศึกษา	มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี

จากตารางที่ 4.30 จะเห็นได้ว่า กลยุทธ์การบริหารวิชาการ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน 44 วิธี จัดเป็นชุดกลยุทธ์เพื่อคว้าโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งในการบริหารวิชาการทั้ง 3 ด้านของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ให้ความสำคัญกับข้อย่อยของแต่ละด้านที่เป็นจุดแข็ง เช่น สภาพแวดล้อมภายนอกเอื้อต่อจุดแข็งในการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ จึงกำหนดให้เป็นกลยุทธ์หลักที่เฉพาะเจาะจงจุดมุ่งหมายข้อนี้ มีกลยุทธ์รองที่กำหนดจากโอกาสของสภาพแวดล้อมภายนอกแต่ละปัจจัยที่เอื้อต่อด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการนี้ และมีแนวทางดำเนินงานที่สัมพันธ์กันในการนำกลยุทธ์รองไปปฏิบัติ

ตารางที่ 4.31 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวความคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) แสดงวิธีดำเนินการ

กลยุทธ์หลัก 1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ	
กลยุทธ์รอง 1.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>1.1.1) ผลักดันให้มีการกำหนดหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการสำหรับการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาระบบ นโยบายของรัฐ</p> <p>1.1.2) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐสำหรับจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่ ต้องการพัฒนานักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ</p> <p>1.1.3) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อผลิตเด็กและเยาวชนที่จบการศึกษาแล้วในทุกระดับมีทางเลือก อาชีพเป็นผู้ประกอบการ</p> <p>1.1.4) ผลักดันให้นโยบายของรัฐกำหนดให้มีการสร้างผลผลิตของอาชีวศึกษาด้านการประกอบการเพื่อให้ประเทศมี ศักยภาพแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ</p>
กลยุทธ์รอง 1.2) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>1.2.1) สรรหาแหล่งเงิน/ ทรัพยากรทางการเงินเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทักษะของนักศึกษาในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า ต่อสังคม</p> <p>1.2.2) เผยแพร่ข้อมูลทางเศรษฐกิจกับชุมชนถึงการเพิ่มรายได้ประชาชาติด้วยการประกอบการ</p> <p>1.2.3) ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสคิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อวิสาหกิจชุมชนทั้งที่เป็นนวัตกรรม และที่เป็นการเพิ่ม คุณค่า</p> <p>1.2.4) ผลักดันให้มีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการศึกษาสำหรับผลิตนักคิดเชิงประกอบการ</p>
กลยุทธ์รอง 1.3) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางสังคมเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>1.3.1) ขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อเชื่อมโยงปัญหาของสังคมเป็นโจทย์การคิดสร้างคุณค่าให้กับสังคม ของนักศึกษา</p> <p>1.3.2) ใช้ปัญหา/ความต้องการของสังคมเป็นโจทย์ใหญ่ในการปลูกฝังให้นักศึกษามองเห็นโอกาสในการสร้างคุณค่า ให้กับสังคม</p> <p>1.3.3) ส่งเสริมให้นักศึกษามีการคิดสร้างนวัตกรรมที่เป็นคุณค่าต่อสังคมที่ตนอยู่อาศัย</p> <p>1.3.4) ผลักดันให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคเอกชนและ หน่วยงานต่าง ๆ ในสังคม</p> <p>1.3.5) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการในชุมชนเป็นส่วนช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้ตระหนักว่าการประกอบการเป็น อาชีพ</p>
กลยุทธ์รอง 1.4) เพิ่มระดับการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>1.4.1) จัดหาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีในการพัฒนาทักษะของนักศึกษาเพื่อมองเห็นโอกาสในการสร้างสิ่งที่เป็น คุณค่าแก่สังคม</p> <p>1.4.2) สรรหาเทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศเพื่อการพัฒนาทักษะของนักศึกษาให้คิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากไม่มีได้</p> <p>1.4.3) ใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น สื่อสังคม ในการส่งเสริมให้นักศึกษามีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะ สร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า</p> <p>1.4.4) ใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น สื่อสังคม ในการสร้างแรงบันดาลใจให้ต้องการพัฒนาทักษะ เพื่อใช้ทักษะนั้นในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า</p> <p>1.4.5) ใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ</p>

ตารางที่ 4.31 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) แสดงวิธีดำเนินการ (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก 2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	
กลยุทธ์รอง 2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมา ในการทำธุรกิจ	
วิธีดำเนินการ	<p>2.1.1) สร้างสรรค์แนวทางร่วมมือกับสถาบันการเงิน เพื่อสนับสนุนการทำและเริ่มธุรกิจของนักศึกษาในวิทยาลัย</p> <p>2.1.2) สร้างสรรค์ช่องทางการจัดหาและจัดสรรเงินทุนเพื่อสนับสนุนการทำและเริ่มธุรกิจของนักศึกษาในวิทยาลัย</p> <p>2.1.3) พัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะให้มีทรัพยากรการศึกษาอย่างทั่วถึงเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเริ่มและทำ ธุรกิจในวิทยาลัย</p> <p>2.1.4) พัฒนาหลักการสร้างธุรกิจจำลองที่มีหลากหลายรูปแบบ (Various business models) ในการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐานด้านการเงิน การลงทุน และเครื่องมือทางการเงิน</p> <p>2.1.5) สร้างรูปแบบการให้สถาบันการเงิน แหล่งเงินทุนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาระบุทรัพยากรที่ จำเป็นในการลงทุนได้</p>
กลยุทธ์รอง 2.2) เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาใน การทำธุรกิจ	
วิธีดำเนินการ	<p>2.2.1) พัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชนร่วมเป็นผู้สอนให้นักศึกษาได้มีความคิด (idea) ในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม และประเมินความเป็นไปได้ของความคิดนั้น</p> <p>2.2.2) พัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชนร่วมเป็นผู้สอนให้นักศึกษาได้เขียนและ นำเสนอแผนธุรกิจจากความคิดนั้น</p> <p>2.2.3) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชน และสถาบันการเงินมีส่วนร่วมในการจัดประกวดแผนธุรกิจที่มีความคิด สร้างสรรค์ มีความเป็นไปได้ และเหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติได้จริง</p> <p>2.2.4) สร้างสรรค์รูปแบบงานของศูนย์บ่มเพาะในวิทยาลัยเพื่อให้บริการวิสาหกิจชุมชน</p> <p>2.2.5) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชน ภาคเอกชน หน่วยงาน/องค์กรที่ไม่แสวงหากำไรมีส่วนสนับสนุนการฝึก ปฏิบัติของนักศึกษาในขั้นตอนการเริ่มและขั้นตอนการดำเนินธุรกิจในบริบทจริง</p>

ตารางที่ 4.31 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) แสดงวิธีดำเนินการ (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก 3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจ	
กลยุทธ์รอง 3.1) ผลักดันการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจของนักศึกษา	
วิธีดำเนินการ	<p>3.1.1) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อวิทยาลัยอาชีวศึกษามีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาเริ่มและทำธุรกิจภายในวิทยาลัย</p> <p>3.1.2) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อวิทยาลัยอาชีวศึกษามีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติขั้นตอนการเริ่มและขั้นตอนการทำธุรกิจในสถานประกอบการจริง หรือในหน่วยงาน/องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร</p> <p>3.1.3) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อวิทยาลัยอาชีวศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรมในการที่นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาเพื่อเริ่มและทำธุรกิจจากแผนธุรกิจของตน</p>
กลยุทธ์รอง 3.2) เพิ่มการสนับสนุนทางเศรษฐกิจในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจของนักศึกษา	
วิธีดำเนินการ	<p>3.2.1) เพิ่มระดับการส่งเสริมสถาบันการเงิน แหล่งเงินทุนต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ประยุกต์ทักษะที่มีเพื่อเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย</p> <p>3.2.2) ขยายความร่วมมือกับสถาบันการเงินเพื่อกำหนดเกณฑ์การตัดสินแผนธุรกิจของนักศึกษา</p> <p>3.2.3) ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีส่วนช่วยเหลือในการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะ ด้วยการแบ่งส่วนรายได้ของงานบริการสำหรับวิสาหกิจชุมชน</p> <p>3.2.4) ร่วมมือกับสถาบันการเงินในการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย</p> <p>3.2.5) กำหนดให้ผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงปริมาณเป็นผลประกอบการที่นักศึกษาได้จากการลงมือเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย เช่น ยอดขาย กำไร สัดส่วนกำไร สัดส่วนทางการเงิน ระยะเวลาคืนทุน ผลตอบแทนจากสินทรัพย์</p> <p>3.2.6) กำหนดให้การได้รับการอนุมัติจากสถาบันการเงิน/ แหล่งเงินทุนเป็นเกณฑ์การประเมินเพื่อการประกวดแผนธุรกิจของนักศึกษา</p>
กลยุทธ์รอง 3.3) เพิ่มการมีส่วนร่วมของสังคมในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจของนักศึกษา	
วิธีดำเนินการ	<p>3.3.1) ให้ผู้ประกอบการในชุมชน ที่เป็นพี่เลี้ยง วิทยากร หรือต้นแบบการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา</p> <p>3.3.2) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาเพื่อเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย</p> <p>3.3.3) กำหนดให้มีส่วนผสมของเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์การประกอบการจริงอยู่ในเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้วย</p> <p>3.3.4) กำหนดให้กระบวนการทำงานที่นักศึกษาได้แปลงความคิดเป็นแผนธุรกิจ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ถึงแม้ว่าแผนธุรกิจนั้นจะไม่ผ่านเกณฑ์การตัดสินก็ตาม</p>
กลยุทธ์รอง 3.4) ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจของนักศึกษา	
วิธีดำเนินการ	<p>3.4.1) จัดหาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ ให้นักศึกษาได้เริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย</p> <p>3.4.2) ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า เช่น สื่อสังคม เพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างฐานข้อมูลผลการประเมินการทำธุรกิจในวิทยาลัย รวมถึงแนวทางปฏิบัติที่ดีและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสำหรับนักศึกษารุ่นต่อ ๆ ไป</p> <p>3.4.3) ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ผลการประเมินการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ปฏิบัติการค้าดำเนินธุรกิจในสถานประกอบการจริง หรือในหน่วยงาน/องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร</p>

4.6 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา (ฉบับร่าง)

4.6.1 รายบุคคล

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) จากรายบุคคล พบว่า ไม่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ ทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ได้ จึงปรับปรุงเป็นกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)

ตารางที่ 4.32 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) จากรายบุคคล

กลยุทธ์หลัก/ กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ผลลัพธ์
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
กลยุทธ์หลัก 1: พัฒนาคณะคิดเชิงประกอบการ	17	68	15	60	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 1.1 เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	22	88	17	68	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 1.2 เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	21	84	15	60	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 1.3 เพิ่มระดับการสนับสนุนทางสังคมเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	20	80	17	68	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 1.4 เพิ่มระดับการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	18	72	17	68	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์หลัก 2 สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	22	88	18	72	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 2.1 เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ	18	72	17	68	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 2.2 เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ	18	72	14	56	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์หลัก 3 ยกระดับการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจ	17	68	15	60	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 3.1 ผลักดันการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจของนักศึกษา	19	76	14	56	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 3.2 เพิ่มการสนับสนุนทางเศรษฐกิจในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจของนักศึกษา	21	84	16	64	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 3.3 เพิ่มการมีส่วนร่วมของสังคมในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจของนักศึกษา	21	84	17	68	ใช้ไม่ได้
กลยุทธ์รอง 3.4 ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจของนักศึกษา	20	80	17	68	ใช้ไม่ได้

ตารางที่ 4.33 สรุปคำแนะนำแก้ไขที่สำคัญสำหรับกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)

กลยุทธ์หลัก/ กลยุทธ์รอง	จำนวน	ตัวอย่าง คำแนะนำแก้ไข
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ	4	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรสะท้อนองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ● ควรแก้ไขเป็น เร่งพัฒนา... ● ควรปรับปรุงโครงสร้างการบริหารของวิทยาลัยเพื่อบริหารวิชาการหลักสูตรนี้ได้ดี
1.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรแก้ไขเป็น <u>นักเรียนนักศึกษา</u> ● เพิ่มคำว่า ...ของรัฐอย่างเป็นรูปธรรม
1.2) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	ควรแก้ไขเป็น <u>ยกระดับการสนับสนุน</u> ใช้คำว่า <u>เพิ่มงบประมาณ</u> เพื่อความชัดเจน
1.3) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางสังคมเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	4	ควรแก้ไขเป็น <u>ยกระดับ... และจากภาคเอกชนและผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ประกอบการในท้องถิ่น</u>
1.4) เพิ่มระดับการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3	ควรแก้ไขเป็น <u>ยกระดับการใช้ความก้าวหน้า</u>
2) สร้างวัฒนธรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	3	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรสะท้อนองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ● ควรแก้ไขเป็น <u>สร้างสมรรถนะผู้ประกอบการ</u> ● ต้องมีกระบวนการพัฒนานักศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม
2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของทางเศรษฐกิจเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมา...	9	ควรแก้ไขเป็น <u>ยกระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจแก่นักศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ</u>
2.2) เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้างวัฒนธรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ	4	ควรแก้ไขเป็น <u>ยกระดับการมีส่วนร่วม และ ...ให้นักศึกษาเป็นผู้ประกอบการ</u>
3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินธุรกิจ	3	<ul style="list-style-type: none"> ● ควรสะท้อนองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ● ควรเน้น <u>Process</u> มากกว่า <u>Product</u> ● ควรแก้ไขเป็น <u>ประเมินผล</u>
3.1) ผลักดันการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการวัดผลการดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์	4	เพิ่มตอนท้าย ...และเป็นไปได้
3.2) เพิ่มการสนับสนุนทางเศรษฐกิจในการวัดผลการดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์	4	
3.3) เพิ่มการมีส่วนร่วมของสังคมในการวัดผลการดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์	4	แนะนำให้พิจารณาเรื่อง <u>การวัดด้านคุณธรรม จริยธรรม</u>
3.4) ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการวัดผลการดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์	4	

ตารางที่ 4.34 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) แสดงกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รอง

กลยุทธ์หลัก 1) พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ		
กลยุทธ์รอง	1.1) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิด เชิงประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี
	1.2) ทบทวนการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการ พื้นฐาน	มีวิธีดำเนินการ 2 วิธี
	1.3) ยกระดับการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะเชิง ประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี
	1.4) ทบทวนการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมใน การเป็นผู้ประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี
กลยุทธ์หลัก 2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์		
กลยุทธ์รอง	2.1) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อปูทักษะพื้นฐานให้นักศึกษา	มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี
	2.2) ทบทวนการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะที่จำเป็น ในการเป็นผู้ประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 2 วิธี
	2.3) เร่งผลักดันให้มีสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะการเป็น ผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์	มีวิธีดำเนินการ 7 วิธี
กลยุทธ์หลัก 3) ปรับเปลี่ยนการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาด้วยผลการดำเนินธุรกิจ		
กลยุทธ์	3.1) เร่งผลักดันการปรับเปลี่ยนการประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษามี คุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	มีวิธีดำเนินการ 2 วิธี
	3.2) ยกระดับการปรับเปลี่ยนการประเมินการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษา มีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี

ตารางที่ 4.35 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) แสดงวิธีดำเนินการ

กลยุทธ์หลัก 1) พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ	
กลยุทธ์รอง 1.1) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>1.1.1) เร่งผลักดันการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มองเห็นโอกาสในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม เป็นหลักสูตรวิทยาลัยอาชีวศึกษา</p> <p>1.1.2) เร่งผลักดันการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะจัดการกับโอกาสในการสร้างคุณค่าต่อสังคม เป็นหลักสูตรวิทยาลัยอาชีวศึกษา</p> <p>1.1.3) เร่งผลักดันการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้คิดสร้างนวัตกรรมที่มีคุณค่าต่อสังคม เป็นหลักสูตรวิทยาลัยอาชีวศึกษา</p> <p>1.1.4) เร่งผลักดันการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้ต้องการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการสร้างนวัตกรรมที่มีคุณค่าต่อสังคม เป็นหลักสูตรวิทยาลัยอาชีวศึกษา</p> <p>1.1.5) เร่งผลักดันการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาได้ตระหนักว่าการเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพ เป็นหลักสูตรวิทยาลัยอาชีวศึกษา</p>
กลยุทธ์รอง 1.2) ทบทวนการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน	
วิธีดำเนินการ	<p>1.2.1) ทบทวนกิจกรรม/โครงการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาทักษะทางวิชาการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอื่นๆ ที่จำเป็นพื้นฐานในการประกอบการจริง และปรับปรุงกิจกรรม/โครงการเหล่านั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างจริงจัง</p> <p>1.2.2) ทบทวนกิจกรรม/โครงการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาทักษะทางวิชาการด้านศิลปศาสตร์ เช่น ภาษา การสื่อสาร ทักษะดิจิทัล ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาอื่นๆ ที่จำเป็นพื้นฐานในการประกอบการจริง และปรับปรุงกิจกรรม/โครงการเหล่านั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างจริงจัง</p>
กลยุทธ์รอง 1.3) ยกระดับการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>1.3.1) ยกระดับการสนับสนุนของทุกภาคส่วน (เช่น นโยบายของรัฐ ทุนส่วนเศรษฐกิจ ภาคสังคม) เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์รวมถึงเข้าใจเรื่องความเสี่ยงกับผลตอบแทน เช่น การออม ดอกเบี้ย อุปสงค์/อุปทาน</p> <p>1.3.2) ยกระดับการสนับสนุนของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐานทางธุรกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจทำธุรกิจ เช่น การตลาด การเงิน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีทักษะและกลยุทธ์ที่จำเป็นในการสร้างและทำให้ธุรกิจเติบโต</p> <p>1.3.3) ยกระดับการสนับสนุนของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้ลงมือเริ่มธุรกิจและทำธุรกิจในวิทยาลัย หลังจากประมาณการความเสี่ยงและวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์มาอย่างดีแล้ว</p> <p>1.3.4) ยกระดับการสนับสนุนของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้บริหารจัดการธุรกิจในวิทยาลัยอย่างถูกกฎหมาย มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>1.3.5) ยกระดับการสนับสนุนของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้รับการแนะแนวอาชีพว่าโอกาสในการประกอบการนั้นมีอยู่ในทุกภาคอุตสาหกรรม ทั้งหน่วยงานรัฐบาล และหน่วยงาน/องค์กรไม่แสวงหากำไร</p>

ตารางที่ 4.31 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) แสดงวิธีดำเนินการ (ต่อ)

กลยุทธ์รอง 1.4) ทบทวนการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>1.4.1) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความคิด (idea) สร้างสิ่งที่มีคุณค่าจากโจทย์จริง / ปัญหาจริงของสังคม/ชุมชน/สถานประกอบการ และนักศึกษาสามารถประเมินความเป็นไปได้ทางธุรกิจของความคิดนั้นได้</p> <p>1.4.2) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้เขียนและนำเสนอแผนธุรกิจจากความคิดนั้น เพื่อให้ได้รับการอนุมัติจากหุ้นส่วน/ผู้ร่วมลงทุน เช่น การมีส่วนร่วมของสถาบันการเงิน และผู้ประกอบการจริงที่ประสบความสำเร็จเพื่อถ่ายทอดประเด็นสำคัญ ข้อควรระวังในการประเมินแผนธุรกิจ</p> <p>1.4.3) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาระบุและหาทรัพยากรที่จำเป็นในการเริ่มธุรกิจได้ ทั้งด้านทุน เครื่องจักร/อุปกรณ์ วัสดุดิบ และบุคลากร เช่นการได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการจริงที่ประสบความสำเร็จในการเป็นพี่เลี้ยง ที่ปรึกษาให้กับนักศึกษา</p> <p>1.4.4) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้เริ่มและทำธุรกิจตามแผนธุรกิจที่ตนสนใจและต้องการลงทุนด้วยตนเองได้ในขอบเขตที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมที่วิทยาลัยจัดไว้ให้</p> <p>1.4.5) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการจริงทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรหรือหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไร</p>
กลยุทธ์หลัก 2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์	
กลยุทธ์รอง 2.1) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังพื้นฐานให้นักศึกษา	
วิธีดำเนินการ	<p>2.1.1) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ ให้มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เป็นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และมีครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยหรือโค้ช</p> <p>2.1.2) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจพื้นฐานของเศรษฐกิจประเทศและระบบเศรษฐกิจตลาดเสรี ให้มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เป็นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และมีครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยหรือโค้ช</p> <p>2.1.3) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษามองเห็นโอกาสสำหรับการประกอบการเป็นอาชีพในเศรษฐกิจตลาดเสรี ให้มีวิธีการสอนที่หลากหลาย มีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และมีครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยหรือโค้ช</p>
กลยุทธ์รอง 2.2) ทบทวนการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>2.2.1) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีสมรรถนะผู้ประกอบการเริ่มต้น ที่สอนกันได้ในรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ</p> <p>2.2.2) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจปัญหาต่างๆ จากมุมมองของเจ้าของธุรกิจขนาดย่อม/ผู้ประกอบการ การเป็นนายจ้าง</p>

ตารางที่ 4.31 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) แสดงวิธีดำเนินการ (ต่อ)

กลยุทธ์รอง 2.3) เร่งผลักดันให้มีสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์	
วิธีดำเนินการ	<p>2.3.1) เร่งผลักดันให้มีการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้สมรรถนะต่างๆ ในการเป็นผู้ประกอบการรวมถึงการเริ่มและดำเนินธุรกิจ</p> <p>2.3.2) เร่งผลักดันให้มีการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้ประยุกต์ความรู้ ทักษะที่สั่งสมจากการศึกษาและอบรมเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ</p> <p>2.3.3) เร่งผลักดันให้มีการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้สร้างธุรกิจจากแผนซึ่งพัฒนาจากความคิดของตนได้ เป็นธุรกิจที่ผลิตสินค้า/ บริการที่เป็นที่ต้องการของคนในชุมชน</p> <p>2.3.4) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาครู/อาจารย์ผู้สอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ ในขณะที่เกิดประสบการณ์การทำธุรกิจ</p> <p>2.3.5) เร่งผลักดันให้มีการจัดสรรทรัพยากรเข้าสู่ศูนย์บ่มเพาะของวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีความพร้อมในระดับต้นๆ หรือที่มีผลงานในการสร้างผู้ประกอบการในเชิงประจักษ์</p> <p>2.3.6) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้/ ศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักศึกษาเป็นผู้ประกอบการ เป็นแหล่งเรียนรู้/ ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน ในสถานประกอบการจริง เพื่อให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ตรงนอกห้องเรียน</p> <p>2.3.7) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาตลาดกลางเพื่อสินค้า และบริการของนักศึกษาสู่ชุมชน ที่เป็นผลผลิตของนวัตกรรมการเรียนการสอน</p>
กลยุทธ์หลัก 3) ปรับเปลี่ยนการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	
กลยุทธ์รอง 3.1) เร่งผลักดันการปรับเปลี่ยนการประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	
วิธีดำเนินการ	<p>3.1.1) เร่งผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนการประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตรเชิงคุณภาพ ด้วยการวัดและประเมินความรู้ และทักษะที่ได้ในกระบวนการพัฒนาความคิด การสร้างแผนธุรกิจจากความคิดได้ ที่เป็นแผนธุรกิจที่เป็นไปได้และมีโอกาสสร้างผลกำไรได้อย่างแท้จริง</p> <p>3.1.2) เร่งผลักดันให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร ในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เช่นจำนวนผู้จบหลักสูตรที่มีผลการเรียนเกินกว่าเกณฑ์ จำนวนผู้จบหลักสูตรที่นำแผนธุรกิจไปประกอบการจริง หรือจำนวนแผนธุรกิจที่ได้รับการอนุมัติเงินกู้จากสถาบันการเงิน</p>
กลยุทธ์รอง 3.2) ยกระดับการปรับเปลี่ยนการประเมินการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	
วิธีดำเนินการ	<p>3.2.1) สร้างระบบการประเมินผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะ ผู้ประกอบการด้วยผลผลิตของการเรียนการสอน และ/หรือผลการดำเนินธุรกิจ ให้สอดคล้องกับนวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น</p> <p>3.2.2) กำหนดเกณฑ์ และตัวชี้วัดการประเมินผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามี คุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ ให้สอดคล้องกับนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ พัฒนาขึ้น</p> <p>3.2.3) กำหนดเป็นมาตรฐานการประเมินผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามี คุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ ให้สอดคล้องกับนวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น</p> <p>3.2.4) จัดตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพของส่วนกลาง/ ต้นสังกัดเพื่อประเมินผลลัพธ์การเรียนการสอนอย่างเป็นมาตรฐาน ควบคุม ติดตาม และปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง</p>

4.6.2 การประชุมกลุ่ม

ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาคุณลักษณะประกอบการของนักศึกษาฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) จากการประชุมกลุ่ม พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงตามประเด็นที่แนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาเป็นกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) รายละเอียดดังตารางที่ 4.36

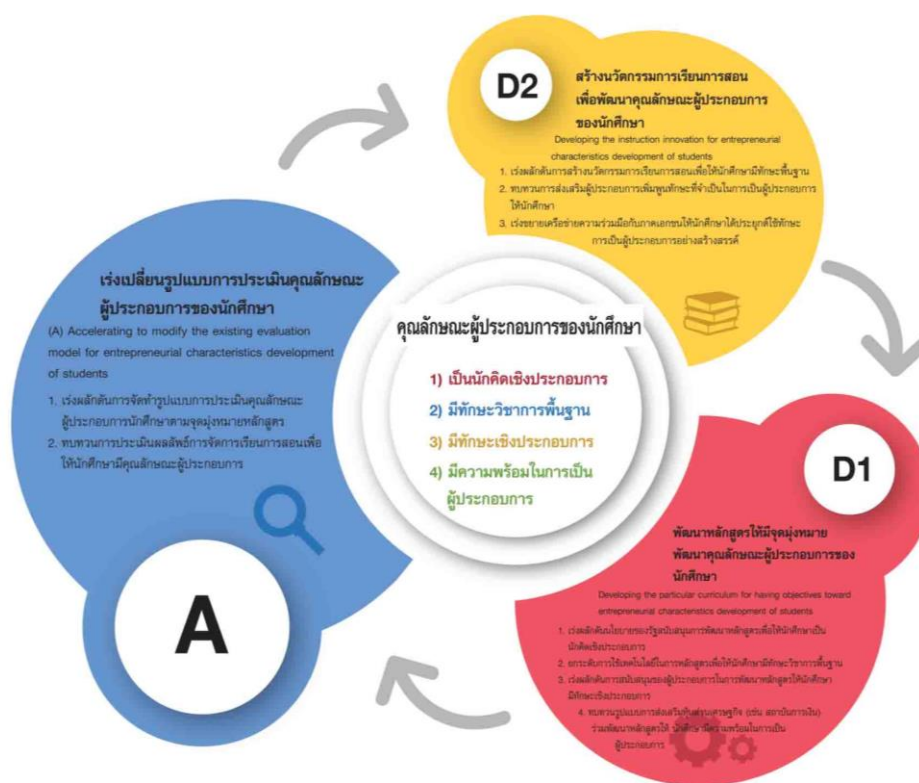
ตารางที่ 4.36 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) จากการประชุมกลุ่ม

กลยุทธ์หลัก/ กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ผลลัพธ์
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
กลยุทธ์หลัก 1: พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ	14	100	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์รอง 1.1 เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	14	100	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์รอง 1.2 ทบทวนการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน	13	93	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์รอง 1.3 ยกกระตือรือร้นสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ	13	93	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์รอง 1.4 ทบทวนการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	13	93	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์หลัก 2 สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์	14	100	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์รอง 2.1 เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์พื้นฐานให้นักศึกษา	14	100	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์รอง 2.2 ทบทวนการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการ	14	100	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์รอง 2.3 เร่งผลักดันให้มีสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์	14	100	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์หลัก 3 ปรับเปลี่ยนการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	13	93	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์รอง 3.1 เร่งผลักดันการปรับเปลี่ยนการประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	14	100	12	85	ใช้ได้
กลยุทธ์รอง 3.2 ยกกระตือรือร้นปรับเปลี่ยนการประเมินการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	13	93	12	85	ใช้ได้

ตารางที่ 4.37 สรุปคำแนะนำแก้ไขที่สำคัญสำหรับกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)

กลยุทธ์หลัก/ กลยุทธ์รอง	จำนวน	ตัวอย่าง คำแนะนำแก้ไข
1) พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ	3	<ul style="list-style-type: none"> ● เพิ่ม กลยุทธ์ด้านโครงสร้างการบริหารหลักสูตร ● ให้ผู้ประกอบการร่วมเขียนหลักสูตร
1.1) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	1	ควรเน้นให้นักศึกษามีเจตคติที่เป็นบวกต่ออาชีพการประกอบการ
1.2) ทบทวนการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน	4	ควรมีองค์ความรู้เสริมของผู้ประกอบการจริงเพิ่มจากความรู้พื้นฐาน
1.3) ยกระดับการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ	1	ควรมีบทเรียนของผู้ประกอบการจริง ทั้งที่สำเร็จและที่ล้มเหลว บรรจุในหลักสูตร
1.4) ทบทวนการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	1	ควรเป็นการอาศัยเครือข่ายระหว่างสถานศึกษากับภาคเอกชน เพื่อให้ประยุกต์ทักษะ
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์	1	ควรเพิ่ม ทักษะของผู้ประกอบการ และให้ผู้ประกอบการร่วมเป็นผู้สอน
2.1) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อปูทักษะพื้นฐานให้นักศึกษา	2	ควรเพิ่มบทเรียนจากประสบการณ์ของผู้ประกอบการจริงด้วย
2.2) ทบทวนการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการ	2	ให้มีการเรียนจากบทเรียนของผู้ประกอบการจริง ทั้งสำเร็จและล้มเหลว
2.3) เร่งผลักดันให้มีสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์	4	ให้สถานศึกษาสร้างเครือข่ายกับภาคเอกชน เพื่อให้มีสถานฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง
3) ปรับเปลี่ยนการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	8	ควรวัดที่ผลผลิต ควรแก้ไขเป็น เปลี่ยนการประเมิน...และให้มีความสำคัญลำดับแรก
3.1) เร่งผลักดันการปรับเปลี่ยนการประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	3	ควรวัดที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมว่า นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการทั้ง 4 ข้อ ควรแก้ไขเป็น เร่งผลักดันการเปลี่ยน...
3.2) ยกระดับการปรับเปลี่ยนการประเมินการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ	3	ควรประเมินทั้งพัฒนาการด้านทักษะ และผลการดำเนินธุรกิจจากรูจกจำลองด้วย ควรแก้ไขเป็น ยกระดับการเปลี่ยน...

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 2 จากการประชุมกลุ่มมีค่ามากกว่าร้อยละ 80 จึงเป็นที่ยอมรับได้ สามารถนำไปปรับปรุงอีกเล็กน้อยตามคำแนะนำแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพัฒนาเป็นกลยุทธ์ ฉบับสมบูรณ์

แผนภาพที่ 4.28 A2D Strategies: กลยุทธ์พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

จากแผนภาพที่ 4.28 กลยุทธ์หลักทั้ง 3 กลยุทธ์ที่เป็นผลจากการวิเคราะห์สภาพการบริหารวิชาการ การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น กำหนดกลยุทธ์ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ กลยุทธ์ (ฉบับร่าง) เป็นรายบุคคลและโดยการประชุมกลุ่ม ทำให้ได้มาซึ่งกลยุทธ์ ฉบับสมบูรณ์ จัดแสดงด้วยขนาดของพื้นที่วงกลมที่ต่างกันตามลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของกลยุทธ์นั้น ด้านการประเมินผลมีความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ลำดับแรกจึงมีพื้นที่วงกลมขนาดใหญ่ที่สุด กลยุทธ์ ฉบับสมบูรณ์นี้มีชื่อชุดกลยุทธ์ว่า “A2D Strategies: กลยุทธ์พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา” ซึ่งจะแบ่งอธิบายเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1. กลยุทธ์ในภาพรวมสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่ง และ 2. กลยุทธ์สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาจำแนกตามประเภทวิชา ดังต่อไปนี้

4.7 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์

4.7.1 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์ และแนวทางการปฏิบัติ

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามหลักเกณฑ์ของการพิจารณากลยุทธ์ที่ดี (รังสรรค์ มณีเล็ก, 2549) ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) จากการประชุมกลุ่ม พบว่า กลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากกว่าร้อยละ 80 มีการปรับปรุงเพื่อพัฒนาเป็น กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ ของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์รอง และ 33 วิธีดำเนินการ

ตารางที่ 4.38 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์

กลยุทธ์หลัก A1 เร่งเปลี่ยนรูปแบบการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา		
กลยุทธ์รอง	A.1) เร่งผลักดันการจัดทำรูปแบบการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการนักศึกษาตาม จุดมุ่งหมายหลักสูตร	มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี
	A.2) ทบทวนการประเมินผลลัพธ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะ ผู้ประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี
กลยุทธ์หลัก D1) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา		
กลยุทธ์รอง	D1.1) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐาน	มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี
	D1.2) ทบทวนการส่งเสริมผู้ประกอบการร่วมเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการให้ นักศึกษา	มีวิธีดำเนินการ 4 วิธี
	D1.3) เร่งขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนให้นักศึกษาได้ประยุกต์ใช้ทักษะการเป็น ผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์	มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี
กลยุทธ์หลัก D2) พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา		
กลยุทธ์รอง	D2.1) เร่งผลักดันนโยบายของรัฐสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิง ประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี
	D2.2) ยกกระตักการใช้เทคโนโลยีในหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน	มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี
	D2.3) เร่งผลักดันการสนับสนุนของผู้ประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีทักษะเชิง ประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 3 วิธี
	D2.4) ทบทวนรูปแบบการส่งเสริมหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (เช่น สถาบันการเงิน) ร่วมพัฒนาหลักสูตรให้ นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	มีวิธีดำเนินการ 5 วิธี

ตารางที่ 4.39 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์ และวิธีดำเนินการ

กลยุทธ์หลัก A) เร่งเปลี่ยนรูปแบบเพื่อประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	
กลยุทธ์รอง A.1) เร่งผลักดันการจัดทำรูปแบบการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายหลักสูตร	
วิธีดำเนินการ	<p>A.1.1) เร่งผลักดันให้นโยบายรัฐกำหนดรูปแบบการประเมินด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาด้วยผลผลิตจากแผนธุรกิจที่เป็นรูปธรรมในเชิงปริมาณ</p> <p>A.1.2) เร่งผลักดันให้มีการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายด้านสมรรถนะวิชาชีพของนักศึกษา ด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการที่เหมาะสมกับระดับการศึกษาในเชิงปริมาณ</p> <p>A.1.3) ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลผลิตของหลักสูตรเชิงคุณภาพ ตามสมรรถนะวิชาชีพของนักศึกษา ด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการที่คาดหวัง</p>
กลยุทธ์รอง A.2) ทบทวนการประเมินผลลัพธ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>A.2.1) เร่งระดมสมองเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินผลนวัตกรรมการเรียนการสอนทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ</p> <p>A.2.2) เร่งนำเสนอรูปแบบการประเมินผลนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีตัวชี้วัดและเป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ</p> <p>A.2.3) เร่งกำหนดให้มีเป้าหมายของสมรรถนะวิชาชีพการเป็นผู้ประกอบการในรูปแบบการประเมินผลนวัตกรรมการเรียนการสอน</p>
กลยุทธ์หลัก D1) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	
กลยุทธ์รอง D1.1) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐาน	
วิธีดำเนินการ	<p>D1.1.1) เร่งผลักดันนโยบายของรัฐกำหนดให้การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ</p> <p>D1.1.2) ออกแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเข้าใจพื้นฐานเศรษฐกิจประเทศและระบบเศรษฐกิจตลาดเสรีของนักศึกษา</p> <p>D1.1.3) ส่งเสริมให้ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายในรายวิชา เช่น การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ครูเป็นผู้เอื้ออำนวยหรือโค้ช ผู้ประกอบการร่วมเป็นวิทยากร/พี่เลี้ยงในสถานประกอบการ หรือ การเยี่ยมชมสถานประกอบการ</p>
กลยุทธ์รอง D1.2) ทบทวนการส่งเสริมผู้ประกอบการเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการให้นักศึกษา	
วิธีดำเนินการ	<p>D1.2.1) ทบทวนความร่วมมือของผู้ประกอบการเพื่อการสอนให้นักศึกษามีทักษะด้านบัญชี การเงิน และภาษีจากมุมมองของเจ้าของ</p> <p>D1.2.2) พัฒนาบทเรียนและวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ประสบการณ์ของผู้ประกอบการจริงที่ประสบความสำเร็จ (Citing good practices) เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจปัญหาต่าง ๆ ของนายจ้าง</p> <p>D1.2.3) ปรับรูปแบบ และวิธีการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษามีสมรรถนะผู้ประกอบการ ในรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ</p> <p>D1.2.4) ส่งเสริมการให้ผู้ประกอบการเป็นวิทยากรร่วม หรือเป็นผู้สอนเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจปัญหาต่าง ๆ จากมุมมองของเจ้าของธุรกิจขนาดย่อม/ผู้ประกอบการ การเป็นนายจ้าง</p>
กลยุทธ์รอง D1.3) เร่งขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนให้นักศึกษาได้ประยุกต์ใช้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์	
วิธีดำเนินการ	<p>D1.3.1) เร่งขยายความร่วมมือกับผู้ประกอบการในชุมชน หรือระดับชาติสร้างวิธีใหม่ของการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติเพื่อเรียนรู้สมรรถนะต่าง ๆ ในการเริ่มและทำธุรกิจ</p> <p>D1.3.2) สนับสนุนการใช้สถานการณ์จริงของผู้ประกอบการในชุมชนเป็นโจทย์/ปัญหาเพื่อนักศึกษาร่างธุรกิจจำลองในวิทยาลัย</p> <p>D1.3.3) จัดรูปแบบผู้ประกอบการในชุมชนหรือระดับชาติเพื่อเป็นพี่เลี้ยง/ที่ปรึกษา ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการสร้างนวัตกรรม ด้านการต่อยอดธุรกิจเพื่อการแข่งขัน สำหรับนักศึกษาได้ลงมือสร้างธุรกิจจากแผนธุรกิจซึ่งพัฒนาจากความคิดของตนและเป็นธุรกิจที่ผลิตสินค้า/บริการที่เป็นที่ต้องการของคนในชุมชน</p>

ตารางที่ 4.39 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์ และวิธีดำเนินการ (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก D2) พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	
กลยุทธ์รอง D2.1) เร่งผลักดันนโยบายของรัฐสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>D2.1.1) เร่งผลักดันนโยบายของรัฐกำหนดให้คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นจุดมุ่งหมายพื้นฐานของหลักสูตรและเป็นภารกิจในการพัฒนาครูผู้สอน</p> <p>D2.1.2) เร่งผลักดันนโยบายของรัฐพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามองเห็นโอกาสและมุ่งมั่นในการจัดการกับโอกาสนั้นเพื่อสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม</p> <p>D2.1.3) เร่งผลักดันนโยบายของรัฐในการส่งเสริมหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (เช่น สถาบันการเงิน) ด้วยแรงจูงใจด้านภาษีเพื่อมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษาคิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม</p> <p>D2.1.4) เร่งผลักดันนโยบายของรัฐขยายเครือข่ายผู้ประกอบการจากระดับประเทศเป็นนานาชาติเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม</p> <p>D2.1.5) เพิ่มผลักดันนโยบายของรัฐส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ</p>
กลยุทธ์รอง D2.2) ยกกระดับการใช้เทคโนโลยีในหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน	
วิธีดำเนินการ	<p>D2.2.1) รมดมทรัพยากรการศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีทักษะทางวิชาการพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และด้านศิลปศาสตร์ที่สำคัญต่อการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม/นวัตกรรม</p> <p>D2.2.2) สร้างแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการออนไลน์ (On-line academic network) รวบรวมความรู้ กรณีศึกษาทั้งจากต่างประเทศ ในประเทศ และจากท้องถิ่น (เช่น บทเรียนแห่งความสำเร็จและล้มเหลวและทั้งผู้ประกอบการใหม่และผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ) ที่ง่ายต่อการเข้าถึง (Easy access) และเปิดกว้างสำหรับแอปพลิเคชันใหม่ (Open source)</p> <p>D2.2.3) สอศ. เพิ่มประสิทธิภาพของเทคโนโลยีเชื่อมต่อให้ก้าวหน้าและรวดเร็ว (Transportation network) เพื่อให้การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการออนไลน์ สำหรับนักศึกษา ผู้เข้ารับการบ่มเพาะ และครูของแต่ละวิทยาลัยอาชีวศึกษา</p>
กลยุทธ์รอง D2.3) เร่งผลักดันการสนับสนุนของผู้ประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>D2.3.1) เร่งผลักดันการสนับสนุนของผู้ประกอบการให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐานทางธุรกิจ เช่น ถอดประสบการณ์ที่สำเร็จและล้มเหลวในการทำธุรกิจเป็นบทเรียน รวมถึงแบ่งปันกลยุทธ์ในการสร้างและดำเนินธุรกิจให้เติบโต</p> <p>D2.3.2) เร่งขยายเครือข่ายผู้ประกอบการ ผ่านสภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า เพื่อร่วมกันพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีโอกาสฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการจริง ที่เป็นหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การไม่แสวงหากำไรในทุกภาคอุตสาหกรรม</p> <p>D2.3.3) ส่งเสริมให้เครือข่ายผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการการบริหารจัดการธุรกิจอย่างถูกกฎหมาย มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ</p>
กลยุทธ์รอง D2.4) ทบทวนรูปแบบการส่งเสริมหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (เช่น สถาบันการเงิน) ร่วมพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	
วิธีดำเนินการ	<p>D2.4.1) เร่งทบทวนและลดข้อจำกัดของนโยบายของรัฐที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติธุรกิจจำลองในวิทยาลัย</p> <p>D2.4.2) ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการจัดตั้งกลุ่มทำงาน (Working group) ให้หุ้นส่วนเศรษฐกิจมีส่วนร่วมมากขึ้นในการแปลงแผนธุรกิจสู่การทำธุรกิจจริงตามความสนใจของนักศึกษา เช่น การจัดตั้งกองทุนกู้ยืมเพื่อนักศึกษาทำธุรกิจ/เป็นผู้ประกอบการใหม่</p> <p>D2.4.3) กำหนดกรอบการทำงานร่วมกันของหุ้นส่วนเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีต้นทุนธุรกิจที่ต่ำกว่าอัตราของตลาด</p> <p>D2.4.4) ทบทวนสิทธิประโยชน์สำหรับหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่พึงจัดให้ได้เพื่อดึงดูดให้มีการสนับสนุนวิทยาลัย (เช่น พื้นที่จัดวางตู้เอทีเอ็ม)</p> <p>D2.4.5) ทบทวนบทบาทของหุ้นส่วนเศรษฐกิจให้มีส่วนร่วมมากขึ้นในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อนักศึกษาได้เรียนรู้เรื่องบัญชี การเงิน และภาษีในทางปฏิบัติ</p>

กลยุทธ์ในภาพรวมชื่อชุดกลยุทธ์ว่า “A2D Strategies: กลยุทธ์พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา” สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่ง ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์รอง และ 33 วิธีดำเนินการ ดังนี้

กลยุทธ์หลัก A เร่งเปลี่ยนรูปแบบเพื่อประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
(Accelerating to modify the existing evaluation model for entrepreneurial characteristics development of students)

กลยุทธ์หลักนี้สำหรับครูผู้สอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งเปลี่ยนรูปแบบการประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ ใช้วิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ และหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะที่สั่งสมมาในการเรียนระยะก่อนหน้าเพื่อทำธุรกิจในบริบทจำลองและในสถานศึกษา มีการฝึกฝนทักษะอย่างเป็นกระบวนการเพื่อแปลงความคิดเป็นแผนธุรกิจ และแปลงสู่การกระทำเป็นผลผลิตได้

กลยุทธ์รองมี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ 1. เร่งผลักดันการจัดทำรูปแบบการประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ประกอบการที่รับนักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน หรือผู้ประกอบการที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ร่วมกันในการกำหนดตัวชี้วัด และเป้าหมายการประเมินผลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ในด้านสมรรถนะวิชาชีพ ผู้ประกอบการที่ควรมีในนักศึกษาใช้มาตรฐานการทำงานของสถานประกอบการเป็นตัวชี้วัด และเป้าหมาย 2. ทบทวนการประเมินผลลัพธ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ ระดมสมองผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการทำธุรกิจจำลองในวิทยาลัยของนักศึกษาเพื่อประเมินนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการกำหนดตัวชี้วัดเป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการดำเนินกลยุทธ์รองข้อนี้ควรพิจารณาการพัฒนาครู และมาตรการส่งเสริมการใช้วิธีการสอนใหม่และหลากหลายของครูควบคู่กัน

กลยุทธ์หลัก D1 สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
(Developing the instruction innovation for entrepreneurial characteristics development of students)

กลยุทธ์หลักนี้สำหรับครูผู้สอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือวิชาที่เกี่ยวข้องพัฒนาวิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่เฉพาะเจาะจงให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ มีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการและต้องการเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษา เช่น การเรียนรู้เชิงประสบการณ์จากสถานการณ์จริงให้นักศึกษาได้มีความคิด แปลงความคิดเป็นแผนธุรกิจ ประเมินความเป็นไปได้ของแผนนั้น นำเสนอแผนต่อผู้ที่สนใจร่วมลงทุน และลงมือทำธุรกิจตามแผนนั้นในขอบเขตที่วิทยาลัยกำหนดให้ มีผู้ประกอบการในชุมชนเป็นวิทยากร เป็นพี่เลี้ยง/ ที่ปรึกษา รวมถึงการจัดให้มีการทัศนศึกษา ซึ่งครูควรพิจารณาการขยายความร่วมมือกับสถานประกอบการ การเชิญชวนให้สถานประกอบการ

การเข้ามาเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจในการบ่มเพาะนักศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการ และให้ผู้ประกอบการได้มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น

กลยุทธ์รองมี 3 กลยุทธ์ ได้แก่ 1. การเร่งผลักดันให้นโยบายของรัฐบาลกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนที่เฉพาะเจาะจงให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบการ มีจำนวนหน่วยกิต และกิจกรรมสร้างประสบการณ์ที่เหมาะสม โดยมีผู้ประกอบการเป็นผู้ร่วมในการสอน 2. ทบทวนการส่งเสริมสนับสนุนของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จให้เป็นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจปัญหาจากมุมมองของนายจ้าง 3. เร่งขยายความร่วมมือกับภาคเอกชนในการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการพัฒนาให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ รวมถึงการสนับสนุนของภาคเอกชนในการทำธุรกิจของนักศึกษาในวิทยาลัยและในสถานประกอบการ

กลยุทธ์หลัก D2 พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา (Developing the particular curriculum for having objectives toward entrepreneurial characteristics development of students)

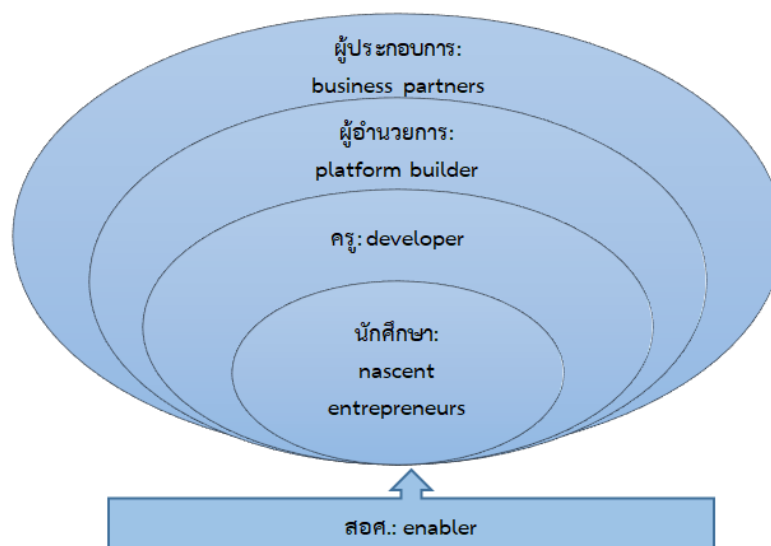
กลยุทธ์นี้ให้ความสำคัญกับการบริหารในเชิงรุกที่ส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ครู และผู้ประกอบการในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการที่แสดงออกให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า นักศึกษามองเห็นโอกาสสามารถจัดการกับโอกาสเพื่อสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม มุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการแปลงโอกาสให้เป็นนวัตกรรมหรือเป็นสินค้า/บริการสู่สังคม อีกทั้งตระหนักว่าการประกอบการนั้นเป็นอาชีพ ช่วยให้ตนมีรายได้ สร้างงาน และสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจที่มั่นคงให้กับประเทศ

กลยุทธ์รองมี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1. เร่งผลักดันนโยบายของรัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการผู้กำหนดนโยบายควรส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้พัฒนานักศึกษาเพื่อเป็นนักคิดเชิงประกอบการ เป็นผู้ที่มองเห็นโอกาสและมุ่งมั่นที่จะจัดการกับโอกาสนั้นให้เป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อสังคม รู้ว่าจะต้องมีทักษะที่จำเป็นอะไรบ้างและมีความต้องการพัฒนาทักษะให้เกิดขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำธุรกิจที่สนใจนั้นได้ อีกทั้งตระหนักดีว่าการประกอบการเป็นอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว 2. ยกระดับการใช้เทคโนโลยีในหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน ผู้กำหนดนโยบายควรทบทวนการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน เป็นวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต โดยให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เร่งระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเฉพาะนี้ใช้เทคโนโลยี อีกทั้งควรพิจารณาถึงการพัฒนาที่เรียนจากประสบการณ์จริงของผู้ประกอบการทั้งที่เรียนที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว 3. เร่งผลักดันการสนับสนุนของผู้ประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีทักษะเชิง

ประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษาเร่งส่งเสริมให้เกิดการสร้างเครือข่ายกับภาคเอกชน มีผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมาเป็นหุ้นส่วน เพื่อให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้มีโครงสร้างการเรียนรู้ทฤษฎีและปฏิบัติที่เหมาะสม ให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐานทางธุรกิจ เรียนรู้บทเรียนจากประสบการณ์จริงของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว อีกทั้งให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษาได้ทำธุรกิจอย่างถูกกฎหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม 4. ทบทวนรูปแบบการส่งเสริมหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (เช่น สถาบันการเงิน) ร่วมพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ทบทวนรูปแบบการส่งเสริมของสถาบันการเงินและธนาคารในการทำธุรกิจจำลองของนักศึกษาในวิทยาลัย เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

เงื่อนไขในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ได้แก่ ครูควรเร่งปรับวิธีการเรียนการสอนด้วยการใช้วิธีใหม่ ๆ และใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ให้ผู้เรียนมีการลงมือปฏิบัติ และมีประสบการณ์ตรงในการประกอบการ การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ให้โอกาสผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการเรียนรู้ เพื่อจัดทำรูปแบบการประเมินที่เหมาะสมในการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาทั้ง 4 ประการ และประเมินผลผลิตที่ได้จากการประยุกต์ความรู้ ทักษะของนักศึกษาเป็นแผนธุรกิจ และผลลัพธ์ในระยะยาวสำหรับนักศึกษาที่ได้เริ่มและทำธุรกิจได้จริงหลังจบการศึกษา

บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกลยุทธ์

แผนภาพที่ 4.29 บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกลยุทธ์

แผนภาพที่ 4.29 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ นักศึกษามีบทบาทเป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ ครูเป็นผู้พัฒนานักศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้สรร

สร้างบริบทของสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการบริหารวิชาการ ผู้ประกอบการเป็นผู้ร่วมหุ้นทางธุรกิจ หรือหุ้นส่วนทางธุรกิจ (ธุรกิจจำลองของนักศึกษา) และ สอศ. เป็นผู้เอื้ออำนวยให้กลยุทธ์ชุดนี้ดำเนินไปได้ในทุกวิทยาลัยอย่างราบรื่นด้วยการสนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษาที่จำเป็น และกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนที่สอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

นักศึกษา มีบทบาทเป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ ควรเป็นผู้ที่สนใจใฝ่หาความรู้ มุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาทักษะเชิงประกอบการของตนเอง หมั่นฝึกฝนและไม่ยอมแพ้แม้ว่าจะพบกับความล้มเหลว เชื่อมั่นในตนเองว่าความพยายามเท่านั้นที่จะนำพาตนเองไปสู่ความสำเร็จและไม่ใช้โชคชะตา เชื่อฟังคำแนะนำของครูในการทำงานโครงการตามแผน หากเกิดข้อผิดพลาดขึ้นควรเข้าพบครูที่ปรึกษาโครงการเพื่อค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง ในขณะเดียวกันไม่ละทิ้งโอกาสที่จะสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม/ทีม พัฒนาทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะทางสังคม เพราะการขยายเครือข่ายบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ประกอบการ

ครู มีบทบาทเป็นผู้พัฒนานักศึกษาเป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ จะต้องเปลี่ยนวิธีการสอนเป็นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ จัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ ได้ประสบการณ์ตรง ให้โอกาสนักเรียนเป็นผู้นำการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้สอนงาน (โค้ช) เป็นผู้แนะนำ ให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการแปลงความคิดสู่การกระทำอย่างเป็นลำดับขั้น ตั้งคำถามเพื่อให้นักศึกษาหาคำตอบด้วยตนเอง ช่วยแนะนำ แหล่งข้อมูลในการค้นคว้าหาคำตอบ ช่วยแนะนำวิธีการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมสำหรับการแปลงแผนธุรกิจสู่ธุรกิจจริง ครูมีบทบาทสำคัญในการแนะนำผู้เรียน ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจเมื่อผู้เรียนประสบความล้มเหลวหรือเกิดข้อผิดพลาดขึ้น สร้างแรงบันดาลใจ ให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายของตนที่ชัดเจน อีกทั้งประยุกต์ใช้ประสบการณ์ของตนให้เป็นประโยชน์ในการแนะแนวทางให้ผู้เรียนหาคำตอบได้ด้วยตัวเอง ครูเป็นผู้ร่วมลงทุน หมายถึง ผู้พิจารณาความน่าสนใจและความเป็นไปได้ของแผนเพื่อการลงทุน ครูมีส่วนสำคัญตัง้นั้นครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะและประสบการณ์ตรงในการประกอบการ ครูต้องตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ ต้องเป็นคนใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีทักษะในการบริหารจัดการโครงการ บริหารทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่ในโครงการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีบทบาทเป็นผู้สรรสร้างบริบทของสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการบริหารวิชาการเชิงรุกในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา เป็นผู้ที่บริหารทรัพยากรต่าง ๆ ในการที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมาย หลักการ และวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน และนำพากลยุทธ์นี้ไปสู่ความสำเร็จ พร้อมกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารด้านอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์นี้ เช่น กลยุทธ์การบริหารงบประมาณ กลยุทธ์การบริหารบุคลากร ในการบริหารบุคลากรผู้บริหารควรคำนึงถึงการพัฒนาครูอย่างเร่งด่วน ส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติเชิงบวก ให้มีความคิด

ริเริ่มและสร้างสรรค์ด้วยการอบรม และให้ครูได้มีประสบการณ์การประกอบการจริงในสถานประกอบการ ให้ครูมีทักษะเพิ่มขึ้น และสามารถสวมบทบาทได้มากขึ้นดังที่ Zhao (2012) กล่าวว่า ผู้สอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการควรมีบทบาทเป็น 1. นักลงทุนที่ช่วยประเมินความน่าสนใจของโครงการที่นักศึกษาพัฒนาจากแผนธุรกิจ และมีความเป็นไปได้ 2. ที่ปรึกษาธุรกิจที่ให้คำแนะนำ และช่วยระบุทรัพยากรต่างๆ ในการทำโครงการ 3. ผู้ให้กำลังใจ ผู้ที่คอยให้กำลังใจในยามท้อแท้ ผิดหวังจากความล้มเหลว 4. ผู้ให้ความเห็นเชิงลึกในการประชุมกลุ่มย่อย ให้ความเห็นย้อนกลับต่อโครงการของนักศึกษา และคำวิพากษ์วิจารณ์ต่อต้านแบบของสินค้า และ 5. หุ้นส่วนที่คอยสอน คอยส่งเสริมการพัฒนาทักษะ และความชำนาญการเพิ่มเติมให้กับนักศึกษา

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาต้องปรับโครงสร้างของการบริหารวิชาการโดยรวมเอาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการของวิทยาลัยเข้ามาอยู่ในโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการ เพื่อให้หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะ ได้รับทราบภารกิจของสถานศึกษาและนำไปปฏิบัติได้โดยตรง และเมื่อต้องรายงานผลการปฏิบัติงานหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะที่ได้รายงานผลโดยตรงต่อผู้อำนวยการ ควรกำหนดให้เป้าหมายของศูนย์บ่มเพาะเป็นเป้าหมายของการบริหารงานสถานศึกษาด้วยโดยเฉพาะผลลัพธ์ในระยะยาว เช่น การติดตามผลงานของนักศึกษาหลังจากทำแผนธุรกิจ หรือการติดตามผลลัพธ์ที่เป็นจำนวนนักศึกษาสำเร็จจากศูนย์บ่มเพาะออกไปและเป็นผู้ประกอบการจริงได้ในชุมชน รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจริง สถานประกอบการในชุมชน และสถาบันการเงิน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ ในด้านการพัฒนาเนื้อหา การฝึกอบรม วิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง และการประเมินแผนธุรกิจ รวมทั้งส่งเสริมการจำลองธุรกิจประกอบการในสถานศึกษา

ผู้ประกอบการในชุมชน มีบทบาทเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจ ควรมีช่องทางเข้าถึงการศึกษา เพื่อกระชับความสัมพันธ์ สนับสนุนให้การช่วยเหลือนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติการประกอบการ รวมถึงผู้ประกอบการที่เป็น SME ขนาดเล็ก ร้านอาหาร ร้านขายของ ธุรกิจผลิตเพื่อจำหน่าย หรือธุรกิจผลิตเพื่อส่งขายเป็นจำนวนมาก หรือผู้ประกอบการที่เป็นผู้จัดเตรียมวัตถุดิบหรือจัดหาวัตถุดิบ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีโอกาสสัมผัสกับการประกอบการจริง รับทราบถึงปัญหาที่ผู้ประกอบการต้องเผชิญ เรียนรู้แนวทางในการแก้ปัญหาจากผู้ประกอบการจริง หรือผู้ประกอบการอาจให้ความช่วยเหลือในการเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย หรือพี่เลี้ยงในกระบวนการหนึ่งกระบวนการใดของขั้นตอนทั้งหมดในการสร้างธุรกิจใหม่ของนักศึกษา

สศศ. เอื้ออำนวยให้การขับเคลื่อนกลยุทธ์ดำเนินไปได้ภายใต้บริบทที่สถานศึกษาเป็นผู้จัดสรรทรัพยากรที่จำเป็น อันนำไปสู่การพัฒนาครู ครูที่ปรึกษาวิชาโครงการ หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะ และผู้บริหารวิทยาลัยเพื่อให้เกิดการปฏิบัติกลยุทธ์เชิงรุก

4.7.2 กลยุทธ์จำแนกตามประเภทประเภทวิชาและแนวทางการนำไปปฏิบัติ

ผลการจับคู่กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา จำแนกตามประเภทวิชา แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 4.40 สรุปผลการจับคู่กลยุทธ์การบริหารวิชาการ จำแนกตามประเภทวิชา

ประเภทวิชา	การบริหารวิชาการ	คู่กลยุทธ์	แนวทางการพัฒนากลยุทธ์
อุตสาหกรรม	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	SO	ผลักดันการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นด้วยโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล
	ด้านการจัดการเรียนการสอน	WT	เร่งทบทวนและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างเร่งด่วนเพื่อหลบหลีกภาวะคุกคามจากภายนอก
	ด้านการประเมินผล	WT	เร่งทบทวนและปรับปรุงการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาอย่างเร่งด่วนเพื่อหลบหลีกภาวะคุกคามจากภายนอก
พาณิชยกรรม/ บริหารธุรกิจ	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	SO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการจัดการเรียนการสอน	WO	เร่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีวิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลายโดยอาศัยโอกาสจากภายนอกที่เอื้อ
	ด้านการประเมินผล	WT	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
ศิลปหัตถกรรม/ ศิลปกรรม	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ST	ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาอย่างเร่งด่วน
	ด้านการจัดการเรียนการสอน	WO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการประเมินผล	WT	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
คหกรรม	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ST	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการจัดการเรียนการสอน	WT	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการประเมินผล	WO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
เกษตรกรรม	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	SO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการจัดการเรียนการสอน	SO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการประเมินผล	WT	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
ประมง	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	SO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการจัดการเรียนการสอน	SO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการประเมินผล	WT	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
อุตสาหกรรม	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	SO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการจัดการเรียนการสอน	WO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการประเมินผล	WT	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
เทคโนโลยี	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	SO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการจัดการเรียนการสอน	WO	อ้างอิงแนวทางข้างต้น
	ด้านการประเมินผล	WT	อ้างอิงแนวทางข้างต้น

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ประเภทวิชาอุตสาหกรรมมีคู่กลยุทธ์ 2 คู่ในการบริหารวิชาการ ได้แก่ คู่กลยุทธ์จุดแข็งและโอกาส (SO) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และคู่กลยุทธ์จุดอ่อนและภาวะ

คุกคาม (WT) ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประเมินผล ซึ่งควรผลักดันการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ด้วยโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล เร่งทบทวนและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างเร่งด่วน เพื่อหลบหลีกภาวะคุกคามจากภายนอก และปรับปรุงการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาอย่างเร่งด่วนเพื่อหลบหลีกภาวะคุกคามจากภายนอก

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเทคโนโลยีการสื่อสาร และสารสนเทศมีคู่กลยุทธ์ 3 คู่ในการบริหารวิชาการ ได้แก่ คู่กลยุทธ์จุดแข็งและโอกาส (SO) ด้านการพัฒนาหลักสูตร คู่กลยุทธ์จุดอ่อนและโอกาส (WO) ด้านการจัดการเรียนการสอน และคู่กลยุทธ์จุดอ่อนและภาวะคุกคาม (WT) ด้านการประเมินผล

ประเภทวิชาเกษตรกรรมและประมงมีคู่กลยุทธ์ 2 คู่ในการบริหารวิชาการ ได้แก่ คู่กลยุทธ์จุดแข็งและโอกาส (SO) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการจัดการเรียนการสอน และคู่กลยุทธ์จุดอ่อนและภาวะคุกคาม (WT) ด้านการประเมินผล แนวทางการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 4.41 แนวทางการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ จำแนกตามประเภทวิชา

ประเภทวิชา	ข้อเสนอแนะ	
ช่างอุตสาหกรรม	-ส่งเสริมกลยุทธ์ D2 -เน้นกลยุทธ์หลัก A และ D1	1.แนะนำรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการเป็นวิชาบังคับในทุกประเภท 2.จัดให้มีวิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลาย และ 3.พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอน
พาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ	-เน้นกลยุทธ์หลัก A และ D1	1.จัดให้มีวิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลาย และ 2.พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอน
ศิลปหัตถกรรม/ศิลปกรรม	กลยุทธ์หลักทั้ง 3	
คหกรรม	กลยุทธ์หลักทั้ง 3	
เกษตรกรรม และประมง	-ส่งเสริมกลยุทธ์ D2 -เน้นกลยุทธ์หลัก A และ D1	1.แนะนำรายวิชา Farm management เป็นวิชาบังคับในทุกประเภท 2.จัดให้มีวิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลาย และ 3.พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอน
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	เน้นกลยุทธ์หลัก A และ D1	1.จัดให้มีวิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลายและ 2.พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอน
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	เน้นกลยุทธ์หลัก A และ D1	1.จัดให้มีวิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลาย และ 2.พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอน

ประเภทวิชาที่สามารถนำกลยุทธ์ชุดนี้ไปใช้ได้เหมาะสม ได้แก่ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ศิลปหัตถกรรม/ศิลปกรรม คหกรรม เกษตรกรรม และประมง ควรพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และประเภทวิชาพาณิชยกรรม

กรรม/บริหารธุรกิจ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควร
พิจารณากลยุทธ์เร่งเปลี่ยนรูปแบบการประเมิน และกลยุทธ์สร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน
ควรเร่งปรับปรุงให้มีวิธีการเรียนการสอนเพื่อประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการแบบใหม่

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา แนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาและคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา 2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และ 3. พัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี เริ่มด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยการสำรวจสภาพการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 423 คนจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ดำเนินการโดยรัฐ 141 แห่งทั่วประเทศ วิเคราะห์ผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และนำผลทางสถิติมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา (ฉบับร่าง) ประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์การพิจารณากลยุทธ์ที่ดีของสถานศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคลและการประชุมกลุ่ม ผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงเป็นกลยุทธ์ฉบับสมบูรณ์ ผลการวิจัยที่จะนำเสนอต่อไปเป็นสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย มี 3 กรอบ ประกอบด้วย 1. กรอบการบริหารวิชาการ 2. กรอบการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และ 3. กรอบคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

การบริหารวิชาการ มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่มีทั้งหลักการจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติ เป็นระยะที่ต่อเนื่องกัน 3 ระยะ และมีวิธีการเรียนการสอน 6 วิธีในแต่ละระยะ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
3. ด้านการประเมินผล ประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรและประเมินการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

การพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติ 3 ระยะที่ต่อเนื่อง และวิธีการเรียนการสอน 6 วิธีในแต่ละระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน เป็นการจัดการเรียนการสอนในระยะเริ่มต้น เพื่อให้ศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ มีความเข้าใจพื้นฐานของเศรษฐกิจประเทศ และมองเห็นโอกาสสำหรับการประกอบการเป็นอาชีพในเศรษฐกิจตลาดเสรี

ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ เป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ศึกษามีสมรรถนะผู้ประกอบการเริ่มต้น และเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ของเจ้าของธุรกิจ/ผู้ประกอบการ

ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ เป็นระยะสุดท้าย เพื่อให้ศึกษาได้เรียนรู้สมรรถนะต่าง ๆ ในการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงสร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน เริ่มและดำเนินธุรกิจตามแผนธุรกิจนั้นได้ด้วยการประยุกต์ความรู้และทักษะที่สั่งสมมาจากระยะก่อนหน้า

วิธีการเรียนการสอน 6 วิธีในแต่ละระยะ ได้แก่

1. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เป็นการให้โอกาสนักศึกษาแต่ละคนได้ประกอบการจริง มีประสบการณ์ของตนเองเพื่อสร้างความเท่าเทียมทางอารมณ์ในกระบวนการเรียนรู้

2. ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้สอนงาน (โค้ช) เพื่อให้ศึกษามีกระบวนการค้นพบคำตอบด้วยตนเอง และนำไปสู่แนวทางแก้ปัญหา ช่วยให้เลือกแนวทางของตนได้ ช่วยให้ได้เรียนรู้จากวิธีผิดพลาดและความสำเร็จของตน

3. ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วม เข้ามาเป็นวิทยากรบรรยาย พี่เลี้ยง ที่ปรึกษา และต้นแบบ (Role model) ให้กับนักศึกษาในวิทยาลัยหรือในสถานประกอบการจริง

4. นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้ เป็นผู้ดำเนินการเอง เช่นวางแผน สร้าง บริหารจัดการธุรกิจ จัดทัศนศึกษา ฝึกหัดการเจรจาต่อรอง และทำกิจกรรมกลุ่มแก้ปัญหา รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง และเรียนรู้แบบการเสาะหาเป็นฐาน

5. การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน เพื่อให้มีทักษะเป็นนักแก้ปัญหาที่ดี มีโอกาสได้แก้ปัญหาทั้งที่ง่ายและยากคือมีทั้งที่ปัญหามีคำตอบชัดเจนและปัญหาที่ไม่มีคำตอบชัดเจน

6. การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น ใช้หนังสือ การสัมมนา การวิจัย การเรียนเป็นกลุ่ม การสวมบทบาท การมีวิทยากรบรรยาย การมีพี่เลี้ยง การมีที่ปรึกษา การมีต้นแบบ การทัศนศึกษา การอบรมโดยใช้คอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกกระบวนการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้ขั้นสูง

คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มี 4 ประการ ได้แก่

1. การเป็นนักคิดเชิงประกอบการ การมองเห็นโอกาสในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า คิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากที่ไม่เคยมีมาก่อน/หรือเริ่มจากศูนย์ได้ ต้องการพัฒนาทักษะเพื่อใช้ทักษะนั้นสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า และตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ

2. การมีทักษะวิชาการพื้นฐาน การมีทักษะทางวิชาการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และด้านศิลปศาสตร์ เช่น ภาษา การสื่อสาร ทักษะดิจิทัล ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการประกอบการจริง

3. การมีทักษะเชิงประกอบการ การมีทักษะพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์รวมถึงเข้าใจเรื่องความเสี่ยงกับผลตอบแทน เช่น การออม ดอกเบี้ย อุปสงค์/อุปทาน มีทักษะพื้นฐาน ทางธุรกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ เช่น การตลาด การเงิน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีทักษะและกลยุทธ์ที่จำเป็นในการสร้างและทำให้ธุรกิจเติบโต รวมไปถึงการได้เริ่มและดำเนินธุรกิจหลังจากประมาณการความเสี่ยงและวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์มาอย่างดีแล้ว ได้รับการแนะนำอาชีพว่าโอกาสในการประกอบการนั้นมีอยู่ในทุกภาคอุตสาหกรรมทั้งหน่วยงานรัฐบาล และหน่วยงาน/องค์กรไม่แสวงหากำไร และได้บริหารจัดการธุรกิจอย่างถูกกฎหมายและรักษาสิ่งแวดล้อม มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

4. การมีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ การมีความคิดและประเมินความเป็นไปได้ทางธุรกิจ โดยสามารถเขียนและนำเสนอแผนธุรกิจจากความคิดและการประเมินความเป็นไปได้ ระบุและหาทรัพยากรที่จำเป็นในการเริ่มธุรกิจ เริ่มและดำเนินธุรกิจตามแผนธุรกิจที่สนใจและต้องการลงทุนด้วยตนเองในขอบเขตที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมที่วิทยาลัยจัดไว้ให้ รวมถึงปฏิบัติงานในสถานประกอบการจริงทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรหรือหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไร

5.1.2 สภาพการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวความคิดพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา

สรุปผลการวิจัย 3 ประการ ประกอบด้วย 1. สภาพการบริหารวิชาการในภาพรวม 2. สภาพการบริหารวิชาการและการเปลี่ยนแปลงในสภาพที่พึงประสงค์ และ 3. สภาพแวดล้อมของการบริหารวิชาการและการเปลี่ยนแปลงในสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. สภาพการบริหารวิชาการในภาพรวม

ตารางที่ 5.1 สรุปผลสภาพการบริหารวิชาการ ในภาพรวม

สภาพ การบริหารวิชาการ	สภาพการบริหารวิชาการ				สภาพแวดล้อมภายนอก			
	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่พึง ประสงค์	ลำดับของ ค่า PNI _{modified}	จุดแข็ง/ จุดอ่อน	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่พึง ประสงค์	ลำดับของ ค่า PNI _{modified}	โอกาส/ ภาวะ คุกคาม
ภาพรวม	มาก	มาก			มาก	มาก		
การพัฒนาหลักสูตร	มากที่สุด	มากที่สุด	3	S	มากที่สุด	น้อยที่สุด	3	O
การจัดการเรียนการสอน		น้อยที่สุด	2	W		มากที่สุด	2	O
การประเมินผล	น้อยที่สุด		1	W	น้อยที่สุด		1	T

จากตารางที่ 5.1 สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวความคิดพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีการปฏิบัติในภาพรวมในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์มีการปฏิบัติในระดับมากกว่าสภาพปัจจุบันทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการประเมินผลมีระดับการปฏิบัติในปัจจุบันน้อยที่สุดแต่ระดับการปฏิบัติเพิ่มขึ้นในสภาพที่พึงประสงค์ และด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของด้านการประเมินผลสูงสุดเป็นลำดับแรก จัดเป็นจุดอ่อน รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอน จัดเป็นจุดอ่อน และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ลำดับสุดท้าย จัดเป็นจุดแข็งของการบริหารวิชาการ

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในสภาพที่พึงประสงค์มีระดับการปฏิบัติมากกว่าในสภาพปัจจุบันทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในสภาพปัจจุบันนั้นสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อระดับการปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด และส่งผลต่อด้านการประเมินผลน้อยที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์นั้นสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อ

ระดับการปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด และสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อด้านการพัฒนาหลักสูตรน้อยที่สุด

ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อด้านการประเมินผลสูงสุดเป็นลำดับแรก จัดเป็นภาวะคุกคาม รองลงมาคือสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อด้านการจัดการเรียนการสอน จัดเป็นโอกาส และสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อด้านการพัฒนาหลักสูตรเป็นลำดับสุดท้าย จัดเป็นโอกาส

2. สภาพการบริหารวิชาการและการเปลี่ยนแปลงในสภาพที่พึงประสงค์

ตารางที่ 5.2 สรุปผลของสภาพการบริหารวิชาการ และการเปลี่ยนแปลงสู่สภาพที่พึงประสงค์

สภาพการบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ		การเปลี่ยนแปลง
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	
ด้านการพัฒนาหลักสูตร ให้นักศึกษา	มากที่สุด	มากที่สุด	-
1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	มากที่สุด	มากที่สุด	-
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	-
3. มีทักษะเชิงประกอบการ	ปานกลางค่อนข้างน้อย	ปานกลางค่อนข้างน้อย	-
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	ปานกลางค่อนข้างมาก	ปานกลางค่อนข้างมาก	-
ด้านการจัดการเรียนการสอน	ปานกลาง	น้อยที่สุด	↘
1. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน	มากที่สุด	มากที่สุด	-
2. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	-
3. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	ปานกลาง	ปานกลาง	-
ด้านการประเมินผล	น้อยที่สุด	ปานกลาง	↗
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	มากที่สุด	น้อยที่สุด	(↘)
2. การจัดการเรียนการสอน	น้อยที่สุด	มากที่สุด	(↗)

ผลของการบริหารวิชาการและการเปลี่ยนแปลงดังตารางที่ 5.2 สรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีการปฏิบัติสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุดของการบริหารวิชาการ โดยจุดมุ่งหมายการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ในขณะที่จุดมุ่งหมายการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เท่ากันทุกจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรและไม่มี การเปลี่ยนแปลงเมื่อเป็นการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์

ด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เปลี่ยนแปลงลดลงจากระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันและมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุดของการบริหารวิชาการในสภาพที่พึงประสงค์ ในขณะที่ด้านการประเมินผลมีการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการ

ด้านการจัดการเรียน ระยะเวลาที่ 1 ระยะเวลาพื้นฐานมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด และระยะเวลาที่ 2 ระยะเวลาครุฑในสมรรถนะผู้ประกอบการมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด ระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เท่ากันทุกระยะของการจัดการเรียนการสอนและไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเป็นการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์

ด้านการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันในระดับมากที่สุดแต่เปลี่ยนแปลงลดลงเป็นน้อยที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ และกลับกันคือการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันน้อยที่สุดและเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเป็นมากที่สุด

3. สภาพแวดล้อมของการบริหารวิชาการและการเปลี่ยนแปลงในสภาพที่พึงประสงค์

ตารางที่ 5.3 สรุปผลสภาพแวดล้อมของการบริหารวิชาการ และการเปลี่ยนแปลงสู่สภาพที่พึงประสงค์

สภาพแวดล้อมภายนอกของ การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ		การ เปลี่ยนแปลง
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	
ด้านการพัฒนาหลักสูตร ให้นักศึกษา	มากที่สุด	ปานกลางค่อนข้างน้อย	↘
1. เป็นนักคิดเชิงผู้ประกอบการ	มากที่สุด	น้อยที่สุด	(↘)
2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	ปานกลางค่อนข้างน้อย	มากที่สุด	(↗)
3. มีทักษะเชิงผู้ประกอบการ	ปานกลางค่อนข้างมาก	ปานกลางค่อนข้างน้อย	(↘)
4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	น้อยที่สุด	ปานกลางค่อนข้างมาก	(↗)
ด้านการจัดการเรียนการสอน	ปานกลางค่อนข้างมาก	มากที่สุด	↗
1. ระยะเวลาที่ 1	มากที่สุด	น้อยที่สุด	(↘)
2. ระยะเวลาที่ 2	น้อยที่สุด	ปานกลาง	(↗)
3. ระยะเวลาที่ 3	ปานกลาง	มากที่สุด	(↗)
ด้านการประเมินผล	ปานกลางค่อนข้างน้อย	ปานกลางค่อนข้างมาก	↗
1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	มากที่สุด	มากที่สุด	-
2. การจัดการเรียนการสอน	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	-

สรุปผลของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในแต่ละด้านดังตารางที่ 5.3 พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามากที่สุด

ลดลงในสภาพที่พึงประสงค์ สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการมากที่สุดในสภาพปัจจุบันและจะส่งผลลดลงอย่างมากเป็นน้อย ที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ ขณะที่สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลในระดับปานกลางต่อการพัฒนา หลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานในสภาพปัจจุบัน แต่จะส่งผลต่อการ ปฏิบัติเพิ่มขึ้นเป็นมากที่สุดที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลในระดับน้อยที่สุดต่อ การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมเป็นผู้ประกอบการในสภาพปัจจุบัน และจะส่งผลเพิ่มขึ้นต่อการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์ สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อการปฏิบัติ ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีทิศทางเปลี่ยนแปลงสำหรับทุกจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคุณลักษณะ ผู้ประกอบการในสภาพที่พึงประสงค์

สภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อการบริหารวิชาการด้านการจัดการ เรียนการสอนมากที่สุดและจะส่งผลมากขึ้นในสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพแวดล้อมภายนอกของ การบริหารวิชาการส่งผลมากที่สุดต่อการจัดการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐานในสภาพ ปัจจุบันและจะส่งผลลดลงอย่างมากเป็นน้อยที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ สภาพแวดล้อมภายนอก ส่งผลน้อยที่สุดต่อการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักใน สมรรถนะผู้ประกอบการในสภาพปัจจุบันและจะส่งผลน้อยลงในสภาพที่พึงประสงค์ และ สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลปานกลางต่อการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ในสภาพปัจจุบันและจะส่งผลเพิ่มขึ้นเป็นมากที่สุดที่สุดในสภาพที่ พึงประสงค์ สภาพแวดล้อมภายนอกจะส่งผลต่อการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนใน สภาพที่พึงประสงค์แตกต่างจากที่ส่งผลในสภาพปัจจุบันทุกข้อ

สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อการบริหารวิชาการด้านการประเมินผลในสภาพปัจจุบัน ในระดับน้อยที่สุดและจะส่งผลเพิ่มขึ้นต่อการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพแวดล้อม ภายนอกส่งผลมากที่สุดต่อการบริหารวิชาการด้านการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อพัฒนา คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาในสภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์ สภาพแวดล้อม ภายนอกส่งผลน้อยที่สุดต่อการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในสภาพปัจจุบันและในสภาพ ที่พึงประสงค์ สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อด้านการประเมินผลเท่ากันเมื่อเป็นการปฏิบัติในสภาพ ปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์

5.1.3 กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา คุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา สรุปผลการวิจัย 3 ประการ มีดังนี้

1. ลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของการบริหาร
วิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
และจุดแข็ง จุดอ่อน

ตารางที่ 5.4 สรุปผลของลำดับความสำคัญของค่า PNI_{modified} ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัย
อาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา จำแนกตาม
จุดแข็ง จุดอ่อน

(ลำดับค่า PNI _{modified}) การบริหารวิชาการ	(ลำดับค่า PNI _{modified}) จุดแข็ง	(ลำดับค่า PNI _{modified}) จุดอ่อน
(1) ด้านการประเมินผล	(2) จุดมุ่งหมายหลักสูตร	(1) การจัดการเรียนการสอน
(2) ด้านการจัดการเรียนการสอน	(2) ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน (2) ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่าง สร้างสรรค์	(1) ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ
(3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา นักศึกษามีคุณลักษณะ	(4) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	(1) มีทักษะเชิงประกอบการ (2) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (3) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน

ผลของลำดับความสำคัญของค่า PNI_{modified} ของการบริหารวิชาการในงานวิจัยนี้จากตารางที่
5.4 สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีลำดับ
ความสำคัญของความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. ด้านการประเมินผล 2. ด้านการ
จัดการเรียนการสอน และ 3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการของนักศึกษา เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

ด้านการประเมินผล มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย
ดังนี้ 1. การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน และ 2. การประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตร

ด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีลำดับ
ความสำคัญของความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. การจัดการเรียนการสอนระยะที่
2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ 2. การจัดการเรียนการสอนระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน
และ 3. การจัดการเรียนการสอนระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์

ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา
มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. มีทักษะเชิงประกอบการ
2. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ 3. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน และ 4. เป็นนักคิดเชิง
ประกอบการ

เมื่อแยกพิจารณาเป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารวิชาการ สรุปได้ว่า

จุดแข็ง มี 4 ประการ ได้แก่ 1. การประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตร 2. การจัดการเรียนการสอนในระยที่ 1 ระยะพื้นฐาน 3. การจัดการเรียนการสอนในระยที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ และ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะเป็นนักคิดเชิงประกอบการ

จุดอ่อน มี 5 ประการ ได้แก่ 1. การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน 2. การจัดการเรียนการสอนในระยที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ 3. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะเชิงประกอบการ 4. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ และ 5. การพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะวิชาการพื้นฐาน

2. ลำดับความสำคัญของค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และโอกาสและภาวะคุกคาม

ตารางที่ 5.5 สรุปผลลำดับความสำคัญของค่า PNI_{modified} ของสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา จำแนกตามโอกาส ภาวะคุกคาม และปัจจัยที่ส่งผล

(ลำดับ PNI _{modified}) การบริหารวิชาการ	(ลำดับ PNI _{modified}) โอกาส ปัจจัยที่ส่งผล	(ลำดับ PNI _{modified}) ภาวะคุกคาม ปัจจัยที่ส่งผล
(1) ด้านการประเมินผล	(2) จุดมุ่งหมายหลักสูตร - การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	(1) การจัดการเรียนการสอน - การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
(2) ด้านการจัดการเรียนการสอน	(2) ระยะที่ 3 - สภาพเศรษฐกิจ - สภาวะทางสังคม - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (3) ระยะที่ 1 - การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ - สภาพเศรษฐกิจ	(1) ระยะที่ 2 - สภาพเศรษฐกิจ - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
(3) ด้านการพัฒนาหลักสูตร	(3) มีทักษะเชิงประกอบการ - สภาวะทางสังคม - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (4) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ - การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ - สภาพเศรษฐกิจ - สภาวะทางสังคม - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	(1) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน - สภาวะทางสังคม - ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (2) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ - การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ - สภาพเศรษฐกิจ

ผลของลำดับความสำคัญของค่า PNI_{modified} ของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา จากตารางที่ 5.5 สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. สภาพแวดล้อมส่งผลต่อด้านการประเมินผล 2. สภาพแวดล้อมส่งผลต่อด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และ 3. สภาพแวดล้อมส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อด้านการประเมินผลมีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน และ 2. การประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตร

สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. การจัดการเรียนการสอนระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ 2. การจัดการเรียนการสอนระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ และ 3. การจัดการเรียนการสอนระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน

สภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาต่อไปนี้ มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน 2. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ 3. มีทักษะเชิงประกอบการ และ 4. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ

เมื่อพิจารณาแยกตามโอกาสและภาวะคุกคามของปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ สรุปได้ว่า

โอกาส มี 5 ประการ ได้แก่ 1. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเอื้อต่อการประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตร 2. สภาพเศรษฐกิจ สภาวะทางสังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ 3. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐและสภาพเศรษฐกิจเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน 4. สภาวะทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะเชิงประกอบการ และ 5. สภาพแวดล้อมทุกปัจจัยเอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ

ภาวะคุกคาม มี 4 ประการ ได้แก่ 1. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน 2. สภาพ

เศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการจัดการเรียนการสอนในระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ 3. สภาวะทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะวิชาการพื้นฐาน และ 4. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐและสภาพเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อการพัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

3. คู่กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ตารางที่ 5.6 สรุปผลคู่กลยุทธ์ของการบริหารวิชาการ จำแนกรายด้าน

การบริหารวิชาการ	องค์ประกอบของด้าน	คู่กลยุทธ์
ด้านการประเมินผล		จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT)
	1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	จุดแข็ง-โอกาส (SO)
	2. การจัดการเรียนการสอน	จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT)
ด้านการจัดการเรียนการสอน		จุดอ่อน-โอกาส (WO)
	1. ระยะที่ 1	จุดแข็ง-โอกาส (SO)
	2. ระยะที่ 2	จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT)
	3. ระยะที่ 3	จุดแข็ง-โอกาส (SO)
ด้านการพัฒนาหลักสูตร		จุดแข็ง-โอกาส (SO)
	1. เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	จุดแข็ง-โอกาส (SO)
	2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT)
	3. มีทักษะเชิงประกอบการ	จุดอ่อน-โอกาส (WO)
	4. มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT)

จากตารางที่ 5.6 พบว่า การบริหารวิชาการด้านการประเมินผลเป็นคู่กลยุทธ์จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) ดังนั้นจึงกำหนดกลยุทธ์ด้วยการลดจุดอ่อนด้านการประเมินผลและลดภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล เมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบย่อยของด้านการประเมินผลแล้ว พบว่า การประเมินผลจุดมุ่งหมายหลักสูตรเป็นคู่กลยุทธ์จุดแข็ง-โอกาส (SO) จึงกำหนดกลยุทธ์รองรับด้วยการใช้จุดแข็งที่มีอยู่เพื่อคว้าโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล และการประเมินผลจัดการเรียนการสอนเป็นคู่กลยุทธ์จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) จึงกำหนดกลยุทธ์รองรับด้วยการลดจุดอ่อนและภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล

การบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นคู่กลยุทธ์จุดแข็ง-โอกาส (SO) จึงกำหนดกลยุทธ์ด้วยการคว้าโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเพื่อเสริมจุดแข็งด้านการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบย่อยของด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า

การจัดการเรียนการสอนในระยะที่ 1 ระยะพื้นฐานที่เป็นระยะเริ่มต้นในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ เป็นคู่กลยุทธ์จุดแข็ง-โอกาส (SO) ทั้ง 2 ระยะ จึงกำหนดกลยุทธ์รองด้วยการคว้าโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเพื่อเสริมจุดแข็ง และการจัดการเรียนการสอนในระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ เป็นระยะที่เตรียมนักศึกษาให้มีความพร้อมด้วยทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบการ เป็นคู่กลยุทธ์จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) จึงกำหนดกลยุทธ์รองด้วยการลดจุดอ่อนและภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล

การบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร เป็นคู่กลยุทธ์จุดแข็ง-โอกาส (SO) สภาพแวดล้อมเอื้อต่อจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา จึงกำหนดกลยุทธ์ด้วยการคว้าโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเพื่อเสริมจุดแข็งด้านการพัฒนาหลักสูตร เมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบย่อยของด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า 1. จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้เป็นนักคิดเชิงประกอบการ เป็นคู่กลยุทธ์จุดแข็ง-โอกาส (SO) 2. จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะเชิงประกอบการเป็นคู่กลยุทธ์จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) หรือสภาพแวดล้อมของการบริหารวิชาการเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนด้านการพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะเชิงประกอบการ จึงกำหนดกลยุทธ์รองด้วยการลดจุดอ่อนและลดภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่จะส่งผล 3. จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานเป็นคู่กลยุทธ์จุดอ่อน-โอกาส (WO) หรือสภาพแวดล้อมของการบริหารวิชาการเป็นโอกาสต่อจุดอ่อนด้านการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน จึงกำหนดกลยุทธ์รองด้วยการลดจุดอ่อนเพื่อคว้าโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่จะส่งผล และ 4. จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการเป็นคู่กลยุทธ์จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) จึงกำหนดกลยุทธ์รองด้วยการลดจุดอ่อนและภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผล

4. กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับสมบูรณ์ เรียงตามความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า การประเมินผลมีความต้องการจำเป็นมากที่สุดจึงเป็นกลยุทธ์หลักกลยุทธ์แรกที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน

กลยุทธ์ชุดนี้เรียกว่า “A2D Strategies: กลยุทธ์พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา” ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก และ 9 กลยุทธ์รอง ดังนี้

A Strategy: เร่งเปลี่ยนรูปแบบการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา (Accelerating to modify the existing evaluation model for entrepreneurial characteristics development of students) ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ได้แก่

1. เร่งผลักดันการจัดทำรูปแบบการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายหลักสูตร
2. ทบทวนการประเมินผลลัพธ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ

D1 Strategy: สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา (Developing the instruction innovation for entrepreneurial characteristics development of students) ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์รอง ได้แก่

1. เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐาน
2. ทบทวนการส่งเสริมร่วมเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
3. เร่งขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนให้นักศึกษาได้ประยุกต์ใช้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์

D2 Strategy: พัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา (Developing the particular curriculum for having objectives toward entrepreneurial characteristics development of students) ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์รอง ได้แก่

1. เร่งผลักดันนโยบายของรัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ
2. ยกระดับการใช้เทคโนโลยีในหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน
3. เร่งผลักดันการสนับสนุนของผู้ประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ
4. ทบทวนรูปแบบการส่งเสริมหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (เช่น สถาบันการเงิน) ร่วมพัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

เงื่อนไขในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ได้แก่ ครูควรเร่งปรับวิธีการเรียนการสอนด้วยการใช้วิธีใหม่ ๆ และใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ให้ผู้เรียนมีการลงมือปฏิบัติ และมีประสบการณ์ตรงในการประกอบการ การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ให้โอกาสผู้เรียนเป็นผู้นำการเรียนรู้ เพื่อจัดทำรูปแบบการประเมินที่เหมาะสมในการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาทั้ง 4 ประการ และประเมินผลผลิตที่ได้จากการประยุกต์ความรู้ ทักษะของนักศึกษาเป็น

แผนธุรกิจ และผลลัพธ์ในระยะยาวสำหรับนักศึกษาที่ได้เริ่มและทำธุรกิจได้จริงหลังจบการศึกษาดังที่ สอศ. กำหนดเป้าหมายนโยบายไว้ (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2560)

5.2 อภิปราย

ในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่ต้องการนำมาอภิปรายผล 3 ประเด็น ได้แก่ 1. คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา 2. สภาพการบริหารวิชาการของวิทยาลัย อาชีวศึกษา และ 3. กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษา ดังนี้

5.2.1 คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการประเมินกรอบแนวคิดโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า **คุณลักษณะผู้ประกอบการของ นักศึกษา** 4 ประการที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้สำหรับเป็นกรอบแนวคิดงานวิจัยและเพื่อการ พัฒนาเครื่องมือวิจัย คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ได้แก่ 1. การเป็นนักคิดเชิง ประกอบการ เช่น การมองเห็นโอกาสและสามารถจัดการกับโอกาสนั้นได้ มีความคิดที่จะสร้างสิ่งที่มี คุณค่าขึ้นมาได้ ต้องการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างสิ่งที่มีคุณค่านั้นได้ อีกทั้งตระหนักว่าสิ่งที่มีคุณค่าที่ตน สร้างขึ้นนั้นนำมาสร้างรายได้ให้กับตน เป็นการประกอบอาชีพที่จ้างงานตนเองได้ 2. การมีทักษะ วิชาการพื้นฐาน เช่น ทักษะด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และด้านศิลปะศาสตร์ สังคมศาสตร์ที่ จำเป็นต่อการสร้างสิ่งที่มีคุณค่า 3. การมีทักษะเชิงประกอบการ ซึ่งเป็นทักษะด้านการตลาด เศรษฐศาสตร์ การเงินและบัญชี และกฎหมายและกฎหมายภาษี รวมถึง 4. การมีความพร้อมในการ เป็นผู้ประกอบการ เช่น การมีความสามารถในการเขียนแผนธุรกิจและแปลงแผนธุรกิจออกมาเป็น ธุรกิจได้จริง ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะทำให้นักศึกษามีลักษณะของผู้ประกอบการที่แสดงออก ให้เห็นได้ ส่งผลต่อการทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และทำให้ต้องการเป็นผู้ประกอบการเมื่อ จบการศึกษา การเป็นนักคิดเชิงประกอบการ

ผลการประเมินข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาทั้ง 4 ประการที่สังเคราะห์ได้จากวรรณกรรมในบริบทของต่างประเทศ และได้รับการประเมินโดย ผู้ทรงคุณวุฒิแล้วที่มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของนโยบายการสร้างผู้ประกอบการของ สอศ. สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนานักศึกษาอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการได้ อาจ เนื่องมาจากนโยบายรัฐที่กำหนดให้การอาชีวศึกษาผลิตและพัฒนาคนเพื่อมีสมรรถนะเพียงพอต่อการ เป็นแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระแต่การผลักดันสู่การปฏิบัตินั้นยังมีช่องว่างอยู่ ช่องว่างในการ

พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเฉพาะด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาอาชีวศึกษา อันที่จะส่งผลให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการและต้องการเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษา ให้นักศึกษาเป็นผู้สร้างงาน สร้างรากฐานทางเศรษฐกิจที่มั่นคงให้กับประเทศ ทำให้ประเทศสามารถแข่งขันได้กับกลุ่มประเทศในอาเซียนและทั่วโลก สอดคล้องกับค่าดัชนี GEDI ปี พ.ศ. 2557 ประเทศไทยยังขาดการให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการ หรือกับการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการให้ขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจ (Acs et al., 2015) ซึ่งการอาชีวศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ (Volery et al., 2014) ทำให้ผู้ประกอบการแตกต่างของผู้ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ (Kuratko & Hodgetts, 2001) และสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคมและขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Koh, 1996)

5.1.2 สภาพการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า **สภาพการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร**ของวิทยาลัยอาชีวศึกษามีระดับการปฏิบัติในปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด หากแต่มีความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ลำดับสุดท้ายซึ่งจัดเป็นจุดแข็งของการบริหารวิชาการ

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การปฏิรูปการอาชีวศึกษาเมื่อครั้งนายวิระศักดิ์ วงษ์สมบัติ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการ “*ปรับวิธีเรียน-เปลี่ยนวิธีสอน-ปฏิรูปวิธีสอบ*” เพิ่มโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง มีประสบการณ์ตรง และเปิดกว้างให้ผู้ประกอบการร่วมยกย่อง พ.ร.บ. การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 เพื่อผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551) แสดงถึงการขับเคลื่อนนโยบายการสร้างผู้ประกอบการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน หลักฐานที่สำคัญ ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตร พ.ศ. 2556 สำหรับการจัดการศึกษาในระบบ และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ปี พ.ศ. 2558 เพื่อให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาอบรมนักศึกษาเป็นผู้ประกอบการมือใหม่ หลักสูตรฝึกอบรมครูที่ปรึกษาในโครงการ หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในวิทยาลัย และหลักสูตรฝึกอบรมผู้เข้ารับการบ่มเพาะโดยศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ ภาคเอกชน สถาบันการเงินมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น มีการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งเพื่อให้โอกาสนักศึกษาได้ลงมือทำธุรกิจจริงในวิทยาลัย (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2558)

ผลการวิจัยข้างต้นนำไปสู่กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการ เป็นกลยุทธ์หลักลำดับท้ายสุดเพื่อการบริหารเชิงรุกในการเร่งผลักดันให้มีการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะเป็นนักคิดเชิงประกอบการ

มองเห็นโอกาส สามารถจัดการกับโอกาสเพื่อสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม มุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการแปลงโอกาสให้เป็นนวัตกรรมหรือเป็นสินค้า/บริการสู่สังคม อีกทั้งตระหนักว่าการประกอบการนั้นเป็นอาชีพ มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการสร้างคุณค่าต่อสังคมทั้งด้านวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มีทักษะเชิงประกอบการเป็นทักษะพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ การตลาด บัญชีและการเงิน การบริหารจัดการอย่างถูกกฎหมายและมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์และวิเคราะห์ความเสี่ยง แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ เขียนแผนธุรกิจได้และแปลงแผนธุรกิจเป็นสินค้า/บริการได้ เพื่อสร้างธุรกิจใหม่และดำเนินธุรกิจอย่างแข่งขันได้ในระบบตลาดเศรษฐกิจเสรี ช่วยให้ตนมีรายได้และสร้างงาน

ผลการวิจัย พบว่า **สภาพการบริหารวิชาการด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน** มีระดับการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงมากขึ้นในสภาพที่พึงประสงค์จากสภาพปัจจุบัน และมีความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ลำดับแรกสุด ซึ่งจัดเป็นจุดอ่อนของการบริหารวิชาการ

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญกับการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่ต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน เนื่องจาก สอศ. มีการดำเนินงานปรับปรุงเกณฑ์การประเมินศูนย์บ่มเพาะอยู่ในปัจจุบัน (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2560) ให้มีความเหมาะสมกับการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น และการผลักดันโครงการพัฒนาครูวิชาการเป็นผู้ประกอบการ ครูที่สอนวิชาที่เกี่ยวข้อง ครูที่ปรึกษาโครงการและหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะในปัจจุบันของ สอศ. สะท้อนว่า ทักษะการสอนด้วยวิธีใหม่ ๆ ของครูที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง มีการทำกิจกรรมกลุ่มให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นทีม การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน หรือการที่ครูเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกกว่าที่จะเป็นผู้สอนนั้นจะส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะผู้ประกอบการตามเป้าหมาย และพร้อมเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษา (บริติชเคานซิล, 2559) วิธีการสอนใหม่ ๆ และวิธีที่หลากหลายที่ครูจะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทำให้ครูได้มีรูปแบบการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่เหมาะสม เป็นแนวทางการเปลี่ยนรูปแบบการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ซึ่งวิธีการวัดอาจจะเป็นการประเมินตนเอง แบบทดสอบสมรรถนะ การสัมภาษณ์ การประเมินโดยกลุ่ม การใช้แบบสอบถาม การเล่นเกมธุรกิจจำลอง และการตรวจประเมิน ที่จะช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน สอดคล้องกับรายงานของคณะกรรมการการยุโรปที่สรุปได้ว่า ครูที่ขาดความชำนาญและยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม ๆ เป็นปัญหาของการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ครูได้รู้จักวิธีการสอนที่เหมาะสมเป็นวิธีการที่จะให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง ได้ร่วมทำกิจกรรมเช่นการทำธุรกิจในสถานศึกษา (European Commission/ EACEA/Eurydice, 2016)

ผลการวิจัยข้างต้นนำไปสู่กลยุทธ์หลักในการเปลี่ยนรูปแบบเพื่อประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีความสำคัญเร่งด่วนและผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาควรเร่งระดม

ทรัพยากรในการบริหารเพื่อสนับสนุนให้มีการจัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัด และเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ประกอบการ และครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันกลยุทธ์นี้ไปสู่ความสำเร็จ

5.1.3 กลยุทธ์การบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ชุดกลยุทธ์นี้เรียกว่า **“A2D Strategies: กลยุทธ์พัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา”** ที่ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ 33 วิธีนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำสู่การปฏิบัติในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคลและการประชุมกลุ่มตามหลักเกณฑ์การพิจารณากลยุทธ์ที่ดีของสถานศึกษา กลยุทธ์หลักในการลดจุดอ่อนและภาวะคุกคามด้านการประเมินผล มีความต้องการจำเป็นเป็นลำดับแรก คือกลยุทธ์เร่งเปลี่ยนรูปแบบเพื่อประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และกลยุทธ์หลักเพื่อคว้าโอกาสเสริมจุดแข็งของการบริหารวิชาการ มีความสำคัญแต่มีความเร่งด่วนน้อยกว่า คือกลยุทธ์พัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาควรพิจารณาปฏิบัติกลยุทธ์ A เป็นการเร่งด่วน ดังนี้

A: กลยุทธ์เร่งเปลี่ยนรูปแบบการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา เป็นกลยุทธ์หลักที่ช่วยลดจุดอ่อนและภาวะคุกคามด้านการประเมินผลซึ่งเป็นด้านที่มีความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับแรก จึงต้องพิจารณาปฏิบัติกลยุทธ์หลักนี้อย่างเร่งด่วน

ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับข้อค้นพบของ European Commission (2015) ที่ว่า การประเมินผลเป็นปัจจัยหลักประการหนึ่งที่จะทำให้การบริหารวิชาการของหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการประสบความสำเร็จ มีความก้าวหน้าในการพัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้ในสถานศึกษาต่าง ๆ ในการเปลี่ยนรูปแบบการประเมินควรเปลี่ยนให้ครอบคลุมทั้งเชิงคุณภาพและผลลัพธ์ของหลักสูตร เช่น การประเมินคะแนนหรือผลลัพธ์ของการเรียนรู้จากนักศึกษา การประเมินสมรรถนะด้วยแบบประเมินตนเอง และประเมินโดยผู้ที่รับนักศึกษาเข้าทำงานหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานของนักศึกษา และควรมีการประเมินผลในระยะยาวด้วย หมายถึง การประเมินความสำเร็จที่นักศึกษาเป็นผู้ประกอบการจริงหลังจากจบการศึกษา ปัจจัยสำคัญในการบริหารวิชาการของอาชีวศึกษา (Finch & Crunkilton, 1999) ประการหนึ่งคือ การประเมินผลที่แท้จริงเป็นการประเมินผลการทำงานโดยการประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะที่สั่งสมมาเพื่อทำงานในบริษัทจำลองในวิทยาลัยและในบริษัทจริง โดยเกณฑ์การประเมินคือมาตรฐานการทำงานของสถานประกอบการ อีก

ทั้งต้องมีการติดตามวัดผลในระยะยาวคือวัดผลที่ความสำเร็จของผู้เรียนหลังสำเร็จการศึกษาและอัตราการประกอบธุรกิจของบัณฑิตด้วยการเป็นเจ้าของกิจการ เป็นผู้ประกอบการสังคม หรือเป็นผู้ประกอบการภายในองค์กร หรือเป็นผู้ประกอบการนโยบาย สร้างการเปลี่ยนแปลงและสร้างสิ่งที่มีคุณค่าให้กับสังคม

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาในฐานะผู้สร้างสรรค์บริบทที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนกลยุทธ์ชุดนี้ให้ประสบผลสำเร็จ ควรพิจารณาสนับสนุนให้ครูนำวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ ผลักดันให้มีการบูรณาการการสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาอื่นมากกว่าที่จะจัดให้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อวิธีการเรียนการสอนจะได้มีหลากหลายมากขึ้น เช่นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ผู้เรียนเป็นผู้นำการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นผู้เอื้ออำนวยหรือผู้สอนงาน (โค้ช) และผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีการสอนแบบบูรณาการ ควรส่งเสริมให้จัดรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการเป็นรายวิชาบังคับในทุกประเภทวิชา และประเภทวิชาที่เปิดสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมในศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในวิทยาลัย และขยายโอกาสนักศึกษาให้มีรายได้ระหว่างเรียน แนวทางข้างต้นนี้ล้วนส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีที่เหมาะสม วิธีใหม่และวิธีที่หลากหลาย และผลักดันให้ครูต้องพัฒนาตนเองเพื่อเรียนรู้วิธีการสอนเหล่านี้

D1: กลยุทธ์พัฒนาหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา เป็นกลยุทธ์ที่คว้าโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจและสภาวะทางสังคมที่เอื้อต่อจุดแข็งของการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นนักคิดเชิงประกอบการ และลดจุดอ่อนของด้านจุดมุ่งหมายในการพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะวิชาการพื้นฐาน มีทักษะเชิงประกอบการ และมีความพร้อมเป็นผู้ประกอบการเพื่อการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรพิจารณาบทบาทของผู้ร่วมขับเคลื่อนกลยุทธ์ ได้แก่ ครู ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา และผู้ประกอบการ

ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับข้อค้นพบของ Lüthje and Franke (2003) การสร้างผู้ประกอบการเริ่มจากการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ประกอบการเพื่อส่งผลให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ และจะทำให้ผู้เรียนมีเจตนาพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการต่อไป การที่หลักสูตรกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะประกอบการ นั้นจะช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์ มีการริเริ่ม พึ่งพาตนเองได้ และมีความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Bridge และคณะ, 1998) อีกทั้งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ (The Consortium for Entrepreneurship Education, 2004) ที่พบว่าประสบการณ์จากผู้ประกอบการจริง การถ่ายทอดบทเรียนแห่งความสำเร็จของผู้ประกอบการหรือแม้แต่ความล้มเหลว เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และ

แนวทางการแก้ปัญหา บทเรียนที่จำลองปัญหาของนายจ้างเป็นสิ่งจำเป็นที่นักศึกษาควรได้เรียนรู้เพื่อเข้าใจปัญหาของผู้ประกอบการในฐานะนายจ้าง และการพัฒนาประสบการณ์จากผู้ประกอบการมาเป็นเนื้อหาบทเรียนในหลักสูตรจัดเป็นสิ่งสำคัญ

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยมี 2 ส่วนคือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.1.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ตารางที่ 5.7 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

หน่วยงาน	เรื่อง	ด้านการบริหารวิชาการ	ความ เร่งด่วน
ครู	1. เร่งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาในรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกว่าเดิม	ด้านการประเมินผล	มาก
	2. ควรเรียนรู้วิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลายวิธี ที่เหมาะสมกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	ด้านการประเมินผล	มาก
ผู้บริหารวิทยาลัย อาชีวศึกษา	3. กำหนดให้ใช้วิธีการสอนแบบใหม่และหลากหลายวิธี เพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	ด้านการจัดการเรียนการสอน	ปานกลาง
	4. กำหนดรูปแบบการประเมินแบบใหม่ที่สอดคล้องกับการสอนวิธีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	ด้านการประเมินผล	มาก
ผู้ประกอบการ	5. ถ่ายทอดประสบการณ์การทำธุรกิจเพื่อแปลงเป็นเนื้อหาบทเรียนพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	ด้านการจัดการเรียนการสอน	ปานกลาง
สอศ.	6. กำหนดโครงสร้างหลักสูตร ปวช. ให้รายวิชาธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการเป็นรายวิชาบังคับในทุกประเภทวิชา	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	น้อย

จากตารางที่ 5.7 อธิบายข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ได้ ดังต่อไปนี้

1. ครู ควรเร่งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาในรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกว่าเดิม

ผลการวิจัย สรุปได้ว่า คุณลักษณะการพัฒนาหลักสูตรให้จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นจุดแข็งและโอกาส หากแต่มีจุดอ่อนอยู่ในบางจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตร จึงควรได้รับการทบทวนและปรับปรุง ดังนั้นครูประจำวิชาการเป็นผู้ประกอบการหรือเป็นครูวิชาโครงการ หรือครูที่ปรึกษาในศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ควรเร่งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีใหม่ที่เหมาะสมและหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติ ส่งผลต่อการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่เป็นจุดอ่อนและมีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนา เพราะครูจะได้มีรูปแบบใหม่การประเมินการเรียนการสอนของตนเพื่อประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ตัวอย่างรูปแบบใหม่ของการประเมิน ได้แก่ การประเมินตนเองของนักศึกษา การประเมินนักศึกษาโดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา การสำรวจความเห็นของผู้ที่ทำงานร่วมกับนักศึกษาในการทำธุรกิจ หรือการสังเกตพัฒนาการเรียนรู้ตามสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาตามกระบวนการแปลงความคิดเป็นแผนธุรกิจและกระบวนการแปลงแผนธุรกิจเป็นสินค้า/บริการ และอัตราการมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา

ดังนั้น ครูจึงควรที่จะต้องเร่งปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมเพื่อประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการในรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกว่าเดิม

2. ครู ควรเรียนรู้วิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลายที่เหมาะสมกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการประชุมกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ว่า บทบาทของครูมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการให้ประสบความสำเร็จ และต้องมีการพัฒนาครูวิชาการเป็นผู้ประกอบการหรือวิชาที่เกี่ยวข้องให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูควรได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์การประกอบการจริง หรือได้เรียนรู้จากผู้ประกอบการจริง (ที่เป็นพี่เลี้ยง) เพื่อเอื้ออำนวยการสอน และเป็น Change agent ในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะผู้ประกอบการ ครูควรพิจารณาพัฒนาทักษะ ประสบการณ์ของตนให้เป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม แนะนำ และเป็นที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาเมื่อมีความคิด ประเมินความเป็นไปได้ของความคิด และนำความคิดนั้นไปพัฒนาเป็นแผนธุรกิจเพื่อนำไปพัฒนาเป็นธุรกิจจำลองต่อไป อีกทั้งครูต้องชวนหาโอกาสในการสร้างประสบการณ์การเป็นผู้ประกอบการ และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ครูปรับปรุงวิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลายให้เหมาะสมกว่าเดิม เป็นการพัฒนานักศึกษาด้วยวิธีการสอนเชิงประสบการณ์ การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ให้นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้ และครูเป็นผู้เอื้ออำนวย

และผู้สอนงาน (โค้ช) เพราะจะส่งผลกระทบต่อการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาให้เป็นนักคิดเชิงประกอบการ ให้มีทักษะวิชาการพื้นฐาน ให้มีทักษะเชิงประกอบการ และให้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

ดังนั้นครูจึงควรเรียนรู้วิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลายที่เหมาะสมกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

3. ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ควรกำหนดให้ใช้วิธีการสอนแบบใหม่ ๆ และหลากหลายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์น้อยกว่าในสภาพปัจจุบันหากแต่มีความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่ 2

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนควรได้รับการปรับปรุง ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีใหม่ ๆ และหลากหลายวิธีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา และผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้เกิดขึ้นได้อย่างจริงจัง เป็นผู้เอื้ออำนวยการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ในการบริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนวิธีใหม่ ๆ ที่เหมาะสม และมีหลากหลายวิธี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของนักศึกษา ให้มีการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติเพื่อได้ประสบการณ์ตรง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิด ข้อมูลที่ได้ค้นคว้าระหว่างกัน วิธีการสอนใหม่ ๆ ต้องช่วยให้นักศึกษาเป็น Active learners ไม่เป็นเพียงผู้ฟังการบรรยายของครู หากแต่มีส่วนร่วมในการเขียน การพูด การเสนอความเห็น การทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหา การกำหนดวิธีการสอนใหม่ ๆ และการใช้วิธีการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมในหลักสูตรการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ดังนั้นผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาจึงควรพิจารณากำหนดให้มีการปฏิบัติ และเป็นบทบาทของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่จะต้องส่งเสริมให้ครูเกิดการปฏิบัติได้อย่างเร่งด่วน

4. ผู้ประกอบการ ควรถ่ายทอดประสบการณ์การทำธุรกิจเพื่อแปลงเป็นเนื้อหาบทเรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการประชุมกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ว่า ผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญในการร่วมพัฒนาหลักสูตรด้วยการผลิตเนื้อหาบทเรียนจากการถ่ายทอดประสบการณ์ของตนทั้งที่ล้มเหลวและสำเร็จ เพื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ผู้ประกอบการจึงควรร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาในการถ่ายทอดประสบการณ์การทำธุรกิจเป็นเนื้อหาบทเรียน ให้ครูได้มีสื่อการสอนที่มาจากสถานการณ์จริง เป็นกรณีศึกษา ให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้ผ่านบทเรียนของผู้ประกอบการจริงที่ประสบมาแล้ว เนื้อหาของประสบการณ์นั้นอาจเป็นทั้งประสบการณ์ในการเริ่มธุรกิจ การดำเนินธุรกิจ การรักษายอดขายและการแข่งขันเพื่อเติบโตและอยู่

รอด หรือเป็นปัญหาในการบริหารจัดการด้านใดด้านหนึ่งเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกหัดการแก้ปัญหาด้วยตนเองหรือด้วยการทำงานเป็นทีม ทั้งที่เป็นปัญหาแบบง่ายและมีคำตอบที่ชัดเจน หรือปัญหาที่ยาก สลับซับซ้อนและมีได้หลายคำตอบ

ผลการประชุมกลุ่มแสดงให้เห็นว่า เนื้อหาประกอบบทเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจปัญหาของนายจ้างและแก้ปัญหาจากมุมมองของนายจ้าง

ดังนั้นผู้ประกอบการจึงควรถ่ายทอดประสบการณ์การทำธุรกิจเพื่อเป็นเนื้อหาบทเรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

5. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ควรกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ปวช. ให้รายวิชาธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการเป็นรายวิชาบังคับในทุกประเภทวิชา

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษามีระดับการปฏิบัติมากที่สุดทั้งในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อีกทั้งเป็นจุดแข็งและโอกาสของการบริหารวิชาการตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาได้รับการส่งเสริมให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัตินโยบายร่วมขับเคลื่อนด้วยความพร้อมทั้งในด้านทรัพยากรและบุคลากร

ดังนั้นผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาควรเร่งผลักดันให้การพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนา นักศึกษาเป็นผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่องด้วยการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ปวช. ให้รายวิชาธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการเป็นรายวิชาบังคับทุกประเภทวิชาที่เปิดสอนในวิทยาลัย ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาอาชีวศึกษาทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้ มีทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบการ และตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ ด้วยการส่งเสริมให้มีสัดส่วนของชั่วโมงปฏิบัติในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อเตรียมนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ เมื่อนักศึกษาได้เรียนวิชานี้เพิ่มขึ้นอาจส่งผลให้มีจำนวนนักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมในการเขียนแผนธุรกิจและต้องการแปลงแผนธุรกิจสู่การปฏิบัติมากขึ้น และอาจส่งผลให้มีผู้สนใจเข้าร่วมเป็นผู้รับการลงทุนในศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการของอาชีวศึกษามีมากขึ้น ทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาได้บริหารศูนย์บ่มเพาะที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับนโยบายของ สอศ. ที่ต้องการส่งเสริมให้ศูนย์บ่มเพาะมีการบริหารงานที่มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

5.1.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาเรื่อง รูปแบบของการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า การประเมินผลเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นในลำดับแรก และระดับการปฏิบัติที่พึงประสงค์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงกว่าระดับการปฏิบัติในปัจจุบัน ผลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า รูปแบบการประเมินที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมและต้องการการพัฒนา จึงนำไปสู่กลยุทธ์หลักในการเร่งเปลี่ยนรูปแบบการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรเป็นการวิจัยและพัฒนาเรื่อง รูปแบบของการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา รูปแบบที่สอดคล้องกับวิธีการสอนใหม่ ๆ และวิธีที่หลากหลายที่ครูจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รูปแบบใหม่ควรจัดให้มีตัวชี้วัดและเป้าหมายในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ การกำหนดเครื่องมือวัดและเกณฑ์ที่เหมาะสมทั้งจุดมุ่งหมายหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาเป็นสิ่งที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาควรพิจารณาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ หรือเรียกว่าการมีส่วนร่วมแบบพหุภาคีเพื่อการประเมินผลการจัดการศึกษา ผู้มีส่วนร่วม เช่น ผู้ประกอบการ ผู้ปกครอง และลูกค้า/ผู้รับบริการจากสินค้า/บริการที่ผลิตได้จากธุรกิจของนักศึกษา

2. ควรมีการวิจัยเชิงลึก เรื่อง การพัฒนาวิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนการสอนมีระดับของการปฏิบัติน้อยที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์และเป็นจุดอ่อนของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา แต่สภาพแวดล้อมภายนอกเกือบทุกปัจจัยล้วนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาต้องเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรเป็นการวิจัยเชิงลึกเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา สอดคล้องกับทิศทางของนโยบายการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างนักศึกษาเป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ของ สอศ. โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการภาคเอกชน หน่วยงานเศรษฐกิจ เช่น สถาบันการเงิน มีส่วนร่วมมากขึ้น ส่งเสริมให้มีบทบาทเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาวิธีการสอนใหม่ ๆ และให้มีหลากหลายวิธีเพื่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา เช่น การเรียนรู้เชิงรุก การบูรณาการบทเรียนเข้ากับการปฏิบัติในบริบทจำลองและบริบทจริง เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการแปลงความคิดสู่การกระทำด้วยความคิดสร้างสรรค์ การริเริ่มทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ การมองเห็นโอกาส การมีความสามารถในการจัดการกับโอกาส การมีความเชื่อมั่นในตนเอง การมีนวัตกรรม

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การพัฒนาบทเรียนจากประสบการณ์ผู้ประกอบการของไทย

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนที่น้อยลงในสภาพที่พึงประสงค์ และเป็นจุดอ่อนของการบริหารวิชาการ ผลการประเมินร่างกลยุทธ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า เนื้อหาของหลักสูตรและสื่อการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ จึงนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์รองสำหรับผู้ประกอบการให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบทเรียน ด้วยการถ่ายทอดประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการของตน

ดังนั้น การวิจัยในครั้งต่อไปจึงควรเป็นการวิจัยและพัฒนาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนจากประสบการณ์ผู้ประกอบการของไทย เพื่อให้ครูได้มีสื่อการสอน เป็นบทเรียน เป็นเนื้อหาในการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มีเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ในมุมมองของเจ้าของกิจการ ได้รู้จักปัญหาและแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่เป็นปัญหาง่าย ๆ และปัญหาที่ยากสลับซับซ้อน รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการแบ่งปันประสบการณ์ทั้งที่สำเร็จและล้มเหลวเป็นบทเรียนในหลักสูตร

4. ควรมีการวิจัยนโยบาย เรื่อง นโยบายการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม พบว่า ความในมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ที่ระบุให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อพัฒนาผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ อีกทั้งผลการวิจัยในต่างประเทศที่ล้วนยืนยันว่า คุณลักษณะผู้ประกอบการทำให้คนมีทักษะงานที่เป็นที่ต้องการในอนาคตและสามารถรับมือได้กับการเปลี่ยนแปลงของสังคม จึงนำไปสู่แนวทางการขับเคลื่อนกลยุทธ์ให้สำเร็จด้วยบทบาทของผู้มีส่วนร่วม

ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยเชิงนโยบายเรื่อง นโยบายการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา เพื่อเสนอแนะแนวทางในการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนนโยบายสู่ความสำเร็จ ของผู้มีบทบาทต่าง ๆ ได้แก่ สอศ. ผู้ประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมการจัดหางาน. (2557). *แนวโน้มอาชีพอิสระในอนาคต 3 ปีข้างหน้า* (พ.ศ. 2558 – 2560).

สืบค้นจาก

https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/bkk_th/33cf7726720128fc8aa037e93c44d54a.pdf.

กรมวิชาการ. (2544). *ศัพท์บัญญัติการศึกษา ฉบับกรมวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการการประเมินผลการเรียนตาม*

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 พ.ศ. 2547. สืบค้นจาก

http://bsq2.vec.go.th/crouse_manage/rule2.pdf

กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *อาชีพ...สร้างสรรค์ : เปิดพิมพ์เขียว 4 นโยบายอาชีพ สร้างมาตรฐาน*

กำลังคนสู่สากล. สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/>

[moe/th/news/detail.php?NewsID=29421&Key=hotnews](http://moe.th/news/detail.php?NewsID=29421&Key=hotnews).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับ*

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๖. สืบค้นจาก

http://bsq2.vec.go.th/crouse_manage/ปวช56.PDF

กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2538). *อาชีวศึกษา ปรัชญา หลักการและทฤษฎี*. กรุงเทพมหานคร: สถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

คมศร วงษ์รักษา. (2540). *การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับ*

ความสำคัญที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จักรพันธ์ ปัญจสุวรรณ. (2547). *การแก้ปัญหาเชิงระบบของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของ*

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ภาควิชาอาชีวศึกษา

คณะศิลปศาสตร์ วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จิรดี ประยูรศิริ. (2547). *การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพทางวิชาชีพสำหรับนักเรียนสาขา*

พาณิชยกรรม สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2: โฉมเดลจาก 3 มุมมอง. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เจ็ดฤดี ชินเวโรจน์. (2559). *ข่าวประชาสัมพันธ์โครงการอาชีพสร้างสรรค์ แปรผันสู่ธุรกิจ*. สืบค้นจาก <http://www.vec.go.th/ข่าว/รายละเอียดข่าว/tabid/103/ArticleId/5734/-2559.aspx>
- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์. (2559). *ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอาชีวศึกษา*. สืบค้นจาก [http://www.manager.co.th/qol/viewnews.aspx?NewsID=958000021357](http://ovec.vec.go.th/โชติกา ภาชีผล ณีฐกรรณ์ หลาวทอง และกมลวรรณ ตั้งธนกานนท์. (2558). การวัดและประเมินผล การเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.</p>
<p>ณรงค์ พิพัฒนาศัย. (2558). “ณรงค์” มอบนโยบายอาชีวฯ เพิ่มจำนวนคน-ยกระดับสถานศึกษา. สืบค้นจาก <a href=)
- ดำเนิน การเด่น และเสถียรพงษ์ วรรณปก. (2549). *พจนานุกรมไทย-อังกฤษ ฉบับปรับปรุงใหม่ให้ทันโลก (พ.ศ. 2549) (3 ed.)*. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- ทิตนา แคมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2532). *การวางแผนเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- ธนพงศ์ ไกรศรีวรรณ. (2547). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัด คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขา บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2557). *ประเด็นเศรษฐกิจในรอบปี 2557*. สืบค้นจาก https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/EconomicConditions/AnnualReport/AnnualReport/annual_Y57_T.pdf
- เกียรติชัย เอี่ยมวรเมธ. (2540). *พจนานุกรมไทย (ฉบับอธิบาย 2 ภาษา)*. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.
- บริติช เคานซิล. (2559). *รายงานครั้งที่ 2 ฉบับที่ 2 โครงการพัฒนาหลักสูตร Entrepreneurship มาตรฐานสากลในสถาบันอาชีวศึกษาไทย เพื่อสร้างฐานเศรษฐกิจของประเทศเป็นสังคมผู้ประกอบการ*. กรุงเทพมหานคร.
- บัณฑิต นราอนุสรณ์. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสาขางานธุรกิจค้าปลีกระบบทวีภาคี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชยการบางนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2547). *รายงานการวิจัย: การพัฒนาโครงการครุนักวิจัยและการประเมินแนวใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ปฎิมา จีระแพทย์. (2557). *สสว. คاعدการณ์ปี 2557 SMEs เด็บโต 4.3-4.7*. สืบค้นจาก <http://www.sme.go.th/Lists/EditorInput/DispF.aspx?List=15dca7fb%2Dbf2e%2D464e%2D97e5%2D440321040570&ID=2235>
- ประจวบ เพิ่มสุวรรณ. (2553). *ความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจ*. (6 ed.). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ประยุทธ์ จันทร์โอชา. (2559). *นโยบายด้านการศึกษาของนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา)* สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=45457&Key=news20>
- ปรีมา มัลลิกะมาส นริศรา จักรพงษ์ และไพศาลย์ เปี่ยมเมตตาวัฒน์. (2547). *พจนานุกรมออกซฟอร์ด-รีเวอร์ บุกส์ อังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นส์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2552). *แนวคิดและหลักการจัดทำแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning)*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- พสุ เดชะรินทร์. (2546). *กลยุทธ์ใหม่ในการจัดการ = Retooling the new strategy*. กรุงเทพมหานคร: ผู้จัดการ.
- เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา. (2549). *ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ*. กรุงเทพมหานคร: เอ็มพันธ์.
- ไพฑูรย์ นันตะสุนันท์ และวัลลภา อยู่ทอง. (2557). *หลักสูตรการอาชีวศึกษาและการนำไปใช้*. สืบค้นจาก http://www.technicdon.ac.th/dmtc/pdf/blog/Top_menu_academic/21-05-57/7.pdf. CHULALONGKORN UNIVERSITY
- ไพรินทร์ แยมจินดา และ อุไรวรรณ บุญอาจ. (2546). *การจัดการธุรกิจเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: เอ็มพันธ์.
- มัลลิการ์ ต้นสอน. (2545). *การจัดการยุคใหม่* (2 ed.). กรุงเทพมหานคร: เอ็กเปอร์เน็ท.
- รังสรรค์ มณีเล็ก. (2549). *การวางแผนกลยุทธ์และการจัดทำงบประมาณในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- ลือชัย แก้วสุข. (2554). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการ*. กรุงเทพมหานคร.
- วณิชย์ อ่วมศรี. (2559). *การพัฒนาหลักสูตร ปวช. '60*. สืบค้นจาก <http://bsq.vec.go.th/>.

- วรรณิ แกมเกต. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์* (3 ed.). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรวิ ไหมเจริญ. (2550). *คุณลักษณะผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมที่ประสบผลสำเร็จในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. (2546). *การวางแผนกลยุทธ์: ศิลปะการกำหนดแผนองค์การสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพมหานคร: อินโนกราฟฟิกส์.
- วีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ. (2550). *สานต่อโครงการปั้นอาชีพสู่แก้วแก้วใหม่*. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/iBizchannel/ViewNews.aspx?NewsID=950000013026>
- 1.
- วุฒิชัย จงคำนิ่งสีล. (2547). *การศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล. (2550). *รางวัลคนพันธุ์ RRR โครงการอาชีพสร้างสรรค์ แปรฝันสู่ธุรกิจ ปี 2*. สืบค้นจาก <http://www.thaipr.net/general/162752>.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2550). *การประเมินความต้องการจำเป็นของหลักสูตร*. วารสารรามคำแหง, 24(1), 174 – 193.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย* (3 ed.). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (Classical test theory)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภรัตน์ แดงน้อย. (2550). *ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการดำเนินธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาพาณิชยการ*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สังัด อุทรานันท์. (2527). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพมหานคร: วงเดือนการพิมพ์.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศไทย. (2554). *ยกเครื่องการศึกษาไทย: สู่งานศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง*. สืบค้นจาก <https://tdri.or.th/2012/10/ye2011/>
- สมเกียรติ อินทวงศ์ สุกัญญา แซ่มซ้อย สำราญ มีแจ้ง และฉลอง ชาตรุประชีวิน. (2557). *การพัฒนาแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(3), 65 – 75.
- สมยศ นาวิการ. (2551). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.

- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541). *วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวัสดี เพชรโชติวงศ์. (2549). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: เสี่ยงประจวบ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2546). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม*. สืบค้นจาก <http://bsq2.vec.go.th/course/course.html>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). *เส้นทางอาชีพสู่เก้าเก้าเก้า*. กรุงเทพมหานคร: 2 Talents.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). *ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552*. สืบค้นจาก http://bsq2.vec.go.th/crouse_manage/rule1.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2558). *ประวัติความเป็นมา*. สืบค้นจาก <http://bsq2.vec.go.th/>
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *ปัญหาปฏิรูปการศึกษาแนวทางการปฏิรูป*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2557). *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องรูปแบบการพัฒนาและแนวทางการบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2560). *คู่มือศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา*.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2551). *แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2555). *มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555: เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *การศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2555). *ข้อคิด “หลักสูตรการศึกษา” ไม่สอดคล้องอาชีพแห่งความเป็นจริง*. สืบค้นจาก <http://www.qlf.or.th/Mobile/Details?contentId=666>
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2552). *การนำเสนอกิจกรรมการบริหารการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่ถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล*.

วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุดใจ วันอุดมเดชาชัย. (2556). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: สามลดา.

สุดสวาท จันโทวงษ์. (2546). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานทางการบริหารธุรกิจ ความต้องการของผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุดาทิพย์ ตันตินิกุลชัย และ ศักดา หงส์ทอง. (2550). *ธุรกิจทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: เอ็มพันธ์.

สุรดา ไชยสงคราม. (2555). *กลยุทธ์การบริหารเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ หิรัญยกานต์ สิริวรรณ เมธีวิวัฒน์ และชนินทร์ชัย อินทிரากรณ์. (2540). *พจนานุกรมศัพท์การศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โอ คิว บุ๊คเซนเตอร์.

สุวิมล ว่องวานิช. (2542). *การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในวิทยานิพนธ์ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยและการประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โสภา โลหระจรพันธ์ และคณะ. (2545). *การจัดการธุรกิจเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

อุทุมพร จามรมาน. (2540). *การตีค่าความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ฟีนีเพล็กซ์ซิ่ง.

ภาษาอังกฤษ

Acs, Z. J., Szerb, L., & Autio, E. (2015). The global entrepreneurship and development index *Global Entrepreneurship and Development Index 2014* (pp. 39-64): Springer.

Anderson, M. (1994). The rise and fall of strategic planning. *MIT Sloan Management Review*, 35(2), 107.

Apter, D. (1955). *The gold coast in transition*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Arogundade, B. B. (2011). Entrepreneurship education: An imperative for sustainable development in Nigeria. *Journal of emerging trends in educational research and policy studies (JETERAPS)*, 2(1), 26-29.
- Ashmore, C. (2011). Five stages of lifelong learning. *The Consortium for Entrepreneurship Education*, 8.
- Baumol, D., & MOKYR-WJ, L. J. (2010). *The Invention of enterprise: Entrepreneurship from ancient mesopotamia to modern times*. New Jersey: Princeton University Press.
- Bercovitz, J., & Mitchell, W. (2007). When is more better? The impact of business scale and scope on long-term business survival, while controlling for profitability. *Strategic Management Journal*, 28(1), 61-79.
- Bessant, J., & Tidd, J. (2011). *Innovation and entrepreneurship* (2 ed.). West Sussex: John Wiley & Sons.
- Bloom, B. S. (1956). Taxonomy of educational objectives. Vol. 1: Cognitive domain. *New York: McKay*, 20-24.
- Bornstein, D. (2007). *How to change the world: Social entrepreneurs and the power of new ideas*: Oxford University Press.
- Brent, D. A., Kolko, D. J., Birmaher, B., Baugher, M., Bridge, J., Roth, C., & Holder, D. (1998). Predictors of treatment efficacy in a clinical trial of three psychosocial treatments for adolescent depression. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 37(9), 906-914.
- Brockhaus, R., & Horwitz, P. (1986). The art and science of entrepreneurship. *The psychology of the entrepreneur*, 25-48.
- Brockhaus, R. H. (1980). Risk taking propensity of entrepreneurs. *Academy of management Journal*, 23(3), 509-520.
- Carland, J. W., Hoy, F., Boulton, W. R., & Carland, J. A. C. (1984). Differentiating entrepreneurs from small business owners: A conceptualization. *Academy of management review*, 9(2), 354-359.
- Certo, S. C., Peter, J. P., & Ottensmeyer, E. (1991). *Strategic management: concepts and applications*. New York, U.S.A.: McGraw-Hill.

- Chell, E., Haworth, J. M., & Brearley, S. (1991). *The entrepreneurial personality: Concepts, cases, and categories*. New York: Routledge.
- Cheung, C. K. (2008). Entrepreneurship education in Hong Kong's secondary curriculum: Possibilities and limitations. *Education+ Training, 50*(6), 500-515.
- Chiru, C., Tachiciu, L., & Ciuchete, S. G. (2012). Psychological factors, behavioural variables and acquired competencies in entrepreneurship education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences, 46*, 4010-4015.
- Chua, J. H., Chrisman, J. J., & Sharma, P. (1999). Defining the family business by behavior. *Entrepreneurship: theory and practice, 23*(4), 19-19.
- Churchill, N. C., & Lewis, V. L. (1986). *Entrepreneurship research: directions and methods*. Massachusetts: Ballinger Cambridge.
- Commission of the European Communities. (2006). *Fostering entrepreneurial mindsets through education and learning*. Retrieved from Brussels, Belgium: Commission of the European Communities.
- Creswell, J., & Plano Clark, V. (2010). *Understanding research: A consumer's guide*. New Jersey: Pearson Education.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. (2011). *Designing and conducting mixed methods research* (2 ed.). California: Sage.
- Cunningham, J. B., & Lischeron, J. (1991). Defining entrepreneurship. *Journal of Small Business Management, 29*(1), 45.
- David, F. R. (2013). *Management Strategic* (14 ed.). New Jersey: Pearson.
- Dees, J. G. (2007). Taking social entrepreneurship seriously. *Society, 44*(3), 24-31.
doi:10.1007/bf02819936
- Denton, N. R. (1985). *Perceptions of entrepreneurs and secondary vocational educators on selected aspects of entrepreneurship and entrepreneurship education*. Southern Illinois University at Carbondale.
- Drucker, P. F. (1985). *Innovation and entrepreneurship practices and principles*. New York: Amazon.
- European Commission. (2015). *Entrepreneurship in vocational education and training: Final report of the expert group*. Retrieved from Belgium: European Commission [EU].

- European Commission/EACEA/Eurydice. (2016). *Entrepreneurship education at school in Europe*. Eurydice Report, Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Fayolle, A. (2008). From craft to science: Teaching models and learning processes in entrepreneurship education. *Journal of European Industrial Training*, 32(7), 569-593.
- Fidler, B. (2002). *Strategic management for school development: Leading your school's improvement strategy*: Sage.
- Fiet, J. O. (2001a). The pedagogical side of entrepreneurship theory. *Journal of business venturing*, 16(2), 101-117.
- Fiet, J. O. (2001b). The theoretical side of teaching entrepreneurship. *Journal of business venturing*, 16(1), 1-24.
- Finch, C. R., & Crunkilton, J. R. (1999). *Curriculum development in vocational and technical education. planning, content, and implementation*: ERIC.
- Florida, R. (2003). Entrepreneurship, creativity, and regional economic growth. *The emergence of entrepreneurship policy*, 39-58.
- Frederick, H. H., & Kuratko, D. F. (2010). *Entrepreneurship: Theory, process, practice* (2 ed.). Australia: Cengage Learning Australia Pty Limited.
- Gartner, W. B. (1989). Some suggestions for research on entrepreneurial traits and characteristics. *Entrepreneurship theory and practice*, 14(1), 27-37.
- Gavron, R. (1998). *The entrepreneurial society*. London: Institute for Public Policy Research.
- George, D., & Mallery, P. (2003). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference*. Boston: Allyn & Bacon.
- Gibb, A., & Cotton, J. (1998). *Entrepreneurship in schools and college education—creating the leading edge*. Paper presented at the background paper presented at the Conference on Work Futures and the Role of Entrepreneurship and Enterprise in Schools and Further Education.
- Grant, P., & Perren, L. (2002). Small business and entrepreneurial research meta-theories, paradigms and prejudices. *International Small Business Journal*, 20(2), 185-211.

- Grebel, T., Pyka, A., & Hanusch, H. (2003). An evolutionary approach to the theory of entrepreneurship. *Industry and innovation*, 10(4), 493-514.
- Guth, W. D., & Ginsberg, A. (1990). Guest editors' introduction: Corporate entrepreneurship. *Strategic management journal*, 5-15.
- Hannon, P. D. (2006). Teaching pigeons to dance: sense and meaning in entrepreneurship education. *Education + Training*, 48(5), 296-308.
- Harper, D. A. (2003). *Foundations of entrepreneurship and economic development*: Routledge.
- Harrison, R. T., & Leitch, C. M. (2005). Entrepreneurial Learning: Researching the Interface Between Learning and the Entrepreneurial Context. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 29(4), 351-371.
- Heinonen, J., & Poikkijoki, S.-A. (2006). An entrepreneurial-directed approach to entrepreneurship education: mission impossible? *Journal of management development*, 25(1), 80-94.
- Henderson, B. (1989). *The Origin of strategy*. Harvard Business Review. Massachusetts: Harvard Business Review Publishing.
- Henry, C., Hill, F., & Leitch, C. (2005). Entrepreneurship education and training: can entrepreneurship be taught? Part I. *Education+ Training*, 47(2), 98-111.
- Henson, K. T. (2015). *Curriculum planning: Integrating multiculturalism, constructivism, and education reform*. Illinois: Waveland Press.
- Herron, L., & Robinson, R. B. (1993). A structural model of the effects of entrepreneurial characteristics on venture performance. *Journal of Business Venturing*, 8(3), 281-294.
- Ho, T., & Koh, H. (1992). Differences in psychological characteristics between entrepreneurially inclined and non-entrepreneurially inclined accounting graduates in Singapore. *Entrepreneurship, Innovation and Change: an international journal*, 1(2), 243-254.
- Hofmuth, M. (2014). Identifying knowledge, skills and abilities of successful entrepreneurs *Becoming an entrepreneur* (pp. 55-75): Springer.
- Hornaday, J. A., & Aboud, J. (1971). Characteristics of successful entrepreneurs. *Personnel psychology*, 24(2), 141-153.

- Hytti, U., & O’Gorman, C. (2004). What is “enterprise education”? An analysis of the objectives and methods of enterprise education programmes in four European countries. *Education+ Training*, 46(1), 11-23.
- Institute For The Future. (2004). Future Work Skills 2020. Retrieved from <http://www.iftf.org/futureworkskills/>
- Johannisson, B., & Nilsson, A. (1989). Community entrepreneurs: networking for local development. *Entrepreneurship & regional development*, 1(1), 3-19.
- Kelly, K. (1996). The economics of ideas: Wired. Retrieved from <http://www.wired.com/wired/archive/4.06/romer.htm>.
- Kirzner, I. M. (1997). Entrepreneurial discovery and the competitive market process: An Austrian approach. *Journal of economic Literature*, 35(1), 60-85.
- Koh, H. C. (1996). Testing hypotheses of entrepreneurial characteristics: A study of Hong Kong MBA students. *Journal of Managerial Psychology*, 11(3), 12-25.
- Kolvereid, L., & Moen, Ø. (1997). Entrepreneurship among business graduates: does a major in entrepreneurship make a difference? *Journal of European industrial training*, 21(4), 154-160.
- Koontz, H., & Heinz, W. (2010). *Essentials of management* (8 ed.). Singapore: Tata McGraw-Hill Education.
- Koontz, H., & Weihrich, H. (1988). *Management* (9 ed.). New York: Mc Graw-Hill Book Company
- Korhonen, M., Komulainen, K., & Rätty, H. (2012). “Not everyone is cut out to be the entrepreneur type”: How Finnish school teachers construct the meaning of entrepreneurship education and the related abilities of the pupils. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 56(1), 1-19.
- Kotler, P., & Murphy, P. E. (1981). Strategic planning for higher education. *The Journal of Higher Education*, 52(5), 470-489.
- Kourilsky, M., & Ballard-Campbell, M. (1984). Mini-Society: An individualized social studies program for children of low, middle, and high ability. *The Social Studies*, 75(5), 224-228.

- Kourilsky, M. L., & Walstad, W. B. (1998). Entrepreneurship and female youth: Knowledge, attitudes, gender differences, and educational practices. *Journal of Business Venturing*, 13(1), 77-88.
- Kuratko, D. F., & Hodgetts, R. M. (2001). *Entrepreneurship: A contemporary approach* (5 ed.). Florida: Dryden Press Fort Worth.
- Lucas, R. (1988). On the mechanisms of development planning. *Journal of Monetary Economics*, 22(1), 3-42.
- Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (2011). *Educational administration: Concepts and practices*. California: Cengage Learning.
- Lüthje, C., & Franke, N. (2003). The 'making' of an entrepreneur: testing a model of entrepreneurial intent among engineering students at MIT. *R&D Management*, 33(2), 135-147.
- Marques, C. S., Ferreira, J. J., Gomes, D. N., and Rodrigues, R. G. (2012). *Entrepreneurship education: How psychological, demographic and behavioral factors predict the entrepreneurial intention*. *Education + Training*. 54(8/9): 77-79.
- McClelland, D. C. (1965). N achievement and entrepreneurship: A longitudinal study. *Journal of Personality and Social Psychology*, 1(4), 389.
- Mill, J. S. (1864). *Principles of Political Economy: with some of their applications to social philosophy* (Vol. 1). London: D. Appleton.
- Miner, J. B., Smith, N. R., & Bracker, J. S. (1992). Defining the inventor-entrepreneur in the context of established typologies. *Journal of Business Venturing*, 7(2), 103-113.
- Mintzberg, H. (2000). *The rise and fall of strategic planning*. New Jersey: Pearson Education.
- Mohan-Neill, S. (2001). The perceived needs, benefits and potential target markets for entrepreneurial education. *Entrepreneurship Education: A Global View*, 184-197.
- Morris, M. H., Kuratko, D. F., & Covin, J. G. (2010). *Corporate entrepreneurship & innovation*. Mason: Cengage Learning.

- Mouzakitis, G. S. (2010). The role of vocational education and training curricula in economic development. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 3914-3920.
- O'Connor, A. (2013). A conceptual framework for entrepreneurship education policy: Meeting government and economic purposes. *Journal of Business Venturing*, 28(4), 546-563.
- Peterson, C., & Seligman, M. (2004). *Character strengths and virtues: A handbook and classification*. Oxford: Oxford University Press.
- Pinchot, G., & Pellman, R. (1999). *Intrapreneuring in action: A handbook for business innovation*. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers.
- Pink, S. (2008). An urban tour: The sensory sociality of ethnographic place-making. *Ethnography*, 9(2), 175-196.
- Rasheed, H. S., & Rasheed, B. Y. (2003). Developing entrepreneurial characteristics in minority youth: The effects of education and enterprise experience *Ethnic Entrepreneurship: Structure and Process* (pp. 261-277) :Emerald Group Publishing Limited.
- Reynolds, P. D., Hay, M., & Camp, S. M. (1999). *Global entrepreneurship monitor*. Kansas City: Kauffman Center for Entrepreneurial Leadership.
- Romer, P. (1993). Idea gaps and object gaps in economic development. *Journal of monetary economics*, 32(3), 543-573.
- Romer, P. M. (1990). Endogenous technological change. *Journal of political Economy*, 98(5, Part 2), 71-102.
- Rosen, R. (1995). *Strategic management: An introduction*: Pitman.
- Rothwell, R., & Gardiner, P. (1985). Invention, innovation, re-innovation and the role of the user: a case study of British hovercraft development. *Technovation*, 3(3), 167-186.
- Rotter, J. B. (1966). Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. *Psychological Monographs: General and Applied*, 80(1), 1.
- Ruskovaara, E., & Pihkala, T. (2013). Teachers implementing entrepreneurship education: classroom practices. *Education+ Training*, 55(2), 204-216.

- Sarasvathy, S. D., Dew, N., Velamuri, S. R., & Venkataraman, S. (2003). Three views of entrepreneurial opportunity *Handbook of entrepreneurship research* (pp. 141-160). New York: Springer.
- Schumpeter, J. A. (1934). *The theory of economic development: An inquiry into profits, capital, credit, interest, and the business cycle* (Vol. 55). Cambridge: Transaction publishers.
- Schwarz, E. J., Wdowiak, M. A., Almer-Jarz, D. A., & Breiteneker, R. J. (2009). The effects of attitudes and perceived environment conditions on students' entrepreneurial intent: An Austrian perspective. *Education+ Training*, 51(4), 272-291.
- Seikkula-Leino, J. (2008). Advancing entrepreneurship education in the Finnish basic education—the prospect of developing local curricula. *The dynamics between entrepreneurship, environment and education*, 168-190.
- Seikkula-Leino, J., Ruskovaara, E., Ikavalko, M., Mattila, J., & Rytkola, T. (2010). Promoting entrepreneurship education: the role of the teacher? *Education+ Training*, 52(2), 117-127.
- Sexton, D. L., & Smilor, R. W. (1986). *The art and science of entrepreneurship*. Texas: the RGK Foundation, the IC2 Institute at the University of Texas, Austin, and the Center for Entrepreneurship at Baylor University,.
- Shane, S., & Venkataraman, S. (2000). The promise of entrepreneurship as a field of research. *Academy of management review*, 25(1), 217-226.
- Smith, P. L., & Ragan, T. J. (1999). *Instructional design* (2 ed.). New York: Wiley
- Stevenson, H., & Gumpert, D. (1985). The heart of entrepreneurship. *Harvard Business Review*. 63(2), 85 - 94.
- Tashakkori, A., & Teddlie, C. (1998). *Mixed methodology: Combining qualitative and quantitative approaches* (Vol. 46). California: Sage.
- Teddlie, C., & Tashakkori, A. (2009). *Foundations of mixed methods research: Integrating quantitative and qualitative approaches in the social and behavioral sciences*: Sage.

- The Consortium for Entrepreneurship Education. (2004). National standards of practice for entrepreneurship education. Retrieved from: http://www.entre-ed.com/Standards_Toolkit/index.htm.
- Thornberry, N. (2006). *Lead like an entrepreneur*. New York: McGraw Hill
- UNESCO. (2008). UNESCO Inter-Regional Seminar on Promoting Entrepreneurship Education in Secondary Schools. Retrieved from: <http://unesdoc.unesco.org/images/0016/001600/160087e.pdf>
- Vaidya, S. (2014). Education for Life Skills in India: An Introduction *Developing Entrepreneurial Life Skills* (pp. 1-14): Springer.
- Valerio, A., Parton, B., & Robb, A. (2014). *Entrepreneurship education and training programs around the world: dimensions for success*: World Bank Publications.
- Van der Kuip, I., & Verheul, I. (2003a). *Early development of entrepreneurial qualities: the role of initial education*. The Netherlands: EIM Business and Policy Research.
- Van der Kuip, I., & Verheul, I. (2003b). Early development of entrepreneurial qualities: the role of initial education. *International Journal of Entrepreneurship Education*, 2(2), 203-226.
- Volery, T., Oser, F., Müller, S., Näpflin, C., & Del Rey, N. (2014). Can Entrepreneurship be Taught to Vocational Students? *Becoming an entrepreneur* (pp. 161-176): Springer.
- Von Graevenitz, G., Harhoff, D., & Weber, R. (2010). The effects of entrepreneurship education. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 76(1), 90-112.
- Waldmann, E. (1997). A preliminary investigation into entrepreneurial/small business attitudes among students in rural New South Wales: educational and employment implications. *Curriculum Perspectives*, 17, 21-27.
- Weber, M. A., Schiffrin, E. L., White, W. B., Mann, S., Lindholm, L. H., Kenerson, J. G., . . . Ram, C. V. S. (2014). Clinical practice guidelines for the management of hypertension in the community. *The Journal of Clinical Hypertension*, 16(1), 14-26.
- Weirich, H. (1982). The TOWS matrix—A tool for situational analysis. *Long Range Planning*, 15(2), 54-66.

- Westbury, I., Hansén, S. E., Kansanen, P., & Björkvist, O. (2005). Teacher education for research-based practice in expanded roles: Finland's experience. *Scandinavian Journal of educational research*, 49(5), 475-485.
- Wheelen, T. L., & Hunger, J. D. (2012). *Strategic management and business policy: toward global sustainability*: Pearson/Prentice Hall.
- Wilson, K. E. (2008). Entrepreneurship education in Europe. *Entrepreneurship and Higher Education. Chapter 5, OECD*, 2008.
- World Economic Forum. (2011). Unlocking entrepreneur capabilities to meet the global challenges of the 21st century: Final report on the entrepreneurship education work stream. Retrieved from: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GEI_UnlockingEntrepreneurialCapabilities_Report_2011.pdf
- Wright, P. M., & McMahan, G. C. (1992). Theoretical perspectives for strategic human resource management. *Journal of Management*, 18(2), 295-320.
- Zahra, S. A. (1991). Predictors and financial outcomes of corporate entrepreneurship: An exploratory study. *Journal of Business Venturing*, 6(4), 259-285.
- Zhao, Y. (2012). *World class learners: Educating creative and entrepreneurial students*. California: Corwin Press.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและสถานศึกษา

1. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
3. รายนามวิทยาลัยอาชีวศึกษาเข้าร่วมการทดลองเครื่องมือ
4. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)
5. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย (เดือนมีนาคม 2559)

1. นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. นายวณิชย์ อ่วมศรี รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. นางเจตฤดี ชินเวโรจน์ ผู้อำนวยการ
สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
5. ศ. ดร.อัจฉรา จันทร์ฉาย รองประธานหลักสูตร
Technopreneurship & Innovation
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. รศ. ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. ดร.ขวัญชัย พานิชการ ประธานอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี และ
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (เดือนมิถุนายน 2559)

1. นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. นายวณิชย์ อ่วมศรี	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. นางเจตฤดี ชินเวโรจน์	ผู้อำนวยการ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. นายสมชาย ขวัญเจริญ	รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
5. รศ. ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามวิทยาลัยอาชีวศึกษาเข้าร่วมการทดลองเครื่องมือ (เดือนกรกฎาคม 2559)

ชื่อวิทยาลัย	ที่อยู่
1. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์	193 ถนนมาตุลี ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง นครสวรรค์ 60000
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี	456/3 ม.1 ถนนตลาดใหม่ ตำบลตลาด อำเภอเมือง สุราษฎร์ธานี 84000
3. วิทยาลัยการอาชีพนวมินราชูทิศ	11/11 ซ.นวลจันทร์ 56 แยก 3 ถ.นวลจันทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10230
4. วิทยาลัยการอาชีพธาตุนม	457 ถนนพนมพนาภิรักษ์ อำเภอธาตุนม นครพนม 78110
5. วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี	79 ม.5 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง ปทุมธานี 12000
6. วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	57 ถนนสีหุขานุกิจ แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร 10510
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ (ชลบุรี)	37 ม. 3 อ. พานทอง ชลบุรี 20160
8. วิทยาลัยพัฒนวิชาการบางนา	22 ถนนบางนา-ตราด เขตบางนา กรุงเทพมหานคร 10260
9. วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวันดี	8 ซอยรามคำแหง 23 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240
10. เกริกวิทยาลัย	18/9 ทางเข้าสนามบินสุวรรณภูมิ ถนนบางนา-ตราด กม.15 อำเภอบางพลี สมุทรปราการ 10540

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) (เดือนพฤศจิกายน 2559)

1. กลุ่มผู้กำหนดนโยบาย สอศ.

1. นายวณิชย์ อ่วมศรี	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. นางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. นางเจิดฤดี ชินเวโรจน์	ผู้อำนวยการ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

2. กลุ่มผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษา และผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด สอศ.

1. ดร.สมพงษ์ จตุทอง	ผู้อำนวยการ สถาบันการอาชีวศึกษา
2. นางพันธุดี นิลวิสัย	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สถาบันการอาชีวศึกษา ภาคใต้ 3
3. นายประภากร วัชราคม	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินีแม่ฮ่องสอน
4. นายปิติพงษ์ พงศธรวิวัฒน์	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพสังขะ
5. นายธีรศักดิ์ อรุณวัชรพันธ์	รองผู้อำนวยการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย
6. ดร.ศศิรินทร์ มหาวงศ์นันท์	รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี

3. กลุ่มครูผู้สอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ/วิชาที่เกี่ยวข้อง สังกัด สอศ.

1. นางพิมพ์สุคนธ์ ศรีน้อย	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง
2. นางสาวกิ่งทอง สัตยาอภิธาน	วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี
3. ดร.ประทีน เลี่ยนจำรูญ	วิทยาลัยเทคนิคพังงา
4. นางชนิษฐา ยอดทอง	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก
5. นางฉวีวรรณ จันทราชิต	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี
6. นางสาวเบญจมาศ พรหมสถิตย์	วิทยาลัยอาชีวศึกษาชุมพร
7. ดร.ปวีณกร แป้นกลัด	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
8. ดร.รุ่งทิวา สลากัน	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์
9. นางสาวสุพิชญา รักแดง	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี
10. นางสาวบุษกร สัญชัย	วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี

4. กลุ่มหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด สอศ.

1. นายชาญณรงค์ เกิดเจริญ	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว
2. นางเยาวเรศ วัชราคม	วิทยาลัยเทคนิคลำพูน
3. นางสาวเครือวัลย์ วัฒนาทิพย์ธำรงค์	วิทยาลัยอาชีวศึกษาชุมพร
4. นางสุนิตยา สุชีลักษณ์	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา

5. กลุ่มคณะกรรมการหลักสูตรสถานศึกษา สังกัด สอศ.

1. ดร.สิริลักษณ์ ศรีธิง	คณะกรรมการหลักสูตร ปวช. ปวส. วิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่
2. นางสาวเกศริน เกาะดี	คณะกรรมการหลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) (วันที่ 25 พฤศจิกายน 2559)

1. กลุ่มผู้กำหนดนโยบาย สอศ.

1. นายอรรถการ ตฤษณารังสี	คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนองค์กรเอกชน
2. ดร.รจนา จันทรากุล	หัวหน้ากลุ่มวิจัยและนโยบายอาชีวศึกษา

2. กลุ่มผู้ประกอบการ

ดร.ลือชัย แก้วสุข	ผู้บริหารบริษัทชินแอร์โรวิซิตีจำกัด

3. กลุ่มผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษา และผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด สอศ.

1. ดร.สมพงศ์ จตุทอง	ผู้อำนวยการ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
2. นางพันธุดี นิลวิสัย	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
3. ดร.เรืองแสง ห้าสกุล	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการเทคนิคเพชรบุรี
4. นายประภากร วัชราคม	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินีแม่ฮ่องสอน

4. กลุ่มครูวิชาการเป็นผู้ประกอบการ/วิชาที่เกี่ยวข้อง ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด สอศ.

1. นางสาวสุพิชญา รักแดง	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี
2. นางสาวบุษกร สันุชัย	วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี
3. ดร.ประทีน เลียนจำรุญ	วิทยาลัยเทคนิคพังงา
4. ดร.ปวีณกร แป้นกลัด	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

5. กลุ่มหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัด สอศ.

1. นางเยาวเรศ วัชราคม	วิทยาลัยเทคนิคลำพูน
2. นางสุนิตยา สุชีลักษณ์	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
3. นายชาญณรงค์ เกิดเจริญ	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว

ภาคผนวก ข

1. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา
2. เครื่องมือในการวิจัย (สำหรับ ผู้อำนวยการ)
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
4. แบบประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)
5. ผลการประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)
6. แบบประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)
7. ผลการประเมินกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา

ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	วัดได้ ไม่ตรง (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	วัดได้ ตรง (+1)	
1. การพัฒนาหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษา...				
1.1. เป็นนักคิดเชิงการประกอบการ (Entrepreneurial thinkers)				
1. มองเห็นโอกาสและสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากไม่มี (nothing) ได้		1	4	
2. ตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ			5	
3. มีความฝันอันยิ่งใหญ่ สร้างทักษะ มีวิสัยทัศน์ มองเห็นโอกาส และหาทางใช้ความสามารถพิเศษและทักษะตนเอง	1	1	3	
1.2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน				
1. มีความรู้และทักษะวิชาการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวิชาอื่น ๆ			5	
2. มีความรู้และทักษะวิชาการด้านศิลปศาสตร์ เช่นภาษา การสื่อสาร ทักษะดิจิทัล ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาอื่น ๆ			5	
1.3. มีทักษะวิชาการประกอบการ				
1. เข้าใจแนวคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ความเสี่ยงกับผลตอบแทน เช่นการออม ดอกเบี้ย อุปสงค์/อุปทาน			5	
2. เข้าใจแนวคิดพื้นฐานทางธุรกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ			5	
3. เข้าใจแนวคิด และกลยุทธ์ที่จำเป็นในการสำรวจ สร้างอาชีพและทำให้ธุรกิจเติบโต			5	
4. ได้ลองเสี่ยงตามที่ประมาณการไว้แล้ว หลังจากค้นคว้าวิจัย และวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์		1	4	
5. เข้าใจว่าโอกาสการประกอบการนั้นมีอยู่ในทุกภาค (ทั้งรัฐและเอกชน) และทุกอุตสาหกรรม			5	
6. บริหารจัดการธุรกิจอย่างถูกกฎหมาย มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม			5	

ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	วัดได้ ไม่ตรง (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	วัดได้ ตรง (+1)	
1.4. มีความพร้อมประกอบการ นักศึกษามีประสบการณ์การ...				
1. เริ่มจากมีไอเดีย มองเห็นโอกาสและประเมินความเป็นไปได้ของไอเดียทางธุรกิจ			5	
2. พัฒนาไอเดียด้วยการเขียนและนำเสนอแผนธุรกิจ			5	
3. ระบุและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในการเริ่มและดำเนินธุรกิจได้			5	
4. ได้ลงมือเริ่มและดำเนินการธุรกิจที่ตนสนใจและต้องการลงทุนด้วยตนเอง			5	
5. ดำเนินงานให้ธุรกิจนั้นเติบโต		1	4	
1.5. เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ				
1. ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติทั้งเริ่มและทำธุรกิจด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยที่เอื้อ			5	
2. จัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติการประกอบการจริง ในสถานประกอบการ ทั้งของรัฐและเอกชน			5	
3. จัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติการประกอบการจริง ในหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไร			5	
2. การจัดการเรียนการสอน จัดการศึกษาและฝึกอบรมอย่างเป็นระยะที่ต่อเนื่อง				
2.1. ระบุพื้นฐาน ให้นักศึกษา...				
1. มีความรู้ และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบการ			5	
2. เข้าใจพื้นฐานของเศรษฐกิจประเทศ และระบบเศรษฐกิจตลาดเสรี			5	
3. มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการประกอบการในเศรษฐกิจตลาดเสรี			5	
2.2. ระบุตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ให้นักศึกษา...				
1. มีสมรรถนะเริ่มต้นที่สอนกันได้เป็นรายวิชาเดี่ยว หรือในรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการ			5	
2. เข้าใจปัญหาของนายจ้าง			5	
2.3. ระบุการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ให้นักศึกษา...				
1. ได้เรียนรู้สมรรถนะต่าง ๆ ในการประกอบการ			5	
2. ประยุกต์ความรู้ ทักษะที่ได้จากระยะก่อนหน้า			5	
3. สร้างแผนธุรกิจจากไอเดียของตน			5	
2. การจัดการเรียนการสอน ที่มีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้อง				
1. ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช ให้นักศึกษามีกระบวนการค้นพบคำตอบด้วยตนเอง และนำไปสู่แนวทางแก้ปัญหา ช่วยให้เลือกแนวทางของตนเองได้ เรียนรู้จากข้อผิดพลาดและความสำเร็จของตน			5	
2. มีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ให้นักศึกษาได้ประกอบการจริง ให้แต่ละคนได้มีประสบการณ์ของตนเองเพื่อสร้างความเท่าเทียมทางอารมณ์ในกระบวนการเรียนรู้			5	
3. วิธีการเรียนการสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ให้นักศึกษาเป็นนักแก้ปัญหาที่ดี มีโอกาสได้แก้ปัญหาทั้งที่ง่ายและยาก คือมีทั้งที่ปัญหามีคำตอบชัดเจนและปัญหาที่ไม่มีคำตอบชัดเจน			5	
4. ให้ผู้เรียนเป็นผู้นำ จัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้จัดการเรียนรู้			5	

ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	วัดได้ ไม่ตรง (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	วัดได้ ตรง (+1)	
รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง เรียนรู้แบบการเสาะหาเป็นฐาน				
5. สอนด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้ขั้นสูง			5	
3. การประเมินผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามสภาพจริง ของนักศึกษาว่ามีคุณลักษณะ...				
3.1. เป็นนักคิดเชิงการประกอบการ (Entrepreneurial thinkers) ประเมินว่านักศึกษา...				
1. มองเห็นโอกาสและสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากไม่มีได้			5	
2. ตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ			5	
3. มีความฝันยิ่งใหญ่ สร้างทักษะ มีวิสัยทัศน์ มองเห็นโอกาส และหาทางใช้ความสามารถพิเศษและทักษะตน		2	3	
3.2. มีทักษะวิชาการพื้นฐาน ประเมินว่านักศึกษา...				
1. มีความรู้และทักษะวิชาการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวิชาอื่น			5	
2. มีความรู้และทักษะวิชาการด้านศิลปศาสตร์ เช่น ภาษา การสื่อสาร ทักษะดิจิทัล ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาอื่น ๆ			5	
3.3. มีทักษะวิชาการประกอบการ ประเมินว่านักศึกษา...				
1. เข้าใจแนวคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ความเสี่ยงกับผลตอบแทน เช่น การออม ดอกเบี้ย อุปสงค์/อุปทาน			5	
2. เข้าใจแนวคิดพื้นฐานทางธุรกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ			5	
3. เข้าใจแนวคิด และกลยุทธ์ที่จำเป็นในการสำรวจ สร้างอาชีพและทำให้ธุรกิจเติบโต			5	
4. ได้ลองเสี่ยงตามที่ประมาณการไว้แล้ว หลังจากค้นคว้าวิจัย และวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์		1	4	
5. เข้าใจว่าโอกาสการประกอบกรนั้นมีอยู่ในทุกภาค (ทั้งรัฐและเอกชน) และทุกอุตสาหกรรม			5	
6. บริหารจัดการธุรกิจอย่างถูกกฎหมาย มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม			5	
3.4. มีความพร้อมประกอบการ ประเมินว่านักศึกษามีความสามารถ และประสบการณ์...				
1. เริ่มจากมือเดียว มองเห็นโอกาสและประเมินความเป็นไปได้ของไอเดียทางธุรกิจ			5	
2. พัฒนาไอเดียด้วยการเขียนและนำเสนอแผนธุรกิจ			5	
3. ระบุและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในการเริ่มและดำเนินธุรกิจได้			5	

ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	วัดได้ไม่ ตรง (-1)	ไม่แน่ใจ (0)	วัดได้ ตรง (+1)	
4. ได้ลงมือเริ่มและดำเนินการธุรกิจที่ตนสนใจและต้องการลงทุนด้วยตนเอง			5	
5. ดำเนินงานให้ธุรกิจนั้นเติบโต		2	3	
3.5. เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ				
1. ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติทั้งเริ่มและทำธุรกิจด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยที่เอื้อ			5	
2. จัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติการประกอบการจริง ในสถานประกอบการทั้งของรัฐและเอกชน			5	
3. จัดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติการประกอบการจริง ในหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไร			5	
3. การประเมินผล การจัดการศึกษาและฝึกอบรม ตามสภาพจริงตามระยะที่ต่อเนื่อง				
3.6. ระยะเวลาพื้นฐาน				
1. มีความรู้ และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบการ			5	
2. เข้าใจพื้นฐานของเศรษฐกิจประเทศ และระบบเศรษฐกิจตลาดเสรี			5	
3. มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการประกอบการในเศรษฐกิจตลาดเสรี			5	
3.7. ระยะเวลาขั้นต้นในสมรรถนะผู้ประกอบการ				
1. มีสมรรถนะเริ่มต้นที่สอนกันได้เป็นรายวิชาเดียว หรือในรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการ			5	
2. เข้าใจปัญหาของนายจ้าง			5	
3.8. ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์				
1. ได้เรียนรู้สมรรถนะต่าง ๆ ในการประกอบการ			5	
2. ประยุกต์ความรู้ ทักษะที่ได้จากระยะก่อนหน้า			5	
3. สร้างแผนธุรกิจจากไอเดียของตน			5	
4. การประเมินผล วิธีการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง				
1. ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช			5	
2. มีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์			5	
3. วิธีการเรียนการสอนแบบปัญหาเป็นฐาน			5	
4. ให้ผู้เรียนเป็นผู้นำ			5	
5. ดึงสมาชิกชุมชนที่เป็นผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วม			5	
6. สอนด้วยวิธีที่หลากหลาย			5	

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา¹
ตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา²

(สำหรับ ผู้อำนวยการ/ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือฝ่ายแผนฯ)

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัด สอศ.

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 สถานภาพของวิทยาลัย และการเรียนการสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการ

ตอนที่ 4 สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการ

ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาต่อไป

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการผลิตผู้ประกอบการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โปรดตอบทุกข้อ คำตอบของท่านไม่มีผลใด ๆ ต่อตำแหน่ง ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่าน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลที่ท่านตอบไว้เป็นความลับและจะทำลายเมื่อสิ้นสุดงานวิจัย ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางนิจิรา บำรุงกิจ

นิสิตดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รหัสแบบสอบถาม (P).....

¹ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในที่นี้ใช้เรียกสถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่ง ในสังกัด สอศ. ที่ดำเนินการโดยรัฐ

² นักศึกษา ในที่นี้ใช้เรียก นักเรียนและนักศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่ง ในสังกัด สอศ. ที่ดำเนินการโดยรัฐ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล (โปรดตอบทุกข้อ)

กรุณากรอกข้อมูลหรือทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) 31 – 35 ปี 2) 36 – 40 ปี 3) 41 – 45 ปี
 4) 46 – 50 ปี 5) 51 - 55 ปี 6) 56 – 60 ปี
3. ท่านมีตำแหน่ง 1) ผู้อำนวยการ 2) รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ
4. ท่านมีประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน ..... ปี

ตอนที่ 2 สถานภาพของวิทยาลัย และการเรียนการสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ (โปรดตอบทุกข้อ)

กรุณากรอกข้อมูลหรือทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ชื่อวิทยาลัย .....
2. วิทยาลัยของท่านเปิดสอนประเภทวิชาใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) อุตสาหกรรม	☐ 6) ประมง
☐ 2) พาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ	☐ 7) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
☐ 3) ศิลปหัตถกรรม/ศิลปกรรม	☐ 8) อุตสาหกรรมสิ่งทอ
☐ 4) คหกรรม	☐ 9) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
☐ 5) เกษตรกรรม	
3. วิทยาลัยของท่านเปิดสอนวิชา การเป็นผู้ประกอบการ ในประเภทวิชาใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) อุตสาหกรรม	☐ 6) ประมง
☐ 2) พาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ	☐ 7) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
☐ 3) ศิลปหัตถกรรม/ศิลปกรรม	☐ 8) อุตสาหกรรมสิ่งทอ
☐ 4) คหกรรม	☐ 9) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
☐ 5) เกษตรกรรม	
4. วิทยาลัยของท่านมีการเรียนการสอนวิชา การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) หรือไม่

☐ 1) ไม่มี (ขอขอบคุณ และกรุณาหยุดที่ตรงนี้)
☐ 2) มี โปรดเลือกข้อย่อยต่อไปนี้
☐ 2.1) เป็นวิชาบังคับ ในหลักสูตรใด (โปรดระบุ) .....
☐ 2.2) เป็นวิชาเลือกเสรี ในหลักสูตรใด (โปรดระบุ) .....
☐ 2.3) เป็นการสอนสอดแทรกในรายวิชาอื่น ของหลักสูตรใด (โปรดระบุ) .....

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ตามแนวคิดการพัฒนาคูณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง **สภาพปัจจุบัน** และ **สภาพที่พึงประสงค์** ที่ตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน เกรดค่าระดับคะแนนในช่อง **สภาพปัจจุบัน** และ **สภาพที่พึงประสงค์**

ระดับ 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริง มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริง มาก

ระดับ 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริง น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริง น้อยที่สุด

การบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะ เป็นนักคิดเชิงประกอบการ ต่อไปนี้ในระดับใด										
1) มองเห็นโอกาสในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) คิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากไม่มี (nothing) ได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) ต้องการพัฒนาทักษะ เพื่อใช้ทักษะนั้นสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) ตระหนักดีว่าการเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาให้ มีทักษะวิชาการพื้นฐาน ต่อไปนี้ในระดับใด										
1) มีทักษะวิชาการพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอื่น ๆ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานด้านศิลปศาสตร์ เช่น ภาษา การสื่อสาร ทักษะดิจิทัล ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และอื่น ๆ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาให้ มีทักษะเชิงประกอบการ ต่อไปนี้ในระดับใด										
1) มีทักษะพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ความเสี่ยงกับผลตอบแทน เช่นการออม ดอกเบี้ย อุปสงค์/อุปทาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะพื้นฐานทางธุรกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ เช่นการตลาด การเงิน การจัดการทรัพยากรมนุษย์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) มีทักษะพัฒนากลยุทธ์ที่จำเป็นในการสร้างและทำให้อธุรกิจเติบโต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) เข้าใจว่าโอกาสการเป็นผู้ประกอบการมีอยู่ในทุกอุตสาหกรรม และในภาครัฐ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) บริหารจัดการธุรกิจอย่างถูกกฎหมาย มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาให้ มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ต่อไปนี้ในระดับใด										
1) มีความคิด (idea) และประเมินความเป็นไปได้ทางธุรกิจของความคิดนั้น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เขียนและนำเสนอแผนธุรกิจจากความคิดนั้น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ระบุและหาทรัพยากรที่จำเป็นในการเริ่มธุรกิจได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) เริ่มและลงมือทำธุรกิจที่สนใจและต้องการลงทุนด้วยตนเองได้ ในสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยที่จัดไว้ให้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) เริ่มและลงมือทำธุรกิจที่สนใจและต้องการลงทุนด้วยตนเองได้ ในสถานประกอบการของรัฐ หรือเอกชน หรือในหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไร	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5. มีการจัดการเรียนการสอน ใน ระยะเวลาพื้นฐาน ให้นักศึกษา มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการในเศรษฐกิจตลาดเสรี ด้วยวิธีต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. มีการจัดการเรียนการสอนใน ระยะเวลาพื้นฐาน ให้นักศึกษา มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ ด้วยวิธีต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7. มีการจัดการเรียนการสอนใน ระยะเวลาพื้นฐาน ให้นักศึกษา เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี ด้วยวิธีต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8. มีการจัดการเรียนการสอนใน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ให้นักศึกษา มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้เป็นรายวิชาเดียว/ รายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ ด้วยวิธีต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9. มีการจัดการเรียนการสอนใน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ให้นักศึกษา เข้าใจปัญหาของนายจ้าง ด้วยวิธีต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
10. มีการจัดการเรียนการสอนใน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ให้นักศึกษา มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ด้วยวิธีต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
11. มีการจัดการเรียนการสอนใน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ให้นักศึกษา สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน ด้วยวิธีต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
12. มีการจัดการเรียนการสอนใน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ให้นักศึกษา ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมจาก ระยะเวลาพื้นฐาน และ ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ในการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย ด้วยวิธีต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
13. มี การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร ว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
14. มี การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ในระยะพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
15. มี การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ในระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้ เป็นรายวิชาเดียว หรือในรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
16. มี การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ในระยะการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ตอนที่ 4 สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของวิทยาลัยตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการ

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ในระดับใด										
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร ด้านผลลัพธ์ต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพเศรษฐกิจ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระบุพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ในระดับใด										
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระบุการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระบุการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร ด้านผลลัพธ์ต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระบุพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระบุการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระบุการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาวะทางสังคม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ในระดับใด										
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร ด้านผลลัพธ์ต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ในระดับใด										
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร ด้านผลลัพธ์ต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด										
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ขอพระคุณในความกรุณาของท่านที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวความคิดพัฒนาคุณลักษณะ ผู้ประกอบการของนักศึกษา	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านการพัฒนาหลักสูตร					
1. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะ เป็นนักคิดเชิงประกอบการ ต่อไปนี้ในระดับใด					
1) มองเห็นโอกาสในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม	3.778 (0.886)	มาก	4.312 (0.704)	มาก	0.141
2) มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า	3.789 (0.820)	มาก	4.310 (0.713)	มาก	0.137
3) คิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากไม่มี (nothing) ได้	3.500 (0.870)	มาก	4.193 (0.761)	มาก	0.198
4) ต้องการพัฒนาทักษะ เพื่อใช้ทักษะนั้นสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า	3.798 (0.828)	มาก	4.356 (0.733)	มาก	0.147
5) ตระหนักดีว่าการเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพ	3.952 (0.949)	มาก	4.443 (0.772)	มาก	0.124
2. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาให้ มีทักษะวิชาการพื้นฐาน ต่อไปนี้ในระดับใด					
1) มีทักษะวิชาการพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอื่น ๆ	3.567 (0.870)	มาก	4.213 (0.751)	มาก	0.181
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานด้านศิลปศาสตร์ เช่น ภาษา การสื่อสาร ทักษะดิจิทัล ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และอื่น ๆ	3.537 (0.925)	มาก	4.222 (0.790)	มาก	0.194
3. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาให้ มีทักษะเชิงประกอบการ ต่อไปนี้ในระดับใด					
1) มีทักษะพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ความเสี่ยงกับผลตอบแทน เช่นการออม ดอกเบี้ย อุปสงค์/อุปทาน	3.468 (0.923)	ปาน กลาง	4.211 (0.769)	มาก	0.214
2) มีทักษะพื้นฐานทางธุรกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ เช่นการตลาด การเงิน การจัดการทรัพยากรมนุษย์	3.466 (0.930)	ปาน กลาง	4.236 (0.786)	มาก	0.222
3) มีทักษะพัฒนากลยุทธ์ที่จำเป็นในการสร้างและทำให้ธุรกิจเติบโต	3.479 (0.950)	ปาน กลาง	4.232 (0.775)	มาก	0.216
4) เข้าใจว่าโอกาสการเป็นผู้ประกอบการมีอยู่ในทุกอุตสาหกรรม และในภาครัฐ	3.622 (0.900)	มาก	4.298 (0.751)	มาก	0.187
5) บริหารจัดการธุรกิจอย่างถูกกฎหมาย มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม	3.732 (0.944)	มาก	4.394 (0.718)	มาก	0.178

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการ ของนักศึกษา	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านการพัฒนาหลักสูตร					
4. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาให้ มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ต่อไปนี้ในระดับใด					
1) มีความคิด และประเมินความเป็นไปได้ทางธุรกิจของความคิดนั้น	3.608 (0.944)	มาก	4.298 (0.745)	มาก	0.191
2) เขียนและนำเสนอแผนธุรกิจจากความคิดนั้น	3.626 (0.912)	มาก	4.326 (0.736)	มาก	0.193
3) ระบุและหาทรัพยากรที่จำเป็นในการเริ่มธุรกิจได้	3.592 (0.904)	มาก	4.257 (0.799)	มาก	0.185
4) เริ่มและลงมือทำธุรกิจที่สนใจและต้องการลงทุนด้วยตนเองได้ ในสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยที่จัดไว้ให้	3.507 (0.967)	มาก	4.284 (0.783)	มาก	0.222
5) เริ่มและลงมือทำธุรกิจที่สนใจและต้องการลงทุนด้วยตนเองได้ ในสถานประกอบการของรัฐ/ เอกชน/ หน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไร	3.466 (1.015)	ปานกลาง	4.236 (0.803)	มาก	0.222
ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนใน...					
5. ระยะเวลาที่ 1 ระยะเวลาพื้นฐาน ให้นักศึกษา มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการในเศรษฐกิจตลาดเสรี ด้วยข้อต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	3.615 (0.921)	มาก	4.285 (0.778)	มาก	0.185
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	3.741 (0.929)	มาก	4.362 (0.771)	มาก	0.166
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.442 (1.055)	ปานกลาง	4.227 (0.826)	มาก	0.235
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	3.378 (0.960)	ปานกลาง	4.211 (0.809)	มาก	0.246
5) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3.436 (0.984)	ปานกลาง	4.218 (0.811)	มาก	0.228
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.729 (0.937)	มาก	4.406 (0.723)	มาก	0.181
6. ระยะเวลาที่ 1 ระยะเวลาพื้นฐาน ให้นักศึกษา มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ ด้วยวิธีต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	3.649 (0.929)	มาก	4.312 (0.760)	มาก	0.182
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	3.745 (0.957)	มาก	4.320 (0.760)	มาก	0.153
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.399 (1.042)	ปานกลาง	4.197 (0.837)	มาก	0.235
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	3.394 (0.999)	ปานกลาง	4.319 (2.554)	มาก	0.272
5) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3.569 (2.232)	มาก	4.220 (0.786)	มาก	0.183
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.674 (0.929)	มาก	4.330 (0.765)	มาก	0.179

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
7. ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน ให้นักศึกษา เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี ด้วยข้อต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	3.507 (0.988)	มาก	4.248 (0.755)	มาก	0.211
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	3.589 (0.939)	มาก	4.282 (0.765)	มาก	0.193
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.399 (1.029)	ปาน กลาง	4.174 (0.801)	มาก	0.228
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	3.401 (1.013)	ปาน กลาง	4.204 (0.777)	มาก	0.236
5) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3.456 (0.999)	ปาน กลาง	4.206 (0.818)	มาก	0.217
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.596 (0.998)	มาก	4.296 (0.756)	มาก	0.195
ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนใน...					
8. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ให้นักศึกษา มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้เป็นรายวิชาเดียว/ รายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ ด้วยข้อต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	3.610 (0.978)	มาก	4.280 (0.746)	มาก	0.186
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	3.644 (0.949)	มาก	4.312 (0.754)	มาก	0.183
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.420 (1.013)	ปาน กลาง	4.218 (0.811)	มาก	0.233
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	3.456 (1.004)	ปาน กลาง	4.241 (0.784)	มาก	0.227
5) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3.459 (0.988)	ปาน กลาง	4.206 (0.813)	มาก	0.216
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.615 (0.846)	มาก	4.294 (0.759)	มาก	0.188
9. ระยะที่ 2 ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ให้นักศึกษา เข้าใจปัญหาของนายจ้าง ด้วยข้อต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	3.443 (1.001)	ปาน กลาง	4.236 (0.750)	มาก	0.231
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	3.576 (0.952)	มาก	4.275 (0.757)	มาก	0.196
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.333 (1.058)	ปาน กลาง	4.195 (0.759)	มาก	0.259
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	3.390 (1.017)	ปาน กลาง	4.186 (0.811)	มาก	0.235
5) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3.443 (1.010)	ปาน กลาง	4.243 (0.785)	มาก	0.233
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.544 (0.959)	มาก	4.236 (0.774)	มาก	0.195

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนใน...					
10. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ให้นักศึกษา มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ด้วยข้อต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	3.559 (0.978)	มาก	4.271 (0.764)	มาก	0.200
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	3.585 (0.973)	มาก	4.284 (0.780)	มาก	0.195
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.417 (1.010)	ปาน กลาง	4.243 (0.814)	มาก	0.242
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	3.406 (1.002)	ปาน กลาง	4.234 (0.785)	มาก	0.243
5) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3.484 (0.979)	ปาน กลาง	4.202 (0.805)	มาก	0.206
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.612 (0.987)	มาก	4.282 (0.771)	มาก	0.185
11. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ให้นักศึกษา สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน ด้วยข้อต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	3.573 (1.009)	มาก	4.289 (0.781)	มาก	0.200
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	3.642 (0.971)	มาก	4.255 (0.771)	มาก	0.168
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.362 (1.027)	ปาน กลาง	4.211 (0.812)	มาก	0.252
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	3.450 (1.035)	ปาน กลาง	4.216 (0.802)	มาก	0.222
5) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3.498 (0.967)	ปาน กลาง	4.241 (0.796)	มาก	0.212
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.587 (0.959)	มาก	4.294 (0.744)	มาก	0.197
12. ระยะที่ 3 ระยะการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ให้นักศึกษา ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมจาก ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน และ ระยะที่ 2 ระยะตระหนักใน สมรรถนะผู้ประกอบการ ในการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย ด้วยข้อต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์	3.557 (0.966)	มาก	4.266 (0.766)	มาก	0.199
2) ครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยและโค้ช	3.594 (0.914)	มาก	4.266 (0.763)	มาก	0.187
3) ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.424 (1.018)	ปาน กลาง	4.183 (0.832)	มาก	0.222
4) นักศึกษาเป็นผู้นำการเรียนรู้	3.502 (1.025)	มาก	4.234 (0.785)	มาก	0.209
5) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3.491 (0.970)	ปาน กลาง	4.213 (0.818)	มาก	0.207
6) การสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.622 (0.990)	มาก	4.250 (0.833)	มาก	0.174

การบริหารวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านการประเมินผล					
13. มี การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร ว่านักศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.498 (0.974)	ปาน กลาง	4.243 (0.767)	มาก	0.213
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.580 (0.900)	มาก	4.266 (0.763)	มาก	0.192
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	3.479 (0.948)	ปาน กลาง	4.234 (0.788)	มาก	0.217
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.452 (0.976)	ปาน กลาง	4.236 (0.789)	มาก	0.227
14. มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ในระยะพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	3.592 (1.003)	มาก	4.298 (0.772)	มาก	0.197
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	3.606 (0.937)	มาก	4.298 (0.745)	มาก	0.192
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	3.032 (0.624)	ปาน กลาง	4.211 (0.792)	มาก	0.389
15. มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ในระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้เป็นรายวิชา เดียว หรือในรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ	3.528 (0.928)	มาก	4.280 (0.785)	มาก	0.213
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	3.450 (1.015)	ปาน กลาง	4.186 (0.879)	มาก	0.213
16. มี การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ในระยะการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.489 (0.965)	ปาน กลาง	4.261 (0.782)	มาก	0.222
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	3.518 (0.943)	มาก	4.278 (0.790)	มาก	0.216
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	3.528 (0.974)	มาก	4.300 (0.770)	มาก	0.219

สภาพแวดล้อมภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านการเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ					
1. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.606 (0.992)	มาก	4.266 (0.832)	มาก	0.183
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.578 (0.974)	มาก	4.280 (0.819)	มาก	0.196
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	3.571 (0.972)	มาก	4.278 (0.830)	มาก	0.198
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.589 (1.017)	มาก	4.305 (0.834)	มาก	0.199
2. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การจัดเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ในระดับใด					
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	3.638 (1.009)	มาก	4.314 (0.811)	มาก	0.186
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	3.640 (0.985)	มาก	4.328 (0.822)	มาก	0.189
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	3.525 (1.036)	มาก	4.289 (0.844)	มาก	0.217
3. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การจัดเรียนการสอน ระยะเวลาற்றักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	3.603 (0.964)	มาก	4.284 (0.859)	มาก	0.189
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	3.486 (1.018)	ปานกลาง	4.234 (0.847)	มาก	0.214
4. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การจัดเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.585 (1.061)	มาก	4.326 (0.844)	มาก	0.207
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	3.596 (1.034)	มาก	4.321 (0.843)	มาก	0.202
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	3.573 (1.042)	มาก	4.333 (0.845)	มาก	0.212
5. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร ด้านผลลัพธ์ต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.544 (1.031)	มาก	4.250 (0.833)	มาก	0.199
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.571 (0.977)	มาก	4.252 (0.866)	มาก	0.191
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	3.578 (0.985)	มาก	4.261 (0.844)	มาก	0.191
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.516 (1.007)	มาก	4.261 (0.871)	มาก	0.212

สภาพแวดล้อมภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านการเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ					
6. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ <i>การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน</i> ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	3.626 (1.035)	มาก	4.333 (0.818)	มาก	0.195
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	3.599 (1.040)	มาก	4.291 (0.847)	มาก	0.192
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	3.514 (1.105)	มาก	4.248 (0.835)	มาก	0.209
7. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ <i>การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ</i> ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	3.622 (1.020)	มาก	4.307 (0.820)	มาก	0.189
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	3.477 (1.018)	มาก	4.257 (0.851)	มาก	0.224
8. การเมืองและนโยบายการศึกษาของรัฐ เอื้อต่อ <i>การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์</i> ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.541 (1.064)	มาก	4.271 (0.860)	มาก	0.206
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	3.564 (1.025)	มาก	4.266 (0.862)	มาก	0.197
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	3.576 (1.027)	มาก	4.266 (0.862)	มาก	0.193

สภาพแวดล้อมภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านสภาพเศรษฐกิจ					
1. สภาพเศรษฐกิจ <i>เอื้อต่อ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด</i>					
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.525 (0.974)	มาก	4.202 (0.822)	มาก	0.192
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.505 (0.919)	มาก	4.255 (0.803)	มาก	0.214
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	3.491 (0.977)	ปานกลาง	4.264 (0.812)	มาก	0.221
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.516 (0.984)	มาก	4.273 (0.826)	มาก	0.215
2. สภาพเศรษฐกิจ <i>เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ในระดับใด</i>					
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	3.576 (0.981)	มาก	4.284 (0.831)	มาก	0.198
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	3.555 (0.980)	มาก	4.278 (0.816)	มาก	0.203
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	3.482 (0.998)	ปานกลาง	4.227 (0.848)	มาก	0.214
3. สภาพเศรษฐกิจ <i>เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด</i>					
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	3.537 (1.004)	มาก	4.365 (2.121)	มาก	0.234
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	3.461 (1.004)	ปานกลาง	4.227 (0.856)	มาก	0.221
4. สภาพเศรษฐกิจ <i>เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด</i>					
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.500 (1.000)	มาก	4.307 (0.798)	มาก	0.231
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	3.539 (1.017)	มาก	4.294 (0.806)	มาก	0.213
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	3.537 (0.974)	มาก	4.257 (0.862)	มาก	0.204
5. สภาพเศรษฐกิจ <i>เอื้อต่อ การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร ด้านผลลัพธ์ต่อไปนี้ ในระดับใด</i>					
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.463 (1.011)	ปานกลาง	4.257 (0.810)	มาก	0.229
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.525 (0.969)	มาก	4.257 (0.818)	มาก	0.208
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	3.479 (0.965)	ปานกลาง	4.268 (0.827)	มาก	0.227
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.450 (1.037)	มาก	4.261 (0.853)	มาก	0.235

สภาพแวดล้อมภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านสภาพเศรษฐกิจ					
6. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ <i>การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน</i> ระยะพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	3.530 (0.990)	มาก	4.278 (0.822)	มาก	0.212
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	3.516 (0.950)	มาก	4.252 (0.822)	มาก	0.209
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	3.447 (1.003)	ปานกลาง	4.248 (0.835)	มาก	0.232
7. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ <i>การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน</i> ระยะการตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	3.543 (0.991)	มาก	4.291 (0.825)	มาก	0.211
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	3.495 (0.965)	ปานกลาง	4.222 (0.846)	มาก	0.208
8. สภาพเศรษฐกิจ เอื้อต่อ <i>การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน</i> ระยะการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.541 (0.995)	มาก	4.229 (0.851)	มาก	0.194
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	3.523 (0.997)	มาก	4.243 (0.853)	มาก	0.204
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	3.505 (0.991)	มาก	4.248 (0.846)	มาก	0.212

สภาพแวดล้อมภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านสภาวะทางสังคม					
1. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.475 (0.993)	ปานกลาง	4.193 (0.836)	มาก	0.207
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.491 (0.974)	ปานกลาง	4.296 (1.992)	มาก	0.231
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	3.539 (1.704)	มาก	4.190 (0.851)	มาก	0.184
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.477 (0.981)	ปานกลาง	4.197 (0.856)	มาก	0.207
2. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ในระดับใด					
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	3.514 (0.986)	มาก	4.218 (0.850)	มาก	0.200
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	3.528 (0.981)	มาก	4.227 (0.837)	มาก	0.198
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	3.367 (0.996)	ปานกลาง	4.177 (0.862)	มาก	0.240
3. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาற்றักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	3.521 (0.988)	มาก	4.239 (0.825)	มาก	0.204
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	3.450 (0.999)	ปานกลาง	4.167 (0.867)	มาก	0.208
4. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.466 (1.002)	ปานกลาง	4.188 (0.872)	มาก	0.208
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	3.477 (0.984)	ปานกลาง	4.202 (0.866)	มาก	0.208
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	3.482 (1.020)	ปานกลาง	4.202 (0.884)	มาก	0.207
5. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร ด้านผลลัพธ์ต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.459 (1.004)	ปานกลาง	4.174 (0.856)	มาก	0.207
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.475 (0.981)	ปานกลาง	4.252 (0.825)	มาก	0.224
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	3.495 (0.993)	ปานกลาง	4.241 (0.841)	มาก	0.213
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.443 (0.994)	ปานกลาง	4.236 (0.834)	มาก	0.231

สภาพแวดล้อมภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านสภาวะทางสังคม					
6. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	3.502 (0.967)	มาก	4.257 (0.843)	มาก	0.215
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	3.493 (0.986)	ปานกลาง	4.229 (0.848)	มาก	0.211
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	3.413 (1.037)	ปานกลาง	4.172 (0.892)	มาก	0.222
7. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ในระดับใด					
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	3.539 (1.004)	มาก	4.248 (0.838)	มาก	0.200
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	3.450 (0.989)	ปานกลาง	4.166 (0.869)	มาก	0.208
8. สภาวะทางสังคม เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.507 (1.000)	มาก	4.241 (0.849)	มาก	0.209
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	3.484 (0.986)	ปานกลาง	4.211 (0.837)	มาก	0.209
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	3.459 (0.997)	ปานกลาง	4.204 (0.883)	มาก	0.216

สภาพแวดล้อมภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี					
1. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.649 (0.956)	มาก	4.275 (0.780)	มาก	0.172
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.587 (0.902)	มาก	4.266 (0.778)	มาก	0.189
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	3.580 (0.932)	มาก	4.252 (0.811)	มาก	0.188
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.548 (0.944)	มาก	4.261 (0.803)	มาก	0.201
2. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ในระดับใด					
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	3.628 (0.934)	มาก	4.307 (0.786)	มาก	0.187
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	3.608 (0.863)	มาก	4.280 (0.773)	มาก	0.186
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	3.544 (0.937)	มาก	4.227 (0.812)	มาก	0.193
3. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ในระดับใด					
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	3.667 (0.911)	มาก	4.342 (0.755)	มาก	0.184
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	3.505 (0.888)	มาก	4.197 (0.812)	มาก	0.198
4. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.587 (0.956)	มาก	4.261 (0.811)	มาก	0.188
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	3.628 (0.871)	มาก	4.264 (0.842)	มาก	0.175
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	3.606 (0.895)	มาก	4.271 (0.817)	มาก	0.184
5. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร ด้านผลลัพธ์ต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) เป็นนักคิดเชิงประกอบการ	3.573 (0.885)	มาก	4.268 (0.802)	มาก	0.194
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐาน	3.599 (0.888)	มาก	4.231 (0.774)	มาก	0.181
3) มีทักษะเชิงประกอบการ	3.571 (0.872)	มาก	4.296 (0.762)	มาก	0.203
4) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.578 (0.879)	มาก	4.268 (0.790)	มาก	0.193

สภาพแวดล้อมภายนอก	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI modified
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	
ด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี					
6. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาพื้นฐาน ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มองเห็นโอกาสสำหรับอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ	3.617 (0.908)	มาก	4.282 (0.794)	มาก	0.184
2) มีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ	3.583 (0.866)	มาก	4.268 (0.755)	มาก	0.191
3) เข้าใจเศรษฐกิจตลาดเสรี	3.532 (0.923)	มาก	4.259 (0.822)	มาก	0.206
7. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาตระหนักในสมรรถนะ ผู้ประกอบการ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการที่สอนกันได้	3.628 (0.934)	มาก	4.294 (0.831)	มาก	0.183
2) เข้าใจปัญหาของนายจ้าง	3.507 (0.918)	มาก	4.248 (0.843)	มาก	0.211
8. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เอื้อต่อ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ ด้านต่อไปนี้ ในระดับใด					
1) มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	3.571 (0.955)	มาก	4.284 (0.818)	มาก	0.200
2) สร้างแผนธุรกิจจากความคิดของตน	3.594 (0.919)	มาก	4.289 (0.830)	มาก	0.193
3) ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาก่อนหน้า เพื่อการเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	3.594 (0.939)	มาก	4.307 (0.834)	มาก	0.198

แบบประเมิน กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา³ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)

ตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา⁴

กลยุทธ์ ร่วม ทุกประเภทสาขาวิชา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

---

³ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในที่นี้ใช้เรียกสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัด สอศ. ทุกแห่งที่ดำเนินการโดยรัฐ

⁴ นักศึกษา ในที่นี้ใช้เรียกนักเรียนและนักศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัด สอศ. ทุกแห่งที่ดำเนินการโดยรัฐ

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวความคิดพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) กลยุทธ์ ร่วม ทุกประเภทสาขาวิชา ที่จะนำไปปฏิบัติในการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามแนวคิดของการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลของการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ของผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทั่วประเทศ ในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ชุดนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)

3 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 44 วิธีดำเนินงาน

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะสำหรับเพิ่มเติม วิธีดำเนินงาน สำหรับกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ชุดนี้

ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ชุดนี้ ตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน

จักเป็นพระคุณอย่างสูง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

นางนิจรา บำรุงกิจ

นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เบอร์โทรศัพท์ 099-165-5805 email: nijira@yahoo.com

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ในข้อที่เป็น
3 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 44 วิธีดำเนินงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ
โปรดตอบทุกข้อ

เหมาะสม หมายถึง เนื้อหาสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาและสามารถ
นำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลได้จริง

เป็นไปได้ หมายถึง เนื้อหามีความชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติ/ การจัดสรรทรัพยากรอื่นๆ ของวิทยาลัย
อาชีวศึกษาและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ตัวอย่าง

กลยุทธ์หลัก/ กลยุทธ์รอง/ วิธีดำเนินงาน	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะ สม	ไม่ เหมาะ	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ		✓	✓		✓	ควรหาแนวทางในการ พัฒนาคุณลักษณะ นักศึกษาในภาพรวมอย่าง เป็นระบบ
2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบาย ของรัฐในการสร้างนวัตกรรมจัดการ เรียนการสอนเพื่อทุกกะพื้นฐาน	✓		✓			
3.1.1) กำหนดให้ผลลัพธ์การเรียนรู้เชิง ปริมาณที่นักศึกษาได้จากการลงมือทำธุรกิจ ในวิทยาลัย		✓		✓	✓	1) ควรพิจารณาถึง ต้นแบบ ด้วย หาก นักศึกษาไม่สามารถ ผลิตภัณฑ์ที่สมบูรณ์ได้ เนื่องจากข้อจำกัด ต่างๆ ที่อาจมี 2) ควรใช้คำว่า นักเรียน/ นักศึกษา แทนที่คำว่า นักศึกษา

รหัสแบบประเมิน..... (สำหรับผู้วิจัย)

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะ สม	ไม่ เหมาะ	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
1.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบาย ของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้ นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.2) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจ เพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษา เป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.3) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางสังคมเพื่อ พัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็น นักคิดเชิงประกอบการ						
1.4) เพิ่มระดับการใช้ความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้ นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อ ประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์						
2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของทาง เศรษฐกิจเพื่อจัดการเรียนการสอนให้ นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่าง สร้างสรรค์						
2.2) เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้าง นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ ทักษะอย่างสร้างสรรค์ให้นักศึกษาประยุกต์ ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจ						
3.1) ผลักดันการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.2) เพิ่มการสนับสนุนทางเศรษฐกิจในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.3) เพิ่มการมีส่วนร่วมของสังคมในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.4) ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินงาน	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
1.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.1.1) ผลักดันให้มีการกำหนดหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการสำหรับการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาระบบอยู่ในนโยบายของรัฐ						
1.1.2) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐสำหรับจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่ต้องการพัฒนานักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.1.3) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อผลิตเด็กและเยาวชนที่จบการศึกษาแล้วในทุกระดับมีทางเลือกอาชีพเป็นผู้ประกอบการ						
1.1.4) ผลักดันให้นโยบายของรัฐกำหนดให้มีการสร้างผลผลิตของอาชีวศึกษาด้านการประกอบการเพื่อให้ประเทศมีศักยภาพแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ						
1.2) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.2.1) สรรหาแหล่งเงิน/ ทรัพยากรทางการเงินเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทักษะของนักศึกษาในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม						
1.2.2) เผยแพร่ข้อมูลทางเศรษฐกิจกับชุมชนถึงการเพิ่มรายได้ประชาชาติด้วยการประกอบการ						
1.2.3) ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสคิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อวิสาหกิจชุมชนทั้งที่เป็นนวัตกรรม และที่เป็นการเพิ่มคุณค่า						
1.2.4) ผลักดันให้มีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการศึกษาสำหรับผลิตนักคิดเชิงประกอบการ						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
1.3) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางสังคมเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.3.1) ขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อเชื่อมโยงปัญหาของสังคมเป็นโจทย์การคิดสร้างคุณค่าให้กับสังคมของนักศึกษา						
1.3.2) ใช้ปัญหา/ความต้องการของสังคมเป็นโจทย์ใหญ่ในการปลูกฝังให้นักศึกษามองเห็นโอกาสในการสร้างคุณค่าให้กับสังคม						
1.3.3) ส่งเสริมให้นักศึกษามีการคิดสร้างนวัตกรรมที่เป็นคุณค่าต่อสังคมที่ตนอยู่อาศัย						
1.3.4) ผลักดันให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ในสังคม						
1.3.5) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการในชุมชนเป็นส่วนช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้ตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ						
1.4) เพิ่มระดับการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.4.1) จัดทำโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีในการพัฒนาทักษะของนักศึกษาเพื่อมองเห็นโอกาสในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าแก่สังคม						
1.4.2) สรรหาเทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศเพื่อการพัฒนาทักษะของนักศึกษาให้คิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากไม่มี (nothing) ได้						
1.4.3) ใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น สื่อสังคม ในการส่งเสริมให้นักศึกษามีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า						
1.4.4) ใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น สื่อสังคม ในการสร้างแรงบันดาลใจให้ต้องการพัฒนาทักษะ เพื่อใช้ทักษะนั้นในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า						
1.4.5) ใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์						
2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของทางเศรษฐกิจเพื่อจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมอย่างสร้างสรรค์						
2.1.1) สร้างสรรค์แนวทางร่วมมือกับสถาบันการเงิน เพื่อสนับสนุนการทำและเริ่มธุรกิจของนักศึกษาในวิทยาลัย						
2.1.2) สร้างสรรค์ช่องทางการจัดหาและจัดสรรเงินทุนเพื่อสนับสนุนการทำและเริ่มธุรกิจของนักศึกษาในวิทยาลัย						
2.1.3) พัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะให้มีทรัพยากรการศึกษาอย่างทั่วถึงเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย						
2.1.4) พัฒนาหลักการสร้างธุรกิจจำลองที่มีหลากหลายรูปแบบ (Various business models) ในการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐานด้านการเงิน การลงทุน และเครื่องมือทางการเงิน						
2.1.5) สร้างรูปแบบการให้สถาบันการเงินแหล่งเงินทุนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาระบุทรัพยากรที่จำเป็นในการลงทุนได้						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
2.2) เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ						
2.2.1) พัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชนร่วมเป็นผู้สอนให้นักศึกษาได้มีความคิด (idea) ในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม และประเมินความเป็นไปได้ของความคิดนั้น						
2.2.2) พัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชนร่วมเป็นผู้สอนให้นักศึกษาได้เขียนและนำเสนอแผนธุรกิจจากความคิดนั้น						
2.2.3) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชน และสถาบันการเงินมีส่วนร่วมในการจัดประกวดแผนธุรกิจที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นไปได้ และเหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติได้จริง						
2.2.4) สร้างสรรค์รูปแบบงานของศูนย์บ่มเพาะในวิทยาลัยเพื่อให้บริการวิสาหกิจชุมชน และคิดอัตราค่าบริการที่เหมาะสม						
2.2.5) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชน ภาคเอกชน หน่วยงาน/องค์กรที่ไม่แสวงหากำไรมีส่วนสนับสนุนการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาในขั้นตอนการเริ่มและขั้นตอนการดำเนินธุรกิจในบริษัทจริง						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
3) ยุทธศาสตร์การวัดผลการดำเนินธุรกิจ						
3.1) ผลักดันการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการวัดผลการดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษา ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.1.1) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของ รัฐเพื่อสถานศึกษาอาชีวศึกษามีการ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้ นักศึกษาเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย						
3.1.2) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของ รัฐเพื่อสถานศึกษาอาชีวศึกษามีการ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้ นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติขั้นตอนการเริ่มและ ขั้นตอนการทำธุรกิจในสถานประกอบการ จริง หรือในหน่วยงาน/องค์กรที่ไม่แสวงหา กำไร						
3.1.3) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของ รัฐเพื่อสถานศึกษาอาชีวศึกษามีการ ประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรมในการที่นักศึกษาประยุกต์ ทักษะที่สั่งสมมาเพื่อเริ่มและทำธุรกิจจาก แผนธุรกิจของตน						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
3) ยุทธศาสตร์การวัดผลการดำเนินธุรกิจ						
3.2) เพิ่มการสนับสนุนทางเศรษฐกิจในการวัดผลการดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.2.1) เพิ่มระดับการส่งเสริมสถาบันการเงิน แหล่งเงินทุนต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วม ประเมินผลลัพธ์การจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ประยุกต์ทักษะที่มีเพื่อเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย						
3.2.2) ขยายความร่วมมือกับสถาบันการเงิน เพื่อกำหนดเกณฑ์การตัดสินแผนธุรกิจของนักศึกษา						
3.2.3) ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีส่วนช่วยเหลือในการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะ ด้วยการแบ่งส่วนรายได้ของงานบริการสำหรับวิสาหกิจชุมชน						
3.2.4) ร่วมมือกับสถาบันการเงินในการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย						
3.2.5) กำหนดให้ผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงปริมาณเป็นผลประกอบการที่นักศึกษาได้จากการลงมือเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย เช่น ยอดขาย กำไร สัดส่วนกำไร สัดส่วนทางการเงิน ระยะเวลาคืนทุน ผลตอบแทนจากสินทรัพย์						
3.2.6) กำหนดให้การได้รับการอนุมัติจากสถาบันการเงิน/ แหล่งเงินทุนเป็นเกณฑ์การประเมินเพื่อการประกวดแผนธุรกิจของนักศึกษา						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธิดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจ						
3.3) เพิ่มการมีส่วนร่วมของสังคมในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.3.1) ให้ผู้ประกอบการในชุมชน ที่เป็นพี่เลี้ยง วิทยากร หรือต้นแบบการเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การ ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา						
3.3.2) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชนมี ส่วนร่วมในการประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียน การสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมา เพื่อเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย						
3.3.3) กำหนดให้มีส่วนผสมของเกณฑ์การ ประเมินผลสัมฤทธิ์การประกอบการจริงในเกณฑ์ การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้วย						
3.3.4) กำหนดให้กระบวนการทำงานที่นักศึกษา ได้แปลงความคิดเป็นแผนธุรกิจ เป็นส่วนหนึ่งของ การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ถึงแม้ว่าแผนธุรกิจ นั้นจะไม่ผ่านเกณฑ์การตัดสินก็ตาม						
3.4) ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.4.1) จัดหาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการประเมินผลการเรียนการสอนตาม หลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ ให้ นักศึกษาได้เริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย						
3.4.2) ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า เช่นสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างฐานข้อมูลผลการ ประเมินการทำธุรกิจในวิทยาลัย รวมถึงแนวทาง ปฏิบัติที่ดีและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสำหรับ นักศึกษารุ่นต่อ ๆ ไป						
3.4.3) ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ผลการ ประเมินการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ ปฏิบัติการดำเนินงานธุรกิจในสถานประกอบการจริง หรือในหน่วยงาน/องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม วิธีดำเนินงาน สำหรับกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง) ชุดนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

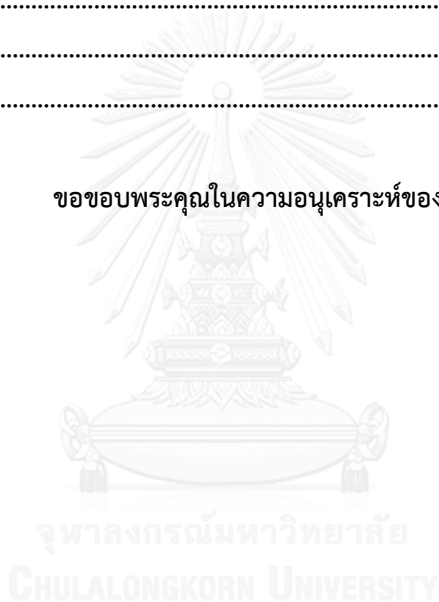
.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 1 (ฉบับร่าง)

กลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ	17	8	15	10	4	(005)ควรหาแนวทางในการพัฒนานักคิดเชิงประกอบการ <u>อย่างเป็นทางการที่มีระบบ</u> (011)พัฒนานักคิดเชิงผู้ประกอบการ (018)ต้องปรับปรุงโครงสร้างวิทยาลัยจึงจะเป็นไปได้ (021)ควรเร่งพัฒนานักคิดเชิงประกอบการ (022)เร่งพัฒนานักคิดเชิงประกอบการ เพราะถือว่าเป็นนโยบายที่เร่งด่วน (025)ควรพัฒนาคุณลักษณะทั้ง 4 ประการ
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์	22	3	18	5	3	(002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา (017)ควรแก้เป็น <u>ส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ</u> (023)เป็นการสร้างสมรรถนะผู้ประกอบการ เพราะ ปวช.3 นั้นยังมีวิฤภาวะไม่พอกับการประยุกต์ทักษะเพื่อทำธุรกิจ (025)ควรสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนในทุกระยะ
3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินงาน	17	8	15	10	3	(005)สร้างความเข้าใจให้เห็นถึงความสำคัญการวัดผล... (013) เปลี่ยน วัดผล เป็น <u>ประเมินผล</u> (017)ควรแก้เป็น <u>ยกระดับการส่งเสริมการดำเนินงาน</u> (018)ควรเน้นที่ process มากกว่า product (025)ควรให้ครอบคลุมการประเมินผลทั้ง 2 ด้าน

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะ สม	ไม่ เหมาะ	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
1.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	22	3	17	8	5	(001)แก้ไขเป็นการสนับสนุนของนโยบายของสถานศึกษาในการกำหนดจุดมุ่งหมาย (002)แก้ไข นักศึกษา เป็น <u>นักเรียนนักศึกษา</u> (005)กำหนดแนวทางการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเป็น <u>รูปธรรม</u> (013)...การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้ นร. นศ. เป็น... (017) นโยบายของรัฐ เปลี่ยนเป็น <u>นโยบายภาครัฐ</u>
1.2) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	21	4	15	10	5	(002)ให้นักเรียนนักศึกษา (005)ควรเพิ่มงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลงานที่นำไปใช้ได้จริง (010)ควรแก้ไขเป็น “ยกระดับการสนับสนุน” (013)เปลี่ยน นศ. เป็น <u>นร. นศ.</u> (018) <u>สถานศึกษา</u> ควรจะสรรหาแหล่ง...
1.3) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางสังคมเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	20	5	17	8	4	(002)แก้ไขเป็น <u>นักเรียนนักศึกษา</u> (005)เพิ่มการสนับสนุนจาก <u>ภาคเอกชนและผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ประกอบการ</u> ในท้องถิ่น (010)ควรแก้ไขเป็น “ยกระดับการสนับสนุน” (013)เปลี่ยน นศ. เป็น <u>นร. นศ.</u>
1.4) เพิ่มระดับการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	18	6	17	8	3	(002)แก้ไขเป็น <u>นักเรียนนักศึกษา</u> (010)ควรแก้ไขเป็น “ยกระดับการใช้ความก้าวหน้า” (013)เปลี่ยน นศ. เป็น <u>นร. นศ.</u>

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
1.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.1.1) ผลักดันให้มีการกำหนดหลักสูตรการศึกษาเพื่อ การเป็นผู้ประกอบการสำหรับการศึกษาประเภท อาชีวศึกษาระบบบุดูในนโยบายของรัฐ	20	4	17	8	8	(001)ของอาชีวศึกษาทำได้ยาก ควรแก้ไขคำว่า หลักสูตร การศึกษาเพื่อการเป็น ผู้ประกอบการเป็นอย่างอื่น/ หรือจัดเป็นหลักสูตรเฉพาะ 1 สาขางาน (002)ผลักดันให้นโยบายของรัฐ มีการกำหนดหลักสูตรการเป็น ผู้ประกอบการสำหรับการศึกษา ในระดับอาชีวศึกษา (004)เร่งรัดให้กำหนดหลักสูตร ... (005)ควรมีการปรับแก้ไข เนื้อหาสาระในหลักสูตรให้สอน เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการเป็น ผู้ประกอบการ (006)ควรกำหนดเป็นหลักสูตร เฉพาะ "การเป็น ผู้ประกอบการ" เพื่อให้สามารถ ดำเนินการได้ครบถ้วนตาม กระบวนการ (010)ควรแก้ไขเป็น "ยกระดับ การสนับสนุน" (011)เพิ่มสาขาวิชา "การเป็น ผู้ประกอบการ" ในการศึกษา อาชีวศึกษาโดยจัดตั้งวิทยาลัย เฉพาะทาง (023) ควรกำหนดเป็นสาขา แต่ ต้องมีระยะ 1 ปีเพื่อต่อยอด ความรู้/ทักษะทางธุรกิจ

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
1.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.1.2) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐสำหรับจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่ต้องการพัฒนานักศึกษาอาชีพศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ	25	0	17	8	6	(002) ผลักดันให้นโยบายของรัฐมีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรพัฒนานักเรียนนักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการในระดับอาชีวศึกษา (004) เร่งรัดให้มีการกำหนดนโยบาย... (015) ควรแก้ไขเป็น <u>นโยบายด้านการศึกษารัฐ</u> (021) นโยบายการศึกษาของชาติด้านอาชีวศึกษา (022) ไม่มี (023) ควรร่วมมือกับ สพฐ. เพื่อสร้าง mindset ในผู้เรียน เพื่อจะเป็น inputs ที่มีต้นทุนสำหรับเป็นผู้ประกอบการ เช่น เริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษา
1.1.3) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อผลิตเด็กและเยาวชนที่จบการศึกษาแล้วในทุกระดับมีทางเลือกอาชีพเป็นผู้ประกอบการ	25	0	18	7	4	(004) ผลักดันและส่งเสริมให้นโยบายของรัฐกำหนด... (013) เด็กและเยาวชนเปลี่ยนเป็น <u>นร. นศ.</u> (015) ควรแก้ไขเป็น <u>นโยบายด้านการศึกษารัฐเพื่อผลิตนักศึกษาอาชีพศึกษาในทุกระดับการศึกษาให้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพ</u> ผู้ประกอบการทั้งขณะศึกษาและเมื่อจบการศึกษา (018) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายด้านการศึกษารัฐเพื่อ...
1.1.4) ผลักดันให้นโยบายของรัฐกำหนดให้มีการสร้างผลผลิตของอาชีวศึกษาด้านการประกอบการเพื่อให้ประเทศมีศักยภาพแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ	25	0	19	6	3	(007) ปรับตัวชีวิตในระบบประกันคุณภาพผู้จบการศึกษาให้สอดคล้องกัน (015) นโยบายด้านการศึกษารัฐ (018) ผลักดันให้นโยบายด้านการศึกษาของรัฐกำหนดให้...

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะ สม	ไม่ เหมาะ	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
1.2) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.2.1) สรรหาแหล่งเงิน/ ทรัพยากรทางการเงินเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทักษะของนักศึกษาในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม	23	2	18	7	6	(004)สรรหาแหล่งเงิน/ ทรัพยากรทางการเงิน ดอกเบี้ย 0% เพื่อสนับสนุนการพัฒนา ทักษะของนักศึกษา (010)ควรแก้ไขเป็น “จัดสรร แหล่งเงิน/ทรัพยากรทาง การเงิน” (012)สรรหาแหล่งเงินทุน/ ทรัพยากรทางการเงินเพื่อ สนับสนุนการพัฒนาทักษะของ นักศึกษาในการสร้างคุณค่าต่อ สังคมการเป็นผู้ประกอบการ (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ. (017)การสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า ต่อสังคม ควรแก้ไขเป็น การสร้าง นวัตกรรมที่เป็นคุณค่าต่อสังคม (018)สถานศึกษามีการเผยแพร่ ...
1.2.2) เผยแพร่ข้อมูลทางเศรษฐกิจกับชุมชน ถึงการเพิ่มรายได้ประชาชาติด้วยการ ประกอบการ	21	4	22	3	3	(003)เผยแพร่ข้อมูลทาง เศรษฐกิจในเรื่องการเพิ่มรายได้ ประชาชาติด้วยการ ประกอบการ (017) ควรแก้ไขเป็น ให้ข้อมูลแก่ นักศึกษาถึงความสำคัญของ รายได้ประชาชาติที่เพิ่มขึ้นจาก การเป็นผู้ประกอบการ (018)สถานศึกษาต้องส่งเสริม...

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
1.2) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.2.3) ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสคิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อวิสาหกิจชุมชนทั้งที่เป็นนวัตกรรม และที่เป็นการเพิ่มคุณค่า	22	3	20	5	5	(007)ควรจัดรายวิชาที่เป็นทั้งวิชาบังคับแต่ละสาขาวิชาและวิชาเลือกทุกสาขาวิชา (010)ควรแก้ไขเป็น “กำหนดให้นักศึกษาได้มีโอกาสคิดสร้างสรรค์” (011)ส่งเสริมให้นักศึกษาต่อยอดวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวิสาหกิจชุมชน (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ. (017) ควรแก้ คิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า คิดสร้างนวัตกรรมที่เป็นคุณค่า
1.2.4) ผลักดันให้มีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการศึกษาสำหรับผลิตนักคิดเชิงประกอบการ	20	5	21	4	5	(001)แก้ไขเป็น โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการศึกษาในแต่ละวิทยาลัยสำหรับนักคิดเชิงประกอบการ (005)ควรเร่งผลักดันเพื่อให้นักคิดเชิงประกอบการ (015)แก้ไขเป็น โครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษา (017) ควรแก้เป็น ให้มีหน่วยงานภาครัฐที่จะส่งเสริมดูแลให้นักศึกษาเป็นผู้ประกอบการ (018) ไม่เข้าใจคำว่า โครงสร้างพื้นฐาน

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควรร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะ สม	ไม่ เหมาะ	ได้	ไม่ได้		
1.3) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางสังคมเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.3.1) ขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อเชื่อมโยงปัญหาของสังคมเป็นโจทย์การคิดสร้างคุณค่าให้กับสังคมของนักศึกษา	23	2	20	5	5	(002)แก้ไขเป็น <u>นักเรียนนักศึกษา</u> (003)ขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อเชื่อมโยงปัญหาของสังคมเป็นโจทย์ <u>แนวคิดการสร้าง</u> คุณค่าให้กับสังคมของนักศึกษา (011)เปลี่ยนคำว่า โจทย์ เป็น <u>แนว</u> (013)เปลี่ยน นศ. เป็น <u>นร. นศ.</u> (018) <u>สถานศึกษา</u> ขยาย...
1.3.2) ใช้ปัญหา/ความต้องการของสังคมเป็นโจทย์ใหญ่ในการปลูกฝังให้นักศึกษามองเห็นโอกาสในการสร้างคุณค่าให้กับสังคม	24	2	19	6	4	(001)แก้ไข ความต้องการของสังคม เป็น <u>ประเด็นปัญหาใหญ่</u> (007)พัฒนาค่านิยมของครูผู้สอนจากการสอนวิชาการตามสาขาเป็นการให้ประสบการณ์สู่การประกอบการ (013)เปลี่ยน โจทย์ใหญ่ เป็น <u>แนวทางสำคัญ</u> และเปลี่ยน นศ. เป็น <u>นร. นศ.</u> (018) <u>สถานศึกษา</u> ใช้ปัญหา/ความต้องการ ...

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	แก้ไข	
1.3) เพิ่มระดับการสนับสนุนทางสังคมเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.3.3) ส่งเสริมให้นักศึกษามีการคิดสร้างนวัตกรรมที่เป็นคุณค่าต่อสังคมที่ตนอยู่อาศัย	23	2	18	7	6	(002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา (003)ส่งเสริมให้นักศึกษามีการคิด
1.3.4) ผลักดันให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ในสังคม	24	1	19	6	5	(002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา (005)ผลักดันและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง (007)เพิ่มช่องทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างเครือข่าย (013)เปลี่ยน ที่เป็นคุณค่า เป็นมีคุณค่า และเปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ. (018)สถานศึกษาผลักดัน...
1.3.5) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการในชุมชนเป็นส่วนช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้ตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ	22	3	19	6	4	(002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา (008)สนับสนุนให้ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนช่วยในการสร้างแรงบันดาลใจและตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ. (022)มีส่วนช่วย

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
1.4) เพิ่มระดับการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.4.1) จัดทำโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีในการพัฒนาทักษะของนักศึกษาเพื่อมองเห็นโอกาสในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าแก่สังคม	22	3	18	7	8	(001)ให้รัฐจัดทำโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสนับสนุนการพัฒนาทักษะของนักศึกษา (002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา (006)ควรเปลี่ยนเป็น <u>จัดสรรงบประมาณ</u> ในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐาน... (013)เปลี่ยน นศ. เป็น <u>นร. นศ.</u> (015)แก้ไขเป็น พัฒนาทักษะของนักศึกษาให้มองเห็นโอกาส (016)แก้ไขเป็น <u>ให้มองเห็น</u> (018)สถานศึกษาจัดหา... (022) เพื่อให้มองเห็น
1.4.2) สรรหาเทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศเพื่อการพัฒนาทักษะของนักศึกษาให้คิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากไม่มี (nothing) ได้	23	2	24	1	9	(001)ตัดคำว่า จากไม่มี (nothing) เป็นให้คิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า หรือมีมูลค่าเพิ่มได้ (002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา (003)สรรหาเทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศเพื่อการพัฒนาทักษะของนักศึกษาให้คิดสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าจากความขาดแคลนได้ (005)ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศเพื่อทักษะของนักศึกษา... (007)พัฒนาแนวคิดของผู้บริหารเพื่อสนับสนุนในการสรรหาอย่างจริงจัง (010)ควรแก้ไขเป็น “จากการไม่มี (nothing) ได้” (013)เปลี่ยน นศ. เป็น <u>นร. นศ.</u> (017)ควรแก้ไขเป็น ให้นำสิ่งที่ไม่มีความคิดพัฒนาเป็นสิ่งที่มีคุณค่า (018)สถานศึกษาสรรหาเทคโนโลยี...

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ						
1.4) เพิ่มระดับการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.4.3) ใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่นสื่อสังคม ในการส่งเสริมให้นักศึกษามีความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า	24	1	19	6	4	(001)ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการสื่อสาร (002)แก้ไขเป็นนักเรียน นักศึกษา (007)พัฒนาครูให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่ได้สรรหามา (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ.
1.4.4) ใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่นสื่อสังคม ในการสร้างแรงบันดาลใจให้ต้องการ พัฒนาทักษะ เพื่อใช้ทักษะนั้นในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า	22	3	20	5	6	(001)ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการสร้างแรงบันดาลใจ (002)แก้ไขเป็นนักเรียน นักศึกษา (003)ใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่นสื่อสังคม ในการสร้างแรงบันดาลใจให้ต้องการพัฒนา ทักษะไปสู่การสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่า (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ. (022) ให้เกิดความต้องการ (023) ต้องขยายความว่า แรงบันดาลใจอย่างไรที่เป็นรูปธรรม
1.4.5) ใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักว่าการประกอบการเป็นอาชีพ	21	4	19	6	5	(002)แก้ไขเป็นนักเรียน นักศึกษา (010)ควรแก้ไขเป็น “ตระหนักถึงคุณค่าของอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ” (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ. (015)แก้ไขเป็น ใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมเพื่อกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาต้องการ เป็นผู้ประกอบการมากกว่าการ เป็นลูกจ้าง (021) ตระหนักว่า แก้ไขเป็น ตระหนักถึง

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะ สม	ไม่ เหมาะ	ได้	ไม่ได้		
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์						
2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของทางเศรษฐกิจเพื่อจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์	18	7	17	8	9	(002)แก้ไขเป็นนักเรียน นักศึกษา (003)เพิ่มระดับการสนับสนุน ของทางเศรษฐกิจเพื่อการ จัดการเรียนการสอนให้ นักศึกษาประยุกต์ใช้ทักษะที่สั่ง สมมาอย่างสร้างสรรค์ (006)ควรใช้คำว่า <u>เพิ่มระดับ</u> <u>การสนับสนุนทางเศรษฐกิจ</u> ตัดทิ้งคำว่า ของ (007)ใช้ประโยชน์จาก คณะกรรมการการศึกษาจังหวัด (กศจ.) (008)เพิ่มการสนับสนุนด้าน เศรษฐกิจเพื่อการ... (010)ควรแก้ไขเป็น “ยกระดับ การสนับสนุน” (013)เปลี่ยน นศ. เป็น <u>นร. นศ.</u> (015)แก้ไขเป็น <u>เพิ่มระดับการ</u> <u>สนับสนุนทางเศรษฐกิจ</u> (017)ควรแก้ไขเป็น <u>ให้การ</u> <u>สนับสนุนทางเศรษฐกิจแก่</u> <u>นักศึกษาในการเป็น</u> <u>ผู้ประกอบการ</u>
2.2) เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ	18	7	14	11	4	(010)ควรแก้ไขเป็น “ยกระดับ การมีส่วนร่วม” (013)เปลี่ยน นศ. เป็น <u>นร. นศ.</u> (017)ควรแก้ไขเป็น <u>ให้นักศึกษา</u> <u>เป็นผู้ประกอบการ</u> (023) ต้องเป็นผู้ประกอบการที่ ประสบความสำเร็จ

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์						
2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของทางเศรษฐกิจเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
2.1.1) สร้างสรรค์แนวทางร่วมมือกับสถาบันการเงิน เพื่อสนับสนุนการทำและเริ่มธุรกิจของนักศึกษาในวิทยาลัย	22	3	19	6	5	(001)แก้ไขเป็นขอ (002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา (003)สร้างสรรค์แนวทางร่วมมือกับสถาบันการเงิน เพื่อสนับสนุน เริ่มต้นทำธุรกิจของนักศึกษาในวิทยาลัย (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ. (016)คำว่า "ธุรกิจของนักศึกษาในวิทยาลัย" อาจมีความหมายซ้ำซ้อนกับงบประมาณของวิทยาลัย
2.1.2) สร้างสรรค์ช่องทางการจัดหาและจัดสรรเงินทุนเพื่อสนับสนุนการทำและเริ่มธุรกิจของนักศึกษาในวิทยาลัย	22	3	20	5	3	(002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา (003)จัดหาและจัดสรรเงินทุนเพื่อสนับสนุนการเริ่มต้นทำธุรกิจของนักศึกษาในวิทยาลัย (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ.
2.1.3) พัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะให้มีทรัพยากรการศึกษาอย่างทั่วถึงเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	23	2	20	5	3	(002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา (011)เพิ่มศูนย์บ่มเพาะให้เพียงพอหนึ่งในโครงสร้างองค์กรของ สอศ. เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริม... และเพิ่มคำว่า /นอกวิทยาลัย ต่อท้าย (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ.
2.1.4) พัฒนาหลักการสร้างธุรกิจจำลองที่มีหลากหลายรูปแบบ (Various business models) ในการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐานด้านการเงิน การลงทุน และเครื่องมือทางการเงิน	23	2	19	6	6	(001)ต่อท้ายและเน้นคุณธรรมจริยธรรมด้วย (002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา และต่อท้ายว่า ที่มีคุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาลของผู้ประกอบการที่ดี (006)ควรเพิ่มทักษะพื้นฐานด้านอื่นๆ ด้วย เช่นการตลาด กฎหมาย ฯลฯ และไม่ควรมี เรื่องคุณธรรมจริยธรรม ธรรมาภิบาล (007)จัดให้นักศึกษาทุกคนเลือกเรียนวิชานี้ตามแผนการเรียน (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ. (023) ต้องมีครูการเงินสอนวิชาการเงิน

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	แก้ไข	
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์						
2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของทางเศรษฐกิจเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมอย่างสร้างสรรค์						
2.1.5) สร้างรูปแบบการให้สถาบันการเงิน แหล่งเงินทุนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาระบุทรัพยากรที่จำเป็นในการลงทุนได้	22	3	18	7	5	(002)แก้ไขเป็นนักเรียนนักศึกษา (003)...ร่วมมือกับสถาบันการเงิน แหล่งเงินทุนให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน... (004)ร่วมมือกับสถาบันการเงินที่ไม่หวังผลตอบแทนเป็นแหล่งทุนได้มีส่วนร่วม... (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ. (015)แก้ไขเป็น แหล่งเงินทุนให้มีส่วนร่วม
2.2) เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมในการทำธุรกิจ						
2.2.1) พัฒนารูปแบบในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชนร่วมเป็นผู้สอนให้นักศึกษาได้มีความคิด (idea) ในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม และประเมินความเป็นไปได้ของความคิดนั้น	22	3	17	8	5	(001)ควรตัดคำว่า <u>และประเมินความเป็นไปได้ของความคิดนั้น</u> ทิ้ง และวัดแค่อย่างใดอย่างหนึ่ง (003)จัดให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชนได้มีส่วนร่วมให้ความรู้ในวิชาการเป็นผู้ประกอบการ (007)ควรเพิ่มความเข้มข้นเชิงปริมาณในตัวชี้วัดการประกันคุณภาพด้านนี้ (009)ควรเป็นลักษณะของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์มากกว่าการสอน (013)เปลี่ยน นศ. เป็น นร. นศ.
2.2.2) พัฒนารูปแบบในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชนร่วมเป็นผู้สอนให้นักศึกษาได้เขียนและนำเสนอแผนธุรกิจจากความคิดนั้น	24	1	14	11	4	(011)จัดให้ผู้ประกอบการในชุมชนมีส่วนร่วม (013)เปลี่ยน ผู้ประกอบการจริง เป็น ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ (021) ตัดคำว่า <u>จากความคิดนั้น</u> ออก (022) มีส่วนร่วม

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะ สม	ไม่ เหมาะ	ได้	ไม่ได้		
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์						
2.2) เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ให้นักศึกษา ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ						
2.2.3) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชน และ สถาบันการเงินมีส่วนร่วมในการจัดประกวดแผนธุรกิจ ที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นไปได้ และ เหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติได้จริง	23	2	18	7	2	(001)ตัดทิ้งคำว่า <u>ความคิด สร้างสรรค์</u> (013)เปลี่ยน ผู้ประกอบการจริง เป็น ผู้ประกอบการที่ <u>ประสบ ความสำเร็จ</u>
2.2.4) สร้างสรรค์รูปแบบงานของศูนย์บ่มเพาะใน วิทยาลัยเพื่อให้บริการวิสาหกิจชุมชน และคิดอัตรา ค่าบริการที่เหมาะสม	20	5	13	12	9	(001)ตัดทิ้ง <u>และคิดอัตรา ค่าบริการที่เหมาะสม</u> (005)ควรเป็นการให้บริการ วิสาหกิจชุมชนโดย <u>ไม่คิด</u> ค่าบริการแต่เป็น <u>ความร่วมมือ</u> กันเพื่อทำ KM (007)สร้าง <u>ความเข้มแข็ง</u> ของ นักศึกษาทั้งด้าน <u>แนวคิดและ</u> ทักษะ (008)ข้อนี้ <u>ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง</u> กับประเด็นการมีส่วนร่วมของ สังคมเพื่อการจัดการเรียนการ สอนหรือไม่ (009)การกำหนดภาระงานของ ศูนย์บ่มเพาะในการดำเนินงาน (012)ควรกำหนดให้งานศูนย์บ่ม เพาะเป็นภาระงานหลักอยู่ใน โครงสร้างการบริหารงานของ ทุกวิทยาลัยฯ (017)ควรตัดคำว่า <u>และคิดอัตรา</u> ค่าบริการที่ <u>เหมาะสม</u> ออก เพราะในความเป็นจริงวิสาหกิจ ชุมชนไม่มีศักยภาพพอในเรื่อง ค่าใช้จ่าย (019) สอศ. เน้นบริการชุมชน และสังคม ไม่น่าจะมีการคิด ค่าบริการจากผู้มาขอรับบริการ (020)คิดอัตราค่าบริการกับ ธุรกิจที่พอจะมีรายได้

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์						
2.2) เพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสังคมสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะอย่างสร้างสรรค์ให้นักศึกษา ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาในการทำธุรกิจ						
2.2.5) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชน ภาคเอกชน หน่วยงาน/องค์กรที่ไม่แสวงหากำไรมี ส่วนสนับสนุนการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาในขั้นตอน การเริ่มและขั้นตอนการค้าในธุรกิจจริง	20	5	17	8	3	(008)ควรให้ตัดคำว่า <u>ที่</u> <u>ไม่</u> <u>แสวงหากำไร</u> ออก (009)ให้อยู่ในระบบการให้ คำปรึกษา (013)เปลี่ยน ผู้ประกอบการจริง เป็น ผู้ประกอบการที่ <u>ประสบ</u> <u>ความสำเร็จ</u>
3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินธุรกิจ						
3.1) ผลักดันการสนับสนุนของนโยบายของรัฐใน การวัดผลการดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการ เรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสม มาอย่างสร้างสรรค์	19	6	14	11	4	(001) เพิ่ม <u>และเป็นไปได้</u> (013)เปลี่ยน วัดผล เป็น <u>ประเมินผล</u> (015) แก้ไขเป็น ผลักดันนโยบาย ด้านการศึกษาของรัฐให้หัวข้อการ วัดผลการดำเนินธุรกิจเป็นส่วน หนึ่งของการเรียนการสอนให้ นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสม มาอย่างสร้างสรรค์ (021) ควรระบุเป็น “การเรียน การสอนด้านอาชีวศึกษา ”
3.2) เพิ่มการสนับสนุนทางเศรษฐกิจในการวัดผล การดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการ สอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่าง สร้างสรรค์	21	4	16	9	4	(002) แก้ไขเป็น <u>นักเรียนนักศึกษา</u> (007) ควรลดเวลาเรียนและเพิ่ม เวลารู้อตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ (013)เปลี่ยน วัดผล เป็น <u>ประเมินผล</u> (021) ควรระบุเป็น การเรียนการ สอนด้านอาชีวศึกษา
3.3) เพิ่มการมีส่วนร่วมของสังคมในการวัดผล การดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการ สอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่าง สร้างสรรค์	21	4	17	8	4	(011)เพิ่มคำว่า <u>การเรียนการ</u> <u>สอนโดยให้นักศึกษา</u> (013)เปลี่ยนเป็น <u>ประเมินผล</u> (021) ควรระบุเป็น การเรียนการ สอนด้านอาชีวศึกษา (023) เน้นการวัดด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วย
3.4) ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการวัดผล การดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการ สอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่าง สร้างสรรค์	20	5	17	8	4	(002)แก้ไขเป็น <u>นักเรียนนักศึกษา</u> (011)เพิ่ม <u>การเรียนการสอนโดย</u> <u>ให้นักศึกษา</u> (013)เปลี่ยนเป็น <u>ประเมินผล</u> (021) ควรเป็น การเรียนการสอน ด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจ						
3.1) ผลักดันการสนับสนุนของนโยบายของรัฐในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษา ประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.1.1) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อ สถานศึกษาอาชีวศึกษามีการประเมินผลการจัดการ เรียนการสอนให้นักศึกษาเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	23	2	19	6	3	(015)แก้ไขเป็น นโยบายด้าน การศึกษา (018)ผลักดันให้มีการกำหนด นโยบายด้านการศึกษารัฐ... (020) เน้นการประเมินผลแบบ จริงจัง (วัดได้)
3.1.2) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อ สถานศึกษาอาชีวศึกษามีการประเมินผลการจัดการ เรียนการสอนให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติขั้นตอนการเริ่ม และขั้นตอนการทำธุรกิจสถานประกอบการจริง หรือในหน่วยงาน/องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร	23	2	21	4	2	(015)แก้ไขเป็น นโยบายด้าน การศึกษา (018)ผลักดันให้มีการกำหนด นโยบายด้านการศึกษารัฐ...
3.1.3) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อ สถานศึกษาอาชีวศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์การ เรียนรู้อย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรมในการที่ นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาเพื่อเริ่มและทำ ธุรกิจจากแผนธุรกิจของตน	23	2	20	5	2	(015)แก้ไขโดยเพิ่มต่อท้าย และ มีการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจ (018)ผลักดันให้มีการกำหนด นโยบายด้านการศึกษารัฐ...
3.2) เพิ่มการสนับสนุนทางเศรษฐกิจในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.2.1) เพิ่มระดับการส่งเสริมสถาบันการเงิน แหล่ง เงินทุนต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมประเมินผลสัมฤทธิ์การ จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ประยุกต์ทักษะที่มี เพื่อเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	21	4	21	4	2	(007)ปรับแผนการเรียนให้ สอดคล้องด้วย (008)ส่งเสริมให้สถาบัน การเงิน/แหล่งเงินทุนต่าง ๆ ใน การมีส่วนร่วมประเมินผลสัมฤทธิ์ การจัดการเรียนการสอนให้ นักศึกษา ได้ประยุกต์ทักษะที่มีเพื่อ เริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย
3.2.2) ขยายความร่วมมือกับสถาบันการเงินเพื่อ กำหนดเกณฑ์การตัดสินแผนธุรกิจของนักศึกษา	23	2	22	3	0	3.2.2) ขยายความร่วมมือกับ สถาบันการเงินเพื่อกำหนด เกณฑ์การตัดสินแผนธุรกิจของ นักศึกษา
3.2.3) ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีส่วนช่วยเหลือใน การจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะ ด้วยการแบ่งส่วนรายได้ของ งานบริการสำหรับวิสาหกิจชุมชน	22	3	20	5	2	(008)ส่งเสริมให้สถาบันการเงิน มีส่วนช่วยเหลือในการจัดตั้ง ศูนย์บ่มเพาะ (020) รายได้ของใครแบ่งให้ใคร
3.2.4) ร่วมมือกับสถาบันการเงินในการส่งเสริมให้ นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อ เริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	23	2	22	3	0	

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	แก้ไข	
3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินธุรกิจ						
3.2) เพิ่มการสนับสนุนทางเศรษฐกิจในการวัดผลการดำเนินธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.2.5) กำหนดให้ผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงปริมาณเป็นผลประกอบการที่นักศึกษาได้จากการลงมือเริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย เช่น ยอดขาย กำไร สัดส่วนกำไร สัดส่วนทางการเงิน ระยะเวลาคืนทุน ผลตอบแทนจากสินทรัพย์	23	2	19	6	4	(009)การประเมินผลควรจัดเรื่องของสิ่งที่ได้รับจากการทำจริงมากกว่าทางเศรษฐกิจ (018)กำหนดให้ผลการเรียนรู้เชิงปริมาณเป็นผลประกอบการที่นักศึกษาได้จากการทำธุรกิจ เช่น... (020) เน้นจำนวนของผู้ประกอบการ (022) แก้ไข ลงมือเริ่มและทำเป็น <u>ลงมือและเริ่มทำธุรกิจ</u>
3.2.6) กำหนดให้การได้รับการอนุมัติจากสถาบันการเงิน/ แหล่งเงินทุนเป็นเกณฑ์การประเมินเพื่อการประกวดแผนธุรกิจของนักศึกษา	24	1	19	6	4	(001)แก้ไขเป็น ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการว่ามีความเป็นไปได้ เป็นเกณฑ์การประเมิน (002)จาก สถาบันการเงิน/ แหล่งเงินทุน เป็น <u>สถานศึกษา/ แหล่งเงินทุน</u> (006)ควรปรับเป็น กำหนดให้ <u>การพิจารณาความเป็นไปได้ทางธุรกิจ แทน “การอนุมัติจากสถาบันการเงิน”</u> เพราะผู้เรียนยังขาดประสบการณ์ในธุรกิจจริง ไม่เหมือนผู้ประกอบการจริง (018)กำหนดให้การได้อนุมัติเห็นชอบในแผนธุรกิจจากสถาบันการเงิน/แหล่งเงินทุนเป็น...

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
3) ยุทธศาสตร์การวัดผลการดำเนินงานธุรกิจ						
3.3) เพิ่มการมีส่วนร่วมของสังคมในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.3.1) ให้ผู้ประกอบการในชุมชน ที่เป็นพี่เลี้ยง วิทยากร หรือต้นแบบการเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การ ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา	24	1	21	4	1	(011)ผู้ประกอบการในชุมชน มี ส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ การประเมินผลด้านการเป็น ผู้ประกอบการของนักศึกษา
3.3.2) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจริงในชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนการสอนให้ นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาเพื่อเริ่มและทำ ธุรกิจในวิทยาลัย	22	3	23	2	2	(018)ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ จริงในชุมชนมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียน การสอนให้นักศึกษาประยุกต์ ทักษะที่สั่งสมมาเพื่อทำธุรกิจ (020) และทำธุรกิจภายนอก วิทยาลัยด้วย
3.3.3) กำหนดให้มีส่วนผสมของเกณฑ์การ ประเมินผลสัมฤทธิ์การประกอบการจริงอยู่ในเกณฑ์การ ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้วย	25	0	22	3	1	(011)เปลี่ยนคำว่า การ ประกอบการ เป็นคำว่า <u>ดำเนินธุรกิจ</u>
3.3.4) กำหนดให้กระบวนการทำงานที่นักศึกษาได้ แปลงความคิดเป็นแผนธุรกิจ เป็นส่วนหนึ่งของการ ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ถึงแม้ว่าแผนธุรกิจนั้นจะไม่ ผ่านเกณฑ์การตัดสินก็ตาม	24	1	21	4	1	(020) และแผนธุรกิจที่ผ่านการ ตัดสินให้นำไปปฏิบัติจริง ๆ

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
3) ยกระดับการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจ						
3.4) ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการวัดผลการดำเนินงานธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะที่สั่งสมมาอย่างสร้างสรรค์						
3.4.1) จัดทำโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร การศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ ให้นักศึกษาได้เริ่มและทำธุรกิจในวิทยาลัย	20	5	20	5	2	(002)แก้ไขเป็นนักเรียน นักศึกษา (007)บุคลากรทุกฝ่ายของ วิทยาลัยต้องรับทราบและมี ค่านิยมในการพัฒนานักศึกษา ร่วมกัน
3.4.2) ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า เช่นสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างฐานข้อมูลผลการประเมินการทำ ธุรกิจในวิทยาลัย รวมถึงแนวทางปฏิบัติที่ดีและ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสำหรับนักศึกษารุ่นต่อ ๆ ไป	19	6	20	5	2	(002)แก้ไขเป็นนักเรียน นักศึกษา (011)ใช้เทคโนโลยีเพื่อ สร้างสรรค์ฐานข้อมูลผลการ ประเมินธุรกิจของนักศึกษาใน วิทยาลัย เพื่อปรับปรุงการ ดำเนินงานของนักศึกษารุ่น ต่อไป
3.4.3) ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ผลการประเมิน การเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ปฏิบัติการค้า ธุรกิจ สถานประกอบการจริง หรือในหน่วยงาน/ องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร	23	2	17	8	1	(002)แก้ไขเป็นนักเรียน นักศึกษา

แบบประเมิน กลยุทธ์การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา⁵ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)

ตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา⁶

กลยุทธ์ ร่วม ทุกประเภทสาขาวิชา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

⁵ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในที่นี้ใช้เรียกสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัด สอศ. ทุกแห่งที่ดำเนินการโดยรัฐ

⁶ นักศึกษา ในที่นี้ใช้เรียกนักเรียนและนักศึกษา ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัด สอศ. ทุกแห่งที่ดำเนินการโดยรัฐ

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ กลยุทธ์ การบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) กลยุทธ์ ร่วม ทุกประเภทสาขาวิชา ที่จะนำไปปฏิบัติในการบริหารวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามแนวคิดของการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษา

ผลของการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) ของท่านในครั้งนี้จะเป็น ประโยชน์อย่างมากสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทั่วประเทศ ในการพัฒนาคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) ชุดนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)

3 กลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์รอง และ 35 วิธีดำเนินงาน

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะสำหรับเพิ่มเติม วิธีดำเนินงาน สำหรับกลยุทธ์ ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) ชุดนี้

ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง) ชุดนี้ ตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน

จักเป็นพระคุณอย่างสูง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

นางนิจรีรา บำรุงกิจ

นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เบอร์โทรศัพท์ 099-165-5805 email: nijira@yahoo.com

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ฉบับที่ 2 (ฉบับร่าง)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ในข้อที่เป็น
3 กลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์รอง และ 35 วิธีดำเนินงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ
โปรดตอบทุกข้อ

เหมาะสม หมายถึง เนื้อหาสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาและสามารถ
นำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลได้จริง

เป็นไปได้ หมายถึง เนื้อหามีความชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติ/ การจัดสรรทรัพยากรอื่นๆ ของวิทยาลัย
อาชีวศึกษาและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ตัวอย่าง

กลยุทธ์หลัก/ กลยุทธ์รอง/ วิธีดำเนินงาน	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะ สม	ไม่ เหมาะ	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนานักคิดเชิงประกอบการ		✓	✓		✓	ควรหาแนวทางในการ พัฒนาคุณลักษณะ นักศึกษาในภาพรวม อย่างเป็นระบบ
2.1) เพิ่มระดับการสนับสนุนของ นโยบายของรัฐในการสร้างนวัตกรรม การจัดการเรียนการสอนเพื่อปු้ทักษะ พื้นฐาน	✓		✓			
3.1.1) กำหนดให้ผลลัพธ์การเรียนรู้เชิง ปริมาณที่นักศึกษาได้จากการลงมือทำ ธุรกิจในวิทยาลัย		✓		✓	✓	3) ควรพิจารณาถึง ต้นแบบ ด้วย หาก นักศึกษาไม่ สามารถผลิตภัณ์ท์ ที่สมบูรณ์ได้ เนื่องจากข้อจำกัด ต่างๆ ที่อาจมี 4) ควรใช้คำว่า นักเรียน/นักศึกษา แทนที่คำว่า นักศึกษา

รหัสแบบประเมิน..... (สำหรับผู้วิจัย)

กลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะ สม	ไม่ เหมาะ	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ						
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อ ประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์						
3) ปรับเปลี่ยนการประเมินคุณลักษณะ ผู้ประกอบการของนักศึกษาด้วยผลการ ดำเนินธุรกิจ						

กลยุทธ์หลัก และกลยุทธ์รอง	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม สม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ						
1.1) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงประกอบการ						
1.2) ทบทวนการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน						
1.3) ยกกระตือรือร้นสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะเชิงประกอบการ						
1.4) ทบทวนการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ						
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์						
2.1) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อปูทักษะพื้นฐานให้นักศึกษา						
2.2) ทบทวนการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการ						
2.3) เร่งผลักดันให้มีสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์						
3) ปรับเปลี่ยนการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาด้วยผลการดำเนินธุรกิจ						
3.1) เร่งผลักดันการปรับเปลี่ยนการประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ						
3.2) ยกกระตือรือร้นปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ						
กลยุทธ์รอง 1.1) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิดเชิงผู้ประกอบการ						
1.1.1) เร่งผลักดันการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มองเห็นโอกาสในการสร้างสิ่งที่เป็นคุณค่าต่อสังคม เป็นหลักสูตรวิทยาลัยอาชีวศึกษา						
1.1.2) เร่งผลักดันการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะจัดการกับโอกาสในการสร้างคุณค่าต่อสังคม เป็นหลักสูตรวิทยาลัยอาชีวศึกษา						
1.1.3) เร่งผลักดันการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้คิดสร้างนวัตกรรมที่มีคุณค่าต่อสังคม เป็นหลักสูตรวิทยาลัยอาชีวศึกษา						
1.1.4) เร่งผลักดันการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาให้ต้องการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการสร้างนวัตกรรมที่มีคุณค่าต่อสังคม เป็นหลักสูตรวิทยาลัยอาชีวศึกษา						
1.1.5) เร่งผลักดันการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาได้ตระหนักว่าการเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพ เป็นหลักสูตรสถานศึกษาอาชีวศึกษา						
กลยุทธ์รอง 1.2) ทบทวนการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐาน						
1.2.1) ทบทวนกิจกรรม/โครงการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาทักษะทางวิชาการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอื่นๆ ที่จำเป็นพื้นฐานในการประกอบการจริง และปรับปรุงกิจกรรม/โครงการเหล่านั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างจริงจัง						
1.2.2) ทบทวนกิจกรรม/โครงการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายพัฒนาทักษะทางวิชาการด้านศิลปศาสตร์ เช่น ภาษา การสื่อสาร ทักษะดิจิทัล ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาอื่นๆ ที่จำเป็นพื้นฐานในการประกอบการจริง และปรับปรุงกิจกรรม/โครงการเหล่านั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างจริงจัง						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม สม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
1) พัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการ						
กลยุทธ์รอง 1.3) ยกระดับการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะเชิงผู้ประกอบการ						
1.3.1) ยกระดับการสนับสนุนของทุกภาคส่วน (เช่น นโยบายของรัฐ ทุนส่วนเศรษฐกิจภาคสังคม) เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ รวมถึงเข้าใจเรื่องความเสี่ยงกับผลตอบแทน เช่น การออม ดอกเบี้ย อุปสงค์/อุปทาน						
1.3.2) ยกระดับการสนับสนุนของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษามีทักษะพื้นฐานทางธุรกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจทำธุรกิจ เช่น การตลาด การเงิน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีกลยุทธ์ที่จำเป็นในการสร้างและทำให้อธุรกิจเติบโต						
1.3.3) ยกระดับการสนับสนุนของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้ลงมือเริ่มธุรกิจและทำธุรกิจในวิทยาลัย หลัง จากประมาณการความเสี่ยงและวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์มาอย่างดี						
1.3.4) ยกระดับการสนับสนุนของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้บริหารจัดการธุรกิจในวิทยาลัย อย่างถูกกฎหมาย มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม						
1.3.5) ยกระดับการสนับสนุนของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้รับการแนะแนวอาชีพว่าโอกาสในการประกอบการนั้นมีอยู่ในทุกภาคอุตสาหกรรม ทั้งหน่วยงานรัฐบาล และหน่วยงาน/องค์กรไม่แสวงหากำไร						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
กลยุทธ์รอง						
1.4) ทบทวนการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ						
1.4.1) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ที่มีคุณค่าจากโจทย์จริง / ปัญหาจริงของสังคม/ชุมชน/สถานประกอบการ และประเมินความเป็นไปได้ทางธุรกิจของความคิดนั้นได้						
1.4.2) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้เขียนและนำเสนอแผนธุรกิจจากความคิดนั้น เพื่อให้ได้รับการอนุมัติจากหุ้นส่วน/ผู้ร่วมลงทุน เช่นการมีส่วนร่วมของสถาบันการเงิน และผู้ประกอบการจริงที่ประสบความสำเร็จเพื่อถ่ายทอดประเด็นสำคัญ/ข้อควรรู้ในการประเมินแผนธุรกิจ						
1.4.3) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาระบบและหาทรัพยากรที่จำเป็นในการเริ่มธุรกิจได้ ทั้งด้านทุน เครื่องจักร/อุปกรณ์ วัสดุุดิบ และบุคลากร เช่นการได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการจริงที่ประสบความสำเร็จในการเป็นพี่เลี้ยง/ที่ปรึกษา						
1.4.4) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้เริ่มและทำธุรกิจตามแผนธุรกิจที่ตนสนใจและต้องการลงทุนด้วยตนเองได้ในขอบเขตที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมที่วิทยาลัยจัดไว้ให้						
1.4.5) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการจริงทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรหรือหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไร						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์						
2.1) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อปูทักษะพื้นฐานให้นักศึกษา						
2.1.1) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้นักศึกษามีทักษะวิชาการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ ให้มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เป็นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และมีครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยหรือโค้ช						
2.1.2) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจพื้นฐานของเศรษฐกิจประเทศและระบบเศรษฐกิจตลาดเสรี ให้มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เป็นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และมีครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวย/โค้ช						
2.1.3) เร่งผลักดันการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษามองเห็นโอกาสสำหรับการประกอบการเป็นอาชีพในเศรษฐกิจตลาดเสรี ให้มีวิธีการสอนที่หลากหลาย มีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และมีครู/อาจารย์เป็นผู้เอื้ออำนวยหรือโค้ช						
2.2) ทบทวนการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการ						
2.2.1) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีสมรรถนะผู้ประกอบการเริ่มต้น ที่สอนกันได้ใบรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ						
2.2.2) สัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวนการสนับสนุนของทุกภาคส่วนที่มีต่อการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจปัญหาต่างๆ จากมุมมองของเจ้าของธุรกิจ ฆนาคย์่อม/ผู้ประกอบการ การเป็นนายจ้าง						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม ม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
2) สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์						
2.3) เร่งผลักดันให้มีสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาประยุกต์ทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างสร้างสรรค์						
2.3.1) เร่งผลักดันให้มีการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้สมรรถนะต่างๆ ในการเป็นผู้ประกอบการรวมถึงการเริ่มและดำเนินธุรกิจ						
2.3.2) เร่งผลักดันให้มีการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อนักศึกษาได้ประยุกต์ความรู้ทักษะที่สั่งสมจากการศึกษาและอบรมเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ						
2.3.3) เร่งผลักดันให้มีการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อนักศึกษาได้สร้างธุรกิจจากแผนซึ่งพัฒนาจากความคิดของตนได้ เป็นธุรกิจที่ผลิตสินค้า/ บริการที่เป็นที่ต้องการของคนในชุมชน						
2.3.4) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาครู/อาจารย์ผู้สอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ หรือวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ ในขณะที่เกิดประสบการณ์การทำธุรกิจ						
2.3.5) เร่งผลักดันให้มีการจัดสรรทรัพยากรเข้าสู่ศูนย์บ่มเพาะของวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีความพร้อมในระดับต้นๆ หรือที่มีผลงานในการสร้างผู้ประกอบการในเชิงประจักษ์						
2.3.6) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้/ ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนานักศึกษาเป็นผู้ประกอบการ เป็นแหล่งเรียนรู้/ ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน ในสถานประกอบการจริง เพื่อนักศึกษาได้ประสบการณ์ตรงนอกห้องเรียน						
2.3.7) เร่งผลักดันให้มีการพัฒนาตลาดกลางเพื่อสินค้า/บริการของนักศึกษาสู่ชุมชน ที่เป็นผลผลิตของนวัตกรรมการเรียนการสอน						

กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง วิธีดำเนินการ	เหมาะสม		เป็นไปได้		ควร แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม ม	ไม่ เหมาะสม	ได้	ไม่ได้		
3) ปรับเปลี่ยนการประเมินคุณลักษณะผู้ประกอบการของนักศึกษาด้วยผลการดำเนินธุรกิจ						
3.1) เร่งผลักดันการปรับเปลี่ยนการประเมินจุดมุ่งหมายหลักสูตรให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ						
3.1.1) เร่งผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนการประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตรเชิงคุณภาพ ด้วยการวัดและประเมินความรู้/ทักษะที่ได้ในกระบวนการพัฒนาความคิด การสร้างแผนธุรกิจ จากความคิดได้ เป็นแผนธุรกิจที่เป็นไปได้และมีโอกาสสร้างผลกำไรอย่างแท้จริง						
3.1.2) เร่งผลักดันให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตรในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เช่น จำนวนผู้จบหลักสูตรที่มีผลการเรียนเกินกว่าเกณฑ์ จำนวนผู้จบหลักสูตรที่นำแผนธุรกิจไปประกอบการจริง หรือจำนวนแผนธุรกิจที่ได้รับการอนุมัติเงินกู้จากสถาบันการเงิน						
3.2) ยกระดับการปรับเปลี่ยนการประเมินการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจ						
3.2.1) สร้างระบบการประเมินผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลผลิตและ/หรือผลการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับวัตรกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น						
3.2.2) กำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดการประเมินผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับวัตรกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น						
3.2.3) กำหนดมาตรฐานการประเมินผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้วยผลการดำเนินธุรกิจสอดคล้องกับวัตรกรรมนั้น						
3.2.4) จัดตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพของส่วนกลาง/ ต้นสังกัดเพื่อประเมินผลลัพธ์การเรียนการสอนอย่างเป็นมาตรฐาน ควบคุม ติดตาม และปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง						

